

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/21-01/23

URBROJ: 65-21-02

Zagreb, 4. ožujka 2021.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 4. ožujka 2021. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra hrvatskih branitelja Tomu Medveda i državnog tajnika Darka Nekića.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/20-01/80
URBROJ: 50301-29/09-21-6

Zagreb, 4. ožujka 2021.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20.), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra hrvatskih branitelja Tomu Medveda i državnog tajnika Darka Nekića.

2
PREDSJEDNIK
mr. sc. Andrej Plenković

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ
DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI**

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ
DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI**

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. i u odredbi članka 58. stavak 3. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

**II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI
ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA
PROISTEĆI**

Zakonom o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji („Narodne novine“, br. 121/17. i 98/19.; u daljnjem tekstu: Zakon) učinjen je značajan korak u uređenju sljedećih prava:

- otvaranje roka za priznavanje statusa hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i statusa HRVI iz Domovinskog rata po osnovi bolesti
- uvođenje naknade za nezaposlene hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji
- viši iznos najniže mirovine ovisno o duljini sudjelovanja u borbenom sektoru
- snižavanje dobne granice za odlazak u starosnu mirovinu ovisno o duljini sudjelovanja u borbenom sektoru
- pravo na obiteljsku mirovinu za bračne ili izvanbračne drugove te djecu umrlih hrvatskih branitelja i HRVI pod povoljnijim uvjetima
- intenziviranje stambenog zbrinjavanja u suradnji s tijelima državne uprave koja upravljaju stanovima i kućama u vlasništvu Republike Hrvatske
- proširenje prava na prednost pri zapošljavanju te uvođenje porezne olakšice za poslodavce koji zaposle djecu smrtno stradalih ili nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata,
- omogućen rad hrvatskih branitelja uz mirovinu
- uspostava Evidencije hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata koja više nije javna te se koristiti samo u službene svrhe
- zaštita stečenih prava i proširenje prava iz mirovinskog osiguranja za stradale pripadnike Hrvatskog vijeća obrane i članove njihovih obitelji.

Nakon tri godine primjene Zakona, uočeno je da je određene mjere predviđene Zakonom potrebno dodatno prilagoditi potrebama korisnika kako bi one u potpunosti rezultirale planiranim učinkom. Poboljšanja su potrebna u sljedećim područjima:

- u postupku ostvarivanja statusa HRVI iz Domovinskog rata postoje normativni i organizacijski problemi koji utječu na trajanje postupka daleko izvan zakonskih rokova, a tiču se većinom provođenja stručne procjene. Prema rezultatima sustavnog praćenja stanja rješavanja zahtjeva za priznavanje statusa HRVI, postupak traje gotovo dvije godine. Zbog dugotrajnosti postupka potrebno je izbaciti prethodnu stručnu procjenu iz postupka ostvarivanja statusa HRVI

- određena prava iz mirovinskog osiguranja prema ovom Zakonu ne mogu ostvariti hrvatski branitelji koji su taj status ostvarili nakon što je Zakonom ponovno otvoren rok za priznavanje statusa hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata
- stambeno zbrinjavanje potrebno je dodatno ubrzati
- dio socijalno ugroženih hrvatskih branitelja ne može ostvariti naknadu za nezaposlene hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji ni jednokratnu novčanu pomoć te je potrebno dodatno prilagoditi uvjete za ostvarivanje prava
- pojedine odredbe je potrebno nomotehnički doraditi radi veće jasnoće i ujednačenog tumačenja.

Izmjenama i dopunama Zakona proisteći će sljedeće posljedice:

- ubrzanje postupka za ostvarivanje statusa HRVI zbog ukidanja prethodne stručne procjene u postupcima ostvarivanja statusa HRVI iz Domovinskog rata po osnovi bolesti
- radi dodatnog ubrzanja postupka za ostvarivanje statusa HRVI vještačenje koje je dosad obavljao Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, bit će prebačeno u punu nadležnost Ministarstva hrvatskih branitelja, odnosno osnovat će se posebna povjerenstva u kojem će vještačenje obavljati vještaci temeljem ugovora o djelu
- omogućit će se ostvarivanje prava na mirovinu prema ovom Zakonu, ako za to zadovoljavaju uvjete, i za one hrvatske branitelje koji su naknadno ostvarili taj status, status dragovoljca ili dodatne dane sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske, a već ranije imaju priznato pravo na mirovinu prema Zakonu o mirovinskom osiguranju
- mogućnost prevođenja ranije priznatih prava i određivanje nove svote najniže mirovine umjesto priznate mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju i za one hrvatske branitelje koji nisu bili zatečeni korisnici najniže mirovine, jer im u trenutku odlaska u mirovinu, mirovina određena prema Zakonu o mirovinskom osiguranju bila povoljnija od tada najniže braniteljske mirovine (bez povećanja za sudjelovanje u Domovinskom ratu)
- ubrzanje postupka stambenog zbrinjavanja kroz kupnju stanova na lokacijama na kojima nije isplativa organizirana izgradnja te pojednostavljivanje postupka prijenosa stanova za stambeno zbrinjavanje hrvatskih branitelja između tijela državne uprave
- ostvarivanje prava namijenjenih socijalno ugroženim skupinama korisnika kao što su jednokratna novčana pomoć i naknada za nezaposlene hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji dodatno će biti prilagođeno potrebama korisnika
- jasnija i ujednačena primjena odredbi zbog nomotehničke dorade.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Sredstva za provedbu Zakona osigurana su u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2021. godinu i projekcijama za 2022. i 2023. godinu u sklopu razdjela 086 - Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, unutar programa 4102 - Mirovine i mirovinska primanja u sklopu aktivnosti A688046 - Mirovine na temelju osiguranja-starosne, A688047 - Mirovine na temelju osiguranja-invalidske, A688048 - Mirovine na temelju osiguranja-obiteljske i A753010 - Mirovine hrvatskih branitelja u procijenjenom iznosu od 12.100.000,00 kuna u 2021. godini, 15.509.000,00 kuna u 2022. godini te 17.126.000,00 kuna u 2023. godini.

U sklopu razdjela 041 - Ministarstvo hrvatskih branitelja sredstva su osigurana u 2021. godini u sklopu aktivnosti A558041 - Administracija i upravljanje, na kontu 3237 - Intelektualne i osobne usluge u iznosu od 1.320.000,00 kuna te po 1.980.000,00 kuna u 2022. i 2023. godini, aktivnosti A753008 - Trajna prava u 2021. godini, na kontu 3721 - Naknade građanima i kućanstvima u novcu u iznosu od 672.000,00 kuna te po 1.008.000,00 kuna u 2022. i 2023. godini i aktivnosti A522027 - Jednokratna prava za obitelji zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, na kontu 3721 - Naknade građanima i kućanstvima u novcu u iznosu od 119.000,00 kuna za svaku godinu.

Sredstva za stambeno zbrinjavanje (kupnja stanova na tržištu) planirana su na izvorima 43 i 71 te će se trošiti sukladno raspoloživim prihodima i ponudi stambenih objekata na tržištu.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI

Članak 1.

U Zakonu o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji („Narodne novine“, br. 121/17. i 98/19.) u članku 3. stavku 1. točki b) iza riječi: „u razdoblju od 30. srpnja 1991. do 31. prosinca 1991.“ dodaju se riječi: „ili manje ako je sudjelovanje u obrani suvereniteta Republike Hrvatske nastavio bez prekida u borbenom sektoru Oružanih snaga Republike Hrvatske u kontinuiranom trajanju najmanje 100 dana.“.

U točki d) iza riječi: „umro“ dodaje se zarez i riječi: „ranjen ili ozlijeđen“.

Članak 2.

U članku 6. iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„(3) Iznimno od stavka 1. točke d) ovoga članka, status člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata mogu ostvariti članovi uže i šire obitelji hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata koji je umro od posljedica bolesti, pogoršanja bolesti ili pojave bolesti u obrani suvereniteta Republike Hrvatske, i nakon isteka roka iz stavka 1. točke d) ovoga članka, uz uvjet da su pojedini članovi obitelji tog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata po toj istoj osnovi već ostvarili status člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata.“.

Članak 3.

Članak 15. mijenja se i glasi:

„(1) Sudionik Domovinskog rata je osoba koja nema priznat status hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, a koja je prilikom obavljanja vojnih ili drugih dužnosti po nalogu nadležnih tijela državne vlasti Republike Hrvatske ili pravnih osoba u vlasništvu ili pretežnom vlasništvu Republike Hrvatske ili jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave odnosno Grada Zagreba pridonijela obrani suvereniteta i uspostavi neovisnosti Republike Hrvatske kao:

- a) pripadnik odreda Narodne zaštite, osim osoba iz članka 3. ovoga Zakona
- b) medicinsko osoblje ili pripadnik Glavnog sanitetskog stožera Republike Hrvatske, osim osoba iz članaka 7., 11. i 13. ovoga Zakona
- c) ratni izvjestitelj, osim osoba iz članaka 7., 11. i 13. ovoga Zakona
- d) pripadnik vatrogasnih postrojbi, osim osoba iz članaka 7., 11. i 13. ovoga Zakona
- e) pomorac, osim osoba iz članaka 7., 11. i 13. ovoga Zakona
- f) član posade brodova trgovačke mornarice, osim osoba iz članaka 7., 11. i 13. ovoga Zakona

g) pripadnik Civilne zaštite ili

h) druga osoba koja nema priznat status hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, a koja je prilikom obavljanja vojnih ili drugih dužnosti po nalogu nadležnih tijela državne vlasti Republike Hrvatske ili pravnih osoba u vlasništvu ili pretežnom vlasništvu Republike Hrvatske pridonijela obrani suvereniteta i uspostavi neovisnosti Republike Hrvatske.

(2) Odredbe iz ovoga članka razradit će se pravilnikom kojeg donosi ministar hrvatskih branitelja (u daljnjem tekstu: ministar).“.

Članak 4.

U članku 16. riječi: „hrvatskog ratnog vojnog invalida“ zamjenjuju se riječima: „hrvatski ratni vojni invalidi“.

Članak 5.

U članku 17. stavku 6. riječ: „propisna“ zamjenjuje se riječju: „propisana“.

Članak 6.

U članku 24. riječi: „i Nacionalnom strategijom za očuvanje i zaštitu zdravlja braniteljske i stradalničke populacije (u daljnjem tekstu: Nacionalna strategija) koju donosi Vlada Republike Hrvatske“ zamjenjuju se riječima: „i drugim aktima strateškog planiranja“.

Članak 7.

Članak 25. mijenja se i glasi:

„(1) Hrvatski zavod za javno zdravstvo u suradnji s ministarstvom nadležnim za hrvatske branitelje (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) kontinuirano prati zdravlje hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata.

(2) Hrvatski branitelji iz Domovinskog rata ostvaruju pravo na preventivni sistematski pregled, ako navedeno pravo ne ostvaruju po drugoj osnovi, a prema dinamici i u opsegu utvrđenim Programom preventivnih sistematskih pregleda hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata kojeg zaključkom prihvaća Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva.

(3) Hrvatski branitelji iz Domovinskog rata i članovi njihove uže i šire obitelji, članovi uže i šire obitelji smrtno stradalog odnosno nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata oboljeli od PTSP-a i drugih mentalnih bolesti i poremećaja imaju pravo na zdravstvene usluge čiji opseg se utvrđuje Nacionalnim programom psihosocijalne i zdravstvene pomoći za braniteljsku i stradalničku populaciju koji Odlukom donosi Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva.

(4) Ministarstvo financira dodatne programe u okviru zdravstvenih ustanova definiranih Nacionalnim programom iz stavka 3. ovoga članka radi zaštite mentalnog zdravlja, liječenja i rehabilitacije mentalnih bolesti i poremećaja, koje obuhvaćaju dodatne aktivnosti u promociji i unapređenju i mentalnog zdravlja te provedbu istraživanja s ciljem primjene najučinkovitijih

metoda liječenja i pristupa oboljelima od PTSP i drugih bolesti i poremećaja vezanih uz rat i ratnu traumu.

(5) Ministarstvo financira dodatne programe palijativne skrbi i dugotrajnog liječenja hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata u okviru zdravstvenih i drugih ustanova koje pružaju palijativnu skrb i dugotrajno liječenje, a sukladno strateškom planu palijativne skrbi Vlade Republike Hrvatske i sporazumima sklopljenim između Ministarstva i tijela državne uprave nadležnog za zdravstvo te drugim ustanovama koje pružaju palijativnu skrb i dugotrajno liječenje.

(6) Ministarstvo financira i druge programe u okviru zdravstvenih i drugih ustanova u svrhu ublažavanja oštećenja nastalih kao posljedica sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske.

(7) Hrvatski branitelji iz Domovinskog rata kojima su rana, ozljeda, bolest, pogoršanje bolesti odnosno pojava bolesti posljedica sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske, uz zdravstvenu zaštitu koja im se osigurava u okviru prava iz obveznoga zdravstvenog osiguranja iz članka 22. ovoga Zakona koja uključuje i pravo na liječenje u inozemstvu, imaju i sljedeća prava koja nisu obuhvaćena standardom prava iz obveznoga zdravstvenog osiguranja:

- a) pravo na bolničku medicinsku rehabilitaciju
- b) pravo na ortopedsku i druga pomagala
- c) naknadu razlike u cijeni liječenja i lijekova s dopunske liste lijekova Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje i
- e) pravo na korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu s pratećom drugom osobom, ako mu je potrebno takvo liječenje koje se ne može obaviti u Republici Hrvatskoj.

(8) Činjenica o uzroku oštećenja organizma hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata radi ostvarivanja prava iz stavka 6. ovoga Zakona, utvrđuje se na temelju nalaza i mišljenja liječničkog povjerenstva iz članka 182. ovoga Zakona.

(9) Činjenica o uzroku oštećenja organizma hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata radi ostvarivanja prava iz stavka 6. ovoga Zakona, kojem je priznat status hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata, utvrđuje se na temelju rješenja o priznatom statusu hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata.

(10) Iznimno od stavaka 7. 8. i 9. ovoga članka, hrvatski branitelji iz Domovinskog rata kod kojih postoje teška medicinska stanja određena pravilnikom iz stavka 11. ovoga članka, mogu ostvariti prava iz stavka 7. ovoga članka bez utvrđivanja jesu li rana, ozljeda, bolest, pogoršanje bolesti odnosno pojava bolesti posljedica sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske.

(11) Odredbe o načinu ostvarivanja prava iz stavka 7. ovoga članka, razradit će se pravilnikom kojeg donosi ministar, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo.“.

Članak 8.

Iza članka 25. dodaju se članci 25.a do 25.d koji glase:

„Članak 25.a

(1) Hrvatski branitelj iz Domovinskog rata može ostvariti pravo na bolničku medicinsku rehabilitaciju sukladno ovom Zakonu ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- a) postoji funkcionalno oštećenje organizma nastalo u svezi sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske
- b) nemogućnost provođenja ambulantne rehabilitacije u specijalističko-konzilijarnoj zdravstvenoj ustanovi
- c) postoji medicinska opravdanost za provođenje bolničke medicinske rehabilitacije i
- d) ne postoje kontraindikacije za provođenje bolničke medicinske rehabilitacije i drugi medicinski razlozi za uskratu bolničke medicinske rehabilitacije.

(2) Pravo na bolničku medicinsku rehabilitaciju prema ovom Zakonu po istoj bolesti, ozljedi ili ranjavanju može se ostvariti svakih 12 mjeseci.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, HRVI iz Domovinskog rata I. i II. skupine oštećenja organizma može ostvariti pravo na bolničku medicinsku rehabilitaciju zbog iste bolesti, iste ozljede ili istog ranjavanja prema odredbama ovoga Zakona dvaput godišnje u slučaju ako postoji medicinska opravdanost za provođenje bolničke medicinske rehabilitacije.

(4) Prednost pri ostvarivanju prava na bolničku medicinsku rehabilitaciju pod jednakim uvjetima ima HRVI iz Domovinskog rata od I. do IV. skupine oštećenja organizma.

Članak 25.b

(1) Hrvatski branitelj iz Domovinskog rata može ostvariti pravo na ortopedsku i druga pomagala koje nisu utvrđena kao standard prava na zdravstvenu zaštitu prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju za oštećenje organizma nastalo kao posljedica sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske.

(2) Prednost pri ostvarivanju prava iz stavka 1. ovoga članka imaju HRVI iz Domovinskog rata 100 % I. skupine.

Članak 25.c

Hrvatski branitelj iz Domovinskog rata može ostvariti pravo na lijekove i liječenje s pravom na naknadu za sudjelovanje u troškovima zdravstvene zaštite te sudjelovanje u cijeni lijeka utvrđenog dopunskom listom lijekova Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju na način da iznos koji je hrvatski branitelj iz Domovinskog rata platio na ime naknade za sudjelovanje u troškovima zdravstvene zaštite, odnosno za sudjelovanje u cijeni lijeka, nadoknađuje Ministarstvo, ako:

a) se lijekovi izdaju, odnosno liječenje poduzima za rane, ozljede, bolesti, pogoršanja bolesti odnosno pojave bolesti kao posljedice sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske, za koje je posljedica sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske

b) hrvatski branitelj iz Domovinskog rata nema dopunsko zdravstveno osiguranje dopunsko zdravstveno osiguranje kojim se osigurao za pokriće tih sudjelovanja.

Članak 25.d

(1) Hrvatski branitelj iz Domovinskog rata kojemu je nadležno tijelo Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje odobrilo liječenje u inozemstvu ima pravo na naknadu dijela troškova za osobu koja prati hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata radi liječenja u inozemstvu (u daljnjem tekstu: pratitelj), kada pratnja druge osobe nije odobrena od nadležnog tijela Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje.

(2) Pravo iz stavka 1. ovoga članka može se ostvariti samo ako se liječenje poduzima za rane, ozljede, bolesti, pogoršanja bolesti odnosno pojave bolesti kao posljedice sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske.

(3) Ministarstvo u slučaju iz stavka 2. ovoga članka refundira ili sufinancira troškove putovanja za pratitelja najviše do iznosa kojeg bi za hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata na ime istih troškova odobrio Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje.“.

Članak 9.

U članku 26. stavku 1. riječi: „(„Narodne novine“, br. 157/13., 151/14., 33/15., 93/15. i 120/16.) zamjenjuju se riječima: „(„Narodne novine“, br. 157/13., 151/14., 33/15., 93/15., 120/16., 18/18., 62/18., 115/18. i 102/19.)“.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Polazni faktor za određivanje prijevremene starosne mirovine za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata koji su u obrani suvereniteta sudjelovali u borbenom sektoru određuje se tako da se polazni faktor za starosnu mirovinu iz članka 85. stavka 1. točke 4. Zakona o mirovinskom osiguranju smanjuje za 0,2 % za svaki mjesec ranijeg odlaska u mirovinu prije navršene dobi osiguranika propisane za stjecanje prava na starosnu mirovinu.“.

Članak 10.

U članku 27. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Pod pojmom mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju za povećanje osobnog boda mirovine prema odgovarajućim odredbama ovoga Zakona podrazumijeva se mirovina priznata i određena prema članku 79. stavku 1. Zakona o mirovinskom osiguranju odnosno odgovarajuće odredbe prijašnjeg općeg propisa o mirovinskom osiguranju.“.

Članak 11.

U članku 28. stavku 1. iza riječi: „Hrvatski branitelj iz Domovinskog rata“ dodaje se zarez i riječi: „pripadnik borbenog sektora“.

Članak 12.

Članak 29. mijenja se i glasi:

„(1) Hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata korisnicima starosne mirovine i korisnicima starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika koji su ostvarili starosnu mirovinu ili starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika prema ovom Zakonu ili Zakonu o mirovinskom osiguranju i nastavili raditi do polovice punog radnog vremena uz izmijenjeni

ugovor o radu, i korisnicima starosne mirovine, starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika i prijevremene starosne mirovine koji su ostvarili starosnu mirovinu, starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika i prijevremenu starosnu mirovinu prema ovom Zakonu ili Zakonu o mirovinskom osiguranju koji se tijekom korištenja prava zaposle do polovice punog radnog vremena isplata mirovine se ne obustavlja niti se smanjuje.

(2) Osobama iz stavka 1. ovoga članka mirovinski faktor za starosnu mirovinu, starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika i prijevremenu starosnu mirovinu koja se isplaćuje osiguraniku za vrijeme zaposlenja do polovice punog radnog vremena iznosi 1,0.

(3) Osobama iz stavka 1. ovoga članka nakon prestanka zaposlenja može se odrediti novi iznos starosne mirovine, starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika ili prijevremene starosne mirovine ako su navršile najmanje jednu godinu staža osiguranja po osnovi zaposlenja i ako su ispunjeni uvjeti za tu novu mirovinu propisani ovim Zakonom ili Zakonom o mirovinskom osiguranju.“.

Članak 13.

U članku 34. stavku 3. riječi: „svih zaposlenih“ zamjenjuju se riječima: „svih zaposlenih u pravnim osobama“.

Članak 14.

Članak 36. mijenja se i glasi:

„(1) Hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i hrvatskim ratnim vojnim invalidima iz Domovinskog rata, korisnicima prava na invalidsku mirovinu zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti ostvarene temeljem ovoga Zakona ili Zakona o mirovinskom osiguranju to se pravo po službenoj dužnosti prevodi na starosnu mirovinu u jednakom iznosu, i to s prvim danom mjeseca nakon mjeseca u kojem je korisnik navršio starosnu dob iz članka 26. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka hrvatski branitelj iz Domovinskog rata i hrvatski ratni vojni invalid iz Domovinskog rata korisnik prava na invalidsku mirovinu zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti ostvarene temeljem ovoga Zakona ili Zakona o mirovinskom osiguranju koji je na dan navršene starosne dobi iz članka 26. stavka 2. ovoga Zakona bio zaposlen, prevodi se na starosnu mirovinu nakon prestanka osiguranja po navršenoj starosnoj dobi, od prvog dana nakon mjeseca u kojem je prestalo osiguranje nakon navršene starosne dobi iz članka 26. stavka 2. ovoga Zakona, ako nije ostvario neku drugu mirovinu.

(3) Iznos prevedene mirovine iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ne može biti niži od najniže mirovine iz članka 49. stavaka 5. i 6. ovoga Zakona ako su ispunjeni uvjeti za ostvarivanje prava na najnižu mirovinu prema ovome Zakonu.

(4) Mirovinski faktor za najnižu starosnu mirovinu iz stavaka 1. i 2. ovoga članka je 1,0.

(5) Pod pojmom mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju iz stavaka 1. i 2. ovoga članka podrazumijeva se mirovina priznata i određena prema članku 79. stavku 1. Zakona o mirovinskom osiguranju odnosno odgovarajućoj odredbi prijašnjeg općeg propisa.

(6) Hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata iz stavaka 1. i 2. ovoga članka koji je preveden u starosnu mirovinu prema ovome članku, a potom se zaposli, s danom zaposlenja uspostavlja se isplata invalidske mirovine zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti uz primjenu odgovarajućeg mirovinskog faktora za zaposlenog korisnika, a nakon prestanka osiguranja uspostavlja se isplata prevedene mirovine.“.

Članak 15.

U članku 39. stavku 1. broj: „53.“ zamjenjuje se brojem „55.“.

Članak 16.

U članku 47. stavku 1. iza riječi: „najniže mirovine“ dodaju se riječi: „ostvarenih prema Zakonu o mirovinskom osiguranju ili prema ovome Zakonu odnosno prijašnjem općem propisu o mirovinskom osiguranju ili prijašnjim propisima kojim su se uređivala prava hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji“.

Članak 17.

U članku 52. stavku 1. iza riječi: „Korisnici najniže starosne mirovine“ dodaje se zarez i riječi: „starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika ili prijevremene starosne mirovine“.

Članak 18.

U članku 53. riječi: „iz članka 141.“ zamjenjuju se riječima: „ iz članka 142.“.

Članak 19.

Iza članka 60. dodaje se članak 60.a koji glasi:

„Članak 60.a

„Hrvatski ratni vojni invalid iz Domovinskog rata koji se radi ostvarivanja povoljnijeg prava prema drugome propisu ili iz drugog opravdanog razloga odrekne ostvarivanja prava na osobnu invalidninu prema ovome Zakonu, zadržava status hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata.“.

Članak 20.

U članku 69. stavcima 1. i 2. riječi: „izvršnosti rješenja o posljednjoj dodjeli“ zamjenjuju se riječima: „godine određene u rješenju o prethodnom priznavanju prava na prilagođeni osobni automobil“.

U stavku 2. iza riječi: „u koju ulazi i“ dodaje se riječ: „carina,“.

U stavku 7. iza riječi: „plaćanja“ dodaje se riječ: „carine,“.

Članak 21.

U članku 70. stavku 3. riječi: „tijela vještačenja iz članka 181. stavka 1.“ zamjenjuju se riječima: „liječničko povjerenstvo iz članka 182.“.

Članak 22.

U članku 74. stavku 1. točki a) riječi: „tijelo vještačenja iz članka 181. stavka 1.“ zamjenjuju se riječima: „liječničkog povjerenstva iz članka 182.“.

Članak 23.

U članku 83. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Pravo na stambeno zbrinjavanje ostvaruje se:

- a) dodjelom stambenog kredita za kupnju stana ili kuće odnosno izgradnju kuće
- b) dodjelom financijske potpore prilikom kupnje ili izgradnje prve nekretnine (stana ili kuće) na tržištu
- c) dodjelom stambenog kredita ili financijske potpore za:
  - a) razliku u površini
  - b) nastavak izgradnje i dovršenje obiteljske kuće ili
  - c) za poboljšanje uvjeta stanovanja.
- d) mogućnošću kupnje stana ili kuće u državnom vlasništvu ili u vlasništvu jedinice lokalne samouprave u kojoj pet godina neprekidno prebivaju
- e) mogućnošću kupnje stanova uz obročnu otplatu po pristupačnijim uvjetima od tržišnih glede kamata i rokova otplate i
- f) pravom na javni najam stanova u vlasništvu Republike Hrvatske (na rok od deset godina uz mogućnost produljenja nakon isteka) odnosno uz mogućnost kupnje ako najmoprimac ispunjava zakonske pretpostavke za ostvarenje prava na stambeno zbrinjavanje sukladno Zakonu.“.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Pravo na stambeno zbrinjavanje kupnjom stana ili kuće u državnom vlasništvu ili u vlasništvu jedinice lokalne samouprave u kojoj pet godina neprekidno prebivaju te dodjelom financijske potpore prilikom kupnje prve nekretnine (stana ili kuće) na tržištu te za razliku u površini mogu ostvariti:

- a) dragovoljci iz Domovinskog rata koji nemaju ostvaren status hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata, a koji su u obrani suvereniteta Republike Hrvatske sudjelovali od dvije do tri godine u borbenom sektoru u novčanom iznosu i opsegu koji je propisima predviđen za hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata s 20 % oštećenja organizma
- b) dragovoljci iz Domovinskog rata, pripadnici borbenog sektora, koji nemaju ostvaren status hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata, a koji su u obrani suvereniteta Republike Hrvatske sudjelovali tri godine i više u borbenom sektoru ostvaruju pravo na stambeno zbrinjavanje u novčanom iznosu i opsegu koji je propisima predviđen za hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata s 30 % oštećenja organizma.“.

Iza stavka 5. dodaju se novi stavci 6. i 7. koji glase:

„(6) Iznimno od stavka 5. ovoga članka, u slučaju ako je jedan član uže ili šire obitelji koji je imao zajedničko prebivalište sa smrtno stradalim hrvatskim braniteljem iz Domovinskog rata u vrijeme stradavanja, ostvario stambeno zbrinjavanje prema prijašnjim propisima kojima su se uređivala prava hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji prema kojima nije bilo propisano sklapanje međusobnog sporazuma, pravo na stambeno zbrinjavanje ima i drugi član uže ili šire obitelji istoga nasljednoga reda ako je imao zajedničko prebivalište sa smrtno stradalim u vrijeme stradavanja.

(7) Iznimno od stavka 5. ovoga članka, u slučaju ako je jedan član uže ili šire obitelji koji nije imao zajedničko prebivalište sa smrtno stradalim hrvatskim braniteljem iz Domovinskog rata u vrijeme stradavanja, ostvario stambeno zbrinjavanje prema prijašnjim propisima kojima su se uređivala prava hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji prema kojima nije bilo propisano sklapanje međusobnog sporazuma, pravo na stambeno zbrinjavanje ima i drugi član uže ili šire obitelji istoga nasljednoga reda bez obzira je li imao zajedničko prebivalište sa smrtno stradalim u vrijeme stradavanja.“.

Dosadašnji stavak 6. postaje stavak 8.

Iza dosadašnjeg stavka 7. koji postaje stavak 9. dodaje se novi stavak 10. koji glasi:

„(10) Iznimno od stavka 9. ovoga članka, pravo na stambeno zbrinjavanje mogu ostvariti i djeca smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata odnosno nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata bez oba roditelja ili bez roditeljske skrbi koja nisu ostvarila pravo na stambeno zbrinjavanje prema ovom Zakonu iako su u trenutku podnošenja zahtjeva stariji od 15 godina, ako su:

- a) već prethodno podnijeli zahtjev za stambeno zbrinjavanja koji je izvršnim rješenjem odbijen zbog postojanja zapreke iz članka 84. stavka 1. ovoga Zakona i
- b) u trenutku podnošenja zahtjeva iz točke a) ovoga stavka bili mlađi od 15 godina odnosno ne stariji od 26 godina i ako su bili na redovitom školovanju ili ako su u trenutku podnošenja zahtjeva iz točke a) ovoga stavka primali obiteljsku invalidninu.“.

Dosadašnji stavci 8. do 10. postaju stavci 11. do 13.

Članak 24.

U članku 86. stavku 1. iza riječi: „izgradnju“ dodaju se riječi: „i kupnju stanova na tržištu za potrebe stambenog zbrinjavanja korisnika“.

Članak 25.

U članku 87. stavku 4. točki b) riječi: „distributivne, telefonske, kanalizacijske“ zamjenjuju se riječima: „distributivna telefonska kanalizacija“.

Članak 26.

Članak 96. mijenja se i glasi:

„(1) Tijela državne uprave koja imaju na upravljanju stanove i kuće u vlasništvu Republike Hrvatske, a na koje stanove se ne odnose odredbe posebnog propisa o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo i koriste ih osobe iz članka 83. ovoga Zakona, kao i u slučaju iz članka 85. stavka 2. ovoga Zakona, s Ministarstvom će sklopiti sporazum na temelju kojeg će se Ministarstvu prenijeti pravo upravljanja tim stanovima i kućama.

(2) Ministarstvo će s nadležnim tijelom državne uprave sklopiti sporazum na temelju kojeg će im prenijeti na upravljanje stanove i kuće u vlasništvu Republike Hrvatske koji su Ministarstvu dodijeljeni na upravljanje radi stambenog zbrinjavanja prema ovom Zakonu, kada se utvrdi da se stanovi i kuće dodijeljeni Ministarstvu na upravljanje ne mogu iskoristiti u svrhu zbog koje su dodijeljeni na upravljanje Ministarstvu.

(3) Ministarstvo jednom godišnje dostavlja Vladi Republike Hrvatske sporazume sklopljene sukladno ovom članku.“.

Članak 27.

U članku 97. stavku 2. točki a) riječ: „raskinut“ zamjenjuje se riječju: „otkazan“.

Članak 28.

U članku 98. stavku 1. iza riječi: „Republike Hrvatske“ dodaju se riječi: „ili jedinica lokalne samouprave“.

U stavku 3. iza riječi: „rokovi“ dodaje se zarez i riječi: „cijena“.

Članak 29.

U članku 100. stavku 3. riječi: „druge osobe koje ostvaruju prava iz ovoga Zakona“ zamjenjuju se riječima: „i drugi stradalnici iz Domovinskog rata te članovi njihove uže obitelji“.

Članak 30.

U članku 101. stavku 1. točki a) ispred riječi: „bez oba roditelja“ dodaje se zarez.

U točki e) iza riječi: „rata“ dodaju se riječi: „redoslijedom od duljeg prema kraćem vremenu sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske“.

Iza točke i) dodaje se nova točka j) koja glasi:

„j) djetetu hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata, ako su roditelj i/ili dijete korisnici naknade za nezaposlene iz članka 107. ovoga Zakona ili zajamčene minimalne naknade“.

Dosadašnje točke j) i k) postaju točke k) i l).

Stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Prednost iz stavka 1. ovoga članka mogu ostvariti i zaposlene osobe iz stavka 1. ovoga članka ako su zaposlene na poslovima za koje je uvjet niži stupanj obrazovanja od onog kojeg imaju, a prijavljuju se na javni natječaj ili oglas za radno mjesto za koje je uvjet viši stupanj obrazovanja, a kojeg one imaju.“.

Stavak 11. mijenja se i glasi:

„(11) Pravo prednosti pri zapošljavanju iz ovoga članka u tijelima iz stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na zapošljavanje putem mjere javnih radova i druge slične oblike zapošljavanja.“.

Članak 31.

U članku 102. stavku 1. točki a) ispred riječi: „bez oba roditelja“ dodaje se zarez.

U točki e) iza riječi: „rata“ dodaju se riječi: „redosljedom od duljeg prema kraćem vremenu sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske“.

Iza točke i) dodaje se nova točka j) koja glasi:

„j) djetetu hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata, ako su roditelj i/ili dijete korisnici naknade za nezaposlene iz članka 107. ovoga Zakona ili zajamčene minimalne naknade“.

Dosadašnje točke j) i k) postaju točke k) i l).

Stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Prednost iz stavka 1. ovoga članka mogu ostvariti i zaposlene osobe iz stavka 1. ovoga članka ako su zaposlene na poslovima za koje je uvjet niži stupanj obrazovanja od onog kojeg imaju, a prijavljuju se na javni natječaj ili oglas za radno mjesto za koje je uvjet viši stupanj obrazovanja, a kojeg one imaju.“.

U stavku 6. iza riječi: „ili u roku od 30 dana“ dodaje se riječ: „od“.

Stavak 11. mijenja se i glasi:

„(11) Pravo prednosti pri zapošljavanju iz ovoga članka u tijelima iz stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na zapošljavanje putem mjere javnih radova i druge slične oblike zapošljavanja.“.

Članak 32.

Članak 103. mijenja se i glasi:

„(1) Da bi ostvarila pravo prednosti pri zapošljavanju i popunjavanju radnog mjesta, osoba iz članka 101. stavaka 1. – 3. i članka 102. stavaka 1. – 3. ovoga Zakona koja u trenutku podnošenja prijave ispunjava uvjete za ostvarivanje toga prava dužna je u prijavi pozvati se na ovo pravo na način da uz prijavu odnosno ponudu na javni natječaj, oglas ili u postupku zapošljavanja provedenom na drugi način priloži sve dokaze o ispunjavanju traženih uvjeta iz

natječaja, oglasa ili u postupku zapošljavanja provedenom na drugi način te da priloži sljedeće dokaze o ispunjavanju uvjeta za ostvarivanje prava prednosti pri zapošljavanju i popunjavanju radnog mjesta:

„a) rješenje ili potvrdu o priznatom statusu hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata odnosno potvrdu o priznatom statusu hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata ili dragovoljca iz Domovinskog rata (osobe iz članka 101. stavka 1. točaka c) i e) do l) i članka 102. stavka 1. točaka c) i e) do l) ovoga Zakona te djeca hrvatskog branitelja bez oba roditelja ili bez roditeljske skrbi iz članka 101. stavka 1. točke a) i članka 102. stavka 1. točke a) ovoga Zakona)

b) dokaz o nezaposlenosti – potvrdu, odnosno ispis elektroničkog zapisa Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje o podacima evidentiranim u matičnoj evidenciji Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje ili potvrdu, odnosno ispis elektroničkog zapisa Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, ne stariju od mjesec dana (u slučaju iz članka 101. stavka 1. i članka 102. stavka 1. ovoga Zakona)

c) presliku pravomoćnog rješenja, odluke ili drugog pravnog akta o prestanku prethodnog zaposlenja osim ako se radi o prvom zapošljavanju (u slučaju iz članka 101. stavka 1. i članka 102. stavka 1. ovoga Zakona)

d) dokaz o oduzetoj roditeljskoj skrbi kada se prijavljuje dijete smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata ili nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata bez roditeljske skrbi

e) potvrdu poslodavca ili potvrdu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje o podacima evidentiranim u matičnoj evidenciji Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje ne stariju od mjesec dana, odnosno ispis elektroničkog zapisa iz kojeg je vidljivo da je osoba iz članka 101. stavka 1. i članka 102. stavka 1. ovoga Zakona zaposlena na poslovima za koje je uvjet niži stupanj obrazovanja od onog kojeg ima (u slučaju iz članka 101. stavka 2. i članka 102. stavka 2. ovoga Zakona)

f) presliku pravomoćnog rješenja o priznatom pravu na novčanu naknadu iz članka 107. ovoga Zakona ili prava na zajamčenu minimalnu naknadu (osobe iz članka 101. stavka 1. točaka g), h), i), j), k) i l) i članka 102. stavka 1. točaka g), h), i), j), k) i l) ovoga Zakona)

g) potvrdu o broju dana sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske (kada se prijavljuju osobe iz članka 101. stavka 1. točaka e), f), i) i l) i članka 102. stavka 1. točaka e), f), i) i l) ovoga Zakona)

h) rodni list (osobe iz članka 101. stavka 1. točaka a), b), g), h), i), j), k) i l) i članka 102. stavka 1. točaka a), b), g), h), i), j), k) i l) ovoga Zakona)

i) rješenje ili potvrdu o priznatom statusu člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata (osobe iz članka 101. stavka 1. točaka a), b) i d) i članka 102. stavka 1. točaka a), b) i d) ovoga Zakona)

j) smrtni list (u slučaju iz članka 101. stavka 1. točaka a), g) do i) i članka 102. stavka 1. točaka a), g) do i) ovoga Zakona).

(2) Tijela iz članka 101. ovoga Zakona i pravne osobe iz članka 102. ovoga Zakona dužne su prilikom raspisivanja javnog natječaja, oglasa za zapošljavanje, popunjavanja radnog mjesta temeljem internog oglasa ili u postupku zapošljavanja provedenom na drugi način pozvati osobe iz članka 101. stavaka 1. – 3. i članka 102. stavaka 1. – 3. ovoga Zakona da dostave dokaze iz stavka 1. ovoga članka u svrhu ostvarivanja prava prednosti pri zapošljavanju i popunjavanju radnog mjesta.

(3) Tijela iz članka 101. ovoga Zakona i pravne osobe iz članka 102. ovoga Zakona prilikom raspisivanja javnog natječaja ili oglasa za zapošljavanje, popunjavanja radnog mjesta temeljem internog oglasa ili u postupku zapošljavanja provedenom na drugi način, objavljenog putem internetskih stranica, dužna su objaviti poveznicu na internetsku stranicu Ministarstva na kojoj su navedeni dokazi potrebni za ostvarivanje prava prednosti pri zapošljavanju i popunjavanju radnog mjesta.“.

Članak 33.

U članku 104. točki a) podtočki 1. iza riječi: „zakona“ dodaje se zarez i riječi: „osim kada je zadnja služba prestala po sili zakona istekom roka raspolaganja“.

U točki b) riječi: „krivnjom radnika, i to u slučaju“ zamjenjuju se riječima: „u slučajevima“.

Članak 34.

Članak 106. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, ne postoji obveza obračunavanja i plaćanja doprinosa na osnovicu, i to doprinosa za zdravstveno osiguranje.“

Članak 35.

U članku 107. točka b) mijenja se i glasi:

„b) djeca koja imaju priznat status člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja ili člana obitelji nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata bez obzira jesu li korisnici obiteljske invalidnine odnosno novčane naknade obiteljske invalidnine“.

U točki h) riječi: „i koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj“ brišu se.

Članak 36.

U članku 108. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Osobe iz članka 107. ovoga Zakona pravo na naknadu za nezaposlene mogu ostvariti pod uvjetom da:

- a) nisu zaposlene
- b) oni i članovi njihova kućanstva nisu korisnici zajamčene minimalne naknade
- c) nisu korisnici novčanog primanja u svezi s profesionalnom rehabilitacijom odnosno zbog nezaposlenosti

- d) oni i članovi njihova kućanstva nisu vlasnici ili korisnici motornog vozila koje ne služi podmiranju osnovnih životnih potreba
- e) oni i članovi njihova kućanstva nisu vlasnici ili suvlasnici ili korisnici ili su korisnici nekretnina koje im ne služe za podmiranje osnovnih životnih potreba
- f) oni i članovi njihova kućanstva u prethodnoj kalendarskoj godini ili u razdoblju od tri mjeseca prije podnošenja zahtjeva nemaju ukupno novčane prihode mjesečno po članu kućanstva veće od 30 % proračunske osnovice
- g) nisu temeljem rješenja nadležnog tijela smješteni u zdravstvenu ustanovu
- h) nisu na teret državnog proračuna Republike Hrvatske korisnici usluge smještaja ili organiziranog stanovanja sukladno odredbama propisa o socijalnoj skrbi ili drugih posebnih propisa, osim beskućnika koji je korisnik usluge smještaja u prenoćištu i
- i) nisu na izdržavanju kazne zatvora, osim ako su prije upućivanja na izvršenje kazne zatvora živjeli u zajedničkom kućanstvu s osobama koje su uzdržavali, a iste osobe obvezni su uzdržavati i tijekom izvršenja kazne zatvora.“.

Članak 37.

Članak 112. briše se.

Članak 38.

U članku 118. stavku 1. točki c) riječi: „elementarne nepogode“ zamjenjuju se riječima: „prirodne nepogode ili katastrofe“.

Članak 39.

U članku 119. stavku 1. točke a), e) i f) brišu se.

Dosadašnje točke b) do d) postaju točke a) do c), a točke g) i h) postaju točke d) i e).

Oznaka stavka 1. i stavak 2. brišu se.

Članak 40.

U članku 125. stavku 1. riječ: „obvezne“ i riječ: „osnovnim i“ brišu se.

Članak 41.

U članku 128. stavku 5. iza riječi: „angažira“ dodaju se riječi: „temeljem ugovora o djelu“.

U stavku 7. iza riječi: „suradnike“ dodaju se riječi: „temeljem ugovora o djelu“.

Iza stavka 7. dodaje se stavak 8. koji glasi:

„(8) Na izdatke za vanjske suradnike iz stavaka 5. i 7. ovoga članka ne primjenjuje se ograničenje izdataka za pružatelje stručnih usluga izvan državne službe sukladno propisu kojim se uređuju prava i obveze državnih službenika.“.

Članak 42.

U članku 133. stavku 1. riječi: „pred tijelom vještačenja" zamjenjuju se riječima: „pred liječničkim povjerenstvom iz članka 182. ovoga Zakona“.

Članak 43.

Članak 137. mijenja se i glasi:

- „(1) Ministarstvo snosi troškove prijevoza i ukopa posmrtnih ostataka smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, na području Republike Hrvatske, uz odavanje vojne počasti, kao i troškove prijevoza i ukopa posmrtnih ostataka nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata nakon postupka ekshumacije i identifikacije.
- (2) Ministarstvo snosi troškove prijevoza i ukopa posmrtnih ostataka umrloga hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata i umrloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata na području Republike Hrvatske, uz odavanje vojne počasti.
- (3) Ministarstvo snosi troškove prijevoza i ukopa iz stavaka 1. i 2. ovoga članka i izvan područja Republike Hrvatske.
- (4) Vojne počasti iz stavka 2. ovoga članka odaju se ako obitelj pravodobno obavijesti nadležno upravno tijelo županije odnosno Grada Zagreba u čijem je djelokrugu obavljanje povjerenih poslova državne uprave koji se odnose na ostvarivanje prava hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji.
- (5) U slučaju iz stavka 4. ovoga članka, vojne počasti se odaju prilikom ispraćaja posmrtnih ostataka, na području Republike Hrvatske.
- (6) Hrvatski branitelji iz Domovinskog rata koji su smrtno stradali u obrani suvereniteta Republike Hrvatske smatraju se povijesno značajnim osobama u smislu propisa o grobljima.
- (7) Natpis na grobu, odnosno grobnici za povijesno značajnu osobu iz stavka 6. ovoga članka ne može se mijenjati.
- (8) Obveznici održavanja grobnih mjesta povijesno značajnih osoba iz stavka 6. ovoga članka iza kojih nema živih nasljednika su vlasnici groblja u kojima se nalaze ta grobna mjesta.
- (9) Grobna mjesta s posmrtnim ostacima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata iza kojih nema živih nasljednika ne mogu se smatrati napuštenima, sukladno propisima o grobljima, a obveznici održavanja su vlasnici groblja u kojima se nalaze ta grobna mjesta.
- (10) Vlasnici groblja dužni su do kraja siječnja tekuće godine izvijestiti Ministarstvo o grobnim mjestima povijesno značajnih osoba iz stavka 6. ovoga članka i hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata iz stavka 9. ovoga članka koja su preuzeli na održavanje u prethodnoj kalendarskoj godini.
- (11) Izvješće iz stavka 10. ovoga članka sadrži: ime i prezime, datum i godinu ukopa, mjesto ukopa, naziv groblja, oznaku grobnog mjesta, reda, polja za svaku povijesno značajnu osobu iz stavka 6. ovoga članka i hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata iz stavka 9. ovoga članka i druge podatke određene pravilnikom iz stavka 17. ovoga članka.
- (12) Ministarstvo će jednom godišnje, neposrednim uvidom, provesti nadzor nad izvršavanjem obveze iz stavaka 8. i 9. ovoga članka.
- (13) Članovi uže i šire obitelji nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i članovi uže i šire obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata za kojeg nije poznato mjesto ukopa imaju pravo na dodjelu grobnog mjesta i prije ekshumacije i

identifikacije nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, a temeljem pokrenutog postupka za dodjelu grobnog mjesta po posebnim propisima, kao korisnici tog grobnog mjesta uz obvezu njegova održavanja.

(14) Jedinice lokalne samouprave i drugi vlasnici groblja dužni su:

- a. dati na korištenje grobna mjesta uz podmirenje polovice predviđenog iznosa o svom trošku za umrle hrvatske ratne invalide iz Domovinskog rata i za umrle hrvatske branitelje iz Domovinskog rata ako oni ili članovi njihove uže i šire obitelji nemaju na korištenju grobno mjesto i ako ga nisu ustupili na korištenje trećoj osobi nakon stupanja na snagu ovoga Zakona i
- b. osigurati dijelove groblja odnosno aleje za ukop hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata.

(15) Pravo iz stavka 14. ovoga članka ne obuhvaća i oslobođenje od plaćanja godišnje grobne naknade, osim ako to oslobođenje nije predviđeno drugim propisom.

(16) Umrli hrvatski ratni vojni invalidi iz Domovinskog rata i hrvatski branitelji iz Domovinskog rata koje nema tko ukopati bit će ukopani po službenoj dužnosti.

(17) U slučaju iz stavka 16. ovoga članka, Ministarstvo će za ukop hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata i umrlog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata koji je imao prihod, odnosno imovinu zatražiti povrat troškova od nasljednika.

(18) Pravo iz ovoga članka ostvaruje se sukladno pravilniku kojeg donosi ministar.“.

Članak 44.

U članku 141. stavku 2. riječi: „uz ponovno vještačenje preostale radne sposobnosti“ brišu se.

Članak 45.

U članku 147. stavku 3. riječi: „tijelo vještačenja iz članka 181. stavka 1.“ zamjenjuju se riječima: „liječničko povjerenstvo iz članka 182.“.

Članak 46.

Članak 150. mijenja se i glasi:

„(1) Evidencija branitelja sadrži:

- a) osobne podatke o hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata
- b) podatke o sudjelovanju u obrani suvereniteta Republike Hrvatske
- c) Podatke o zatočenju hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata
- d) Podaci o ukupu smrtno stradalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata
- e) druge podatke određene pravilnikom iz članka 151. stavka 3. ovoga Zakona.

(2) Podatke o nasljednicima udjela u Fondu hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji i broju naslijeđenih udjela dostavljaju nasljednici smrtno stradalih, nestalih i umrlih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata.

(3) Podatke o nasljednicima udjela u Fondu hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji Ministarstvo će razmjenjivati s tijelom nadležnim za upravljanje Fondom hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji jedanput mjesečno.

(4) Podatke iz ovoga članka Ministarstvo će ažurirati sukladno podacima dostavljenim iz ministarstva nadležnog za obranu i ministarstva nadležnog za unutarnje poslove.“.

Članak 47.

U članku 155. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Zadrugu čini najmanje dvije trećine osnivača ili članova koji su:

- a) hrvatski branitelji iz Domovinskog rata
- b) hrvatski ratni vojni invalidi iz Domovinskog rata
- c) članovi obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata
- d) članovi obitelji nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata
- e) djeca hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata ili
- f) djeca dragovoljca iz Domovinskog rata.“.

Članak 48.

U članku 156. stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Zadruge su obvezne dostaviti Ministarstvu ovjerenu izjavu upravitelja zadruge, danu pod kaznom i materijalnom odgovornošću, da poslove i zadatke upravitelja obavlja bez plaće ili naknade te ostalu dokumentaciju propisanu pravilnikom iz članka 157. ovoga Zakona.“.

Članak 49.

Članak 157. mijenja se i glasi:

„Ministar pravilnikom o vođenju evidencije zadruga i njihovih upravitelja propisuje sadržaj, uvjete, način i postupak prikupljanja podataka, njihovo vođenje i ažuriranje, te razmjenu s drugim tijelima.“.

Članak 50.

U članku 160. stavku 3. riječ: „proistekle“ briše se.

Članak 51.

Članak 165. briše se.

Članak 52.

U članku 166. stavku 1. točke e) do k) mijenjaju se i glase:

- „e) statusu i pravima stradalih pirotehničara i članova njihovih obitelji
- f) pravu na oslobođanje od sudjelovanja u troškovima zdravstvene zaštite iz obveznoga zdravstvenoga osiguranja iz članka 23. ovoga Zakona
- g) pravu na naknadu za nezaposlene iz članka 107. ovoga Zakona

- h) pravu na jednokratnu novčanu pomoć iz članka 115. i 118. ovoga Zakona
- i) pravu na besplatni topli obrok iz članka 123. ovoga Zakona
- j) pravu na besplatne udžbenike iz članka 125. ovoga Zakona i
- k) ostalim statusima i pravima iz ovoga Zakona koji prema ovom Zakonu i drugim posebnim propisima nisu u nadležnosti drugih javnopravnih tijela.“.

U stavku 4. riječi : „nadležno za rješavanje“ zamjenjuju se riječima: „koje po zahtjevu stranke rješava o pravu na ostvarivanje prava na zdravstvenu zaštitu izvan standarda prava iz obveznoga zdravstvenoga osiguranja iz članka 25. stavka 7. ovoga Zakona,“.

Članak 53.

U članku 169. stavku 2. broj: „5.“ zamjenjuje se brojem: „1.“.

Stavak 3. briše se, a iza stavka 2. dodaju se stavci 3., 4. i 5. koji glase:

„(3) Za potrebe provedbe programa i projekata iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo može angažirati vanjske suradnike.

(4) Na izdatke za vanjske suradnike iz stavka 3. ovoga članka ne primjenjuje se ograničenje izdataka za pružatelje stručnih usluga izvan državne službe sukladno propisu kojim se uređuju prava i obveze državnih službenika.

(5) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva donosi srednjoročne akte strateškog planiranja kojima određuje strateški okvir pružanja skrbi za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji.“.

Članak 54.

Članak 172. mijenja se i glasi:

„(1) Nadležno upravno tijelo županije odnosno Grada Zagreba u čijem je djelokrugu obavljanje povjerenih poslova državne uprave koji se odnose na ostvarivanje prava hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, po službenoj dužnosti pokreće postupak za donošenje novog rješenja o statusu i pravu koje je prethodnim rješenjem utvrđeno na određeni rok.

(2) Novo rješenje iz stavka 1. ovoga članka ima pravni učinak od prvog dana idućeg mjeseca nakon proteka roka određenog prethodnim rješenjem.“.

Članak 55.

U članku 179. točkama e) i f) riječi: „tijela vještačenja iz članka 181. stavka 1.“ zamjenjuju se riječima: „liječničko povjerenstvo iz članka 182.“.

U točki i) riječi: „ministarstvo nadležno za kulturu“ zamjenjuje se riječju: „Ministarstvo“.

Na kraju točke j) briše se veznik: „i“.

Na kraju točke k) briše se točka i dodaje se veznik: „i“.

Iza točke k) dodaje se točka l) koja glasi:

„l) status sudionika Domovinskog rata iz članka 15. točke h) utvrđuje nadležno tijelo državne uprave koje je dalo nalog za obavljanje vojnih ili drugih dužnosti.“.

Članak 56.

U članku 180. u točki i) iza riječi: „neprijateljskom objektu“ dodaje se zarez.

Članak 57.

Članak 181. mijenja se i glasi:

„Činjenica o uzroku i postotku oštećenja organizma radi ostvarivanja statusa hrvatskog ratnog vojnog invalida, činjenica o uzroku smrti hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata radi ostvarivanja statusa člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, činjenica o uzroku oštećenja organizma hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata radi ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu izvan standarda prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja, činjenica postojanja oštećenja organizma radi priznavanja prava na doplatak za njegu i pomoć druge osobe, činjenica postojanja oštećenja organizma radi priznavanja prava na ortopedski doplatak, činjenica postojanja oštećenja organizma radi priznavanja prava na doplatak za pripomoć u kući, činjenica oštećenja organizma radi ostvarivanja prava na naknadu troška prilagodbe osobnog automobila i činjenica nesposobnosti za privređivanje utvrđuje se na temelju nalaza i mišljenja liječničkog povjerenstva iz članka 182. ovoga Zakona koje imenuje ministar.“.

Članak 58.

Članak 182. mijenja se i glasi:

„(1) Nalaz i mišljenje u prvostupanjskom postupku daje prvostupanjsko liječničko povjerenstvo sastavljeno od triju liječnika specijalista (u daljnjem tekstu: PLP).

(2) Nalaz i mišljenje PLP-a, kojim su utvrđene činjenice za stjecanje prava prema ovom Zakonu, prije donošenja prvostupanjskog rješenja kojim se priznaje pravo iz ovoga Zakona, podliježe reviziji drugostupanjskog liječničkog povjerenstva sastavljenog od pet liječnika specijalista (u daljnjem tekstu: revizijsko DLP).

(3) Nalaz i mišljenje u drugostupanjskom postupku daje drugostupanjsko liječničko povjerenstvo sastavljeno od pet liječnika specijalista (u daljnjem tekstu: žalbeno DLP).

(4) Predsjednike i članove vijeća liječničkih povjerenstava iz stavaka 1. do 3. ovoga članka imenuje odlukom ministar i određuje sjedište i područje rada povjerenstava.

(5) Ministar može imenovati više vijeća liječničkih povjerenstava iz stavaka 1. do 3. ovoga članka.

(6) Na izdatke za rad liječnika specijalista u liječničkim povjerenstvima iz stavaka 1. do 3. ovoga članka temeljem ugovora o djelu ne primjenjuje se ograničenje izdataka za pružatelje

stručnih usluga izvan državne službe sukladno propisu kojim se uređuju prava i obveze državnih službenika.

(7) Način imenovanja i metodologiju rada povjerenstava iz stavaka 1. do 3. ovoga članka propisuje ministar pravilnikom.“.

Članak 59.

Članak 183. mijenja se i glasi:

„(1) Sastav liječničkih povjerenstava iz članka 182. ovoga Zakona ovisi o vrsti stradavanja, ranjavanju, ozljedi ili bolesti.

(2) U sastavu žalbenog DLP-a ne smiju biti osobe koje su bile u sastavu PLP-a i revizijskog DLP-a koje je dalo nalaz i mišljenje u postupku donošenja prvostupanjskog rješenja.“.

Članak 60.

Članak 185. mijenja se i glasi:

„(1) PLP donosi nalaz i mišljenje isključivo nakon neposrednog pregleda hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata ili hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata, osim u postupku utvrđivanja činjenica o uzroku smrti hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata radi ostvarivanja statusa člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata.

(2) Revizijsko DLP prilikom obavljanja revizije nalaza i mišljenja PLP-a donosi nalaz i mišljenje isključivo nakon neposrednog pregleda hrvatskog branitelja ili hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata odnosno nakon neposrednog vještačenja u kojem sudjeluje stranka u sljedećim slučajevima:

a) kada je PLP oštećenje organizma ocijenilo s 80 % do 100 %

b) u postupku ostvarivanja prava na doplatak za njegu i pomoć druge osobe ili

c) kada revizijsko DLP ocijeni da je neposredan pregled potreban.

(3) U drugostupanjskom postupku, povodom izjavljene žalbe na prvostupanjsko rješenje, žalbeno DLP donosi nalaz i mišljenje isključivo nakon neposrednog pregleda hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata ili hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata odnosno nakon neposrednog vještačenja u kojem sudjeluje stranka.“.

Članak 61.

U članku 186. stavku 1. na kraju točke m) briše se veznik: „i“.

Iza točke m) dodaje se nova točka n) koja glasi:

„n) naknada za topli obrok iz članka 123. ovoga Zakona“.

Na kraju dosadašnje točke n) koja postaje točka o) briše se točka i dodaje veznik: „i“.

Iza točke o) dodaje se točka p) koja glasi:

„p) sredstva potpore ostvarena kroz Program stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji.“.

Članak 62.

U članku 190. stavku 1. točki d) iza riječi: „iz članka 102. stavaka 1. – 3. ovoga Zakona“ dodaju se riječi: „sukladno članku 102. stavku 5. ovoga Zakona“.

U točki e) iza riječi: „te pravne osobe s javnim ovlastima ako“ dodaju se riječi: „sukladno članku 102. stavku 9. ovoga Zakona“.

Točka f) mijenja se i glasi:

„f) javne službe i javne ustanove kojima je osnivač ili jedan od osnivača Republika Hrvatska, općina, grad, županija, izvanproračunski i proračunski fondovi, pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske, kao i pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave te pravne osobe s javnim ovlastima ako prilikom raspisivanja javnog natječaja, oglasa za zapošljavanje, popunjavanja radnog mjesta temeljem internog oglasa ili u postupku zapošljavanja provedenom na drugi način ne pozovu osobe iz članka 102. stavaka 1. – 3. ovoga Zakona da sukladno članku 103. stavku 3. ovoga Zakona dostave dokaze iz članka 103. stavka 2. ovoga Zakona u svrhu ostvarivanja prava prednosti pri zapošljavanju“.

U točki i) briše se veznik: „i“.

Na kraju točke: „j)“ dodaje se veznik: „i“.

Iza točke j) dodaje se točka k) koja glasi:

„k) vlasnici groblja (osim jedinica lokalne samouprave) ako ne daju na korištenje grobno mjesto uz podmirenje polovice predviđenog iznosa o svom trošku za umrle hrvatske ratne vojne invalide iz Domovinskog rata i za umrle hrvatske branitelje iz Domovinskog rata sukladno članku 137. stavku 14. točki a) ovoga Zakona“.

U stavku 2. slovo: „j“ zamjenjuje se slovom: „k“.

Članak 63.

U članku 191. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba u:

a) tijelu državne uprave, tijelu sudbene vlasti, tijelu državne vlasti i drugim državnim tijelima, upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ako prilikom raspisivanja javnog natječaja ili oglasa za zapošljavanje ne pozovu osobe iz članka 101. stavaka 1. – 3. ovoga Zakona da, sukladno članku 103. stavku 2. ovoga Zakona, dostave

dokaze iz članka 103. stavka 1. ovoga Zakona u svrhu ostvarivanja prava prednosti pri zapošljavanju

b) tijelu državne uprave, tijelu sudbene vlasti, tijelu državne vlasti i drugim državnim tijelima, upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ako prilikom raspisivanja javnog natječaja ili oglasa za zapošljavanje, objavljenog putem internetskih stranica, sukladno članku 103. stavku 3. ovoga Zakona ne objave poveznicu na internetsku stranicu Ministarstva na kojoj su navedeni dokazi potrebni za ostvarivanje prava prednosti pri zapošljavanju i

c) jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave i Republici Hrvatskoj ako ne sklope ugovor o zakupu poslovnog prostora za obrtničku ili samostalnu profesionalnu djelatnost s osobama iz članka 132. ovoga Zakona koje sudjeluju u javnom natječaju i udovolje uvjetima iz najpovoljnije ponude i

d) jedinici lokalne samouprave ako ne daju na korištenje grobno mjesto za umrle hrvatske ratne vojne invalide iz Domovinskog rata i za umrle hrvatske branitelje iz Domovinskog rata, uz podmirenje polovice predviđenog iznosa o svom trošku sukladno članku 137. stavku 14. točki a) ovoga Zakona.“.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 64.

Korisnicima prijevremene starosne mirovine ostvarene u razdoblju od 1. siječnja 2019. do stupanja na snagu ovoga Zakona koja je određena primjenom polaznog faktora sukladno članku 26. stavku 3. Zakona o hrvatskim braniteljima i članovima njihovih obitelji („Narodne novine“, br. 121/17. i 98/19.), Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje po službenoj će dužnosti ponovno odrediti prijevremenu starosnu mirovinu prema ovome Zakonu, bez donošenja rješenja, ako je to za korisnika povoljnije.

Članak 65.

Hrvatski branitelji iz Domovinskog rata i dragovoljci iz Domovinskog rata kojima je taj status ili dodatni dani sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske u borbenom sektoru priznati nakon što su već ostvarili mirovinu određenu prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, općim propisima koji su prethodili tom propisu ili zakonu kojim se uređuju prava hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, imaju pravo da im se ta mirovina ponovno odredi prema ovome Zakonu, od prvog dana slijedećeg mjeseca nakon podnesenog urednog zahtjeva, ako im je to povoljnije i ako ispunjavaju uvjete određene ovim Zakonom.

Članak 66.

(1) Hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata korisnicima mirovine ostvarene i određene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju koji do 1. ožujka 2018. nisu podnijeli zahtjev za određivanje mirovine prema člancima 14., 21. i 30. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji („Narodne novine“, br. 174/04., 92/05., 2/07., 107/07., 65/09., 137/09., 146/10., 55/11., 140/12., 19/13., 33/13., 148/13. i 92/14.) jer im je mirovina određena isključivo prema članku 79. stavcima 1. i 2. Zakona o mirovinskom osiguranju ili prijašnjim općim propisima bila povoljnija, a ispunjavali su uvjete za

određivanje prijašnje najniže braniteljske mirovine na dan 13. prosinca 2017. prema članku 31. stavku 1. do 8. prijašnjeg Zakona o pravima hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji umjesto mirovine iz članaka 14., 21. i 30. prijašnjeg Zakona o pravima hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji, imaju pravo podnijeti zahtjev za prevođenje na najnižu braniteljsku mirovinu odgovarajućom primjenom članka 49. stavka 6. Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji („Narodne novine“, br. 121/17. i 98/19.).

(2) Pravo na najnižu mirovinu pod uvjetima iz stavka 1. ovoga članka hrvatskim braniteljima iz stavka 1. ovoga članka pripada od prvog dana slijedećeg mjeseca nakon podnošenja urednog zahtjeva.

Članak 67.

- (1) Vlada Republike Hrvatske će uskladiti Uredbu o metodologijama vještačenja („Narodne novine“, br. 67/17. i 56/18.) s odredbama ovoga Zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.
- (2) Ministar će pravilnik iz članka 3. ovoga Zakona, donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (3) Ministar će pravilnik iz članka 58. ovoga Zakona i odluku o imenovanju liječničkih povjerenstava iz članka 58. ovoga Zakona donijeti u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (4) Ministar će, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo, uskladiti pravilnik iz članka 25. Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji („Narodne novine“, br. 121/17. i 98/19.) s odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (5) Ministar će, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za unutarnje poslove, uskladiti pravilnik iz članka 100. Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji („Narodne novine“, br. 121/17. i 98/19.) s odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (6) Ministar će uskladiti pravilnike iz članaka 71., 113., 120., 125., 137., 151. i 157. Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji („Narodne novine“, br. 121/17. i 98/19.) s odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 68.

- (1) Zahtjevi za priznavanje statusa, odnosno prava po Zakonu o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji („Narodne novine“, br. 121/17. i 98/19.) u povodu kojih, do stupanja na snagu ovoga Zakona nije donijeto izvršno rješenje, riješit će se prema ovom Zakonu, ako je to za korisnika povoljnije i ako nije drugačije propisano ovim Zakonom.

- (2) Nalaz i mišljenje o oštećenju organizma za ostvarivanje prava iz ovoga Zakona za zahtjeve podnesene do usklađivanja Uredbe o metodologijama vještačenja („Narodne novine“, br. 67/17. i 56/18.) s odredbama ovoga Zakona, donošenja pravilnika iz članka 59. ovoga Zakona i imenovanja liječničkih povjerenstava iz članka 59. ovoga Zakona dat će Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

Članak 69.

- (1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Pravilnik o načinu provedbe stručne procjene u ovlaštenoj zdravstvenoj ustanovi radi ostvarivanja statusa hrvatskog ratnog vojnog invalida („Narodne novine“, broj 27/18.)
- (2) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona stavlja se izvan snage Odluka o utvrđivanju ovlaštenih zdravstvenih ustanova u kojima se obavlja stručna procjena radi ostvarivanja statusa hrvatskog ratnog vojnog invalida po osnovi bolesti, pogoršanja bolesti odnosno pojave bolesti kao posljedice sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske, za 2020. godinu („Narodne novine“, broj 33/20.).

Članak 70.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

O B R A Z L O Ž E N J E

Članak 1.

Ovom izmjenom pripadnicima naoružanih odreda Narodne zaštite koji su izravno bili angažirani u borbenom sektoru manje od 100 dana, a u kontinuitetu su nastavili sudjelovanje u Domovinskom ratu kao pripadnici Oružanih snaga, omogućava se stjecanje statusa hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata.

Također, stjecanje statusa hrvatskog branitelja omogućava se pripadnicima naoružanih odreda Narodne zaštite koji su bili ranjeni ili ozlijeđeni te zbog toga nisu ispunili uvjet sudjelovanja od 100 dana.

Članak 2.

Zakonom o izmjenama i dopuni Zakon o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji („Narodne novine“, broj 137/09.) bilo je određeno da danom stupanja na snagu toga Zakona prestaje priznavanja statusa člana obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i prava na obiteljsku invalidninu na temelju smrti hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata od posljedica bolesti, pogoršanja bolesti ili pojave bolesti u obrani suvereniteta Republike Hrvatske. Kako ne bi bilo dvojbe u provedi ove odredbe, izričito je propisano da status člana obitelji smrtno stradaloga mogu ostvariti i članovi obitelji hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata koji je umro od posljedica bolesti, pogoršanja bolesti ili pojave bolesti u obrani suvereniteta Republike Hrvatske, i nakon isteka roka iz stavka 1. točke d) ovoga članka, uz uvjet da su pojedini članovi obitelji tog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata po toj istoj osnovi već ostvarili status člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata.

Članak 3.

Definicija sudionika Domovinskog rata je proširena kako bi se odredbom obuhvatili svi koji su doprinijeli obrani suvereniteta Republike Hrvatske prilikom obavljanja vojnih ili drugih dužnosti po nalogu nadležnih tijela državne vlasti Republike Hrvatske ili pravnih osoba u vlasništvu ili pretežnom vlasništvu Republike Hrvatske. Osim toga, predviđeno je donošenje provedbenog propisa kojim će se razraditi način priznavanja statusa sudionika iz Domovinskog rata.

Članak 4.

Ovim člankom je jasnije propisano da se stradalnicima iz Domovinskog rata smatraju hrvatski ratni vojni invalidi iz Domovinskog rata.

Članak 5.

Ovom izmjenom ispravljena je greška u pisanju.

Članak 6.

Sukladno postojećem stanju i planovima, ovom izmjenom predviđen je širi opseg pravnog i institucionalnog okvira kojim se regulira zdravstvena zaštita hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji.

Članak 7.

Članak 25. usklađuje se s izmjenom članka 24.. Nadalje, detaljnije se razrađuje ostvarivanje prava na zdravstvenu zaštitu izvan standarda prava iz obveznoga zdravstvenoga osiguranja.

Članak 8.

Dodani članci kojima se propisuju uvjeti za ostvarivanje prava iz članka 25. stavka 7.

Članak 9.

Ovom izmjenom se usklađuju polazni faktori za određivanje prijevremene starosne mirovine koji su izričito propisani važećim Zakonom te su u trenutku donošenja važećeg Zakona bili povoljniji od onih u prema tada važećem Zakonu o mirovinskom osiguranju. Naime, u međuvremenu su nakon donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju („Narodne novine“, broj 102/19.) polazni faktori u ovom Zakonu postali nepovoljniji, pa ih je potrebno uskladiti s odredbama Zakona o mirovinskom osiguranju.

Članak 10.

Ovom izmjenom izričito je propisano što se podrazumijeva pod mirovinom ostvarenom prema Zakonu o mirovinskom osiguranju u smislu ovog Zakona.

Članak 11.

Radi jasnije primjene, u članku 28. se izričito propisuje da pravo na starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika prema ovom Zakonu mogu ostvariti pripadnici borbenog sektora. Naime, isto proizlazi i sadašnje odredbe stavaka 3. koji upućuje na primjenu članka 27. Zakona.

Članak 12.

Izričito se propisuje mogućnost rada i korištenja mirovine i za hrvatske branitelje koji su ostvarili pravo na prijevremenu starosnu mirovinu i starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika.

Članak 13.

Izrazi se usklađuju s podacima koje Državni zavod za statistiku svake godine objavljuje u Narodnim novinama.

Članak 14.

Jasnije je definirana odredba u pogledu kruga korisnika invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad i djelomičnog gubitka radne sposobnosti. Izričito je propisan i mirovinski faktor za određivanje najniže starosne braniteljske mirovine koja se određuje umjesto te mirovine, ako je to povoljnije uz ispunjenje uvjeta za najnižu mirovinu, te određuje od kada se prevode korisnici koji su u trenutku navršene dobi za prevođenje u starosnu mirovinu iz članka 26. stavka 2. Zakona bili zaposleni.

Članak 15.

U pogledu dobi za stjecanje prava na profesionalnu rehabilitaciju odredba je usklađena s odredbama Zakona o mirovinskom osiguranju.

Članak 16.

Kod nabiranja kruga umrlih korisnika mirovina iza kojih članovi uže obitelji mogu ostvariti pravo na obiteljsku mirovinu, radi jasnije primjene izričito propisano da se radi o korisnicima mirovina ostvarenih prema Zakonu o mirovinskom osiguranju i ovom Zakonu, odnosno zakonima koji su prethodili ovome Zakonu.

Članak 17.

Nastavno na izmjene kojima se izričito propisuje i mogućnosti rada i korištenje prijevremene i starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika potrebno je tu dopunu članka 29. uskladiti i s odredbom članka 52. koji uređuje obustavu najniže starosne braniteljske mirovine za vrijeme zaposlenja i uspostavu te najniže mirovine nakon prestanka zaposlenja, na način da se i za vrijeme zaposlenja i korisnicima najniže prijevremene starosne mirovine i starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika ta mirovina prema stažu i plaći za vrijeme zaposlenja obustavlja i nakon prestanka zaposlenja ponovno uspostavlja.

Članak 18.

Reviziju ocjene radne sposobnosti više nije potrebno provoditi u slučaju iz članka 141. jer je članak 141. izmijenjen na način da se u tom slučaju više ne provodi ponovno vještačenje radne sposobnosti.

Revizija ocjene radne sposobnosti provodi se i postupku ostvarivanja mirovine iz članka 142. što proizlazi iz odredbe članka 142. stavka 3. koji upućuje na primjenu Ugovora između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine o suradnji na području prava stradalnika rata u Bosni i Hercegovini koji su bili pripadnici Hrvatskog vijeća obrane i članova njihovih obitelji. Radi jasnije primjene, isto je izričito navedeno u članku 53.

Članak 19.

S obzirom da postoje određeni slučajevi u kojima HRVI iz Domovinskog rata ostvarivanje prava na osobnu invalidninu prema ovom Zakonu predstavlja zapreku za ostvarivanje povoljnijeg prava prema općim propisima, HRVI iz Domovinskog rata imaju mogućnost odreći se ostvarivanja prava na osobnu invalidninu. Kako ne bilo dvojbe da odricanje prava na osobnu invalidninu ne znači i odricanje od statusa HRVI iz Domovinskog rata, dodana je odredba kojom je to izričito i propisano.

Članak 20.

Radi lakše provedbe ove odredbe u praksi, preciznije je propisno kako se računa rok za ostvarivanje prava.

Članci 21. i 22.

Odredba se usklađuje s izmjenama u člancima 181. i 182. u kojima se o uvodi novi model vještačenja prema kojem vještačenja za potrebe ovoga Zakona, umjesto Zavoda za vještačenje profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, provode liječnička povjerenstva koje imenuje ministar hrvatskih branitelja.

Članak 23.

Dragovoljci iz Domovinskog rata koji nemaju ostvaren status hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata, a koji su u obrani suvereniteta Republike Hrvatske sudjelovali više od dvije godine u borbenom sektoru dosad su mogli ostvariti pravo na stambeno zbrinjavanje kupnjom stana ili kuće u državnom vlasništvu ili u vlasništvu jedinice lokalne samouprave u kojoj pet godina neprekidno prebivaju te dodjelom financijske potpore prilikom kupnje prve nekretnine (stana ili kuće) na tržištu, a sada se pravo za ovu skupinu korisnika proširuje i na financijsku potporu za razliku u površini.

Stavcima 6. i 7. omogućava se ostvarivanje prava na stambeno zbrinjavanje pod jednakim uvjetima i za one članove obitelji u slučajevima kada su pojedini članovi obitelji istoga nasljednoga reda već ostvarili pravo na stambeno zbrinjavanje bez postignuta sporazuma jer

prije 2010. godine nije bilo propisano da članovi istoga nasljednoga reda ostvaruju pravo na stambeno zbrinjavanje prema međusobnom sporazumu.

Dodaje se stavak 10. kojim se omogućava stambeno zbrinjavanje djece bez oba roditelja (članak 84. stavak 3.) koja imaju zapreke za stambeno zbrinjavanje, a prethodno su pravomoćno odbijeni po prijašnjem Zakonu. Po važećem Zakonu podnošenjem novog zahtjeva ne bi mogli ostvarivati pravo po članku 83. stavku 7. Zakona, a čime bi bili stavljeni u neravnotežan položaj u odnosu na korisnike koji su to pravo mogli ostvariti nakon donošenja zakona kojim je naknadno propisan izuzetak iz članka 84. stavka 3.

Članak 24.

Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama već provodi postupak kupnje stanova za Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje kada se utvrde potrebe za stambenim zbrinjavanjem njihovih korisnika, a Republika Hrvatska nema raspoloživih i odgovarajućih stanova kojima bi se riješila njihova stambena pitanja.

Kako Ministarstvo hrvatskih branitelja skrbi o stradalnicima iz Domovinskog rata koji nisu stambeno zbrinuti, potrebno je u pojedinim lokacijama, u kojima nije isplativo provođenje postupka organizirane stambene izgradnje i RH nema odgovarajućih stanova, kupiti pojedine stanove točno određene kvadrature, strukture i pozicije. To se posebno odnosi i na slučajeve prilagodbe prilaza do zgrade, stana po stanu iz članka 100. stavka 2. ovoga Zakona, gdje je propisana mogućnost zamjene nekretnina kad se prilagodba ne može izvesti ili nije isplativa.

Članak 25.

Usklađivanje termina radi jasnijeg izričaja.

Članak 26.

Po navedenoj izmjeni za svaki prijenos prava upravljanja stanova i kuća Ministarstvu hrvatskih branitelja više neće biti potrebna odluka Vlade Republike Hrvatske, a u cilju ubrzanja postupka stambenog zbrinjavanja.

Isto tako predviđeno je da se isti način mogu prenositi stanovi i kuće dani na upravljanje Ministarstvu hrvatskih branitelja radi stambenog zbrinjavanja prema ovom Zakonu, a koji se nisu mogli iskoristiti u svrhu u koju su dani Ministarstvu hrvatskih branitelja.

Članak 27.

Navedena izmjena radi usklađivanja s izrazima iz ugovora o stambenom kreditu.

Članak 28.

Ovom izmjenom se osobama iz članka 83. stavaka 3. i 4. ovoga Zakona kod kojih postoje zapreke iz članka 84. ovoga Zakona omogućava kupnja stana kojeg koriste ako je stan u vlasništvu jedinica lokalne samouprave.

Članak 29.

Radi jasnijeg izričaja općeniti izraz: „druge osobe koje ostvaruju prava iz ovoga Zakona“ zamjenjuje se konkretnijim izričajem: „i drugi stradalnici iz Domovinskog rata te članovi njihove uže obitelji“.

Članci 30. i 31.

Dosad je člankom 101. stavkom 1. točkama k) i l) bilo propisano da prednost pri zapošljavanju može ostvariti dijete dragovoljca iz Domovinskog rata, ako su roditelj i/ili dijete korisnici naknade za nezaposlene iz članka 107. ovoga Zakona ili zajamčene minimalne naknade, a

redosljedom iza njega, dijete hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata sa 100 dana borbenog sektora, ako su roditelj i/ili dijete korisnici naknade za nezaposlene iz članka 107. ovoga Zakona ili zajamčene minimalne naknade. Dakle, prema sadašnjem stanju djeca HRVI su pozivajući se odredbu članka 101. stavka 1. točke 1) ostvarivali prednost kao djeca hrvatskih branitelja i to prema redosljedu iza djece dragovoljaca. S obzirom na prethodno navedeno, ovom izmjenom se dodaje posebna kategorija za djecu hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata. Stavak 2. je izmijenjen radi veće jasnoće odredbe, odnosno jasno je propisno da prednost pri zapošljavanju mogu ostvariti zaposlene osobe koje su zaposlene na poslovima za koje je uvjet niži stupanj obrazovanja od onog kojeg imaju, a prijavljuju se na javni natječaj ili oglas za radno mjesto za koje je uvjet viši stupanj obrazovanja.

Članak 32.

Ovom izmjenom je propisan način pozivanja na ovo pravo. Osim toga, odredba je usklađena s izmjenama u člancima 101. i 102. te nomotehnički dorađena.

Članak 33.

Ovime se odredba nomotehnički dorađuje i usklađuje sa Zakonom o državnim službenicima i Zakonom o radu.

Članak 34.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima (NN 106/18) brisana je obveza plaćanja doprinosa za zapošljavanje i doprinosa za zaštitu zdravlja na radu, tako da je s navedenim potrebno uskladiti i ovaj Zakon jer nema potrebe propisivati oslobođanje od obveze koja više ne postoji.

Članak 35.

S obzirom da kod kategorija a) do g) uvjet za ostvarivanje prava na naknadu za nezaposlene nije prebivalište u Republici Hrvatskoj, navedeni uvjet se briše i za kategoriju hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata.

Članak 36.

Zapreku za ostvarivanje prava na naknadu za nezaposlene prema ovom Zakonu više neće predstavljati činjenica da korisnik ima registrirano trgovačko društvo ili obrt ni mirovina veća od 1097,58 kuna. Naime, navedene zapreke neizravno su već obuhvaćene uvjetom da prihod po članu kućanstva ne smije biti veći od 30 % proračunske osnovice.

Članak 37.

Odredba se briše kao suvišna.

Članak 38.

2019. godine stupio je na snagu Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda („Narodne novine“, broj 16/19.) kojim se stavlja van snage Zakon o zaštiti od elementarnih nepogoda. S obzirom na prethodno navedeno izraz: „elementarna nepogoda“ potrebno je zamijeniti izrazom: „prirodna nepogoda“. Osim toga, dodan je i izraz: „katastrofa“ sukladno propisima kojima se uređuje sustav civilne zaštite.

Članak 39.

Ovom izmjenom zapreku za ostvarivanje prava na jednokratnu novčanu pomoć zbog nemogućnosti podmirenja osnovnih životnih uvjeta više ne predstavlja registrirano trgovačko

društvo ili obrt, ostvarivanje prava na zajamčenu minimalnu naknadu ili naknadu za nezaposlene iz ovoga Zakona.

Članak 40.

Odredba je usklađena sa Zakonom o udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima po kojem se osigurava pravo na besplatne udžbenike u osnovnim školama te više nema potrebe ovo pravo predvidjeti ovim Zakonom.

Članak 41.

Ovom odredbom je određeno da se na izdatke za vanjske honorarne suradnike Ministarstva koji su angažirani temeljem ugovora o djelu ne odnosi odredba članka 62. stavka 2. Zakona o državnim službenicima („Narodne novine“, br. 92/05, 140/05, 142/06, 77/07, 107/07, 27/08, 34/11, 49/11, 150/11, 34/12, 49/12, 37/13, 38/13, 01/15, 138/15, 61/17, 70/19 i 98/19).

Članak 42.

Navedena izmjena s obzirom da će postupke vještačenja hrvatskih branitelja, umjesto tijela vještačenja (Zavoda), provoditi liječnička povjerenstva Ministarstva hrvatskih branitelja, pa će se i pravo na putne troškove iz članka 133. stavka 1. važećeg Zakona ostvarivati radi sudjelovanja pred liječničkim povjerenstvom.

Članak 43.

Odredba je dopunjena na način kako bi se nedvojbeno utvrdilo da se pravo na dodjelu grobnog mjesta prije ekshumacije i identifikacije, odnosi i na smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata kojem nije poznato mjesto ukopa (to su nestali hrvatski branitelji iz Domovinskog rata za koje je proveden postupak proglašenja nestale osobe umrlom).

Zbog uočenih problema u realiziranju ukopa umrlih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata koje nema tko ukopati (nema pravnih ili fizičkih osoba sposobnih i spremnih za organiziranje i financiranje ukopa) odnosno koje članovi obitelji ne mogu zbog opravdanih razloga ili ne žele ukopati, dodaje se odredba kojom je predviđeno pravo na ukop po službenoj dužnosti.

Članak 44.

U članku 141. stavku 2. briše se dio odredbe koji određuje da se u slučaju smanjenja osobne invalidnine od nadležnog tijela Bosne i Hercegovine obnova postupka za pripadnika borbenog sektora HVO kojemu je invalidnina smanjena na zahtjev korisnika obnova postupka provodi uz ponovno vještačenje. Obnova postupka po tome osnovu provodit će se samo u pogledu određivanja visine mirovine bez ponovnog vještačenja.

Članak 45.

S obzirom da je prijedlogom zakona predviđeno da liječnička povjerenstva Ministarstva hrvatskih branitelja provode vještačenja u svim postupcima ostvarivanja prava, u kojima je potrebno utvrditi uzročno-posljedičnu vezu između smrti, bolesti, rane ili ozljede hrvatskog branitelja i njegovog sudjelovanja u Domovinskom ratu, potrebno je propisati da su ista povjerenstva nadležna i za vještačenje u postupcima ostvarivanja prava na obiteljsku mirovinu članova obitelji pripadnika Hrvatskog vijeća obrane, jer se i u tim postupcima utvrđuje uzročno-posljedična veza između smrti (samoubojstva) pripadnika HVO-a i njegovog sudjelovanja u obrani suvereniteta.

Članak 46.

Člankom se propisuju podaci koje sadrži Evidencija hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata.

Članak 47.

Ovim izmjenama dodano je da da prilikom kategorizacije određene zadruge kao braniteljsko socijalno-radne zadruge u dvije trećine osnivača ili članova, pored dosad navedenih, ulaze i djeca hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata i djeca dragovoljca iz Domovinskog rata.

Članak 48.

Ovime se odredba nomotehnički dorađuje.

Članak 49.

Od 2014. godine kada je odredba prvi puta uvedena nijedan savez nije se javio za upis u evidenciju. Stoga nema potrebe da se takav oblik udruživanja vodi kroz evidenciju braniteljsko-socijalno-radnih zadruga.

Članak 50.

Ovime se odredba nomotehnički dorađuje i usklađuje s ostatkom Zakona.

Članak 51.

Rad Ministarstva i provedba zakona podliježe reviziji i nadzoru prema općim propisima te stoga nema potrebe podnositi posebna izvješća o provedbi ovog Zakona.

Članak 52.

Odredba se nomotehnički usklađuje na način da se nadležnost navodi redoslijedom sukladno numeraciji članka u Zakonu. S obzirom da je dosadašnja točka e) već obuhvaćena točkom d) jer se radi o postupku priznavanja statusa HRVI po osnovi zatočenja, nema potrebe zasebno navoditi status zatočenika. Nadalje, a s obzirom da je člankom 23. propisano koje osobe se oslobađaju od sudjelovanja u pokriću dijela troškova zdravstvene zaštite iz obveznoga zdravstvenog osiguranja, izričito je dodana nadležnost za odlučivanje o zahtjevu stranke o ovom pravu.

Članak 53.

Stavak 1. odnosi se na nomotehničko usklađivanje, a u stavku 2. se razrađuje način angažiranja vanjskih suradnika za provedbu programa i projekata navedenih u ovom članku.

Članak 54.

Dorađuje se odredba kojom se uređuje postupanje u slučaju kada je određeno pravo priznato privremeno.

Članak 55.

S obzirom na izmjene u članku 15., u ovom članku određuje se nadležnost za utvrđivanje statusa sudionika Domovinskog rata za druge osobe, osim onih izričito navedenih u članku 15., a koje nemaju priznat status hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, a prilikom obavljanja vojnih ili drugih dužnosti po nalogu nadležnih tijela državne vlasti Republike Hrvatske ili pravnih osoba u vlasništvu ili pretežnom vlasništvu Republike Hrvatske su pridonijele obrani suvereniteta i uspostavi neovisnosti Republike Hrvatske.

Članak 56.

Odredba se nomotehnički dorađuje.

Članci 57. do 60.

U postupku ostvarivanja statusa HRVI iz Domovinskog rata postoje normativni i organizacijski problemi koji utječu na trajanje postupka daleko izvan zakonskih rokova, a tiču se većinom provođenja stručne procjene u zdravstvenim ustanovama (nedostatak liječnika, upućivanje branitelja u udaljene bolnice koje raspolažu s ljudstvom i kapacitetima...) i vještačenja u Zavodu za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

Prema rezultatima sustavnog praćenja stanja rješavanja zahtjeva za priznavanje statusa HRVI, postupak traje u prosjeku godinu i pol dana što je neprihvatljivo sa zakonskog i moralnog gledišta, a pogotovo imajući u vidu podatke o smrtnosti hrvatskih branitelja. Od 2017. godine u prosjeku je godišnje umrlo 4600 hrvatskih branitelja. Samo u prva tri mjeseca 2020. godine umrlo je 1360 hrvatskih branitelja. Značajan udio hrvatskih branitelja koji su podnijeli zahtjev za rješavanje statusa HRVI taj status nisu dočekali.

S obzirom na prethodno navedeno, ukida se prethodna stručna procjena te se uvodi novi model vještačenja prema kojem vještačenja umjesto Zavoda za vještačenje profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom provode liječnička povjerenstva koje imenuje ministar hrvatskih branitelja.

Navedena liječnička povjerenstva obavljat će vještačenja u svim postupcima ostvarivanja prava iz ovog Zakona za koje je potrebno utvrđivanje uzročno-posljedične veze između bolesti, rane ili ozljede i sudjelovanja u Domovinskom ratu.

Nalaz i mišljenje u prvostupanjskom postupku davat će prvostupanjsko liječničko povjerenstvo (PLP). Pozitivni nalaz i mišljenje PLP-a, kojim su utvrđene činjenice za stjecanje prava prema ovom Zakonu, prije donošenja prvostupanjskog rješenja kojim se priznaje pravo iz ovoga Zakona, podliježe reviziji drugostupanjskog liječničkog povjerenstva, koja je je sastavni dio postupka ostvarivanja prava.

Članak 61.

U članku 186. Zakona dodana je odredba da su sredstva potpore ostvarena kroz Program stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji izuzeta od ovrhe.

Obzirom da kroz mjere Programa Ministarstvo hrvatskih branitelja nastoji pomoći nezaposlenim hrvatskim braniteljima i članovima njihovih obitelji, potaknuti osnivanje braniteljskih zadruga i pomoći u poboljšanju poslovnih procesa, te da se događa da su transakcijski računi osoba blokirani, ne postoji mogućnost ovakve pomoći u tim slučajevima. Pogotovo se to odnosi na nositelje OPG-a i obrte kojima su računi na koje se potpora isplaćuje povezani s OIB-om ovršene osobe, a oni za poslovanje odgovaraju svojom imovinom. To znači konkretno da ne može isplatiti potporu nositelju OPG koji je blokiran, a da pri tome ta sredstva ne budu ovršena. Slične odredbe postoje i u zakonima kao što su npr. Zakon o poljoprivredi i Zakon o obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu.

Članci 62. i 63.

Odredbama je propisana prekršajna odgovornost za odgovornu osobu u jedinici lokalne samouprave i druge vlasnike groblja ako sukladno članku 137. stavku 12. točki a) za umrle hrvatske ratne vojne invalide iz Domovinskog rata i za umrle hrvatske branitelje iz Domovinskog rata ne daju na korištenje grobna mjesta uz podmirenje polovice predviđenog iznosa o svom trošku za umrle hrvatske ratne vojne invalide iz Domovinskog rata i za umrle hrvatske branitelje iz Domovinskog rata.

Članak 64.

Ovom odredbom se propisuje da se zatečenim korisnicima prijevremene starosne mirovine koji su tu mirovinu ostvarili od 1. siječnja 2019. do stupanja na snagu izmjena i dopuna ZOHBDR-a, a kojima je ta mirovina bila određena primjenom odgovarajućeg polaznog faktora iz članka 26. stavka 3. Zakona (koji je ovisio o mirovinskom stažu a ne samo o starosnoj dobi) ta mirovina će se po službenoj dužnosti ponovno odrediti primjenom polaznog faktora koji je jednak polaznom faktoru iz Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju („Narodne novine“, broj 102/19.) analogno članku 8. toga ZID ZOMO-a, ako je to povoljnije.

Članak 65.

Ovom odredbom se omogućava ostvarivanje prava na mirovinu prema ovom Zakonu i za one hrvatske branitelje kojima je prije stjecanja statusa dragovoljca ili hrvatskog branitelja, odnosno dodatnih dana sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske, već ranije priznato pravo na mirovinu prema Zakonu o mirovinskom osiguranju.

Članak 66.

Ovom odredbom se propisuje mogućnost prevođenja ranije priznatih prava i određivanje nove svote najniže mirovine umjesto priznate mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju ili prema Zakonu o mirovinskom osiguranju uz povećanje osobnog boda prema ZOHBDR, i za one hrvatske branitelje koji nisu bili zatečeni korisnici najniže mirovine.

Članak 67.

Ovom odredbom propisuje se rok za usklađivanje Uredbe o metodologijama vještačenja („Narodne novine“, br. 67/17. i 56/18.) i drugih provedbenih propisa donesenih na temelju Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji („Narodne novine“, br. 121/17. i 98/19.) s odredbama ovog Zakona.

Članak 68.

Odredbom je uređeno postupanje po podnesenim zahtjevima koji nisu riješeni do stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 69.

S obzirom da je ukinuta prethodna stručna procjena, potrebno je staviti izvan snage i provedbene propise koji se odnose na istu.

Članak 70.

Ovom odredbom propisuje se stupanje na snagu Zakona.

ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Članak 3.

(1) Hrvatski branitelj iz Domovinskog rata je osoba koja je organizirano sudjelovala u obrani neovisnosti, teritorijalne cjelovitosti odnosno suvereniteta Republike Hrvatske kao:

a) pripadnik Oružanih snaga Republike Hrvatske (Zbora narodne garde, Hrvatske vojske, ministarstva nadležnog za obranu, Policije, ministarstva nadležnog za unutarnje poslove i Hrvatskih obrambenih snaga)

b) pripadnik naoružanih odreda Narodne zaštite koji je bio izravno angažiran kao pripadnik borbenog sektora najmanje 100 dana u razdoblju od 30. srpnja 1991. do 31. prosinca 1991.

c) pripadnik naoružanih odreda Narodne zaštite koji nije imao obvezu sudjelovanja u pričuvnom sastavu ili nije regulirao obvezu služenja vojnog roka ako je bio izravno angažiran kao pripadnik borbenog sektora najmanje 30 dana u razdoblju od 30. srpnja 1991. do 31. prosinca 1991.

d) pripadnik naoružanih odreda Narodne zaštite koji je bio izravno angažiran kao pripadnik borbenog sektora, a koji je pritom umro u razdoblju od 30. srpnja 1991. do 31. prosinca 1991.

e) pripadnik naoružanih odreda Narodne zaštite koji je bio izravno angažiran kao pripadnik borbenog sektora, a koji je pritom nestao u razdoblju od 30. srpnja 1991. do 31. prosinca 1991. i

f) pripadnik naoružanih odreda Narodne zaštite koji je bio izravno angažiran kao pripadnik borbenog sektora, a koji je pritom zatočen u neprijateljskom logoru, zatvoru ili drugom neprijateljskom objektu u razdoblju od 30. srpnja 1991. do 31. prosinca 1991.

(2) Pod sudjelovanjem u obrani neovisnosti, teritorijalne cjelovitosti, suvereniteta Republike Hrvatske, odnosno vrijeme neposredne ugroženosti suvereniteta Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: obrana suvereniteta Republike Hrvatske), u smislu stavka 1. ovoga članka, podrazumijeva se oružani otpor agresoru i djelovanje u izravnoj svezi s tim otporom (odlazak u postrojbu, na borbeni položaj i povratak te obuka i priprema za odlazak na bojište) u vremenu od 5. kolovoza 1990. do 30. lipnja 1996.

(3) Hrvatski branitelji iz Domovinskog rata iz stavka 1. ovoga članka i članovi njihovih obitelji ostvaruju prava prema ovom Zakonu.

(4) Status hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata iz ovoga članka dokazuje se potvrdom ministarstva nadležnog za obranu odnosno ministarstva nadležnog za unutarnje poslove.

Članak 6.

(1) Smrtno stradali hrvatski branitelj iz Domovinskog rata je hrvatski branitelj iz Domovinskog rata koji je:

a) poginuo u obrani suvereniteta Republike Hrvatske u razdoblju od 5. kolovoza 1990. do 30. lipnja 1996.

b) ubijen prilikom zatočenja u neprijateljskom logoru, zatvoru ili u drugom neprijateljskom objektu

c) umro od posljedica rane ili ozljede zadobivene u obrani suvereniteta Republike Hrvatske, a najkasnije do 31. prosinca 1997.

d) umro od posljedica bolesti, pogoršanja bolesti ili pojave bolesti u obrani suvereniteta Republike Hrvatske čiji su članovi obitelji podnijeli zahtjev za ostvarivanje statusa člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata do stupanja na snagu

Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 137/09.)

e) izvršio samoubojstvo kao posljedicu psihičke bolesti uzrokovane sudjelovanjem u obrani suvereniteta Republike Hrvatske do dana stupanja na snagu ovoga Zakona ili

f) umro kao hrvatski ratni vojni invalid iz Domovinskog rata I. skupine s priznatim pravom na doplatak za njegu i pomoć druge osobe od posljedica rane ili ozljede zadobivene u obrani suvereniteta Republike Hrvatske, ili je umro od bolesti koja je nastala kao posljedica oštećenja organizma zbog rane ili ozljede na temelju koje mu je bio priznat status hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata I. skupine s pravom na doplatak za njegu i pomoć druge osobe po toj osnovi do stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Članovi uže i šire obitelji osoba iz stavka 1. ovoga članka ostvaruju prava predviđena za članove uže i šire obitelji smrtno stradalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata ako im se u upravnom postupku prizna status člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata.

Članak 15.

Sudionik Domovinskog rata je osoba koja nema priznat status hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, a koja je prilikom obavljanja vojnih ili drugih dužnosti po nalogu nadležnih tijela državne vlasti Republike Hrvatske ili pravnih osoba u vlasništvu ili pretežnom vlasništvu Republike Hrvatske pridonijela obrani suvereniteta i uspostavi neovisnosti Republike Hrvatske kao:

- a) pripadnik odreda Narodne zaštite, osim osoba iz članka 3. ovoga Zakona
- b) medicinsko osoblje, osim osoba iz članaka 7., 11. i 13. ovoga Zakona
- c) ratni izvjestitelj, osim osoba iz članaka 7., 11. i 13. ovoga Zakona
- d) pripadnik vatrogasnih postrojbi, osim osoba iz članaka 7., 11. i 13. ovoga Zakona
- e) pomorac, osim osoba iz članaka 7., 11. i 13. ovoga Zakona
- f) član posade brodova trgovačke mornarice, osim osoba iz članaka 7., 11. i 13. ovoga Zakona ili
- g) pripadnik Civilne zaštite.

Članak 16.

Stradalnicima iz Domovinskog rata, u smislu ovoga Zakona, smatraju se članovi uže i šire obitelji smrtno stradalog odnosno nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata.

Članak 17.

(1) Članovima obitelji, u smislu ovoga Zakona, smatraju se bračni drug i djeca te izvanbračni drug koji je s hrvatskim braniteljem iz Domovinskog rata do njegove smrti, zatočenja ili nestanka živio u zajedničkom kućanstvu najmanje tri godine ili kraće ako je u izvanbračnoj zajednici rođeno zajedničko dijete (članovi uže obitelji) i roditelji (članovi šire obitelji).

(2) Status izvanbračne zajednice iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se u izvanparničnome sudskom postupku.

(3) Pojam djeteta, u smislu ovoga Zakona, obuhvaća dijete rođeno u braku, dijete rođeno izvan braka, posvojenika i pastorka.

(4) Pastorak, u smislu ovoga Zakona, je osoba koja nema živog jednog od roditelja ili su roditelju oduzeta roditeljska prava pravomoćnom presudom nadležnog suda, a hrvatski branitelj iz Domovinskog rata uzdržavao ga je najmanje godinu dana prije smrtnog stradavanja, zatočenja ili nestanka.

(5) Pojam roditelja, u smislu ovoga Zakona, obuhvaća biološkog roditelja, posvojitelja, očuha i maćehu.

(6) Očuh ili maćeha hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata ostvaruju prava propisna ovim Zakonom za roditelje:

a) ako nema živog oca ili majke hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata ili im je oduzeta roditeljska skrb i

b) ako su hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata uzdržavali ili je hrvatski branitelj iz Domovinskog rata njih uzdržavao najmanje pet godina prije smrtnog stradavanja, zatočenja ili nestanka.

Članak 24.

Pravni i institucionalni okvir ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu izvan standarda prava na zdravstvenu zaštitu utvrđenu propisima obveznoga zdravstvenog osiguranja hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji odredit će se ovim Zakonom i Nacionalnom strategijom za očuvanje i zaštitu zdravlja braniteljske i stradalničke populacije (u daljnjem tekstu: Nacionalna strategija) koju donosi Vlada Republike Hrvatske.

Članak 25.

(1) Hrvatski zavod za javno zdravstvo u suradnji s ministarstvom nadležnim za hrvatske branitelje (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) kontinuirano prati zdravlje hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata.

(2) Hrvatski branitelji iz Domovinskog rata ostvaruju pravo na preventivni sistematski pregled, ako navedeno pravo ne ostvaruju po drugoj osnovi, a prema dinamici i u opsegu utvrđenim Nacionalnom strategijom.

(3) Hrvatski branitelji iz Domovinskog rata i članovi njihove uže i šire obitelji, članovi uže i šire obitelji smrtno stradalog odnosno nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata imaju pravo na usluge Nacionalnog centra za psihotraumu te usluge regionalnih centara za psihotraumu iz članka 169. stavka 3. ovoga Zakona, čiji će se opseg usluga utvrditi Nacionalnom strategijom i Nacionalnim programom psihosocijalne i zdravstvene pomoći za braniteljsku i stradalničku populaciju koji donosi Ministarstvo.

(4) Ministarstvo financira programe i rad stručnih djelatnika zaposlenih na provedbi Nacionalnog programa u okviru zdravstvenih ustanova (Nacionalnog centra za psihotraumu i regionalnih centara za psihotraumu iz članka 169. stavka 3. ovoga Zakona) koji se odnosi na dio programa zdravstvene pomoći koji nije obuhvaćen standardom prava na zdravstvenu zaštitu iz obveznoga zdravstvenog osiguranja, a obuhvaća veći broj dijagnostičkih i terapijskih postupaka.

(5) Hrvatski branitelji iz Domovinskog rata kojima su rana, ozljeda, bolest, pogoršanje bolesti odnosno pojava bolesti posljedica sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske, uz zdravstvenu zaštitu koja im se osigurava u okviru prava iz obveznoga zdravstvenog osiguranja iz članka 22. ovoga Zakona koja uključuje i pravo na liječenje u inozemstvu, imaju i sljedeća prava koja nisu obuhvaćena standardom prava iz obveznoga zdravstvenog osiguranja:

- a) pravo na bolničku medicinsku rehabilitaciju i fizikalnu terapiju
  - b) pravo na ortopedska i druga pomagala
  - c) naknadu razlike u cijeni liječenja i lijekova s dopunske liste lijekova Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje
  - d) palijativnu skrb čiji se opseg utvrđuje Nacionalnom strategijom i strateškim planom palijativne skrbi Vlade Republike Hrvatske i
  - e) pravo na korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu s pratnjom druge osobe, ako mu je potrebno takvo liječenje koje se ne može obaviti u Republici Hrvatskoj.
- (6) Prava iz stavka 5. ovoga članka, koja prema općim propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju nisu utvrđena kao standard prava iz obveznoga zdravstvenog osiguranja, hrvatski branitelji iz Domovinskog rata ostvaruju sukladno pravilniku koji donosi ministar hrvatskih branitelja (u daljnjem tekstu: ministar), uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo.

GLAVA III. PRAVA IZ MIROVINSKOG OSIGURANJA

Pravo na starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu

Članak 26.

- (1) Hrvatski branitelj iz Domovinskog rata ima pravo na starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu pod uvjetom i na način propisan Zakonom o mirovinskom osiguranju (»Narodne novine«, br. 157/13., 151/14., 33/15., 93/15. i 120/16.) i njegovim izmjenama i dopunama (u daljnjem tekstu: Zakon o mirovinskom osiguranju), ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.
- (2) Hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata, ovisno o razdoblju sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske u borbenom sektoru, dobna granica za stjecanje prava na starosnu mirovinu propisana Zakonom o mirovinskom osiguranju snižava se, i to:
- a) za četiri mjeseca ako je u obrani suvereniteta Republike Hrvatske u borbenom sektoru sudjelovao od 100 dana do pet mjeseci ili
  - b) za po jedan mjesec za svaki mjesec sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske u borbenom sektoru ako je u obrani suvereniteta Republike Hrvatske u borbenom sektoru sudjelovao više od pet mjeseci.
- (3) Polazni faktor za određivanje prijevremene starosne mirovine za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata koji su u obrani suvereniteta sudjelovali u borbenom sektoru određuje se tako da se polazni faktor za starosnu mirovinu iz članka 85. stavka 1. točke 4. Zakona o mirovinskom osiguranju smanjuje za svaki mjesec prije navršenih godina života osiguranika propisanih za stjecanje prava na starosnu mirovinu, i to:
- a) s navršenih 35 godina mirovinskog staža – za 0,34% po mjesecu
  - b) s navršenih 36 godina mirovinskog staža – za 0,32% po mjesecu
  - c) s navršenih 37 godina mirovinskog staža – za 0,30% po mjesecu
  - d) s navršenih 38 godina mirovinskog staža – za 0,25% po mjesecu
  - e) s navršenih 39 godina mirovinskog staža – za 0,15% po mjesecu ili
  - f) s navršenih 40 i više godina mirovinskog staža – za 0,10% po mjesecu.
- (4) Pri izračunu razdoblja iz stavaka 2. i 3. ovoga članka određenih u mjesecima, jedan mjesec čini 30 dana.

Članak 27.

(1) Hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata, pripadniku borbenog sektora, koji na temelju navršenoga mirovinskog staža ostvari pravo na starosnu mirovinu, starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika, prijevremenu starosnu mirovinu ili prijevremenu starosnu mirovinu zbog stečaja poslodavca prema ovom Zakonu ili Zakonu o mirovinskom osiguranju, osobni bod povećava se ovisno o vremenu sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske u borbenom sektoru, i to:

hrvatskom branitelju	do 30 dana	0,5%
hrvatskom branitelju	od 31 do 60 dana	1%
hrvatskom branitelju	od 61 do 90 dana	1,5%
hrvatskom branitelju	od 91 do 120 dana	2%
hrvatskom branitelju	od 121 do 150 dana	3%
hrvatskom branitelju	od 151 do 180 dana	4%
hrvatskom branitelju	od 181 do 210 dana	5%
hrvatskom branitelju	od 211 do 240 dana	6%
hrvatskom branitelju	od 241 do 270 dana	7%
hrvatskom branitelju	od 271 do 300 dana	8%
hrvatskom branitelju	od 301 do 330 dana	9%
hrvatskom branitelju	od 331 do 360 dana	10%
hrvatskom	od 361 do 480 dana	12%

branitelju		
hrvatskom branitelju	od 481 do 600 dana	14%
hrvatskom branitelju	od 601 do 720 dana	16%
hrvatskom branitelju	od 721 do 840 dana	18%
hrvatskom branitelju	od 841 do 960 dana	20%
hrvatskom branitelju	od 961 do 1080 dana	22%
hrvatskom branitelju	od 1081 do 1200 dana	24%
hrvatskom branitelju	od 1201 do 1320 dana	26%
hrvatskom branitelju	od 1321 do 1440 dana	28%
hrvatskom branitelju	od 1441 i više dana	30%
hrvatskom branitelju	dragovoljcu – ovisno o broju dana sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske	na postotak predviđen za određeni broj dana dodaje se 10%

(2) Hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata, pripadniku borbenog sektora, koji ostvari pravo na prijevremenu starosnu mirovinu prema ovom Zakonu ili Zakonu o mirovinskom osiguranju, tako određena mirovina povećava se za odgovarajući postotak iz stavka 1. ovoga članka, ovisno o vremenu sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske u borbenom sektoru.

Članak 28.

(1) Hrvatski branitelj iz Domovinskog rata ima pravo na starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika kada ispuní uvjete staža osiguranja i životne dobi propisane Zakonom o mirovinskom osiguranju.

(2) Za stjecanje prava na mirovinu iz stavka 1. ovoga članka, vrijeme sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske koje mu se računa kao staž osiguranja ili kao poseban staž u dvostrukom trajanju uračunava se kao staž osiguranja za uvjete staža osiguranja propisane za

stjecanje prava na starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika iz članka 35. Zakona o mirovinskom osiguranju.

(3) Mirovina iz stavaka 1. i 2. ovoga članka određuje se prema Zakonu o mirovinskom osiguranju uz primjenu članka 27. ovoga Zakona.

(4) Pravo na starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ne može steći osoba koja je navršila životnu dob za starosnu mirovinu iz članka 26. ovoga Zakona.

Članak 29.

(1) Hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata korisnicima starosne mirovine koji su ostvarili starosnu mirovinu prema ovom Zakonu ili Zakonu o mirovinskom osiguranju i nastavili raditi do polovice punog radnog vremena uz izmijenjeni ugovor o radu i korisnicima starosne mirovine koji su ostvarili starosnu mirovinu prema ovom Zakonu ili Zakonu o mirovinskom osiguranju koji se tijekom korištenja prava zaposle do polovice punog radnog vremena isplata mirovine se ne obustavlja niti se smanjuje.

(2) Osobama iz stavka 1. ovoga članka mirovinski faktor za starosnu mirovinu koja se isplaćuje osiguraniku za vrijeme zaposlenja do polovice punog radnog vremena iznosi 1,0.

(3) Osobama iz stavka 1. ovoga članka nakon prestanka zaposlenja može se odrediti novi iznos starosne mirovine ako su navršile najmanje jednu godinu staža osiguranja po osnovi zaposlenja i ako su ispunjeni uvjeti za tu novu mirovinu propisani ovim Zakonom ili Zakonom o mirovinskom osiguranju.

Članak 34.

(1) Utvrđivanje vrijednosnog boda za određivanje invalidske mirovine iz članka 31. ovoga Zakona određuje se prema ustrojbenom mjestu odnosno zvanju hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata ili osobnom činu u godini koja prethodi godini u kojoj se ostvaruje pravo na mirovinu, i to prema sljedećim osnovicama:

Činovi i ustrojbeni mjesta	Osnovice
Vojnik	93.830,24
Pozornik	99.706,06
Razvodnik (zastavnik HRM-a)	106.738,44
Skupnik	94.860,67
Zapovjednik desetine	112.654,87
Zapovjednik voda	119.633,79
Zapovjednik satnije	143.565,69

Zamjenik zapovjednika bojne	157.526,74
Zapovjednik bojne	173.474,93
Zamjenik zapovjednika brigade	189.422,05
Zapovjednik brigade	189.422,05
Desetnik	108.524,58
Vodnik	116.321,23
Stožerni vodnik	117.118,65
Narednik	117.118,65
Nadnarednik	117.785,65
Stožerni narednik	121.621,96
Časnički namjesnik	135.658,93
Zastavnik	115436,17
Poručnik (poručnik korvete)	119.633,79
Natporučnik (poručnik fregate)	129.604,61
Satnik (poručnik bojnog broda)	143.576,03
Bojnik (kapetan korvete)	157.526,74
Pukovnik (kapetan fregate)	173.474,93
Brigadir (kapetan bojnog broda)	189.422,05
Stožerni brigadir (komodor)	205.369,15
Brigadni general (komodor)	205.369,15
Zapovjednik zbornog mjesta	173.474,93

Zapovjednik zbornog područja	221.335,51
General bojnik (kontraadmiral)	221.335,51
General pukovnik (viceadmiral)	227.313,93
General zbora (admiral)	233.292,38
Zapovjednik obrane grada	173.474,93
Stožerni general (stožerni admiral)	239.270,80

(2) Osnovica za utvrđivanje vrijednosnog boda za određivanje mirovine iz članka 31. ovoga Zakona, kada ustrojbeno mjesto nije navedeno u stavku 1. ovoga članka, određuje se prema plaći koju je hrvatski branitelj iz Domovinskog rata odnosno hrvatski ratni vojni invalid iz Domovinskog rata primao prema osobnom činu, zvanju odnosno ustrojbenoj dužnosti u trenutku razvojačenja odnosno stradavanja, ovisno o tome što je za njega povoljnije.

(3) Osnovice iz stavka 1. ovoga članka usklađuju se početkom svake kalendarske godine s rastom prosječne plaće svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj u prethodnoj godini.

(4) Odnos policijskih zvanja prema činovima i ustrojbenim mjestima iz stavka 1. ovoga članka propisuje pravilnikom ministar nadležan za unutarnje poslove, uz prethodnu suglasnost ministra.

Članak 36.

Hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i hrvatskim ratnim vojnim invalidima iz Domovinskog rata, korisnicima prava na invalidsku mirovinu zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti ostvarene temeljem ovoga Zakona ili Zakona o mirovinskom osiguranju to se pravo po službenoj dužnosti prevodi na starosnu mirovinu u jednakom iznosu, s tim da taj iznos ne može biti niži od najniže mirovine iz članka 49. stavaka 5. i 6. ovoga Zakona ako su ispunjeni uvjeti za ostvarivanje prava na najnižu mirovinu prema ovome Zakonu, i to s prvim danom mjeseca nakon mjeseca u kojem je korisnik navršio starosnu dob iz članka 26. stavka 2. ovoga Zakona.

Pravo na profesionalnu rehabilitaciju

Članak 39.

(1) Hrvatski branitelj iz Domovinskog rata kod kojeg kao posljedica ranjavanja, ozljede, zatočeništva u neprijateljskom logoru, zatvoru ili u drugom neprijateljskom objektu, bolesti, pogoršanja odnosno pojave bolesti zadobivene u obrani suvereniteta Republike Hrvatske postoji preostala radna sposobnost ima pravo na profesionalnu rehabilitaciju, uključujući osposobljavanje za obavljanje poslova za koje se traži stručna sprema viša od njegove, bez obzira na to je li mu nakon profesionalne rehabilitacije osigurano zaposlenje kod kojeg nastane smanjenje radne sposobnosti uz preostalu radnu sposobnost prije navršene 53. godine života.

(2) Pravo na profesionalnu rehabilitaciju utvrđuje Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje nakon ocjene preostale radne sposobnosti hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i određuje rok trajanja profesionalne rehabilitacije.

(3) Od dana stjecanja prava na profesionalnu rehabilitaciju do upućivanja na nju, kao i tijekom profesionalne rehabilitacije, hrvatski branitelj iz Domovinskog rata ima pravo na naknadu u iznosu invalidske mirovine zbog potpunog gubitka radne sposobnosti, koju isplaćuje Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje.

(4) Nakon završene profesionalne rehabilitacije hrvatski branitelj iz Domovinskog rata prijavljuje se Hrvatskom zavodu za zapošljavanje i pripada mu naknada iz stavka 3. ovoga članka najduže 24 mjeseca od završene profesionalne rehabilitacije, pod uvjetom da se u roku od 30 dana od završetka profesionalne rehabilitacije prijavio nadležnoj službi za zapošljavanje i da se u skladu s propisima o zapošljavanju redovito prijavljuje toj službi.

(5) Hrvatski branitelj iz Domovinskog rata gubi pravo na naknadu iz stavka 4. ovoga članka ako, suprotno propisima o zapošljavanju, odbije stupiti na odgovarajući posao za koji se osposobio profesionalnom rehabilitacijom.

(6) Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje obavezan je uputiti hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata na profesionalnu rehabilitaciju najkasnije u roku od 30 dana od izvršnosti rješenja o priznavanju prava na profesionalnu rehabilitaciju.

(7) Tijela državne uprave, tijela sudbene vlasti te druga tijela državne vlasti, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javne službe i javne ustanove, izvanproračunski i proračunski fondovi te pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske i u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave te pravne osobe s javnim ovlastima obvezni su primiti hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata kojega uputi Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje radi profesionalne rehabilitacije.

Članak 47.

(1) Bračni ili izvanbračni drug umrlog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i umrlog hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata, osim bračnog ili izvanbračnog druga umrlog hrvatskog ratnog vojnog invalida iz članka 46. ovoga Zakona, osiguranika ili korisnika prijevremene starosne, starosne, invalidske mirovine zbog potpunog ili djelomičnog gubitka radne sposobnosti ili najniže mirovine stječe pravo na obiteljsku mirovinu kada navršši 50 godina života, pod uvjetom da ima navršenih 40 godina života u trenutku smrti hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata odnosno hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata.

(2) Djeca umrlog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i umrlog hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata, osim djece hrvatskog ratnog vojnog invalida iz članka 46. ovoga Zakona, osiguranika ili korisnika prijevremene starosne, starosne ili invalidske mirovine zbog potpunog ili djelomičnog gubitka radne sposobnosti imaju pravo na obiteljsku mirovinu za vrijeme redovitog školovanja i nakon završetka ili prekida redovitog školovanja ako nisu zaposlena ili korisnici mjere stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa, a najduže 12 mjeseci nakon završetka ili prekida redovitog školovanja odnosno najkasnije od dana kad navršše 26. godinu života.

(3) Iznos obiteljske mirovine osobama iz stavaka 1. i 2. ovoga članka određuje se primjenom osobnog boda umrlog korisnika mirovine uz primjenu sljedećih mirovinskih faktora:

- a) 0,7 za mirovinu samo bračnog ili izvanbračnog druga odnosno samo djeteta
- b) 0,1 povećanje za jedno dijete
- c) 0,2 povećanje za dvoje djece

- d) 0,3 povećanje za troje djece ili
- e) 0,4 povećanje za četvero ili više djece.

Članak 52.

- (1) Korisnici najniže starosne mirovine temeljem ovoga Zakona ili Zakona o mirovinskom osiguranju za vrijeme zaposlenja do polovice punog radnog vremena imaju pravo na svoju starosnu mirovinu, a nakon prestanka zaposlenja ponovno će im se odrediti najniža starosna mirovina ako im je to povoljnije.
- (2) Korisnici najniže invalidske mirovine temeljem ovoga Zakona ili Zakona o mirovinskom osiguranju kojima je utvrđen djelomični gubitak radne nesposobnosti prouzročen djelomice ili u cijelosti kao posljedica sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske za vrijeme zaposlenja ili obavljanja djelatnosti na temelju koje postoji obveza na osiguranje imaju pravo na svoju invalidsku mirovinu određenu uz odgovarajuću primjenu članka 37. stavaka 1., 2., 3., 7. i 8. ovoga Zakona.
- (3) Korisnici najniže invalidske mirovine temeljem ovoga Zakona ili Zakona o mirovinskom osiguranju kojima je utvrđena potpuna nesposobnost za rad prouzročena djelomice ili u cijelosti sudjelovanjem u obrani suvereniteta Republike Hrvatske za vrijeme zaposlenja manje od 3,5 sati dnevno imaju pravo na svoju invalidsku mirovinu određenu uz odgovarajuću primjenu članka 37. stavaka 4., 5., 6., 7. i 9. ovoga Zakona.

Revizija ocjene radne sposobnosti

Članak 53.

Svaka ocjena radne sposobnosti na temelju koje se stječe pravo na profesionalnu rehabilitaciju, ako su ispunjene pretpostavke iz članka 39. ovoga Zakona, ili pravo na invalidsku mirovinu, ako su ispunjene pretpostavke iz članka 30. stavaka 1. i 2. ili članka 141. ovoga Zakona, koju donosi Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom sukladno posebnom propisu, prije donošenja rješenja podliježe reviziji koju obavlja Povjerenstvo za reviziju ocjene radne sposobnosti.

Članak 60.

Hrvatski ratni vojni invalid iz Domovinskog rata koji za isto oštećenje organizma koristi pravo na novčanu naknadu za tjelesno oštećenje po propisu o mirovinskom osiguranju ne može koristiti pravo na osobnu invalidninu po ovom Zakonu.

Pravo na prilagođeni osobni automobil

Članak 69.

- (1) Hrvatski ratni vojni invalid iz Domovinskog rata s oštećenjem organizma od 100% I. skupine ima pravo na osobni automobil s ugrađenim odgovarajućim prilagodbama koji mu u vlasništvo dodjeljuje Ministarstvo, u sedmoj godini od izvršnosti rješenja o posljednjoj dodjeli.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, hrvatski ratni vojni invalid iz Domovinskog rata s oštećenjem organizma od 100% I. skupine umjesto dodjele osobnog automobila s ugrađenim odgovarajućim prilagodbama, u sedmoj godini od izvršnosti rješenja o posljednjoj dodjeli, može ostvariti pravo na dodjelu iznosa do visine novčane protuvrijednosti osobnog automobila iz stavka 1. ovoga članka u koju ulazi i porez na dodanu vrijednost te poseban porez.

- (3) Pravo iz stavka 2. ovoga članka može se ostvariti uz prethodno mišljenje Povjerenstva koje odlukom osniva ministar.
- (4) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka, iznos se neće isplatiti korisniku, nego će se sredstva direktno utrošiti u namjensku kupnju osobnog automobila s ugrađenim odgovarajućim prilagodbama po izboru korisnika.
- (5) Pravo iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ostvaruje se temeljem izvršnog rješenja.
- (6) Ministarstvo provodi postupak javne nabave za osobne automobile iz stavka 1. ovoga članka, sukladno posebnim propisima o javnoj nabavi.
- (7) Temeljem izvršnog rješenja o dodjeli osobnog automobila iz stavka 1. ovoga članka, a nakon provedenog postupka javne nabave, ministar donosi odluku o dodjeli osobnog automobila iz stavka 1. ovoga članka koji se dodjeljuje u vlasništvo bez naknade, a obveznik plaćanja poreza na dodanu vrijednost i posebnog poreza je Ministarstvo.
- (8) Odluka iz stavka 7. ovoga članka sadrži osobne podatke o korisniku kojem se dodjeljuje osobni automobil bez naknade, kao i podatke o osobnom automobilu koji su potrebni za postupak registriranja.

Pravo na naknadu troška prilagodbe osobnog automobila

Članak 70.

(1) Hrvatski ratni vojni invalidi iz Domovinskog rata od II. do IV. skupine imaju pravo na naknadu troška prilagodbe osobnog automobila u njihovu vlasništvu, po priloženom originalnom računu o obavljenoj prilagodbi, najranije u petoj godini od posljednje prilagodbe.

(2) Naknada troška prilagodbe iz stavka 1. ovoga članka neće se isplatiti korisniku, nego će se sredstva direktno potrošiti namjenski za obavljenju prilagodbu, isplatom izdavatelju računa koji je obavio prilagodbu.

(3) Obavljena prilagodba osobnog automobila iz stavka 1. ovoga članka mora odgovarati potrebi odnosno vrsti oštećenja organizma hrvatskog ratnog vojnika invalida iz Domovinskog rata od II. do IV. skupine, što se utvrđuje nalazom tijela vještačenja iz članka 181. stavka 1. ovoga Zakona.

Članak 74.

(1) Nesposobnima za privređivanje prema ovom Zakonu smatraju se:

a) žena kad navršši 40 godina života ili muškarac kad navršši 50 godina života odnosno za mlađe osobe kod kojih se utvrdi nesposobnost za privređivanje koju utvrđuje tijelo vještačenja iz članka 181. stavka 1. ovoga Zakona, a prema kriterijima medicinske znanosti imajući u vidu zanimanje i godine života

b) dijete do navršenih 15 godina života odnosno za vrijeme školovanja, ali najkasnije do navršenih 26 godina života, a ako je nesposobno za samostalan život i rad, prema kriterijima medicinske znanosti, za vrijeme dok ta nesposobnost traje, uz uvjet da je nesposobnost nastupila prije navršenih 15 godina života odnosno za vrijeme školovanja prije navršenih 26 godina života i

c) bračni drug iza preminule osobe od koje izvodi pravo, ako je nakon smrti te osobe ostalo jedno ili više djece prema kojima obavlja roditeljsku dužnost, dok su ta djeca nesposobna za samostalan život i rad, sukladno točki b) ovoga stavka.

(2) Dijete iz stavka 1. točke b) ovoga članka koje prekine školovanje zbog bolesti koju je utvrdila nadležna zdravstvena ustanova smatra se nesposobnim za samostalan život i rad i za vrijeme trajanja bolesti do navršenih 26 godina života, kao i nakon te godine, ali najviše

onoliko vremena koliko je zbog bolesti izgubilo od školovanja, ako je školovanje nastavljeno prije navršenih 26 godina.

Članak 83.

(1) Pravo na stambeno zbrinjavanje, prednost pri stambenom zbrinjavanju te mogućnost kupnje stanova uz obročnu otplatu pod pristupačnijim uvjetima od tržišnih u pogledu kamata i rokova otplate, imaju osobe utvrđene ovim Zakonom ako nemaju riješeno stambeno pitanje ili je riješeno na neodgovarajući način.

(2) Pravo na stambeno zbrinjavanje ostvaruje se dodjelom stambenog kredita za kupnju stana ili kuće odnosno izgradnju kuće, dodjelom financijske potpore prilikom kupnje ili izgradnje prve nekretnine (stana ili kuće) na tržištu, dodjelom stambenog kredita ili financijske potpore za razliku u površini, nastavak izgradnje i dovršenje obiteljske kuće, za poboljšanje uvjeta stanovanja te mogućnošću kupnje stanova uz obročnu otplatu po pristupačnijim uvjetima od tržišnih glede kamata i rokova otplate i pravom na javni najam stanova u vlasništvu Republike Hrvatske (na rok od deset godina uz mogućnost produljenja nakon isteka) odnosno uz mogućnost kupnje ako najmoprimac ispunjava zakonske pretpostavke za ostvarenje prava na stambeno zbrinjavanje sukladno Zakonu.

(3) Dragovoljci iz Domovinskog rata koji nemaju ostvaren status hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata, a koji su u obrani suvereniteta Republike Hrvatske sudjelovali dvije do tri godine u borbenom sektoru ostvaruju pravo na stambeno zbrinjavanje kupnjom stana ili kuće u državnom vlasništvu ili u vlasništvu jedinice lokalne samouprave u kojoj pet godina neprekidno prebivaju te dodjelom financijske potpore prilikom kupnje prve nekretnine (stana ili kuće) na tržištu, u novčanom iznosu i opsegu koji je propisima predviđen za hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata sa 20% oštećenja organizma. Dragovoljci iz Domovinskog rata, pripadnici borbenog sektora, koji nemaju ostvaren status hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata, a koji su u obrani suvereniteta Republike Hrvatske sudjelovali tri godine i više u borbenom sektoru ostvaruju pravo na stambeno zbrinjavanje u novčanom iznosu i opsegu koji je propisima propisan za hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata s 30% oštećenja organizma.

(4) Pravo na stambeno zbrinjavanje dodjelom stambenog kredita odnosno mogućnost kupnje stana uz obročnu otplatu po pristupačnijim uvjetima od tržišnih glede kamata i rokova otplate, kupnjom stana u državnom vlasništvu ili u vlasništvu jedinice lokalne samouprave u kojem pet godina neprekidno prebivaju, dodjelom financijske potpore prilikom kupnje ili izgradnje prve nekretnine te za razliku u površini, nastavak izgradnje i dovršenje obiteljske kuće, za poboljšanje uvjeta stanovanja te ostvarenjem prava na javni najam stanova u vlasništvu Republike Hrvatske imaju:

- a) članovi uže i šire obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata
- b) članovi uže i šire obitelji nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i
- c) hrvatski ratni vojni invalid iz Domovinskog rata od I. do X. skupine i članovi uže obitelji umrloga hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata s istim oštećenjem organizma.

(5) Prednost pri ostvarivanju prava na stambeno zbrinjavanje između članova uže i šire obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata odnosno nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata utvrđuje se prema propisima o nasljeđivanju, na

način da članovi uže i šire obitelji istoga nasljednog reda ostvaruju pravo prema međusobnom sporazumu, s tim da to pravo može ostvariti samo jedan član obitelji. Ako se sporazum ne postigne, pravo na stambeno zbrinjavanje ima član obitelji koji je imao zajedničko prebivalište sa smrtno stradalim u vrijeme stradavanja. Ako se sporazum ne postigne, a nijedan član obitelji nije imao zajedničko prebivalište sa smrtno stradalim u vrijeme stradavanja, pravo na stambeno zbrinjavanje ima onaj član obitelji koji je naslijedio prava i obveze nakon smrti smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata.

(6) Iznimno od odredbe stavka 5. ovoga članka, roditelju smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata odnosno nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata koji nije stambeno zbrinut Ministarstvo može dati stan u najam s pravom na zaštićenu najamninu do njegove smrti, ali bez prava otkupa.

(7) Djeca smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata odnosno nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata koja nisu ostvarila pravo na stambeno zbrinjavanje prema ovom Zakonu ostvaruju pravo na stambeno zbrinjavanje prema ovom Zakonu ako su u trenutku podnošenja zahtjeva bili mlađi od 15 godina odnosno ne stariji od 26 godina i ako su na redovitom školovanju ili ako u trenutku podnošenja zahtjeva primaju obiteljsku invalidninu.

(8) Pravo na stambeno zbrinjavanje imaju i članovi uže obitelji u slučaju smrti hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata i članovi uže obitelji u slučaju smrti dragovoljaca iz Domovinskog rata iz stavka 3. ovoga članka, ako su imali zajedničko prebivalište s umrlim u trenutku njegove smrti, s tim da to pravo članovi uže obitelji ostvaruju zajedno.

(9) Pravo na stambeno zbrinjavanje hrvatski ratni vojni invalidi iz Domovinskog rata ostvaruju na temelju pravomoćnog rješenja o trajno utvrđenom statusu.

(10) Pravo na stambeno zbrinjavanje dodjelom stambenog kredita i financijske potpore ostvaruje se sukladno pravilniku koji propisuje ministar.

Članak 86.

(1) Organiziranu stambenu izgradnju provodi Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama u suradnji s Ministarstvom.

(2) Organizirana izgradnja provodi se prema mjestu prebivališta korisnika u vrijeme stradavanja odnosno u mjestu u kojem korisnik prava ima prebivalište neprekidno pet godina od 1991. godine ili je u tom mjestu boravio kao prognanik neprekidno pet i više godina te pisanom izjavom pod materijalnom i kaznenom odgovornošću iskazao da se u tom mjestu želi trajno nastaniti.

(3) Građevinsko zemljište i komunalno opremanje za organiziranu izgradnju ustupaju jedinice lokalne samouprave na čijem se području provodi program organizirane izgradnje. Jedinice lokalne samouprave mogu ostvariti povrat sredstava za ustupljeno građevinsko zemljište i komunalno opremanje od jedinice lokalne samouprave u kojoj korisnik stambenog zbrinjavanja iz ovoga Zakona ima prebivalište.

(4) Pod komunalnim opremanjem građevinskog zemljišta iz stavka 3. ovoga članka podrazumijevaju se:

- a) uređenje pristupne ceste, javne rasvjete i okoliša potrebnih za korištenje građevine i
- b) priključci i mreža za osiguranje priključka, elektropriključak, priključak na vodovod i odvodnju, instalacije DTK-a (distributivne, telefonske, kanalizacijske) te ako na tom području postoji medij za grijanje – plin i/ili toplovod.

(5) Jedinice lokalne samouprave mogu provoditi izgradnju objekata za potrebe osoba iz članka 83. stavka 4. ovoga Zakona na području te lokalne samouprave i mimo redosljeda

utvrđenog člankom 85. stavkom 1. ovoga Zakona ako korisnici stambenog kredita imaju prebivalište na tom području.

(6) Ako jedinica lokalne samouprave nema na svom području u vlasništvu građevinsko zemljište, a na njezinu području postoji građevinsko zemljište u vlasništvu Republike Hrvatske, Republika Hr

Članak 87.

(1) Jedinice lokalne samouprave dužne su, kad osoba iz članka 83. stavka 4. ovoga Zakona koristi stambeni kredit ili financijsku potporu za izgradnju obiteljske kuće u mjestu prebivališta sukladno članku 86. stavku 2. ovoga Zakona, ustupiti bez naknade građevinsko zemljište i komunalno opremanje.

(2) Jedinica lokalne samouprave može u slučaju iz stavka 1. ovoga članka ustupiti građevinsko zemljište i komunalno opremanje i prije donošenja rješenja o pravu na stambeni kredit.

(3) Pravo na komunalno opremanje stambenog objekta imaju i osobe iz članka 83. stavka 4. ovoga Zakona ako ostvaruju pravo na dodjelu stambenog kredita ili financijske potpore za kupnju stana ili kuće te za poboljšanje uvjeta stanovanja na istoj kući ili stanu, kao i osobe koje nisu podnijele zahtjev za stambeno zbrinjavanje ako se u posebnom postupku utvrdi da bi imale to pravo, o čemu Ministarstvo izdaje odgovarajuću potvrdu.

(4) Pod komunalnim opremanjem građevinskog zemljišta iz stavka 1. ovoga članka podrazumijevaju se:

a) uređenje pristupne ceste, javne rasvjete prema mjesnim prilikama i okoliša potrebnih za korištenje građevine i

b) priključci i mreža za osiguranje priključka, elektropriključak, priključak na vodovod i odvodnju prema mjesnim prilikama, instalacije DTK-a (distributivne, telefonske, kanalizacijske) te ako na tom području postoji medij za grijanje – plin i/ili toplovod.

(5) Jedinice lokalne samouprave dužne su u slučaju iz stavaka 1. i 3. ovoga članka snositi i troškove komunalnog doprinosa odnosno njihov povrat za odgovarajuću bruto razvijenu površinu (BRP).

(6) Pravo iz stavka 1. ovoga članka mogu ostvariti i osobe iz članka 83. stavka 4. ovoga Zakona koje imaju izgrađenu kuću ili stan na zemljištu u vlasništvu jedinice lokalne samouprave ili u vlasništvu Republike Hrvatske, a koje navedenu kuću ili stan koriste neprekidno pet godina, uz uvjet da ostvaruju pravo na stambeni kredit za poboljšanje uvjeta stanovanja na istoj kući ili stanu.

Članak 96.

Vlada Republike Hrvatske odlukom će na Ministarstvo prenijeti pravo upravljanja stanovima i kućama u vlasništvu Republike Hrvatske, a kojima upravljaju tijela državne uprave, a na koje stanove se ne odnose odredbe posebnog propisa o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo i koriste ih osobe iz članka 83. ovoga Zakona.

Članak 97.

(1) Ministarstvo će ukinuti zakonita rješenja o dodjeli stana i zakonita rješenja o dodjeli stambenog kredita za kupnju stana ako on nije otkupljen ili nije zaključen ugovor o stambenom kreditu za dodijeljeni stan, ako:

a) je korisnik prava ili član njegove uže obitelji stekao vlasništvo na odgovarajućem stanu ili kući sukladno članku 84. stavku 2. ovoga Zakona

b) je korisnik izgubio status hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata ili status člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata odnosno status člana obitelji nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata ili

c) korisnik prava ne koristi stan u skladu s odredbama zaključenog ugovora o najmu stana.

(2) Ministarstvo će ukinuti zakonita rješenja o dodjeli stambenog kredita ako:

a) je ugovor o stambenom kreditu raskinut iz razloga navedenog u ugovoru o stambenom kreditu ili

b) korisnik nije opravdao namjensko korištenje sredstava dobivenog stambenog kredita u ostavljenom roku.

(3) U slučaju iz stavka 2. točke a) ovoga članka, korisnik kredita za kupnju stana u organiziranoj stambenoj izgradnji ili kupnju korištenog stana u vlasništvu Republike Hrvatske dužan je Ministarstvu vratiti stan slobodan od stvari i osoba te glavnica, redovne i zatezne kamate dospjele do raskida ugovora o stambenom kreditu.

(4) U slučaju iz stavka 2. točke b) ovoga članka, korisnik je dužan Ministarstvu vratiti cjelokupni iznos kredita (povratni i nepovratni dio).

Članak 98.

(1) Osobe iz članka 83. stavaka 3. i 4. ovoga Zakona kod kojih postoje zapreke iz članka 84. ovoga Zakona mogu kupiti stan koji koriste ako je on u vlasništvu Republike Hrvatske.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka ne može se ostvariti pripadajući popust s osnove člana uže i šire obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, člana uže i šire obitelji nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata i člana uže obitelji hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata te dragovoljca iz Domovinskog rata.

(3) Uvjeti, rokovi i način kupnje stanova za osobe iz stavka 1. ovoga članka propisat će se uredbom Vlade Republike Hrvatske iz članka 94. ovoga Zakona.

Prilagodba prilaza do zgrade, stana i prilagodba stana

Članak 100.

(1) Hrvatski ratni vojni invalidi iz Domovinskog rata, djeca smrtno stradalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i djeca nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata koja nisu sposobna za kretanje bez invalidskih kolica i drugih ortopedskih pomagala i slijepi hrvatski ratni vojni invalidi iz Domovinskog rata imaju pravo na prilagodbu prilaza do zgrade, prilagodbu prilaza do stana i prilagodbu stana za kretanje u kolicima, ako se te prilagodbe mogu izvesti, sukladno posebnim propisima.

(2) Ako se prilagodba iz stavka 1. ovoga članka ne može izvesti ili nije isplativa, obaviti će se zamjena nekretnina u odgovarajućoj površini propisanoj odredbama ovoga Zakona za ostvarivanje stambenog kredita i drugih prava vezanih za stambeno zbrinjavanje.

(3) Iznimno, prava iz stavka 1. ovoga članka mogu ostvariti i druge osobe koje ostvaruju prava iz ovoga Zakona, na način propisan pravilnikom iz stavka 5. ovoga članka.

(4) Pravo na prilagodbu iz stavka 1. ovoga članka može se ostvariti jednokratno.

(5) Način i uvjete prilagodbe te rokove za izvođenje prilagodbe koji ne mogu biti duži od šest mjeseci pravilnikom propisuje ministar, uz prethodnu suglasnost ministra unutarnjih poslova.

Članak 101.

(1) Tijela državne uprave, tijela sudbene vlasti i druga državna tijela, upravna tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave obvezna su prilikom zapošljavanja na neodređeno vrijeme službenika i namještenika temeljem javnog natječaja i prilikom zapošljavanja na određeno vrijeme temeljem oglasa dati prednost pod jednakim uvjetima nezaposlenom prema sljedećem redoslijedu:

- a) djetetu smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i hrvatskog branitelja bez oba roditelja ili bez roditeljske skrbi
- b) djetetu smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata
- c) hrvatskom ratnom vojnom invalidu iz Domovinskog rata
- d) članu uže i šire obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata odnosno nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata
- e) dragovoljcu iz Domovinskog rata
- f) hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata redoslijedom od duljeg prema kraćem vremenu sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske
- g) djetetu umrlog hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata, ako je korisnik zajamčene minimalne naknade
- h) djetetu umrlog dragovoljca iz Domovinskog rata, ako je korisnik zajamčene minimalne naknade
- i) djetetu umrlog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata sa 100 dana borbenog sektora, ako je korisnik zajamčene minimalne naknade
- j) djetetu dragovoljca iz Domovinskog rata, ako su roditelj i/ili dijete korisnici naknade za nezaposlene iz članka 107. ovoga Zakona ili zajamčene minimalne naknade i
- k) djetetu hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata sa 100 dana borbenog sektora, ako su roditelj i/ili dijete korisnici naknade za nezaposlene iz članka 107. ovoga Zakona ili zajamčene minimalne naknade.

(2) Prednost iz stavka 1. ovoga članka mogu ostvariti i zaposlene osobe iz stavka 1. ovoga članka ako su zaposlene na poslovima koji ne odgovaraju njihovoj stručnoj spremi.

(3) Tijela iz stavka 1. ovoga članka obvezna su i prilikom popunjavanja slobodnog radnog mjesta temeljem internog oglasa dati prednost pod jednakim uvjetima zaposlenim osobama iz stavka 1. ovoga članka prema redoslijedu određenom stavkom 1. ovoga članka ako ispunjavaju sve propisane uvjete za slobodno radno mjesto.

(4) Provedbu stavaka 1. – 3. ovoga članka nadzire upravna inspekcija.

(5) Osoba koja smatra da joj je povrijeđeno pravo prednosti pri zapošljavanju može u roku od 30 dana od dana izjavlivanja žalbe na rješenje o prijmu u službu izabranog kandidata podnijeti predstavku upravnoj inspekciji radi provedbe inspekcijskog nadzora.

(6) Upravna inspekcija obvezna je u roku od osam dana od dana primitka predstavke iz stavka 5. ovoga članka obavijestiti donositelja rješenja o prijmu u službu o pokretanju postupka inspekcijskog nadzora radi ostvarenja prava prednosti pri zapošljavanju.

(7) Rješenje o rasporedu doneseno prije okončanja postupka inspekcijskog nadzora upravna inspekcija će ukinuti.

(8) Upravna inspekcija po provedbi inspekcijskog nadzora ovlaštena je u slučaju postojanja povrede prava prednosti pri zapošljavanju iz stavaka 1. – 3. ovoga članka donijeti rješenje

kojim će ukinuti rješenje o prijmu u službu. Protiv toga rješenja može se tužbom pokrenuti upravni spor.

(9) Ako upravna inspekcija utvrdi da u postupku prijma nije izvršena povreda prava, izvijestit će podnositelja predstavke iz stavka 5. ovoga članka i čelnika tijela o rezultatima provedenoga inspekcijskog nadzora.

(10) Odredbe ovoga članka o provedbi inspekcijskog nadzora nad postupkom prijma u službu na odgovarajući se način primjenjuju i na postupak popunjavanja slobodnog radnog mjesta temeljem internog oglasa.

(11) Pravo prednosti pri zapošljavanju iz ovoga članka ne odnosi se na zapošljavanje putem mjere javnih radova.

Članak 102.

(1) Javne službe i javne ustanove kojima je osnivač ili jedan od osnivača Republika Hrvatska, općina, grad, županija, izvanproračunski i proračunski fondovi, pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske, kao i pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima prilikom zapošljavanja temeljem javnog natječaja, oglasa ili u postupku zapošljavanja provedenom na drugi način obvezne su prilikom tog zapošljavanja dati prednost pod jednakim uvjetima nezaposlenom, prema sljedećem redoslijedu:

a) djetetu smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i hrvatskog branitelja bez oba roditelja ili bez roditeljske skrbi

b) djetetu smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata

c) hrvatskom ratnom vojnom invalidu iz Domovinskog rata

d) članu uže i šire obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata odnosno nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata

e) dragovoljcu iz Domovinskog rata

f) hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata redoslijedom od duljeg prema kraćem vremenu sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske

g) djetetu umrlog hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata, ako je korisnik zajamčene minimalne naknade

h) djetetu umrlog dragovoljca iz Domovinskog rata, ako je korisnik zajamčene minimalne naknade

i) djetetu umrlog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata sa 100 dana borbenog sektora, ako je korisnik zajamčene minimalne naknade

j) djetetu dragovoljca iz Domovinskog rata, ako su roditelj i/ili dijete korisnici naknade za nezaposlene iz članka 107. ovoga Zakona ili zajamčene minimalne naknade i

k) djetetu hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata sa 100 dana borbenog sektora, ako su roditelj i/ili dijete korisnici naknade za nezaposlene iz članka 107. ovoga Zakona ili zajamčene minimalne naknade.

(2) Prednost iz stavka 1. ovoga članka mogu ostvariti i osobe iz stavka 1. ovoga članka koje su zaposlene na poslovima koji ne odgovaraju njihovoj stručnoj spremi.

(3) Pravne osobe iz stavka 1. ovoga članka obvezne su i prilikom popunjavanja slobodnog radnog mjesta temeljem internog oglasa dati prednost pod jednakim uvjetima zaposlenim

osobama iz stavka 1. ovoga članka prema redoslijedu određenom stavkom 1. ovoga članka ako ispunjavaju sve propisane uvjete za slobodno radno mjesto.

(4) Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga članka provodi nadležna inspekcija koja je po posebnim propisima ovlaštena za nadzor u svezi sa zapošljavanjem po službenoj dužnosti ili na zahtjev osobe iz stavaka 1. – 3. ovoga članka kojoj nije dana prednost pri zapošljavanju.

(5) Pravna osoba iz stavka 1. ovoga članka obvezna je u roku od 15 dana nakon sklapanja ugovora o radu s izabranim kandidatom o tome obavijestiti osobu iz stavaka 1. – 3. ovoga članka koja je po raspisanom javnom natječaju ili oglasu podnijela prijavu odnosno ponudu za to radno mjesto.

(6) Osoba iz stavaka 1. – 3. ovoga članka kojoj nije dana prednost pri zapošljavanju može podnijeti zahtjev nadležnoj inspekciji za provedbu nadzora u roku od 30 dana od dana dostave obavijesti iz stavka 5. ovoga članka ili u roku od 30 dana saznanja o sklapanju ugovora o radu s izabranim kandidatom, a najkasnije u roku od šest mjeseci od sklapanja ugovora o radu s drugim kandidatom.

(7) U slučaju zasnivanja radnog odnosa sklapanjem ugovora o radu, nadležna inspekcija obvezna je razmotriti zahtjev iz stavka 6. ovoga članka u roku od 60 dana od dana podnošenja zahtjeva.

(8) Ako nadležna inspekcija utvrdi da je sklapanjem ugovora o radu povrijeđeno pravo prednosti pri zapošljavanju osobe iz stavaka 1. – 3. ovoga članka, rješenjem će utvrditi povredu prava prednosti. Pravomoćno rješenje predstavlja opravdan razlog za otkaz ugovora o radu čijim sklapanjem je to pravo povrijeđeno.

(9) U slučaju iz stavka 8. ovoga članka, pravna osoba iz stavka 1. ovoga članka obvezna je s osobom iz stavaka 1. – 3. ovoga članka, kojoj je rješenjem iz stavka 8. ovoga članka utvrđena povreda prava prednosti pri zapošljavanju, sklopiti ugovor o radu u roku od osam dana od otkaza ugovora, čijim sklapanjem je povrijeđeno pravo prednosti pri zapošljavanju.

(10) Ako pravna osoba iz stavka 1. ovoga članka u roku iz stavka 9. ovoga članka ne sklopi ugovor o radu s osobom iz stavaka 1. – 3. ovoga članka kojoj je rješenjem iz stavka 8. ovoga članka utvrđena povreda prava prednosti pri zapošljavanju, smatra se da je ugovor o radu sklopljen po sili zakona.

(11) Pravo prednosti pri zapošljavanju iz ovoga članka ne odnosi se na zapošljavanje putem mjere javnih radova.

Članak 103.

(1) Da bi ostvarila pravo prednosti pri zapošljavanju, osoba iz članka 101. stavaka 1. – 3. i članka 102. stavaka 1. – 3. ovoga Zakona koja u trenutku podnošenja prijave ispunjava uvjete za ostvarivanje toga prava dužna je uz prijavu odnosno ponudu na javni natječaj ili oglas priložiti sve dokaze o ispunjavanju traženih uvjeta iz natječaja ili oglasa te:

a) rješenje o priznatom statusu hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata odnosno potvrdu o priznatom statusu hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata ili dragovoljca iz Domovinskog rata ne stariju od šest mjeseci (osobe iz članka 101. stavka 1. točaka c) i e) do k) i članka 102. stavka 1. točaka c) i e) do k))

b) dokaz o nezaposlenosti – potvrdu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje o podacima evidentiranim u matičnoj evidenciji Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje ne stariju od mjesec dana (u slučaju iz članka 101. stavka 1. i članka 102. stavka 1. ovoga Zakona)

c) presliku pravomoćnog rješenja, odluke ili drugog pravnog akta o prestanku prethodnog zaposlenja

d) dokaz o oduzetoj roditeljskoj skrbi kada se prijavljuje dijete smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata ili nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata bez roditeljske skrbi

e) potvrdu poslodavca da radno mjesto osobe iz članka 101. stavka 1. i članka 102. stavka 1. ovoga Zakona ne odgovara njegovoj stručnoj spremi (u slučaju iz članka 101. stavka 2. i članka 102. stavka 2. ovoga Zakona)

f) presliku pravomoćnog rješenja o priznatom pravu na novčanu naknadu iz članka 107. ovoga Zakona ili prava na zajamčenu minimalnu naknadu (osobe iz članka 101. stavka 1. točaka g), h), i), j) i k) i članka 102. stavka 1. točaka g), h), i), j) i k) ovoga Zakona)

g) potvrdu o broju dana sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske (kada se prijavljuju osobe iz članka 101. stavka 1. točaka f), i) i k) i članka 102. stavka 1. točaka f), i) i k) ovoga Zakona)

h) rodni list (osobe iz članka 101. stavka 1. točaka a), b), g), h), i), j) i k) i članka 102. stavka 1. točaka a), b), g), h), i), j) i k))

i) rješenje o priznatom statusu člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata (osobe iz članka 101. stavka 1. točaka a), b) i d) i članka 102. stavka 1. točaka a), b) i d)).

(2) Tijela iz članka 101. ovoga Zakona i pravne osobe iz članka 102. ovoga Zakona dužne su prilikom raspisivanja javnog natječaja ili oglasa za zapošljavanje pozvati osobe iz članka 101. stavaka 1. – 3. i članka 102. stavaka 1. – 3. da dostave dokaze iz stavka 1. ovoga članka u svrhu ostvarivanja prava prednosti pri zapošljavanju.

(3) Tijela iz članka 101. ovoga Zakona i pravne osobe iz članka 102. ovoga Zakona prilikom raspisivanja javnog natječaja ili oglasa za zapošljavanje, objavljenog putem internetskih stranica, dužna su objaviti poveznicu na internetsku stranicu Ministarstva na kojoj su navedeni dokazi potrebni za ostvarivanje prava prednosti pri zapošljavanju.

Članak 104.

Prednost pri zapošljavanju ne mogu ostvariti osobe iz članka 101. stavka 1. i članka 102. stavka 1. ovoga Zakona kojima je:

a) zadnji radni odnos prije prijave na javni natječaj ili oglas prestao temeljem izvršnog rješenja o:

1. prestanku službe po sili zakona
2. prestanku službe otkazom ili
3. izvanrednom otkazu

b) radni odnos kod posljednjeg poslodavca prestao krivnjom radnika, i to u slučaju:

1. redovitog otkaza ugovora o radu kada je ugovor o radu otkazao radnik
2. redovitog otkaza uvjetovanog skrivenim ponašanjem radnika ili
3. izvanrednog otkaza, osim kada ugovor o radu izvanredno otkaže radnik zbog osobito teške povrede obveze iz radnog odnosa.

Fiskalna olakšica za zapošljavanje

Članak 106.

(1) Iznimno od odredbi Zakona o doprinosima (»Narodne novine«, br. 84/08., 152/08., 94/09., 18/11., 22/12., 144/12., 148/13., 41/14., 143/14. i 115/16.), za osiguranika dijete smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata ili dijete nestalog hrvatskog

branitelja iz Domovinskog rata starije od 29 godina kojeg poslodavac na osnovi ugovora o radu sklopljenog na neodređeno vrijeme prijavljuje na obvezno mirovinsko osiguranje i obvezno zdravstveno osiguranje, a prema mjesečnoj osnovici iz članka 21. Zakona o doprinosima obračunavaju se doprinosi iz osnovice, i to:

- a) doprinos za mirovinsko osiguranje i
- b) doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja).

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, ne postoji obveza obračunavanja i plaćanja doprinosa na osnovicu, i to:

- a) doprinos za zdravstveno osiguranje
- b) doprinos za zaštitu zdravlja na radu i
- c) doprinos za zapošljavanje.

(3) Obveza doprinosa sukladno stavcima 1. i 2. ovoga članka obračunava se prema mjesečnim osnovicama koje se odnose na razdoblje u trajanju do pet godina.

(4) Pravo iz stavka 1. ovoga članka odnosi se na sve osobe koje do dana sklapanja ugovora o radu nisu imale prethodno sklopljen ugovor o radu na neodređeno vrijeme s istim poslodavcem.

Pravo na novčanu naknadu za nezaposlene hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji

Članak 107.

Pravo na novčanu naknadu za nezaposlene hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji (u daljnjem tekstu: naknada za nezaposlene), ako ispunjavaju uvjete propisane ovim Zakonom, imaju:

- a) korisnici obiteljske invalidnine odnosno novčane naknade obiteljske invalidnine
- b) djeca smrtno stradalog hrvatskog branitelja i djeca nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i nakon što im prestane pravo na obiteljsku invalidninu odnosno novčanu naknadu obiteljske invalidnine
- c) korisnici osobne invalidnine
- d) bračni ili izvanbračni drug umrlog hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata
- e) bračni ili izvanbračni drug umrlog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata iz članka 8. ovog Zakona koji je u obrani suvereniteta Republike Hrvatske sudjelovao najmanje sto dana
- f) roditelji umrlog hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata koji u trenutku smrti nije imao bračnog ili izvanbračnog druga
- g) roditelji umrlog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata iz članka 8. ovog Zakona koji je u obrani suvereniteta Republike Hrvatske sudjelovao najmanje sto dana koji u trenutku smrti nije imao bračnog ili izvanbračnog druga i
- h) hrvatski branitelji iz Domovinskog rata koji su u obrani suvereniteta Republike Hrvatske sudjelovali najmanje sto dana i koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj.

Članak 108.

(1) Osobe iz članka 107. ovoga Zakona pravo na naknadu za nezaposlene mogu ostvariti pod uvjetom da:

- a) nisu zaposlene

- b) nemaju registrirano trgovačko društvo ili obrt
  - c) nisu korisnici mirovine veće od 33% od utvrđene proračunske osnovice
  - d) oni i članovi njihova kućanstva nisu korisnici zajamčene minimalne naknade
  - e) nisu korisnici novčanog primanja u svezi s profesionalnom rehabilitacijom odnosno zbog nezaposlenosti
  - f) oni i članovi njihova kućanstva nisu vlasnici ili korisnici motornog vozila koje ne služi podmiirenju osnovnih životnih potreba ili motornih plovila dužine više od šest metara
  - g) oni i članovi njihova kućanstva nisu vlasnici ili suvlasnici ili korisnici ili sukorisnici nekretnina koje im ne služe za podmiirenje osnovnih životnih potreba
  - h) oni i članovi njihova kućanstva u prethodnoj kalendarskoj godini ili u razdoblju od tri mjeseca prije podnošenja zahtjeva nemaju ukupno novčane prihode mjesečno po članu kućanstva veće od 30% od utvrđene proračunske osnovice
  - i) nisu temeljem rješenja nadležnog tijela smješteni u zdravstvenu ustanovu
  - j) nisu na teret državnog proračuna Republike Hrvatske korisnici usluge smještaja ili organiziranog stanovanja sukladno odredbama propisa o socijalnoj skrbi ili drugih posebnih propisa, osim beskućnika koji je korisnik usluge smještaja u prenoćištu i
  - k) nisu na izdržavanju kazne zatvora, osim ako su prije upućivanja na izvršenje kazne zatvora živjeli u zajedničkom kućanstvu s osobama koje su uzdržavali, a iste osobe obvezni su uzdržavati i tijekom izvršenja kazne zatvora.
- (2) Uvjeti iz stavka 1. ovoga članka moraju biti ispunjeni u trenutku podnošenja zahtjeva i za cijelo vrijeme korištenja prava na naknadu za nezaposlene.
- (3) Iznimno od uvjeta određenih u stavku 1. ovoga članka, osobe iz članka 107. ovoga Zakona koje su bile korisnici prava na zajamčenu minimalnu naknadu pravo na naknadu za nezaposlene iz članka 107. ovoga Zakona mogu ostvariti pod uvjetom da u roku od mjesec dana od izvršnosti rješenja kojim im je na njihov zahtjev utvrđen prestanak prava na zajamčenu minimalnu naknadu podnesu zahtjev za naknadu za nezaposlene iz članka 107. ovoga Zakona.
- (4) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka, donosi se privremeno rješenje kojim se pravo na naknadu za nezaposlene iz članka 107. ovoga Zakona priznaje od dana prestanka prava na zajamčenu minimalnu naknadu.
- (5) Privremeno rješenje iz stavka 4. ovoga članka ukinut će se rješenjem kojim će se odlučiti o pravu na naknadu za nezaposlene iz članka 107. ovoga Zakona ovisno o uvjetima iz stavka 1. ovoga članka.
- (6) Rješenje iz stavka 5. ovoga članka kojim se ukida privremeno rješenje iz stavka 4. ovoga članka i odlučuje o pravu na naknadu za nezaposlene iz članka 107. ovoga Zakona ovisno o uvjetima iz stavka 1. ovoga članka mora se donijeti najkasnije u roku od godine od dana izvršnosti privremenog rješenja iz stavka 4. ovoga članka.

Članak 112.

Promjene u iznosu prihoda, broju članova kućanstva i uvjeta iz članka 108. ovoga Zakona o kojima ovisi pravo na naknadu za nezaposlene i iznos naknade za nezaposlene utječu na ostvarivanje naknade za nezaposlene tako da se promjene koje uvjetuju gubitak ili smanjenje naknade za nezaposlene uzimaju u obzir od prvog dana sljedećeg mjeseca poslije nastanka, a promjene koje uvjetuju stjecanje ili povećanje naknade za nezaposlene uzimaju se u obzir od prvog dana sljedećeg mjeseca nakon podnošenja odgovarajućeg zahtjeva.

Članak 118.

(1) Hrvatski branitelji iz Domovinskog rata koji su u obrani suvereniteta Republike Hrvatske sudjelovali najmanje 100 dana u borbenom sektoru, članovi uže i šire obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja, članovi uže i šire obitelji nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i hrvatski ratni vojni invalidi iz Domovinskog rata mogu ostvariti pravo na jednokratnu novčanu pomoć ako se nalaze u jednoj od sljedećih situacija:

a) teške akutne, teške kronične, maligne bolesti korisnika ili teške ozljede korisnika nastale zbog nesretnog slučaja

b) teške akutne, teške kronične, maligne bolesti članova uže obitelji korisnika koji žive u zajedničkom kućanstvu ili teške ozljede članova uže obitelji korisnika koji žive u zajedničkom kućanstvu nastale zbog nesretnog slučaja

c) elementarne nepogode koja je prouzročila štetne posljedice za korisnika i članove njegova zajedničkog kućanstva

d) smrti člana uže obitelji korisnika koji je s njim živio u zajedničkom kućanstvu ili

e) novčani prihodi u prethodnoj kalendarskoj godini ili u razdoblju od tri mjeseca prije podnošenja zahtjeva mjesečno po članu zajedničkog kućanstva iznose manje od 25% od utvrđene proračunske osnovice.

(2) Pravo na jednokratnu novčanu pomoć iz stavka 1. ovoga članka korisnici mogu ostvariti jedanput u jednoj kalendarskoj godini.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, korisnici iz stavka 1. ovoga članka u jednoj kalendarskoj godini mogu ostvariti pravo na jednokratnu novčanu pomoć više puta samo za situaciju iz stavka 1. točke d) ovoga članka iako su već ostvarili pravo na jednokratnu novčanu pomoć iz stavka 1. točaka a), b), c) i e) ovoga članka u tijeku jedne kalendarske godine.

(4) Ukupni iznos jednokratnih novčanih pomoći po svim situacijama iz stavka 1. ovoga članka koji korisnici mogu ostvariti u jednoj kalendarskoj godini ne može biti veći od iznosa jedne proračunske osnovice.

Članak 119.

(1) Korisnici koji se nalaze u situaciji iz članka 118. stavka 1. ovoga Zakona ne mogu ostvariti pravo na jednokratnu novčanu pomoć ako:

a) imaju registrirano trgovačko društvo ili obrt

b) su oni ili članovi njihova zajedničkog kućanstva ostvarili ukupno novčane prihode u prethodnoj kalendarskoj godini ili u razdoblju od tri mjeseca prije podnošenja zahtjeva mjesečno po članu kućanstva veće od 25% od utvrđene proračunske osnovice

c) su oni ili članovi njihova zajedničkog kućanstva vlasnici ili korisnici motornog vozila koje im ne služi za podmirenje osnovnih životnih potreba

d) su oni ili članovi njihova zajedničkog kućanstva vlasnici ili suvlasnici, korisnici ili sukorisnici nekretnina koje im ne služe za podmirenje osnovnih životnih potreba

e) su oni ili članovi njihova zajedničkog kućanstva korisnici prava na zajamčenu minimalnu naknadu

f) su korisnici naknade za nezaposlene iz članka 107. ovoga Zakona

g) su na izdržavanju kazne zatvora, osim ako su prije upućivanja na izvršenje kazne zatvora živjeli u zajedničkom kućanstvu s osobama koje su uzdržavali, a iste osobe obvezni su uzdržavati i tijekom izvršenja kazne zatvora i

h) su oni ili članovi njihova zajedničkog kućanstva po istoj situaciji već ostvarili pravo na jednokratnu novčanu pomoć po osnovi drugog propisa.

(2) Iznimno od stavka 1. točke f) ovoga članka, korisnici koji se nalaze u situaciji iz članka 118. stavka 1. točaka a), b), c) i d) ovoga Zakona mogu ostvariti pravo na jednokratnu novčanu pomoć iako su korisnici naknade za nezaposlene iz članka 107. ovoga Zakona.

Pravo na besplatne udžbenike

Članak 125.

(1) Pravo na besplatne obvezne udžbenike za potrebe redovitoga školovanja u osnovnim i srednjim školama imaju:

- a) djeca smrtno stradalog hrvatskog branitelja i djeca nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata
- b) hrvatski ratni vojni invalidi iz Domovinskog rata
- c) hrvatski branitelji iz Domovinskog rata
- d) djeca hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata
- e) djeca hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata koji su u obrani suvereniteta Republike Hrvatske sudjelovali najmanje 100 dana u borbenom sektoru.

(2) Pravo iz stavka 1. ovoga članka ostvaruju osobe iz stavka 1. ovoga članka, ako to pravo ne ostvaruju po drugim propisima, te uz uvjet da im redoviti mjesečni novčani prihodi po članu kućanstva ne prelaze 60% utvrđene proračunske osnove.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, pravo iz stavka 1. ovoga članka bez obzira na ostvarene redovite mjesečne prihode po članu kućanstva u prethodnoj kalendarskoj godini ostvaruju:

- a) djeca smrtno stradalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata bez roditeljske skrbi ili bez oba roditelja, neovisno o okolnostima nastupa smrti drugog roditelja
- b) djeca nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata bez roditeljske skrbi ili bez oba roditelja, neovisno o okolnostima nastupa smrti drugog roditelja i
- c) djeca umrlih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata iz članka 8. ovoga Zakona bez roditeljske skrbi ili bez oba roditelja, neovisno o okolnostima nastupa smrti drugog roditelja.

(4) Odredbe stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka odnose se i na pravo na besplatne udžbenike za osobe iz stavka 1. ovoga članka za potrebe redovitoga ili izvanrednog školovanja na visokim učilištima.

(5) Pravo iz ovoga članka ostvaruje se prema pravilniku koji donosi ministar, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za znanost i obrazovanje.

Pravo na psihosocijalnu pomoć

Članak 128.

(1) Hrvatski branitelj iz Domovinskog rata i članovi njegove uže i šire obitelji, članovi uže i šire obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i članovi uže i šire obitelji nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata imaju pravo na psihosocijalnu pomoć, sukladno ovom Zakonu.

(2) Psihosocijalna pomoć sastoji se od individualnog psihosocijalnog savjetovanja, grupnog psihosocijalnog tretmana, mobilnih obilazaka radi redovitog praćenja stanja i potreba hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata I. skupine, uže i šire obitelji smrtno stradalih i nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, hrvatskih branitelja oboljelih od PTSP-a i članova njihovih obitelji te žurnih obilazaka i kriznih intervencija u slučajevima prosuicidalnih izjava, smrti, izrazito lošeg socijalno ekonomskog, stambenog i/ili zdravstvenog stanja hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji.

(3) Nositelj organizacije psihosocijalne pomoći je Ministarstvo.

(4) Psihosocijalna pomoć organizira se na lokalnoj odnosno županijskoj razini, stacionarno (u prostorijama područnih jedinica i centara za psihosocijalnu pomoć) i mobilno (putem organiziranih posjeta domu i obitelji).

(5) Psihosocijalnu pomoć pruža Ministarstvo putem stalno zaposlenih djelatnika područnih jedinica i vanjskih honorarnih suradnika centara za psihosocijalnu pomoć koje angažira s obzirom na njihova stručna znanja s područja skrbi za specifične potrebe osoba iz stavka 1. ovoga članka.

(6) Ministarstvo surađuje sa zdravstvenim i drugim ustanovama te udrugama građana radi što učinkovitijeg rješavanja problema odnosno pružanja odgovarajuće psihosocijalne pomoći.

(7) Ministarstvo u svrhu pružanja psihosocijalne pomoći angažira i druge vanjske suradnike.

Pravo na putne troškove

Članak 133.

(1) Korisnicima prava po ovom Zakonu pripada naknada troškova za prijevoz u drugo mjesto ako su od nadležnog tijela upućeni odnosno pozvani u drugo mjesto radi pregleda ili sudjelovanja pred tijelom vještačenja, ostvarivanja prava na medicinsku rehabilitaciju i fizikalnu terapiju sukladno ovom Zakonu.

(2) Korisnik prava po ovom Zakonu kojemu je određen pratitelj za putovanje iz stavka 1. ovoga članka ima pravo na naknadu troškova prijevoza i za pratitelja.

(3) Pravo na naknadu troškova prijevoza iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ima i osoba koja je podnijela zahtjev za priznanje prava po ovom Zakonu ako joj je izvršnim rješenjem priznato traženo pravo odnosno povećanje skupine oštećenja organizma.

(4) Troškovi prijevoza nadoknađuju se prema visini cijene karte za prijevoz autobusom odnosno drugim razredom željeznice ili brodom te sredstvima javnog gradskog prijevoza.

Pravo na grobno mjesto, troškove ukopa uz odavanje vojnih počasti i održavanje grobnih mjesta

Članak 137.

(1) Ministarstvo snosi troškove prijevoza i ukopa posmrtnih ostataka smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, na području Republike Hrvatske, uz odavanje vojne počasti, kao i troškove prijevoza i ukopa posmrtnih ostataka nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata nakon postupka ekshumacije i identifikacije.

(2) Ministarstvo snosi troškove prijevoza i ukopa posmrtnih ostataka umrloga hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata i umrloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata na području Republike Hrvatske, uz odavanje vojne počasti.

(3) Ministarstvo snosi troškove prijevoza i ukopa iz stavaka 1. i 2. ovoga članka i izvan područja Republike Hrvatske.

(4) Vojne počasti iz stavka 2. ovoga članka odaju se ako obitelj pravodobno obavijesti nadležni ured državne uprave u županiji odnosno nadležno upravno tijelo Grada Zagreba.

(5) U slučaju iz stavka 4. ovoga članka, vojne počasti se odaju prilikom ispraćaja posmrtnih ostataka, na području Republike Hrvatske.

(6) Hrvatski branitelji iz Domovinskog rata koji su smrtno stradali u obrani suvereniteta Republike Hrvatske smatraju se povijesno značajnim osobama u smislu Zakona o grobljima.

(7) Obveznici održavanja grobnih mjesta povijesno značajnih osoba iz stavka 6. ovoga članka iza kojih nema živih nasljednika su vlasnici groblja u kojima se nalaze ta grobna mjesta.

(8) Grobna mjesta s posmrtnim ostacima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata iza kojih nema živih nasljednika ne mogu se smatrati napuštenima, sukladno propisima o grobljima, a obveznici održavanja su vlasnici groblja u kojima se nalaze ta grobna mjesta.

(9) Vlasnici groblja dužni su do kraja siječnja tekuće godine izvijestiti Ministarstvo o grobnim mjestima povijesno značajnih osoba iz stavka 6. ovoga članka i hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata iz stavka 8. ovoga članka koja su preuzeli na održavanje u prethodnoj kalendarskoj godini. Izvješće sadrži: ime i prezime, datum i godinu pokopa, oznaku grobnog mjesta, reda, polja i grobnog mjesta za svaku povijesno značajnu osobu iz stavka 6. ovoga članka.

(10) Ministarstvo će jednom godišnje, neposrednim uvidom, provesti nadzor nad izvršavanjem obveze iz stavaka 7. i 8. ovoga članka.

(11) Članovi uže i šire obitelji nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata imaju pravo na dodjelu grobnog mjesta i prije ekshumacije i identifikacije nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, a temeljem pokrenutog postupka za dodjelu grobnog mjesta po posebnim propisima, kao korisnici tog grobnog mjesta uz obvezu njegova održavanja.

(12) Jedinice lokalne samouprave i drugi vlasnici groblja dužni su:

a) dati na korištenje grobna mjesta uz naplatu polovice predviđenog iznosa za umrle hrvatske ratne vojne invalide iz Domovinskog rata i za umrle hrvatske branitelje iz Domovinskog rata ako oni ili članovi njihove uže i šire obitelji nemaju na korištenju grobno mjesto i ako ga nisu ustupili na korištenje trećoj osobi nakon stupanja na snagu ovoga Zakona i

b) osigurati dijelove groblja odnosno aleje za pokop hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata.

(13) Pravo iz stavka 12. ovoga članka ne obuhvaća i oslobođenje od plaćanja godišnje grobne naknade, osim ako to oslobođenje nije predviđeno drugim propisom.

(14) Pravo iz ovoga članka ostvaruje se sukladno pravilniku koji donosi ministar.

Članak 141.

(1) Pripadnici HVO-a, državljani Republike Hrvatske, koji temeljem Ugovora između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine o suradnji na području prava stradalnika rata u Bosni i Hercegovini koji su bili pripadnici Hrvatskog vijeća obrane i članova njihovih obitelji ostvaruju pravo na invalidsku mirovinu u visini razlike između invalidske mirovine koju bi ista osoba ostvarila po pravnim propisima u Republici Hrvatskoj i visine mjesečnog iznosa osobne invalidnine ostvarene po pravomoćnom rješenju nadležnog tijela Bosne i Hercegovine, imaju pravo na novi obračun visine mirovina temeljem smanjenja postotka oštećenja organizma po pravomoćnom rješenju nadležnog tijela Bosne i Hercegovine.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje na zahtjev stranke obnovit će postupak priznatog prava na mirovinu uz ponovno vještačenje preostale radne sposobnosti.

Članak 147.

(1) Pravo na obiteljsku mirovinu po ovom Zakonu ostvaruju državljani Republike Hrvatske članovi uže i šire obitelji pripadnika borbenog sektora HVO-a koji je:

a) poginuo u obrani suvereniteta u razdoblju od 18. rujna 1991. do 23. prosinca 1996., osim članova obitelji iz članka 1. stavka 1. točke 8. Ugovora između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine o suradnji na području prava stradalnika rata u Bosni i Hercegovini koji su bili pripadnici Hrvatskog vijeća obrane i članova njihovih obitelji

b) ubijen prilikom zatočenja u neprijateljskom logoru, zatvoru ili u drugom neprijateljskom objektu, osim članova obitelji iz članka 1. stavka 1. točke 8. Ugovora između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine o suradnji na području prava stradalnika rata u Bosni i Hercegovini koji su bili pripadnici Hrvatskog vijeća obrane i članova njihovih obitelji

c) umro od posljedica rane ili ozljede zadobivene u obrani suvereniteta najkasnije do 23. prosinca 1996.

d) umro od posljedica bolesti, pogoršanja bolesti ili pojave bolesti u obrani suvereniteta najkasnije do 23. prosinca 1996. ili

e) izvršio samoubojstvo kao posljedicu psihičke bolesti uzrokovane sudjelovanjem u obrani suvereniteta, do stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Osobe iz stavka 1. ovoga članka ostvaruju pravo na obiteljsku mirovinu po ovom Zakonu umanjenu za iznos obiteljske invalidnine koja im je priznata po pravomoćnom rješenju nadležnog tijela Bosne i Hercegovine, ako to pravo nisu ostvarili do stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Osobe iz stavka 1. ovoga članka koje prema propisima Bosne i Hercegovine nisu ostvarile pravo na obiteljsku invalidninu ostvaruju pravo na obiteljsku mirovinu u punom iznosu određenom po ovom Zakonu ako tijelo vještačenja iz članka 181. stavka 1. ovoga Zakona utvrdi da postoji uzročna veza između smrti (samoubojstva) i obrane suvereniteta.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka, osobe iz stavka 3. ovoga članka ostvaruju pravo na obiteljsku mirovinu pod uvjetima određenim ovim Zakonom za članove uže i šire obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata.

(5) Osobe iz stavka 1. ovoga članka ostvaruju pravo na obiteljsku mirovinu pod uvjetima određenim ovim Zakonom i Zakonom o mirovinskom osiguranju te na način i postupkom određenim Ugovorom između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine o suradnji na području prava stradalnika rata u Bosni i Hercegovini koji su bili pripadnici Hrvatskog vijeća obrane i članova njihovih obitelji.

Članak 150.

(1) Evidencija branitelja sastoji se od općeg i posebnog dijela i pomoćnih podataka.

(2) Opći dio sadrži sljedeće podatke o hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata:

a) ime, prezime, ime jednog roditelja

b) datum, mjesto i državu rođenja

c) spol

d) mjesto prebivališta i adresu stanovanja

e) status (hrvatski branitelj iz Domovinskog rata, hrvatski branitelj – dragovoljac iz Domovinskog rata)

f) ukupan broj dana sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske

g) pripadnost borbenom ili neborbenom sektoru i

h) pripadnost ministarstvu nadležnom za unutarnje poslove ili ministarstvu nadležnom za obranu.

(3) U posebni se dio unose sljedeći podaci o hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata:

- a) naziv postrojbe kojoj je pripadao tijekom Domovinskog rata i
- b) razdoblje sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske.

(4) Pomoćni podaci u Evidenciji branitelja su podaci koji služe za tehničku podršku, obradu te razmjenu podataka s drugim tijelima i pravnim osobama sukladno pravnim propisima, a to su:

- a) OIB hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata
- b) podatak o datumu smrti hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata
- c) podatak o broju udjela hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i članova obitelji smrtno stradalih odnosno nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata u Fondu hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji i
- d) podaci o nasljednicima udjela hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i članova obitelji smrtno stradalih odnosno nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata u Fondu hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji.

(5) Iznimno od stavaka 2. – 4. ovoga članka, za hrvatske branitelje iz članka 4. ovoga Zakona Evidencija branitelja ne sadrži podatke iz stavka 2. točaka f) do h), stavka 3. i stavka 4. točaka c) i d) ovoga članka.

(6) Podatke o nasljednicima udjela u Fondu hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji i broju naslijeđenih udjela dostavljaju nasljednici smrtno stradalih, nestalih i umrlih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata.

(7) Podatke o nasljednicima udjela iz Fonda hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji Ministarstvo će razmjenjivati s tijelom nadležnim za upravljanje Fondom hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji jedanput mjesečno.

(8) Podatke iz ovoga članaka Ministarstvo će ažurirati sukladno podacima dostavljenim iz ministarstva nadležnog za obranu i ministarstva nadležnog za unutarnje poslove.

Članak 155.

(1) Zadrugu čini najmanje dvije trećine osnivača ili članova koji imaju priznat status hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, status hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata ili status člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata ili status člana obitelji nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata.

(2) Član zadruge je osoba koja obavlja poslove za zadrugu i koristi usluge u zadruzi temeljem članstva u zadruzi bez posebnog ugovornog odnosa.

Članak 156.

(1) Upravitelj zadruge može biti i osoba koja ima priznat status hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata ili status hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata kod koje je utvrđena opća nesposobnost za rad odnosno potpuni gubitak radne sposobnosti ili profesionalna nesposobnost za rad odnosno djelomičan gubitak radne sposobnosti kao posljedica ranjavanja, ozljede, zatočeništva u logoru, bolesti, pogoršanja bolesti ili pojave bolesti u obrani suvereniteta Republike Hrvatske, ako poslove upravitelja obavlja bez plaće ili naknade.

(2) Upravitelj iz stavka 1. ovoga članka nije obvezno osiguran na mirovinsko osiguranje.

(3) Kada zadruga u kalendarskoj godini nakon oporezivanja ostvari dobit u iznosu od 150.000,00 kuna i veću, dužna je izabrati osobu koja će profesionalno obavljati poslove upravitelja zadruge i koja se obvezno osigurava na mirovinsko osiguranje.

(4) Zadruge su obvezne dostaviti Ministarstvu ovjerenu izjavu upravitelja zadruge, danu pod kaznenom i materijalnom odgovornošću, da poslove i zadatke upravitelja obavlja bez plaće ili naknade te presliku rješenja o upisu u sudski registar nadležnog trgovačkog suda i svaku izmjenu tog rješenja, u roku od 15 dana od dana upisa.

Članak 157.

Ministar će donijeti pravilnik o vođenju evidencija svih zadruga i saveza, te službeni evidenciju njihovih upravitelja kojim će se propisati sadržaj, uvjeti, način i postupak prikupljanja podataka, njihovo vođenje i ažuriranje, te razmjena s drugim tijelima.

Članak 160.

(1) Braniteljske zahvalnice dodjeljuju se postrojbama iz Domovinskog rata, hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata, sudionicima Domovinskog rata i drugim osobama za izniman doprinos i zasluge u uspostavi i obrani državnog suvereniteta i teritorijalnog integriteta Republike Hrvatske tijekom Domovinskog rata, kao i hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata zbog primjerenog i časnog ponašanja, gospodarskog doprinosa te drugih zasluga i doprinosa Republici Hrvatskoj nakon Domovinskog rata.

(2) Braniteljske zahvalnice dodjeljuje ministar, na prijedlog Povjerenstva za braniteljske zahvalnice.

(3) Preporuku za dodjelu braniteljskih zahvalnica može dati ministar, druga ministarstva i druga tijela državne vlasti te udruge proistekle iz Domovinskog rata i druge udruge građana.

(4) Vrste, uvjete i način dodjele braniteljskih zahvalnica, ustroj i rad Povjerenstva iz stavka 2. ovoga članka te ostalo vezano uz dodjelu braniteljskih zahvalnica odredit će se pravilnikom koji donosi ministar.

Članak 165.

Ministarstvo jednom godišnje podnosi Hrvatskome saboru izvješće o provedbi ovoga Zakona.

Postupak i način ostvarivanja prava

Članak 166.

(1) Nadležno upravno tijelo županije odnosno Grada Zagreba u čijem je djelokrugu obavljanje povjerenih poslova državne uprave koji se odnose na ostvarivanje prava hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji je prvostupanjsko tijelo koje po zahtjevu stranke postupa u upravnim stvarima i rješava o:

a) statusu člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i statusu člana obitelji osobe smrtno stradale u obrani suvereniteta Republike Hrvatske te njihovim pravima

b) statusu člana obitelji nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i status člana obitelji nestale osobe u obrani suvereniteta Republike hrvatske te njihovim pravima

- c) statusu članova obitelji umrlog hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata od I. do IV. skupine i njihovim pravima te pravima članova njihove obitelji
  - d) statusu hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata i statusu osobe stradale u obrani suvereniteta Republike Hrvatske te njihovim pravima
  - e) statusu zatočenika u neprijateljskom logoru
  - f) statusu i pravima stradalih pirotehničara i članova njihovih obitelji
  - g) o pravu na jednokratnu novčanu pomoć iz članaka 115. i 118. ovoga Zakona
  - h) o pravu na naknadu za nezaposlene iz članka 107. ovoga Zakona
  - i) o pravu na besplatne udžbenike iz članka 125. ovoga Zakona
  - j) o pravu na besplatni topli obrok iz članka 123. ovoga Zakona i
  - k) ostalim statusima i pravima iz ovoga Zakona koji prema ovom Zakonu i drugim posebnim propisima nisu u nadležnosti drugih javnopravnih tijela.
- (2) Drugostupanjsko tijelo nadležno za postupanje po žalbama na rješenja javnopravnih tijela iz stavka 1. ovoga članka je Ministarstvo.
- (3) Prvostupanjsko tijelo koje rješava o statusima i pravima iz stavka 1. ovoga članka za osobe koje nemaju prebivalište na državnom području Republike Hrvatske je nadležno upravno tijelo Grada Zagreba.
- (4) Prvostupanjsko tijelo nadležno za rješavanje o pravu na prilagođeni osobni automobil odnosno novčanoj protuvrijednosti za prilagođeni osobni automobil iz članka 69. ovoga Zakona, pravu na naknadu troškova prilagodbe osobnog automobila iz članka 70. ovoga Zakona, o pravu na stambeno zbrinjavanje i pravu na prilagodbu prilaza do zgrade, stana i prilagodbu stana iz članka 100. ovoga Zakona je Ministarstvo.
- (5) Protiv rješenja iz stavka 4. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može tužbom pokrenuti upravni spor.
- (6) Nadležno javnopravno tijelo iz stavka 1. ovoga članka vodi evidencije i izdaje potvrde o statusu i pravima hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata i članova njegove obitelji, članova obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, članova obitelji nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, kao i o ostalim statusima i pravima iz stavka 1. ovoga članka Zakona o kojima rješava.

Članak 169.

- (1) Radi očuvanja i zaštite digniteta hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji u društvu te prevladavanja i ublažavanja posljedica Domovinskog rata, Ministarstvo provodi sljedeće programe i projekte:
- a) psihosocijalne i zdravstvene pomoći braniteljskoj i stradalničkoj populaciji kroz nacionalni program koji se donosi u tu svrhu
  - b) liječenja hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata 100% I. skupine u hiperbaričnoj komori te hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata od II. do X. skupine s preporukom doktora medicine određene specijalizacije
  - c) poboljšanja kvalitete življenja hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji
  - d) provedbe mjera aktivne politike zapošljavanja i socijalnog uključivanja hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji iz nadležnosti Ministarstva
  - e) rješavanja pristupačnosti objektima osoba s invaliditetom

- f) sufinanciranja izgradnje, postavljanja ili uređenja spomen-obilježja žrtvama stradalim u Domovinskom ratu
  - g) sufinanciranja troškova pripremnih tečajeva za upis na visoka učilišta
  - h) potpora projektima udruga iz Domovinskog rata
  - i) sufinanciranja umjetničkih i dokumentarističkih djela o Domovinskom ratu te druge kreativne industrije u svezi s Domovinskim ratom i
  - j) sufinancirane sredstvima Europske unije.
- (2) Odluku o uvjetima i kriterijima za provođenje programa i projekata iz stavka 5. ovoga članka donosi ministar.
- (3) Korisnicima nacionalnog programa iz stavka 1. točke a) ovoga članka pomoć pružaju specijalizirani centri:
- a) Nacionalni centar za psihotraumu (Zagreb)
  - b) regionalni centri za psihotraumu (Split, Rijeka, Osijek) i
  - c) područne jedinice i centri za psihosocijalnu pomoć Ministarstva.

Članak 172.

- (1) Kada nadležno upravno tijelo županije odnosno Grada Zagreba u čijem je djelokrugu obavljanje povjerenih poslova državne uprave koji se odnose na ostvarivanje prava hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji nakon privremenog rješenja donosi novo privremeno rješenje ili rješenje kojim priznaje pravo, to rješenje ima pravni učinak od prvog dana idućeg mjeseca nakon proteka važnosti rješenja kojim je pravo utvrđeno privremenim rješenjem.
- (2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, kada se nakon privremenog rješenja donosi novo privremeno rješenje ili rješenje, tim će se rješenjem ukinuti prethodno privremeno rješenje.

Članak 180.

Prema ovom Zakonu, činjenica da je rana, ozljeda, bolest, pogoršanje bolesti odnosno pojava bolesti ili smrtno stradavanje nastupilo pod okolnostima iz članka 3. stavka 2. ovoga Zakona dokazuje se sljedećim:

- a) potvrda o okolnostima smrtnog stradavanja hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata je potvrda koju je izdala nadležna postrojba Oružanih snaga Republike Hrvatske, ministarstva nadležnog za obranu, policijska uprava ministarstva nadležnog za unutarnje poslove odnosno ministarstvo nadležno za unutarnje poslove u sjedištu u kojoj se navodi pripadnost postrojbi, vrijeme, mjesto i okolnosti smrtnog stradavanja
- b) potvrda nadležnih tijela državne vlasti Republike Hrvatske o osobi koja je po nalogu u obavljanju vojnih i drugih dužnosti smrtno stradala je potvrda u kojoj se navodi vrijeme, mjesto i okolnosti smrtnog stradavanja osobe te po čijem je nalogu obavljala dužnosti u obrani suvereniteta Republike Hrvatske
- c) potvrda o okolnostima uhićenja odnosno nestanka hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata je potvrda koju je izdala nadležna postrojba Oružanih snaga Republike Hrvatske, nadležno tijelo ministarstva nadležnog za obranu, policijska uprava ministarstva nadležnog za unutarnje poslove odnosno ministarstvo nadležno za unutarnje poslove u sjedištu u kojoj se navodi pripadnost postrojbi, vrijeme, mjesto i okolnosti uhićenja ili nestanka
- d) potvrda o stradavanju hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata je potvrda koju je izdala nadležna postrojba Oružanih snaga Republike Hrvatske, nadležno tijelo ministarstva nadležnog za obranu, policijska uprava ministarstva nadležnog za unutarnje poslove odnosno

ministarstvo nadležno za unutarnje poslove u sjedištu u kojoj se navodi pripadnost postrojbi, vrijeme, mjesto i opis uzroka i okolnosti pod kojima je hrvatski branitelj iz Domovinskog rata ranjen ili ozlijeđen

e) potvrda o okolnostima stradavanja osobe koja je po nalogu nadležnih tijela državne vlasti Republike Hrvatske u obavljanju vojnih ili drugih dužnosti u obrani suvereniteta Republike Hrvatske ranjena ili ozlijeđena jest potvrda u kojoj se navodi vrijeme, mjesto i okolnosti stradavanja te po čijem je nalogu obavljala dužnosti u obrani suvereniteta Republike Hrvatske

f) opis ratnog puta je prikaz ratnih zadataka koje je hrvatski branitelj iz Domovinskog rata izvršavao u obrani suvereniteta Republike Hrvatske

g) medicinska dokumentacija o liječenju nakon ranjavanja ili ozljede jest dokumentacija o liječenju hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata koju je izdala zdravstvena ustanova, liječnička ordinacija i načelnik ratnog saniteta postrojbe iz vremena nakon ranjavanja ili ozljede, u kontinuitetu do podnošenja zahtjeva

h) medicinska dokumentacija da je bolest, pogoršanje bolesti odnosno pojava bolesti neposredna posljedica sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske je dokumentacija o liječenju hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata koju je izdala zdravstvena ustanova, liječnička ordinacija ili načelnik ratnog saniteta postrojbe u kojoj se navodi anamneza, dijagnoza i terapija za hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, u kontinuitetu od pojave bolesti do podnošenja zahtjeva i

i) potvrda o zatočenju u neprijateljskom logoru, zatvoru ili u drugom neprijateljskom objektu o nestanku te o ekshumaciji i identifikaciji posmrtnih ostataka koje izdaje Ministarstvo na temelju činjenica o kojima vodi službeni evidenciju.

Članak 179.

Statusi odnosno prava iz ovoga Zakona ostvaruju se:

a) status hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata utvrđuje ministarstvo nadležno za obranu odnosno ministarstvo nadležno za unutarnje poslove po zahtjevu stranke nakon provedenoga upravnog postupka ili po službenoj dužnosti na temelju činjenica o kojima vodi službeni evidenciju

b) status člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata odnosno nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata utvrđuje se u upravnom postupku na temelju urednog zahtjeva člana obitelji, a na temelju dokaza propisanih ovim Zakonom

c) status pastorka dokazuje se pravomoćnom presudom nadležnog suda da je jednom roditelju pastorka oduzeto roditeljsko pravo odnosno smrtnim listom za jednog od roditelja te potvrdom o prebivalištu

d) status člana obitelji umrloga hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata od I. do IV. skupine utvrđuje se u upravnom postupku na temelju urednog zahtjeva člana obitelji i pisanih dokaza iz ovoga Zakona te izvršnog rješenja da je hrvatski ratni vojni invalid iz Domovinskog rata koristio pravo na doplatak za njegu i pomoć druge osobe do smrti

e) status hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata na temelju ranjavanja ili ozljede utvrđuje se u upravnom postupku na temelju urednog zahtjeva hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i dokaza iz ovoga Zakona nakon nalaza i mišljenja tijela vještačenja iz članka 181. stavka 1. ovoga Zakona

f) status hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata na temelju bolesti, a bolest, pogoršanje bolesti odnosno pojava bolesti neposredna je posljedica sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske, utvrđuje se u upravnom postupku na temelju urednog

zahtjeva hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata nakon nalaza i mišljenja tijela vještačenja iz članka 181. stavka 1. ovoga Zakona

g) status sudionika Domovinskog rata za osobe iz članka 15. točke a) ovoga Zakona utvrđuje ministarstvo nadležno za obranu na zahtjev stranke nakon provedenoga upravnog postupka

h) status sudionika Domovinskog rata za osobe iz članka 15. točke b) ovoga Zakona utvrđuje ministarstvo nadležno za zdravstvo na zahtjev stranke nakon provedenoga upravnog postupka

i) status sudionika Domovinskog rata osobe iz članka 15. točke c) ovoga Zakona utvrđuje ministarstvo nadležno za kulturu na zahtjev stranke nakon provedenoga upravnog postupka

j) status sudionika Domovinskog rata za osobe iz članka 15. točaka d) i g) ovoga Zakona utvrđuje državno tijelo nadležno za zaštitu i spašavanje na zahtjev stranke nakon provedenoga upravnog postupka i

k) status sudionika Domovinskog rata za osobe iz članka 15. točaka e) i f) ovoga Zakona utvrđuje ministarstvo nadležno za more, promet i infrastrukturu na zahtjev stranke nakon provedenoga upravnog postupka.

Članak 180.

Prema ovom Zakonu, činjenica da je rana, ozljeda, bolest, pogoršanje bolesti odnosno pojava bolesti ili smrtno stradavanje nastupilo pod okolnostima iz članka 3. stavka 2. ovoga Zakona dokazuje se sljedećim:

a) potvrda o okolnostima smrtnog stradavanja hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata je potvrda koju je izdala nadležna postrojba Oružanih snaga Republike Hrvatske, ministarstva nadležnog za obranu, policijska uprava ministarstva nadležnog za unutarnje poslove odnosno ministarstvo nadležno za unutarnje poslove u sjedištu u kojoj se navodi pripadnost postrojbi, vrijeme, mjesto i okolnosti smrtnog stradavanja

b) potvrda nadležnih tijela državne vlasti Republike Hrvatske o osobi koja je po nalogu u obavljanju vojnih i drugih dužnosti smrtno stradala je potvrda u kojoj se navodi vrijeme, mjesto i okolnosti smrtnog stradavanja osobe te po čijem je nalogu obavljala dužnosti u obrani suvereniteta Republike Hrvatske

c) potvrda o okolnostima uhićenja odnosno nestanka hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata je potvrda koju je izdala nadležna postrojba Oružanih snaga Republike Hrvatske, nadležno tijelo ministarstva nadležnog za obranu, policijska uprava ministarstva nadležnog za unutarnje poslove odnosno ministarstvo nadležno za unutarnje poslove u sjedištu u kojoj se navodi pripadnost postrojbi, vrijeme, mjesto i okolnosti uhićenja ili nestanka

d) potvrda o stradavanju hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata je potvrda koju je izdala nadležna postrojba Oružanih snaga Republike Hrvatske, nadležno tijelo ministarstva nadležnog za obranu, policijska uprava ministarstva nadležnog za unutarnje poslove odnosno ministarstvo nadležno za unutarnje poslove u sjedištu u kojoj se navodi pripadnost postrojbi, vrijeme, mjesto i opis uzroka i okolnosti pod kojima je hrvatski branitelj iz Domovinskog rata ranjen ili ozlijeđen

e) potvrda o okolnostima stradavanja osobe koja je po nalogu nadležnih tijela državne vlasti Republike Hrvatske u obavljanju vojnih ili drugih dužnosti u obrani suvereniteta Republike Hrvatske ranjena ili ozlijeđena jest potvrda u kojoj se navodi vrijeme, mjesto i okolnosti stradavanja te po čijem je nalogu obavljala dužnosti u obrani suvereniteta Republike Hrvatske

f) opis ratnog puta je prikaz ratnih zadataka koje je hrvatski branitelj iz Domovinskog rata izvršavao u obrani suvereniteta Republike Hrvatske

g) medicinska dokumentacija o liječenju nakon ranjavanja ili ozljede jest dokumentacija o liječenju hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata koju je izdala zdravstvena ustanova, liječnička ordinacija i načelnik ratnog saniteta postrojbe iz vremena nakon ranjavanja ili ozljede, u kontinuitetu do podnošenja zahtjeva

h) medicinska dokumentacija da je bolest, pogoršanje bolesti odnosno pojava bolesti neposredna posljedica sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske je dokumentacija o liječenju hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata koju je izdala zdravstvena ustanova, liječnička ordinacija ili načelnik ratnog saniteta postrojbe u kojoj se navodi anamneza, dijagnoza i terapija za hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, u kontinuitetu od pojave bolesti do podnošenja zahtjeva i

i) potvrda o zatočenju u neprijateljskom logoru, zatvoru ili u drugom neprijateljskom objektu o nestanku te o ekshumaciji i identifikaciji posmrtnih ostataka koje izdaje Ministarstvo na temelju činjenica o kojima vodi službenu evidenciju.

Članak 181.

(1) Činjenica o uzroku i postotku oštećenja organizma radi ostvarivanja statusa hrvatskog ratnog vojnog invalida, činjenica o uzroku smrti hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata radi ostvarivanja statusa člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, činjenica postojanja oštećenja organizma radi priznavanja prava na doplatak za njegu i pomoć druge osobe, činjenica postojanja oštećenja organizma radi priznavanja prava na ortopedski doplatak, činjenica postojanja oštećenja organizma radi priznavanja prava na doplatak za pripomoć u kući, činjenica oštećenja organizma radi ostvarivanja prava na naknadu troška prilagodbe osobnog automobila i činjenica nesposobnosti za privređivanje utvrđuje se na temelju nalaza i mišljenja koje daje posebna organizacijska jedinica Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom koja provodi medicinska vještačenja u postupcima ostvarivanja statusa i prava iz ovoga Zakona sukladno posebnom propisu.

(2) Prije nalaza i mišljenja tijela vještačenja iz stavka 1. ovoga članka o uzroku i postotku oštećenja organizma radi ostvarivanja statusa hrvatskog ratnog vojnog invalida po osnovi bolesti, pogoršanja bolesti odnosno pojave bolesti kao posljedice sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske potrebno je obaviti stručnu procjenu u ovlaštenoj zdravstvenoj ustanovi.

(3) Zdravstvene ustanove iz stavka 2. ovoga članka utvrđuje odlukom ministar nadležan za zdravstvo, uz prethodno mišljenje ministra i ministra nadležnog za rad i mirovinski sustav, za svaku kalendarsku godinu.

(4) Način provedbe stručne procjene iz stavka 2. ovoga članka utvrđuje se pravilnikom koji donosi ministar nadležan za zdravstvo, uz prethodnu suglasnost ministra i ministra nadležnog za rad i mirovinski sustav.

Članak 182.

(1) U slučajevima iz članka 181. stavka 1. ovoga Zakona, nalaz i mišljenje vijeća vještaka, kojim su utvrđene činjenice za stjecanje prava prema ovom Zakonu, prije donošenja prvostupanjskog rješenja kojim se priznaje pravo iz ovoga Zakona, podliježe reviziji vijeća viših vještaka (u daljnjem tekstu: revizijsko vijeće).

(2) Revizijsko vijeće prilikom obavljanja revizije nalaza i mišljenja vijeća vještaka nalaz i mišljenje vijeća vještaka može izmijeniti ili dati suglasnost.

Članak 183.

(1) Vijeće vještaka dužno je dati nalaz i mišljenje u roku od 15 dana.

(2) Revizijsko vijeće dužno je obaviti reviziju nalaza i mišljenja vijeća vještaka u roku od 15 dana.

Članak 185.

(1) Vijeće vještaka u prvostupanjskom postupku donosi nalaz i mišljenje isključivo nakon neposrednog pregleda hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata ili hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata, osim u postupku utvrđivanja činjenica o uzroku smrti hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata radi ostvarivanja statusa člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata.

(2) Vijeće viših vještaka prilikom obavljanja revizije nalaza i mišljenja vijeća vještaka donosi nalaz i mišljenje isključivo nakon neposrednog pregleda hrvatskog branitelja ili hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata odnosno nakon neposrednog vještačenja u kojem sudjeluje stranka u sljedećim slučajevima:

- a) kada je vijeće vještaka oštećenje organizma ocijenilo sa 100% do 80%
- b) u postupku ostvarivanja prava na doplatak za njegu i pomoć druge osobe ili
- c) kada vijeće viših vještaka ocijeni da je neposredan pregled potreban.

(3) U drugostupanjskom postupku, povodom izjavljene žalbe na prvostupanjsko rješenje, žalbeno vijeće donosi nalaz i mišljenje isključivo nakon neposrednog pregleda hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata ili hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata odnosno nakon neposrednog vještačenja u kojem sudjeluje stranka.

Članak 186.

(1) Pri ostvarivanju prava po ovom Zakonu ili po drugim propisima kao prihod od utjecaja na stjecanje ili opseg tog prava ne uzima se:

- a) doplatak za njegu i pomoć druge osobe
- b) doplatak za pripomoć u kući
- c) ortopedski doplatak
- d) posebni doplatak
- e) doplatak za djecu
- f) jednokratna novčana pomoć
- g) obiteljska invalidnina, uvećana i povećana obiteljska invalidnina
- h) novčana naknada u iznosu obiteljske invalidnine, uvećane i povećane obiteljske invalidnine
- i) naknada za nezaposlene iz članka 107. ovoga Zakona
- j) osobna invalidnina
- k) troškovi ukopa
- l) potpora za obrazovanje
- m) novčana protuvrijednost za besplatne udžbenike i
- n) dodijeljen iznos stambenog kredita ili financijske potpore.

(2) Primanja iz stavka 1. ovoga članka izuzeta su od ovrhe.

Članak 190.

(1) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 300.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:

a) Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje ako najkasnije u roku od 30 dana od izvršnosti rješenja o priznavanju prava na profesionalnu rehabilitaciju ne uputi hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata iz članka 3. ovoga Zakona na profesionalnu rehabilitaciju sukladno članku 39. stavku 6. ovoga Zakona

b) javne službe i javne ustanove kojima je osnivač ili jedan od osnivača Republika Hrvatska, općina, grad, županija, izvanproračunski i proračunski fondovi, pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske, kao i pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave te pravne osobe s javnim ovlastima ako ne prime hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata kojega uputi Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje radi profesionalne rehabilitacije sukladno članku 39. stavku 7. ovoga Zakona

c) javne službe i javne ustanove kojima je osnivač ili jedan od osnivača Republika Hrvatska, općina, grad, županija, izvanproračunski i proračunski fondovi, pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske, kao i pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave te pravne osobe s javnim ovlastima ako pri zapošljavanju putem natječaja ili oglasa ili prilikom popunjavanja radnog mjesta temeljem internog oglasa ili u postupku zapošljavanja provedenom na drugi način ne daju prednost osobama iz članka 102. stavaka 1. – 3. ovoga Zakona

d) javne službe i javne ustanove kojima je osnivač ili jedan od osnivača Republika Hrvatska, općina, grad, županija, izvanproračunski i proračunski fondovi, pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske, kao i pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu jedinica lokalne ili područne (regionalne) te pravne osobe s javnim ovlastima ako u roku od 15 dana od sklapanja ugovora s izabranim kandidatom o tome ne obavijeste osobu iz članka 102. stavaka 1. – 3. ovoga Zakona

e) javne službe i javne ustanove kojima je osnivač ili jedan od osnivača Republika Hrvatska, općina, grad, županija, izvanproračunski i proračunski fondovi, pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske, kao i pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave te pravne osobe s javnim ovlastima ako u roku od osam dana od otkaza ugovora ne sklopi ugovor o radu s osobom iz članka 102. stavaka 1. – 3. ovoga Zakona u slučaju kada nadležna inspekcija utvrdi da je sklapanjem ugovora o radu s drugim kandidatom povrijeđeno pravo prednosti pri zapošljavanju osoba iz članka 102. stavaka 1. – 3. ovoga Zakona

f) javne službe i javne ustanove kojima je osnivač ili jedan od osnivača Republika Hrvatska, općina, grad, županija, izvanproračunski i proračunski fondovi, pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske, kao i pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu jedinica lokalne ili područne (regionalne) te pravne osobe s javnim ovlastima ako prilikom raspisivanja javnog natječaja ili oglasa za zapošljavanje ne pozovu osobe iz članka 102. stavaka 1. – 3. ovoga Zakona da dostave dokaze iz članka 103. stavka 1. ovoga Zakona u svrhu ostvarivanja prava prednosti pri zapošljavanju

g) javne službe i javne ustanove kojima je osnivač ili jedan od osnivača Republika Hrvatska, općina, grad, županija, izvanproračunski i proračunski fondovi, pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske, kao i pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu jedinica lokalne ili područne (regionalne) te pravne osobe s javnim ovlastima ako prilikom raspisivanja javnog natječaja ili oglasa za zapošljavanje, objavljenog

putem internetskih stranica, ne objave poveznicu na internetsku stranicu Ministarstva na kojoj su navedeni dokazi potrebni za ostvarivanje prava prednosti pri zapošljavanju

h) učenički i studentski domovi ako pri smještaju osoba u učeničke odnosno studentske domove ne daju prednost osobama iz članka 126. ovoga Zakona

i) ustanove socijalne skrbi koje pružaju usluge smještaja sukladno propisima o socijalnoj skrbi, a kojima je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne, područne (regionalne) samouprave ako pri smještaju ne daju prednost osobama iz članka 127. ovoga Zakona i

j) pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave i Republike Hrvatske ako ne sklope ugovor o zakupu poslovnog prostora za obrtničku ili samostalnu profesionalnu djelatnost s osobama iz članka 132. ovoga Zakona koje sudjeluju u javnom natječaju i udovolje uvjetima iz najpovoljnije ponude.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. točaka a), b) i d) do j) ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 5000,00 do 50.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. točke c) ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 10.000,00 do 50.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 191.

(1) Novčanom kaznom od 5000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba u:

a) tijelu državne uprave, tijelu sudbene vlasti, tijelu državne vlasti i drugim državnim tijelima, upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ako prilikom raspisivanja javnog natječaja ili oglasa za zapošljavanje ne pozovu osobe iz članka 101. stavaka 1. – 3. ovoga Zakona da dostave dokaze iz članka 103. stavka 1. ovoga Zakona u svrhu ostvarivanja prava prednosti pri zapošljavanju

b) tijelu državne uprave, tijelu sudbene vlasti, tijelu državne vlasti i drugim državnim tijelima, upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ako prilikom raspisivanja javnog natječaja ili oglasa za zapošljavanje, objavljenog putem internetskih stranica ne objave poveznicu na internetsku stranicu Ministarstva na kojoj su navedeni dokazi potrebni za ostvarivanje prava prednosti pri zapošljavanju i

c) jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave i Republici Hrvatskoj ako ne sklope ugovor o zakupu poslovnog prostora za obrtničku ili samostalnu profesionalnu djelatnost s osobama iz članka 132. ovoga Zakona koje sudjeluju u javnom natječaju i udovolje uvjetima iz najpovoljnije ponude.

(2) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba u tijelu državne uprave, tijelu sudbene vlasti, tijelu državne vlasti i drugim državnim tijelima, upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ako prilikom zapošljavanja na neodređeno vrijeme službenika i namještenika temeljem javnog natječaja, prilikom zapošljavanja na određeno vrijeme temeljem oglasa ili prilikom popunjavanja radnog mjesta temeljem internog oglasa ne daju prednost pod jednakim uvjetima osobama iz članka 101. stavaka 1. – 3. ovoga Zakona.

PRILOG - Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću

OBRAZAC	
IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naslov dokumenta	Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo hrvatskih branitelja
Svrha dokumenta	javno savjetovanje
Datum dokumenta	1. ožujka 2021.
Verzija dokumenta	1.
Vrsta dokumenta	Izvješće
Naziv nacrt zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	109.
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrt	Ministarstvo hrvatskih branitelja
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrt?	U prilogu.
<p>Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način?</p> <p>Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje?</p> <p>Ako nije, zašto?</p>	<p>O Nacrtu prijedloga zakona obavljeno je javno savjetovanje putem https://esavjetovanja.gov.hr u trajanju od 19. siječnja do 11. veljače 2021.</p>
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	U prilogu.
<p>ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI</p> <p>Primjedbe koje su prihvaćene</p> <p>Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje</p>	U prilogu.
Troškovi provedenog savjetovanja	Javno savjetovanje nije imalo troškova.

Izvješće o provedenom savjetovanju - Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji

Redni broj	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
1	ZAJEDNICA SAVEZA OSOBA S INVALIDITETOM HRVATSKE - SOIH	NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI	Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske – SOIH i koalicijski savezi izražavaju zabrinutost vezanu za realizaciju prava statusa osobe s invaliditetom isključivanjem hrvatskih ratnih jedinstveno na ovaj način vraćaju se u sustav koji je omogućavao značajne razlike u pravima s osnova invaliditeta. Upravo kako bi se ujednačili kriteriji pristupilo se izradi kriterija koji su objektivizirali prav neovisno o nastanku invaliditeta. To je i prepoznato od strane Odbora UN za prava osoba s invaliditetom koji prati primjenu UN Konvencij eo pravima osoba s invaliditetom i koji je za Članak 5 – Jednakost i nediskriminacija napisao stavak 7 i 8 koje citiramo: 7. „Odbor je zabrinut jer u smislu realizacije prava na socijalne usluge i povlastice postoji razlika ovisno o uzroku invaliditeta odnosno rata ili nezgoda. Nadalje je zabrinut što se isključivanje i segregacija u obrazovanju, zapošljavanju ili život u instituciji ne smatra oblikom diskriminacije. 8. Preporuka je Odbora da prava na osnovi invaliditeta budu dostupne svim osobama s invaliditetom neovisno o uzroku oštećenja. Nadalje je preporuka da država potpisnica poduzme zakonodavne i političke mjere kojima će pojasniti da isključivanje i segregacija u obrazovanju, zapošljavanju i ostalim područjima društvenog života predstavlja oblik diskriminacije“. Predlažemo da se sustav unaprijedi ali da se invaliditet neovisno o nastanku i uzroku utvrđuje na isti način i da to provodi nezavisno tijelo.	Nije prihvaćen	Prava koja HRVI ostvaruju temeljem ovoga Zakona valja tumačiti u širem smislu. Naime, ovim Zakonom prava se ne propisuju samo na osnovi oštećenja organizma već i kao svojevrsna naknada za doprinos obrani suvereniteta Republike Hrvatske kroz sudjelovanje u Domovinskom ratu. Navedeno je sukladno članku 58. stavku 3. Ustava RH kojim je propisano da posebnu skrb država posvećuje zaštiti hrvatskih branitelja, hrvatskih ratnih vojnih invalida, udovica, roditelja i djece poginulih hrvatskih branitelja. Ovim izmjenama, postupak vještačenja prebacuje su u nadležnost povjerenstava u koja će ministar imenovati medicinske stručnjake koji će nezavisno obavljati vještačenja, slično kao što je to bilo do 2015. godine. Naime, u postupku utvrđivanja statusa HRVI ne utvrđuje se samo stupanj oštećenja organizma već i uzročno-posljedična veza tog oštećenja organizma sa sudjelovanjem u Domovinskom ratu, što predstavlja specifičnosti i zahtijeva posebnu metodologiju rada koja se razlikuje od ostalih postupka vještačenja u nadležnosti ZOSI-a.
2	Pravobranitelj za osobe s invaliditetom	NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI	Ističemo bojazan da će predložene izmjene pojedinih članaka koji se odnose na način utvrđivanja statusa hrvatskog ratnog vojnog invalida (dalje: HRVI) Domovinskog rata i prava po osnovu invaliditeta prođubiti jaz između HRVI i osoba s invaliditetom čiji invaliditet nije proizašao iz Domovinskog rata ili nastao kao posljedica oštećenja/bolesti/pogoršanja zdravstvenog stanja u svezi s Domovinskim ratom. Naime, UN Odbor za prava osoba s invaliditetom je Vladi RH nakon rasprave o Inicijalnom izvješću RH o primjeni Konvencije o pravima osoba s invaliditetom, a vezano uz stanje ljudskih prava osoba s invaliditetom u Hrvatskoj uputio 2015. godine preporuku da se prava po osnovi invaliditeta izjednače za sve osobe s invaliditetom neovisno o uzroku nastanka invaliditeta.	Primljeno na znanje	Prava koja HRVI ostvaruju temeljem ovoga Zakona valja tumačiti u širem smislu. Naime, ovim Zakonom prava se ne propisuju samo na osnovi oštećenja organizma već i kao svojevrsna naknada za doprinos obrani suvereniteta Republike Hrvatske kroz sudjelovanje u Domovinskom ratu.
3	Miroslav Mikuš	NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O	Poštovan! Molim i predlažem , da ovaj moj prijedlog koji slijedi ugradite u najnoviji nacrt zakona o pravima hrvatskih branitelja, 1. Zašto se žene koje su dragovoljci , hrvatski branitelji Domovinskog rata koje su još uvijek u radnom odnosu u MUP-u imaju 1700 dana provedenih u funkciji odbrane suvereniteta RH,	Nije prihvaćen	Člankom 5. važećeg Zakona o hrvatskim braniteljima određeno je da dragovoljac iz Domovinskog rata je hrvatski branitelj iz

		HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI	koje imaju zajedno s beneficiranim radnim stažom 35 godina radnog staža, koje su na dugotrajnom bolovanju s različitim akutnim dijagnozama i koje bi po ispunjenju prvog uvjeta o prevođenju neborbenog u borbeni sektor ostvarile pravo za početak na prijevremenu starosnu mirovinu i koje su trostruko odlikovane i to sa Spomenicom Domovinskog rata, Spomenicom Domovinske zahvalnosti rata i odlikovanje Oluje danas nalaze u neborbenom sektoru. Degutantno je da takve osobe uživaju status dragovoljca su u neborbenom sektoru i taj neborbeni sektor se rektroaktivno primjenjuje protu ustavno na vremenski period od 91 -95 i sprječava takve braniteljice da ostvare pravo na prijevremenu strosnu mirovinu a za razliku od maloljetnih branitelja koji već uživaju sva prava iz postojećeg zakona o braniteljima a koji nisu isto tako ko i žene bili vojni obveznici i nisu bile vojno osposobljene osobe a uživaju za razliku od žena sva prava iz postojećeg zakona. To vam je školski primjer spolne diskriminacije i nadalje sve to u smislu dio prvi - odredbe članka 2. koji glasi izrazi koji se koristi u ovom zakonu, a imaju rodno značenje koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski rod i dijela jedanaesti, prijelazne odredbe članka 195. koji zaključno glasi u zadnjoj rečenici istoga a čije ostvarenje traje a na dan stupanja ovog zakona, ostaju na snazi i koji je objavljen u NN broj: 121/2017 god. od 06.12.2017., Njeno veličanstvo struka ne prihvaća output arbitramim tumačenjima u skladu s građanskim pravom jer mi svi branitelji očekujemo holistički pristup rješavanju naših prava i posebno prava koja su povoljnija za pojedinog branitelja s punim pravom i u skladu sa vladavinom prava poštivanjem svih zakona i Ustava RH i poštivanjem Europske povelje i Europske konvencije za zaštitu ljudskih i temeljnih prava i sloboda (članak: 6. stavak 1.) s poštovanjem Miroslav Mikuš		Domovinskog rata koji je sudjelovao u obrani suvereniteta Republike Hrvatske kao pripadnik borbenog sektora najmanje 100 dana u razdoblju od 5. kolovoza 1990. do 15. siječnja 1992.. Nadalje, određeno je da je dragovoljac iz Domovinskog rata i hrvatski branitelj iz Domovinskog rata koji nije imao obvezu sudjelovanja u pričuvnom sastavu ili nije regulirao obvezu služenja vojnog roka ako je sudjelovao u obrani suvereniteta Republike Hrvatske kao pripadnik borbenog sektora: a) najmanje 30 dana u razdoblju od 5. kolovoza 1990. do 15. siječnja 1992. ili b) najmanje 100 dana u razdoblju od 5. kolovoza 1990. do 31. prosinca 1995. Priznavanje statusa dragovoljca kao i razvrstavanje u borbeni ili neborbeni sektor je u nadležnosti MORH-a i MUP-a, a razvrstavanje u borbeni ili neborbeni sektor ovisi o pripadnosti određenoj postrojbi, odnosno je li ona određena kao borbeni ili neborbeni.
4	Zajednica županijskih zajednica, udruga i članova HVIDR-a RH	NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI	Nacrt prijedloga za izmjenu i dopunu Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji – prijedlozi HVIDR-a RH Poštovani, Ovim putem dostavljamo prijedloge Zajednice županijskih zajednica, udruga i članova HVIDR-a RH na Nacrt prijedloga za izmjenu i dopunu Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji („Narodne novine“ broj: 121/17 i 98/19), koji je Ministarstvo hrvatskih branitelja 29. siječnja 2021. uputilo u javno savjetovanje. Naime, Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (u daljnjem tekstu: Zakon) stupio je na snagu 14. prosinca 2017. godine, dok su neke odredbe vezane uz ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja, kao što su prava na invalidsku mirovinu HRVI-a po osnovi bolesti (članak 201.), kao i prava pripadnika HVO-a, stupile na snagu 01. siječnja 2019. godine. Novim Zakonom postignuti su određeni pomaci u smislu poboljšanja odredaba kojima su regulirana statusna i egzistencijalna prava HRVI-a, otvorena je mogućnost podnošenja zahtjeva za priznavanje statusa hrvatskog ratnog vojnog invalida, te je ispravljen dio nepravdi nastalih uslijed ukidanja stečenih prava kroz dugogodišnje izmjene i dopune Zakona, ovisno o raznim dnevno-političkim stanjima, što je doprinijelo osjećaju sigurnosti hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji, ali i jačanju digniteta Domovinskog rata. Međutim, tijekom primjene novog Zakona kroz tri godine, u praksi su se pokazali određeni problemi u realizaciji nekih odredaba, poglavito onih koji se odnose na postupke vještačenja i dugotrajnost postupaka kod ostvarivanja prava HRVI-a, rješavanja prava iz mirovinskog osiguranja HRVI-a i pripadnika HVO-a, te posebice problema u rješavanju prava na stambeno zbrinjavanje.	Nije prihvaćen	Prijedlog vezan uz izmjenu članka 6. ne prihvaća se. Zakonom o izmjenama i dopuni Zakon o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (NN, br. 137/09) bilo je određeno da danom stupanja na snagu toga Zakona prestaje priznavanje statusa člana obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i prava na obiteljsku invalidninu na temelju smrti hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata od posljedica bolesti, pogoršanja bolesti ili pojave bolesti u obrani suvereniteta Republike Hrvatske. 2017. godine otvoren je rok za ostvarivanje statusa HRVI iz Domovinskog rata po osnovi bolesti iz razloga što se prema medicinskom stajalištu posljedice ratnih trauma mogu pojaviti mnogo kasnije nakon proživljenog stresnog događaja. Međutim, navedeni argument ne može se upotrijebiti za otvaranje roka za ostvarivanje statusa člana obitelji

		<p>Ovim putem pozdravljamo Nacrt prijedloga za izmjenu i dopunu Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji, u svrhu poboljšanja gore navedenih problema na koje smo do sada upozoravali, te ovim putem podržavamo one izmjene koje će doprinijeti ispravljanju nepravdi uočenih u primjeni važećeg Zakona, posebice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ubrzanje postupka za ostvarivanje statusa HRVI zbog ukidanja prethodne stručne procjene u postupcima ostvarivanja statusa HRVI iz Domovinskog rata po osnovi bolesti – navedena stručna procjena i postupak vještačenja uspostavljeni temeljem važećeg Zakona, a utemeljeni Uredbom o metodologijama vještačenja bili su potpuno nepotrebni i nisu postojali u prethodnim zakonima, već su postojala prvostupanjska i drugostupanjska liječnička povjerenstva, te je postupak bio utemeljen na pravilima medicinske struke a sukladno odredbama Zakona o općem upravnom postupku; - prebacivanje nadležnosti za vještačenje kod ostvarivanja statusa HRVI-a u punu nadležnost Ministarstva hrvatskih branitelja i osnivanje posebnih povjerenstava radi ubrzanja i kvalitetnijeg provođenja postupka – što smo i tražili u prethodnom postupku prilikom donošenja važećeg Zakona, ali to tada nije prihvaćeno. Također ponovo tražimo potpuno izuzimanje procjena tjelesnog oštećenja HRVI-a iz Uredbe o metodologijama vještačenja, te predlažemo da se iste ponovo reguliraju Pravilnikom o utvrđivanju tjelesnog oštećenja organizma HRVI-a kojeg donosi ministar hrvatskih branitelja – kao što je bilo regulirano prethodnim zakonima; Naime, 2014. godine donesen je novi Zakon o jedinstvenom tijelu vještačenja iako su na isti negativna mišljenja dala sva relevantna stručna povjerenstva, medicinski stručnjaci i druge institucije. Navedenim Zakonom ustrojeno je jedinstveno tijelo za sva medicinska vještačenja, za radnu sposobnost ili tjelesno oštećenje, koji obuhvaća sve osobe sa invaliditetom, civilne i ratne vojne invalide. Na dan 1.1.2015. godine Zavod je izvršio preuzimanje svih nedovršenih predmeta vještačenja u postupku ostvarivanja prava od strane dosadašnjih tijela vještačenja. Nakon donošenja Uredbe o metodologijama vještačenja kojom se uređuju postupci vještačenja prestali su važiti svi oni propisi kojima su se do sada uređivala ista prava, pa tako i ona iz Zakona o hrvatskim braniteljima i članovima njihovih obitelji, kao i Pravilnika o utvrđivanju oštećenja organizma HRVI-a i dr. vezanih podzakonskih akata. Na žalost, praćenjem rada jedinstvenog tijela vještačenja tijekom godina, kroz pružanje pravne zaštite članovima HVIDR-a kod podnošenja zahtjeva za ostvarivanjem njihovih zakonskih prava kao posljedice stradanja u Domovinskom ratu, u gotovo 80% slučajeva donesena su nepovoljnija, ali i potpuno kontradiktorna mišljenja vještaka vezano za nove zahtjeve ili promjene u tjelesnom oštećenju i ocjeni radne sposobnosti HRVI-a, te je utvrđena dugotrajnost postupka i kršenje zakonskih rokova. - ostvarivanje prava na mirovinu i za one hrvatske branitelje koji su naknadno ostvarili taj status, status dragovoljca ili dodatne dane sudjelovanja u obrani suvereniteta RH, a već ranije imaju priznato pravo na mirovinu prema Zakonu o mirovinskom osiguranju; - mogućnost prevođenja ranije priznatih prava i određivanje nove svote najniže mirovine umjesto priznate mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju i za one hrvatske branitelje koji nisu bili zatečeni korisnici najniže mirovine, jer im u trenutku odlaska u mirovinu, mirovina određena prema Zakonu o mirovinskom osiguranju bila povoljnija od tada najniže braniteljske mirovine (bez povećanja za sudjelovanje u Domovinskom ratu); - ubrzanje postupka stambenog zbrinjavanja kroz kupnju stanova na lokacijama na kojima nije isplativa organizirana izgradnja te pojednostavljivanje postupka prijenosa stanova za stambeno zbrinjavanje HB između tijela državne uprave - što smo i predlagali u prethodnom postupku prilikom donošenja važećeg Zakona, te 	<p>smrtno stradaloga hrvatskoga branitelja iz Domovinskog rata po osnovi bolesti. Osim toga, u postupku ostvarivanja statusa HRVI, hrvatski branitelj prolazi vještačenje i neposredni pregled, što u slučaju ostvarivanja statusa člana obitelji smrtno stradalog HB po osnovi bolesti ne bi bilo moguće, te bi gotovo nemoguće bilo nedvojbeno utvrditi da je smrt od bolesti u uzročno-posljedičnoj svezi sa sudjelovanjem u obrani suvereniteta RH. Prijedlog vezan članak 30. st.3. ne prihvaća se. Ostvarivanje prava na invalidsku mirovinu vezuje se uz trajni status HRVI-a jer je mirovina trajno pravo. Provedbenim propisom se određuju bolesti za koje se oštećenje organizma utvrđuje privremeno te navedeno nije premet ovog Zakona. Prijedlog vezan uz čl. 59. st. 2. ne prihvaća se. Vezivanje iznosa osobne invalidnine uz osnovicu koja se određuje prema prosječnoj plaći u prethodnoj godini dovelo bi u nejednak položaj HRVI, ovisno o godini u kojoj ostvare navedeni status i prava. Prijedlog vezan uz čl. 142. ne prihvaća se. Člankom 142. ZOHBDR koji je donesen 2017. godine, državljanima Republike Hrvatske, pripadnicima borbenog sektora HVO-a kojima je pravomoćnim rješenjem nadležnog tijela Bosne i Hercegovine priznat status RVI po osnovi ranjavanja ili zatočeništva, omogućeno je ostvarivanje prava na invalidsku mirovinu umanjenu za iznos osobne invalidnine koja im je priznata po pravomoćnom rješenju nadležnog tijela Bosne i Hercegovine. Naime, navedena kategorija je bila obuhvaćena i Ugovorom između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine o suradnji na području prava stradalnika rata u Bosni i Hercegovini koji su bili pripadnici Hrvatskog vijeća obrane i članova njihovih obitelji, ali je za podnošenje zahtjeva ostavljen veoma kratak rok od samo 30 dana, pa određen broj korisnika nije uspio ostvariti pravo na mirovinu. Za tu</p>
--	--	---	---

			<p>ponovo predložimo model suradnje sa poslovnim bankama i utvrđivanje kraćih rokova za rješavanje stambenog zbrinjavanja budući da tijekom dugog niza godina čekanja, veliki dio naših članova, pogotovo oni sa manjim postotkom tjelesnog oštećenja, još uvijek nisu ostvarili svoja zakonska prava obzirom da im se smanjuju članovi kućanstva nakon punoljetnosti djece i ostalih razloga, dok neki, uslijed smrti, nisu ni dočekali realizaciju svoga stambenog zbrinjavanja.</p> <p>Naime, člankom 209. Važećeg Zakona propisano je da " stambeno zbrinjavanje članova uže i šire obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, članova uže i šire obitelji nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata od I. do VII. skupine te podnositelja zahtjeva za financijsku potporu realizirat će se u roku od dvije godine, stambeno zbrinjavanje hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata VIII. skupine u roku od četiri godine, stambeno zbrinjavanje hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata IX. skupine u roku od sedam godina, a stambeno zbrinjavanje hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata X. skupine i dragovoljaca iz Domovinskog rata u roku od deset godina od dana stupanja na snagu ovoga Zakona odnosno od dana podnošenja zahtjeva nakon stupanja na snagu ovoga Zakona.</p> <p>- ostvarivanju prava namijenjenih socijalno ugroženim skupinama korisnika kao što su jednokratna novčana pomoć i naknada za nezaposlene hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji dodatno će biti prilagođeno potrebama korisnika,</p> <p>te ostalih odredbi koje doprinose poboljšanju prava hrvatskih branitelja i promicanju vrijednosti Domovinskog rata.</p> <p>Osim gore navedenih pozitivnih prijedloga utvrđenih Nacrtom prijedloga Zakona, ovim putem predlažemo slijedeće izmjene i dopune važećeg Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji, kako slijedi:</p> <p>STATUS SMRTNO STRADALOG HRVATSKOG BRANITELJA IZ DOMOVINSKOG RATA</p> <p>- predlaže se izmjena zadnjeg dijela rečenice u članku 2. Nacrta prijedloga Zakona kojim se predlaže „u članku 6. iza stavka 2. dodaje stavak 3. koji glasi:</p> <p>(3) Iznimno od stavka 1. točke d) ovog članka, status člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata mogu ostvariti članovi uže i šire obitelji hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata koji je umro od posljedica bolesti, pogoršanja bolesti ili pojave bolesti u obrani suvereniteta RH i nakon isteka roka iz stavka 1. točke d) ovoga članka" (2009. godina), ukoliko se medicinskim vještačenjem utvrdi uzročno-posljedična veza između smrti i sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske" (u Nacrtu prijedloga stoji ..., „uz uvjet da su pojedini članovi obitelji tog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata po istoj osnovi već ostvarili status člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz DR").</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Važećim Zakonom u članku 6. stavku 1. točki d) propisano je da se status smrtnog stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata priznaje onom hrvatskom branitelju koji je „d) umro od posljedica bolesti, pogoršanja bolesti ili pojave bolesti u obrani suvereniteta Republike Hrvatske čiji su članovi obitelji podnijeli zahtjev za ostvarivanje statusa člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata do stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 137/09.)“</p> <p>Naime, veliki broj HRVI i članova njihovih obitelji ostali su zakinuti u ostvarivanju statusa zbog raznih ograničenja i rokova za podnošenje zahtjeva za ostvarivanje zakonskih prava. Kao što je</p>	<p>skupinu ZOHBDR-om iz 2017. uvedeno je novo pravo koje će im omogućiti ostvarivanje prava na invalidsku mirovinu, ako to nisu ostvarili do stupanja na snagu tog Zakona. Nadalje, člankom 142. omogućeno je ostvarivanje prava na invalidsku mirovinu za pripadnike borbenog sektora HVO-a, I. do IV. skupine i po osnovi bolesti i ozljede koji to pravo do sada nisu mogli ostvariti temeljem odredbi Ugovora. Za sada se ostaje pri ostvarivanju prava na invalidsku mirovinu samo za invalide I. do IV. skupine, odnosno samo za najteže invalide.</p>
--	--	--	--	--

			<p>navedeno u obrazloženju Nacrta prijedloga izmjena i dopuna Zakona od 2017. godine u prosjeku godišnje umire 4600 hrvatskih branitelja, od početka Domovinskog rata do kraja 2019. godine preminulo je više od 61000 branitelja. Značajan dio hrvatskih branitelja koji su podnijeli zahtjev za rješavanje statusa HRVI taj status nisu dočekali, a obitelji nemaju prava nakon njihove smrti ukoliko se radi o posljedicama bolesti koje su zadobili u Domovinskom ratu, budući da ostaje na snazi rok iz 2009. godine.</p> <p>Izmjenama Zakona iz 2009. godine (»Narodne novine«, br. 137/09.) bilo je određeno da stupanjem na snagu istoga Zakona prestaje priznavanje statusa obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz DR i prava na obiteljsku invalidninu na temelju smrti hrvatskog branitelja iz DR od posljedica bolesti, pogoršanja bolesti ili pojave bolesti u obrani suvereniteta RH. Na osnovu navedenog, ukinuta su prava na obiteljsku mirovinu i invalidninu velikoj kategoriji članova obitelji HRVI-a, iako se tijekom godina pokazalo da su najčešći uzroci smrti hrvatskih branitelja od posljedica bolesti ili pogoršanja bolesti, posebice malignih, kardiovaskularnih i dr. bolesti koje su uzročno-posljedično povezane sa pogoršanjem zdravstvenog stanja branitelja uslijed stradanja u obrani suvereniteta RH.</p> <p>Kao što se kod priznavanja statusa HRVI-a, odredba o utvrđivanju administrativnog roka za podnošenje zahtjeva pokazala kao vrlo nepravedna, te medicinski potpuno neosnovana na što je upozoravala struka, budući se ne može zakonom predvidjeti ili ograničiti pojava bolesti, odnosno pogoršanja bolesti, koja su u uzročno-posljedičnoj vezi sa stradanjem u Domovinskom ratu, a što su u medicinskim vještačenjem utvrđivale liječničke komisije prema pravilima struke. Ali se zato, na žalost, bilo kakvo otvaranje rokova kontinuirano koristi u razne dnevno-političke svrhe ne mareći za zdravlje, kao ni alarmatne podatke o smrtnosti branitelja.</p> <p>PRAVO NA INVALIDSKU MIROVINU</p> <p>U članku 30. važećeg Zakona, koji regulira pravo na invalidsku mirovinu, predlaže se brisanje stavka 3. koji nije postojao u prethodnim zakonima.</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Navedenim stavkom 3. određeno je da „pravo na invalidsku mirovinu ima hrvatski ratni vojni invalid iz Domovinskog rata na temelju izvršnog rješenja o trajno utvrđenom statusu hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata“.</p> <p>Naime, u samom Nacrtu prijedloga Zakona od 29.01.2021. priznati su veliki problemi kod dugotrajnih postupaka vještačenja i kršenju zakonskih rokova u provođenju postupaka po zahtjevima za ostvarivanje statusa HRVI-a ili zahtjevima za pogoršanje zdravstvenog stanja hrvatskih branitelja kao posljedice stradanja u Domovinskom ratu, a kako smo već upozoravali u članku 30. pridodan je stavak 3. koji nije postojao ni u jednom ranijem Zakonu, te je u praksi pokazao velike nedostatke i onemogućio veliki broj hrvatskih branitelja u ostvarivanju najvažnijeg egzistencijalnog prava koji proizlazi iz statusa HRVI, a to je pravo na invalidsku mirovinu. Privremeno utvrđeni status HRVI može se dodjeljivati više puta, a hrvatski branitelji su mahom osobe starije životne dobi, te u navedenom razdoblju nemaju pravo na podnošenje zahtjeva za invalidsku mirovinu, kako su to imali podnositelji temeljem prijašnjih zakona, što se pokazalo nepravednim i štetnim u praksi.</p> <p>PRAVO NA OSOBNU INVALIDNINU</p> <p>- U članku 59. predlažemo izmjenu stavka 2., koji izmjenjen glasi:</p> <p>„(2) Mjesečni iznos osobne invalidnine invalida I. skupine usklađuje se sa rastom (ili u određenom postotku od) prosječne plaće svih zaposlenih u RH u prethodnoj godini.“</p> <p>Obrazloženje:</p>		
--	--	--	---	--	--

			<p>Osobna invalidnina je osnovno pravo hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata na osnovi oštećenja organizma i na temelju tog prava ostvaruju se sva ostala prava na osnovi oštećenja organizma.</p> <p>Oštećenjem organizma, u smislu ovoga Zakona, smatra se oštećenje nastalo kao posljedica rane, ozljede ili bolesti, pogoršanja bolesti odnosno pojave bolesti u obrani suvereniteta Republike Hrvatske ili kod zatočenika u neprijateljskom logoru, zatvoru ili u drugom neprijateljskom objektu tijekom sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske.</p> <p>Predlažemo izmjenu stavka 2. u članku 59. važećeg Zakona prema kojem je predviđeno da se mjesečni iznos osobne invalidnine invalida I. skupine određuje u iznosu od 115% od utvrđene proračunske osnovice, te tražimo da se ista usklađuje sa rastom ili u određenom postotku od prosječne plaće svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj u prethodnoj godini.</p> <p>Isto predlažemo iz razloga što se proračunska osnovica nije mijenjala od 2000. godine, te je isto tako na temelju čl. 33. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna RH za 2021. godinu („Narodne novine br. 135/20), opetovano utvrđena u u svoti od 3.326,00 kn, što je potpuno nepravedno te je istim onemogućen porast osobne invalidnine kao što je to regulirano u pravu na mirovinu u članku 34. stavku 3. važećeg Zakona gdje je utvrđeno da se osnovice usklađuju se početkom svake kalendarske godine s rastom prosječne plaće svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj u prethodnoj godini.</p> <p>PRAVA PRIPADNIKA HVO-a</p> <p>- U članku 142. stavku 2. predlažemo proširenje prava na invalidsku mirovinu za pripadnike borbenog sektora HVO-a od I. do X. skupine, umjesto dosadašnjeg prava (od I. – IV. skupine);</p> <p>- Kao što je obećano kod donošenja važećeg Zakona, a do sada nije ispunjeno, radi rješavanja problema pripadnika HVO-a, tražimo donošenje anexa ili novog Ugovora između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine o suradnji na području prava stradalnika rata u Bosni i Hercegovini koji su bili pripadnici Hrvatskog vijeća obrane i članova njihovih obitelji.</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Člankom 142. stavkom 2. važećeg Zakona regulirano je da „pripadnici borbenog sektora HVO-a, državljani Republike Hrvatske, kojima je pravomoćnim rješenjem nadležnog tijela Bosne i Hercegovine priznat status ratnog vojnog invalida od I. do IV. skupine po osnovi bolesti ili ozljede, imaju pravo na invalidsku mirovinu po ovom Zakonu i Zakonu o mirovinskom osiguranju umanjenu za iznos osobne invalidnine koja im je priznata po pravomoćnom rješenju nadležnog tijela Bosne i Hercegovine. Na temelju zahtjeva naših članova, predlažemo da se navedeno pravo priznaje i ostalim skupinama HRVI-a, umjesto samo onima sa tjelesnim oštećenjem 100% - 80%, budući da se u praksi pokazalo kako su ostali HRVI zakinuti po istom pitanju. U istu svrhu predlažemo da Ministarstvo zatraži od HZMO-a podatke o broju korisnika i ocjeni potrebnih sredstava za navedenu namjenu. Kao što je već navedeno, radi većih problema u ostvarivanju prava pripadnika HVO-a u postupku donošenja važećeg Zakona, bilo je obećano od strane nadležnog ministarstva, ali do sada nije ispunjeno, sklapanje anexa ili novog Ugovora između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine o suradnji na području prava stradalnika rata u Bosni i Hercegovini koji su bili pripadnici Hrvatskog vijeća obrane i članova njihovih obitelji, te tražimo provedbu navedenog obećanja.</p> <p>Slijedom navedenog, dostavljamo gore navedene prijedloge na Nacrt prijedloga za izmjenu i dopunu Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji („Narodne novine“ broj: 121/17 i 98/19).</p> <p>S poštovanjem,</p> <p>HVIDR-a RH</p>		
5	Mario Mišić	NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O	<p>Poštovani,</p> <p>Mišljenja sam da je nepravedna podjela na borbeni i neborbeni sektor pogotovo za one branitelje koji su se dragovoljno uključili u</p>	Nije prihvaćen	Priznavanje statusa hrvatskog branitelja i razvrstavanje na borbeni i

		IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI	rat 90-92. Tada nisu bile gotovo ni formirane postrojbe. Ne samo moj primjer nego primjer i drugih branitelja koji nisu služili vojni rok, prijavili su se u obranu kao dragovoljci, bili raspoređeni na položaje gdje je bilo najpotrebnije iako s puškom nisu razvrstani u borbeni sektor. Mislim da je to jedna velika nepravda da ti veterani nemaju nikakva prava (doslovno nikakva). Nije korektno da se mi razvrstavamo u neborbeni sektor jer smo ili razvlačili kabele za vezu, planirali kompletnu zaštitu veze, slušali neprijatelja, bili napadnuti avionima, raketirani i slično i to na prvim crtama a često i odmah nakon oslobađanja područja za vrijeme tzv čišćenja. Pošteno bi bilo da svi koji su sudjelovali u ratu od 90'-92' budu ravnopravni bez obzira na borbeni ili neborbeni sektor. Pitam se uopće zasto ta podjela, i po kojem kriteriju se opet dijelimo, navodno je to MORH propisao ali nikada nisam od njih dobio odgovor. Ministarstvo branitelja bi trebalo zaobici tu kategorizaciju i uvrstiti prijedlog da su svi branitelji ravnopravni 90'-92', svi znamo kakva je organizacija bila po područjima obrane, ja govorim za Dubrovnik, tamo je bilo naoružanja u vrijeme početaka jedva za 100 ljudi, ako je bilo ispravno. Unaprijed zahvaljujem, Mario Misić		neborbeni sektor je u nadležnosti MORH-a i MUP-a, a razvrstavanje u borbeni i neborbeni sektor ovisi o pripadnosti određenoj postrojbi, odnosno je li ona bila određena kao borbena ili neborbena.
6	Ivica Blažević	NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI	Prilikom donošenja važećeg ZOPHBDR (NN 121/17 i 98/19) na prijedlog Pravobranitelja za osobe s invaliditetom koji je glasio: "Zaključno, predlažemo u prijelaznim i završnim odredbama propisati: Na sve one hrvatske branitelje koji su ostvarili određena prava prema ranijim propisima, primijeniti će se odredbe ovog zakona ukoliko su za njih povoljnije." odgovor je bio: "Kad bi se ugradila ovakva odredba u Zakon, onda bi trebalo izvršiti prevođenje svih prava, a poglavito mirovinskih prava. Za provođenje takve odredbe bila bi potrebna velika financijska sredstva kojih trenutno nema. Ovo bi bio dobar prijedlog za izmjene i dopune Zakona nakon što se vidi što će ovakav Zakon donijeti u primjeni." Nadam se sad da je prijedlog dobar i da ima sredstava, te da je došlo vrijeme za uvrštavanje ovog prijedloga u prelaznim i završnim odredbama kroz stavak 195. ZOPHBDR ili kao zaseban (zadnji) stavak Prijelaznih i završnih odredbi.	Nije prihvaćen	Ovim izmjenama Zakona već je predviđena mogućnost prevođenja korisnika na najnižu mirovinu prema ovom Zakonu ako im je ona povoljnija, za one hrvatske branitelje koji su u trenutku odlaska u mirovinu zadovoljavali uvjete za najnižu braniteljsku mirovinu, ali im je mirovina određena prema općim propisima jer im je ona tada bez dodatka ovisno o duljini sudjelovanja u obrani suvereniteta RH bila povoljnija od najniže braniteljske.
7	Natko Menalo	NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI	Postovani kad se te i dali ce te prosirit izmjene zakona na branitelje HVO umjesto od prve do četvrte skupine na petu i 6 6 skupinu zakon o HV braniteljima 142 stavak 2	Nije prihvaćen	Člankom 142. ZOHBDR koji je donesen 2017. godine, državljanima Republike Hrvatske, pripadnicima borbenog sektora HVO-a kojima je pravomoćnim rješenjem nadležnog tijela Bosne i Hercegovine priznat status RVI po osnovi ranjavanja ili zatočeništva, omogućeno je ostvarivanje prava na invalidsku mirovinu umanjenju za iznos osobne invalidnine koja im je priznata po pravomoćnom rješenju nadležnog tijela Bosne i Hercegovine. Naime, navedena kategorija je bila obuhvaćena i Ugovorom između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine o suradnji na području prava stradalnika rata u Bosni i Hercegovini koji su bili pripadnici Hrvatskog vijeća obrane i članova njihovih obitelji, ali je za podnošenje zahtjeva ostavljen veoma kratak rok od samo 30 dana, pa određen broj korisnika nije uspio ostvariti pravo na mirovinu. Za tu skupinu ZOHBDR-om iz 2017. uvedeno je novo pravo koje će im omogućiti ostvarivanje prava na

					invalidsku mirovinu, ako to nisu ostvarili do stupanja na snagu ovog Zakona. Nadalje, člankom 142. omogućeno je ostvarivanje prava na invalidsku mirovinu za pripadnike borbenog sektora HVO-a, I. do IV. skupine i po osnovi bolesti i ozljede koji to pravo do sada nisu mogli ostvariti temeljem odredbi Ugovora. Za sada se ostaje pri ostvarivanju prava na invalidsku mirovinu samo za invalide I. do IV. skupine, odnosno samo za najteže invalide.
8	ANITA ĆIRIĆ	NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI	<p>Predmet: prijedlog izmjena i dopuna - dostavlja se</p> <p>Poštovani,</p> <p>Zdravstveni djelatnici i djelatnici u zdravstvu u trenutnom Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata spominju se isključivo kao sudionici Domovinskog rata, definirano člankom 15. Zakona.</p> <p>Nasuprot tome, temeljem Odluke Ministarstva zdravstva i Ministarstva obrane o osnivanju povjerenstva za utvrđivanje statusa hrvatskih branitelja zdravstvenim djelatnicima i djelatnicima u zdravstvu od 12. veljače 1997. godine (NN 31/97), velik broj djelatnika u zdravstvu stekao je status hrvatskog branitelja. Imajući na umu kako su time stekli status hrvatskog branitelja, nužno je regulirati i zakonski mogućnost priznavanja im upravo toga statusa, ali i konzumiranje svih prava koja im takav status donosi.</p> <p>Međutim, određeni broj djelatnika u zdravstvu koji nije stekao status po pomenutoj odluci, to niti ne može temeljem postojećih odredbi Zakona. Sama činjenica da osobe koje su obavljale određene poslove na istim mjestima u isto vrijeme ako su zatražile ostvarenje statusa hrvatskog branitelja, ranije po odluci iz 1997. godine, taj status su stekli, a oni koji to nisu učinili, danas niti ne mogu. Očigledno je učinjen propust koji dovodi do nejednakosti djelatnika u zdravstvu, što je nužno ispraviti.</p> <p>Iz navedenog razloga, a kako su djelatnici u zdravstvu koji su se dragovoljno javili na prve crte obrane, ali i oni koje je Glavni sanitetski stožer rasporedio na prve linije obrane od agresora bili obučeni i za nužnu obranu, te sudjelovali uz bok pripadnicima narodne garde, Hrvatske vojske, ministarstva nadležnog za obranu, Policije, ministarstva nadležnog za unutarnje poslove i Hrvatskih obrambenih snaga, smatramo da je nužno omogućiti im i ostvarenje statusa koji im doista pripada.</p> <p>Prijedlog u tom smislu podnosimo za izmjenu članka 3. Zakona u kojem predlažemo dopunu na način da se u stavku 1. Iza točke a), doda nova točka b) koja bi glasila b) djelatnici u zdravstvu, pripadnici Glavnog sanitetskog stožera, te oni koji su dragovoljnom prijavom ili temeljem odluke Glavnog sanitetskog stožera raspoređeni na prvu crtu obrane kao podrška oružanom otporu agresoru, odnosno na način da izmijenjeni članak 3. glasi:</p> <p>„Članak 3.</p> <p>(1) Hrvatski branitelj iz Domovinskog rata je osoba koja je organizirano sudjelovala u obrani neovisnosti, teritorijalne cjelovitosti odnosno suvereniteta Republike Hrvatske kao:</p> <p>a) pripadnik Oružanih snaga Republike Hrvatske (Zbora narodne garde, Hrvatske vojske, ministarstva nadležnog za obranu, Policije, ministarstva nadležnog za unutarnje poslove i Hrvatskih obrambenih snaga)</p> <p>b) djelatnici u zdravstvu, pripadnici Glavnog sanitetskog stožera, te oni koji su dragovoljnom prijavom ili temeljem odluke Glavnog sanitetskog stožera raspoređeni na prvu crtu obrane kao podrška oružanom otporu agresoru,</p> <p>c) pripadnik naoružanih odreda Narodne zaštite koji je bio izravno angažiran kao pripadnik borbenog sektora najmanje 100 dana u razdoblju od 30. srpnja 1991. do 31. prosinca 1991. Ili manje ako je sudjelovanje u obrani suvereniteta Republike Hrvatske nastavio bez prekida u borbenom sektoru Oružanih snaga Republike Hrvatske u kontinuiranom trajanju najmanje 100 dana.</p> <p>d) pripadnik naoružanih odreda Narodne zaštite koji nije imao obvezu sudjelovanja u pričuvnom sastavu ili nije regulirao obvezu</p>	Nije prihvaćen	<p>Člankom 3. Zakona, dana je općenita definicija hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, a provode je Ministarstvo obrane i Ministarstvo unutarnjih poslova, odnosno nadležna tijela u sklopu čije nadležnosti su hrvatski branitelji sudjelovali u obrani suvereniteta, sukladno posebnim aktima.</p> <p>Tako u pogledu ostvarivanja statusa hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata zdravstvenim djelatnicima i djelatnicima u zdravstvu, ističemo da su u svrhu priznavanja statusa hrvatskog branitelja za ovu kategoriju ministar obrane i ministar zdravstva 1997. godine donijeli Odluku o osnivanju Povjerenstva za utvrđivanje statusa "hrvatskih branitelja" zdravstvenim djelatnicima i djelatnicima u zdravstvu, a na prijedlog Udruge hrvatskih liječnika dragovoljaca 1990/1991. godine od 3. 12. 1996. godine i prijedloga ministra zdravstva.</p> <p>Ovom Odlukom osnovano je Povjerenstvo za rješavanje statusa "Hrvatskih branitelja" zdravstvenim djelatnicima i djelatnicima u zdravstvu, koji su se od 19. 12. 1990. godine do 30. 06. 1996. godine, odazvali na poziv Glavnog sanitetskog stožera Republike Hrvatske te u organizaciji Stožera sudjelovali u Domovinskom ratu.</p> <p>U točki 2. Odluke je određeno da djelatnicima Stožera koji su tijekom Domovinskog rata bili na dopunskom rasporedu u postrojbama Ministarstva unutarnjih poslova RH, status "Hrvatskih branitelja" bit će riješen odlukom</p>

			<p>služenja vojnog roka ako je bio izravno angažiran kao pripadnik borbenog sektora najmanje 30 dana u razdoblju od 30. srpnja 1991. do 31. prosinca 1991.</p> <p>e) pripadnik naoružanih odreda Narodne zaštite koji je bio izravno angažiran kao pripadnik borbenog sektora, a koji je pritom umro u razdoblju od 30. srpnja 1991. do 31. prosinca 1991.</p> <p>f) pripadnik naoružanih odreda Narodne zaštite koji je bio izravno angažiran kao pripadnik borbenog sektora, a koji je pritom nestao u razdoblju od 30. srpnja 1991. do 31. prosinca 1991. i</p> <p>g) pripadnik naoružanih odreda Narodne zaštite koji je bio izravno angažiran kao pripadnik borbenog sektora, a koji je pritom zatočen u neprijateljskom logoru, zatvoru ili drugom neprijateljskom objektu u razdoblju od 30. srpnja 1991. do 31. prosinca 1991.</p> <p>(2) Pod sudjelovanjem u obrani neovisnosti, teritorijalne cjelovitosti, suvereniteta Republike Hrvatske, odnosno vrijeme neposredne ugroženosti suvereniteta Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: obrana suvereniteta Republike Hrvatske), u smislu stavka 1. ovoga članka, podrazumijeva se oružani otpor agresoru i djelovanje u izravnoj svezi s tim otporom (odlazak u postrojbu, na borbeni položaj i povratak te obuka i priprema za odlazak na bojište) u vremenu od 5. kolovoza 1990. do 30. lipnja 1996.</p> <p>(3) Hrvatski branitelji iz Domovinskog rata iz stavka 1. ovoga članka i članovi njihovih obitelji ostvaruju prava prema ovom Zakonu.</p> <p>(4) Status hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata iz ovoga članka dokazuje se potvrdom ministarstva nadležnog za obranu odnosno ministarstva nadležnog za unutarnje poslove.“</p> <p>Za one djelatnike u zdravstvu koji su status branitelja i dragovoljca Domovinskog rata ostvarili temeljem Odluke objavljene u Narodnim Novinama broj 31/97 – predlažemo dopunu Zakona na način da se u članku 195. uvrsti i Odluka Ministarstva zdravstva i Ministarstva obrane o osnivanju povjerenstva za utvrđivanje statusa hrvatskih branitelja zdravstvenim djelatnicima i djelatnicima u zdravstvu od 12. veljače 1997. godine (NN 31/97).</p> <p>Time bi se status koji su ostvarili citiranom Odlukom priznao i temeljem priznatog i ostvarenog statusa, istima bi pripadala i sva prava po Zakonu.</p> <p>Članak 195. bi tako izmjenjen glasilo:</p> <p>„Članak 195.</p> <p>Statusi i prava ostvareni temeljem Uredbe o zaštiti žrtava rata za obranu Republike Hrvatske i njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 52/91.), Zakona o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata (»Narodne novine«, br. 33/92., 57/92., 77/92., 58/93., 2/94., 76/94., 108/95., 82/01. i 103/03.), Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 2/94., 52/94. i 36/95.), Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 108/96. i 23/01.), Odluke Ministarstva zdravstva i Ministarstva obrane o osnivanju povjerenstva za utvrđivanje statusa hrvatskih branitelja zdravstvenim djelatnicima i djelatnicima u zdravstvu (»Narodne novine«, br. 31/97), Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 94/01., 122/02., 17/04. i 48/04.) te Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 174/04., 92/05., 2/07., 107/07., 65/09., 137/09., 146/10., 55/11., 140/12., 19/13. – pročišćeni tekst, 33/13., 148/13. i 92/14.), a čije ostvarivanje traje na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, ostaju na snazi.“</p> <p>S poštovanjem,</p> <p>Predsjednica Udruge hrvatskih liječnika dragovoljaca 1990.-1991. Mr. sc. Vesna Bosanac, dr. med.spec. pedijatrije</p>		<p>nadležnog organa Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske.</p> <p>U točki 4. Odluke je određeno da Povjerenstvo ima zadaću utvrditi činjenice glede sudjelovanja u Domovinskom ratu zdravstvenih djelatnika i djelatnika u zdravstvu, koje je mobilizirao i mobilizacijski razvoj izvršio Krizni stožer Ministarstva zdravstva RH temeljem Odluke ministra zdravstva RH od 19. 12. 1990. godine, Odluke Vlade Republike Hrvatske o načinu djelovanja Štaba zdravstva Republike Hrvatske od 3. 9. 1991. godine i Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Narodne Novine" br. 75/93).</p> <p>U točki 6. Odluke je određeno da je Povjerenstvo nadležno i obvezno izdati uvjerenje zdravstvenom djelatniku i djelatniku u zdravstvu o sudjelovanju u Domovinskom ratu radi ostvarivanja prava "Hrvatskog branitelja" sukladno Zakonu o obrani i Zakonu o Hrvatskim braniteljima.</p> <p>Dakle, zdravstveni djelatnici, odnosno pripadnici Glavnog sanitetskog stožera Republike Hrvatske su prema navedenoj Odluci ostvarivali status hrvatskog branitelja iako u Zakonu o pravima hrvatskih branitelja koji je bio na snazi 1997., kao ni u jednom zakonu prije ili poslije 1997. kojim su se uređivala prava hrvatskih branitelja, nisu izričito bili navedeni zdravstveni djelatnici ili pripadnici Glavnog sanitetskog stožera Republike Hrvatske, pa tako nema razloga da to bude ni sada.</p>
9	ANITA ĆIRIĆ	<p>NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA</p>	<p>Predmet: prijedlog izmjena i dopuna - dostavlja se</p> <p>Poštovani,</p> <p>Zdravstveni djelatnici i djelatnici u zdravstvu u trenutnom Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata spominju se isključivo kao sudionici Domovinskog rata, definirano člankom 15. Zakona.</p> <p>Nasuprot tome, temeljem Odluke Ministarstva zdravstva i Ministarstva obrane o osnivanju povjerenstva za utvrđivanje statusa hrvatskih branitelja zdravstvenim djelatnicima i djelatnicima u zdravstvu od 12. veljače 1997. godine (NN 31/97), velik broj</p>	Nije prihvaćen	Isto kao prethodno.

		<p>NJIHOVIH OBITELJI</p> <p>djelatnika u zdravstvu stekao je status hrvatskog branitelja. Imajući na umu kako su time stekli status hrvatskog branitelja, nužno je regulirati i zakonski mogućnost priznavanja im upravo toga statusa, ali i konzumiranje svih prava koja im takav status donosi.</p> <p>Međutim, određeni broj djelatnika u zdravstvu koji nije stekao status po pomenutoj odluci, to niti ne može temeljem postojećih odredbi Zakona. Sama činjenica da osobe koje su obavljale određene poslove na istim mjestima u isto vrijeme ako su zatražile ostvarenje statusa hrvatskog branitelja, ranije po odluci iz 1997. godine, taj status su stekli, a oni koji to nisu učinili, danas niti ne mogu. Očigledno je učinjen propust koji dovodi do nejednakosti djelatnika u zdravstvu, što je nužno ispraviti.</p> <p>Iz navedenog razloga, a kako su djelatnici u zdravstvu koji su se dragovoljno javili na prve crte obrane, ali i oni koje je Glavni sanitetski stožer rasporedio na prve linije obrane od agresora bili obučeni i za nužnu obranu, te sudjelovali uz bok pripadnicima narodne garde, Hrvatske vojske, ministarstva nadležnog za obranu, Policije, ministarstva nadležnog za unutarnje poslove i Hrvatskih obrambenih snaga, smaramo da je nužno omogućiti im i ostvarenje statusa koji im doista pripada.</p> <p>Prijedlog u tom smislu podnosimo za izmjenu članka 3. Zakona u kojem predlažemo dopunu na način da se u stavku 1. Iza točke a), doda nova točka b) koja bi glasila b) djelatnici u zdravstvu, pripadnici Glavnog sanitetskog stožera, te oni koji su dragovoljnom prijavom ili temeljem odluke Glavnog sanitetskog stožera raspoređeni na prvu crtu obrane kao podrška oružanom otporu agresoru, odnosno na način da izmijenjeni članak 3. glasi:</p> <p>„Članak 3.</p> <p>(1) Hrvatski branitelj iz Domovinskog rata je osoba koja je organizirano sudjelovala u obrani neovisnosti, teritorijalne cjelovitosti odnosno suvereniteta Republike Hrvatske kao:</p> <p>a) pripadnik Oružanih snaga Republike Hrvatske (Zbora narodne garde, Hrvatske vojske, ministarstva nadležnog za obranu, Policije, ministarstva nadležnog za unutarnje poslove i Hrvatskih obrambenih snaga)</p> <p>b) djelatnici u zdravstvu, pripadnici Glavnog sanitetskog stožera, te oni koji su dragovoljnom prijavom ili temeljem odluke Glavnog sanitetskog stožera raspoređeni na prvu crtu obrane kao podrška oružanom otporu agresoru,</p> <p>c) pripadnik naoružanih odreda Narodne zaštite koji je bio izravno angažiran kao pripadnik borbenog sektora najmanje 100 dana u razdoblju od 30. srpnja 1991. do 31. prosinca 1991. Ili manje ako je sudjelovanje u obrani suvereniteta Republike Hrvatske nastavio bez prekida u borbenom sektoru Oružanih snaga Republike Hrvatske u kontinuiranom trajanju najmanje 100 dana.</p> <p>d) pripadnik naoružanih odreda Narodne zaštite koji nije imao obvezu sudjelovanja u pričuvnom sastavu ili nije regulirao obvezu služenja vojnog roka ako je bio izravno angažiran kao pripadnik borbenog sektora najmanje 30 dana u razdoblju od 30. srpnja 1991. do 31. prosinca 1991.</p> <p>e) pripadnik naoružanih odreda Narodne zaštite koji je bio izravno angažiran kao pripadnik borbenog sektora, a koji je pritom umro u razdoblju od 30. srpnja 1991. do 31. prosinca 1991.</p> <p>f) pripadnik naoružanih odreda Narodne zaštite koji je bio izravno angažiran kao pripadnik borbenog sektora, a koji je pritom nestao u razdoblju od 30. srpnja 1991. do 31. prosinca 1991. i</p> <p>g) pripadnik naoružanih odreda Narodne zaštite koji je bio izravno angažiran kao pripadnik borbenog sektora, a koji je pritom zatočen u neprijateljskom logoru, zatvoru ili drugom neprijateljskom objektu u razdoblju od 30. srpnja 1991. do 31. prosinca 1991.</p> <p>(2) Pod sudjelovanjem u obrani neovisnosti, teritorijalne cjelovitosti, suvereniteta Republike Hrvatske, odnosno vrijeme neposredne ugroženosti suvereniteta Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: obrana suvereniteta Republike Hrvatske), u smislu stavka 1. ovoga članka, podrazumijeva se oružani otpor agresoru i djelovanje u izravnoj svezi s tim otporom (odlazak u postrojbu, na borbeni položaj i povratak te obuka i priprema za odlazak na bojište) u vremenu od 5. kolovoza 1990. do 30. lipnja 1996.</p> <p>(3) Hrvatski branitelji iz Domovinskog rata iz stavka 1. ovoga članka i članovi njihovih obitelji ostvaruju prava prema ovom Zakonu.</p> <p>(4) Status hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata iz ovoga članka dokazuje se potvrdom ministarstva nadležnog za obranu odnosno ministarstva nadležnog za unutarnje poslove.“</p> <p>Za one djelatnike u zdravstvu koji su status branitelja i dragovoljca Domovinskog rata ostvarili temeljem Odluke objavljene u Narodnim Novinama broj 31/97 – predlažemo dopunu Zakona na</p>		
--	--	--	--	--

			<p>način da se u članku 195. uvrsti i Odluka Ministarstva zdravstva i Ministarstva obrane o osnivanju povjerenstva za utvrđivanje statusa hrvatskih branitelja zdravstvenim djelatnicima i djelatnicima u zdravstvu od 12. veljače 1997. godine (NN 31/97).</p> <p>Time bi se status koji su ostvarili citiranom Odlukom priznao i temeljem priznatog i ostvarenog statusa, istima bi pripadala i sva prava po Zakonu.</p> <p>Članak 195. bi tako izmijenjen glasio:</p> <p>„Članak 195.</p> <p>Statusi i prava ostvareni temeljem Uredbe o zaštiti žrtava rata za obranu Republike Hrvatske i njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 52/91.), Zakona o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata (»Narodne novine«, br. 33/92., 57/92., 77/92., 58/93., 2/94., 76/94., 108/95., 82/01. i 103/03.), Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 2/94., 52/94. i 36/95.), Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 108/96. i 23/01.), Odluke Ministarstva zdravstva i Ministarstva obrane o osnivanju povjerenstva za utvrđivanje statusa hrvatskih branitelja zdravstvenim djelatnicima i djelatnicima u zdravstvu (»Narodne novine«, br. 31/97), Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 94/01., 122/02., 17/04. i 48/04.) te Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (»Narodne novine«, br. 174/04., 92/05., 2/07., 107/07., 65/09., 137/09., 146/10., 55/11., 140/12., 19/13. – pročišćeni tekst, 33/13., 148/13. i 92/14.), a čije ostvarivanje traje na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, ostaju na snazi.“</p> <p>S poštovanjem,</p> <p>Za NMB Vukovar privremena ravnateljica Mr. sc. Vesna Bosanac, dr. med.spec. pedijatrije</p>		
10	VERKO KUTLEŠA	NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI	<p>Poštovani,</p> <p>ČLANAK 8. (ČL. 26.)</p> <p>Predlažem izmjenu i dopunu članka 8. u Nacrtu predmetnog prijedloga na način da se u predmetnom Zakonu o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (dalje ZHBDR) , opisano u članku 26. ZHBDR dodaje stavak 4. i glasi :</p> <p>" (4) Polazni faktor za određivanje starosne mirovine za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata koji su sudjelovali u borbenom sektoru i imaju 35 godina mirovinskog staža određuje se tako da se polazni faktor za starosnu mirovinu iz članka 85. stavak 1. točke 4. Zakona o mirovinskom osiguranju povećava se 0,34 % za svaki mjesec kasnijeg odlaska u starosnu mirovinu nakon dobne granice propisane za stjecanje prava na starosnu mirovinu propisane člankom 26. stavak 2. " .</p> <p>Obrazloženje uz članak 8. u Nacrtu ZHBDR , (članak 26. ZHBDR)</p> <p>Ovom predloženom izmjenom se propisuju i usklađuju polazni faktori za određivanje starosne mirovine koji su izričito propisani važećim Zakonom o mirovinskom osiguranju (dalje ZOMO).</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>ČLANAK 9. (ČL. 27.)</p> <p>Predlažem izmjenu i dopunu članka 9. u Nacrtu predmetnog prijedloga na način da se u predmetnom Zakonu o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (dalje ZHBDR) , opisano u članku 27. ZHBDR briše se predloženi stavak 2., a predlaže se slijedeći, koji glasi :</p> <p>" (2) U svotu mirovine određene prema stavku 1. ovog članka uračunava se i dodatak na mirovinu u iznosu od 27 % " .</p>	Nije prihvaćen	<p>U vezi prijedloga da se hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata, koji imaju 35 godina navršenog mirovinskog staža, polazni faktor za starosnu mirovinu povećava za 0,34% za svaki mjesec kasnijeg odlaska u starosnu mirovinu nakon navršene dobne granice za stjecanje prava na starosnu mirovinu propisane člankom 26. stavkom 2. ZOHBDR-a, navodimo slijedeće.</p> <p>Odredbom članka 85. stavka 3. Zakona o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 157/13, 33/15, 120/16, 18/18 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 62/18, 115/18 i 102/19, u daljnjem tekstu: ZOMO) propisano je povećanje polaznog faktora, odnosno tzv. bonifikacije od 0,34% za svaki mjesec kasnijeg umirovljenja nakon navršene starosne dobi za ostvarivanje prava na starosnu mirovinu propisane ZOMO-om. Navedenom odredbom potiče se kasniji odlazak u mirovinu, odnosno duži ostanak u svijetu rada, što u konačnici rezultira i većim navršanim mirovinskim stažem te ostvarivanjem većih iznosa mirovine. Isto tako, s kontinuiranim</p>

			<p>Obrazloženje uz članak 9. u Nacrtu ZHBDR (čl. 27. ZHBDR).</p> <p>Ovom predloženom izmjenom propisano je pravo na dodatak od 27 % na mirovinu u iznosu od 27 % , a koje pravo pripada svim korisnicima starosne mirovine po Zakonu o mirovinskom osiguranju (dalje ZOMO), propisano u članku 79. stavak. 2., te je predloženom izmjenom propisano da se ovaj dodatak uračunava (dodaje) u svotu mirovine određene prema stavku 1. čl. 27. ZHBDR. Naime ZHBDR je nepovoljan, nepravedan, diskriminirajući i ponižavajući za hrvatske branitelje bez ovog dodatka od 27 % , pa je potrebno uskladiti ZHBDR s odredbama ZOMO-a , te tako uključiti dodatak od 27 % . Razlog donošenja dodatka na mirovinu od 27 % je sa svrhom ublažavanja razlika u odnosu na razinu mirovine do 1988.g. zbog proširenja razdoblja izračuna mirovine sa 10 godina na čitav radni vijek , pa obzirom da se i hrvatskim braniteljima starosna mirovina izračunava isto za čitav radni vijek potrebno je ovom odredbom uskladiti ZHBDR sa ZOMO.</p> <p>Radi pojašnjenja dodatka od 27 % detaljnije ću dalje u nastavku razjasniti smisao uvođenja dodatka od 27 % na obračunatu mirovinu.</p> <p>Na početku teksta obrazloženja treba naglasiti da je najbitniji nedostatak u ZHBDR u odredbi za starosne mirovine koje su u 90 % slučajeva obračunati iznosi manji od starosnih mirovina obračunatih prema ZOMO, pa čak skoro do 27 % tj. do 1000,00 kn, a drugi vrlo bitan nedostatak je da se hrvatskim braniteljima ne dopusta raditi osam sati tj. puno radno vrijeme već samo četiri sata tj. pola radnog vremena uz istovremeno primanje mirovine bez obustave, iako su radili cijeli radni vijek i po sili zakona su morali raskinuti radni odnos i ići u starosnu mirovinu, a mogli su ostati u radnom odnosu , ako se dogovore sa poslodavcem ili ako imaju obrt , pa bi mogli nastaviti raditi , jer Hrvatskoj nedostaje radne snage , pa Hrvatska uvozi oko 60.000 stranih radnika iz drugih zemalja do sada, a od ove godine će uvoziti bez ograničenja.</p> <p>Molim Vas, ispravite nepravilnosti i nepravde prema hrvatskim braniteljima na koje sam Vas pismeno upozoravao tri puta Inicijativom za poboljšanje ZHBDR da ih uklonite, a Vi ste to ignorirali i niste uklonili nedostatke tj. nepravilnosti i nepravde prema hrvatskim braniteljima. Hrvatski narod je uvjeren da svi hrvatski branitelji imaju pravo na veću starosnu mirovinu obračunatu prema ZHBDR, ozirom na dodatke/povećanje osobnog boda ovisno o vremenu sudjelovanja u obrani suvereniteta RH u borbenom sektoru od 0,5 % do 30 % , nego ostali korisnici starosne mirovine prema ZOMO koji imaju dodatak od 27 % , što nije istina. Starosna mirovina određena prema čl. 79. ZOMO uvećava se 27 % , a starosna mirovina određena prema ZHBDR nije uvećana za 27 % jer je posebnim Zakonom o dodatku na mirovine ostvarene prema ZOMO-u čl. 3. propisano da pravo na dodatak na mirovinu ne pripada korisnicima kojima je mirovina određena prema povoljnijim uvjetima i/ili na povoljniji način prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju. A, kako je za 90 % slučajeva utvrđena starosna mirovina manja prema ZHBDR , onda možemo konstatirati činjenicu da starosna mirovina nije povoljnija prema ZHBDR jer je obračunata u većini slučajeva oko 90 % manja od obračunate starosne mirovine prema ZOMO. u i da bi korisnici starosne mirovine morali imati dodatak od 27 % . Dodatak od 27 % uveden je sa svrhom ublažavanja razlika u odnosu na razinu mirovine ostvarene do 1988.g. i izjednačavanje razine u mirovinama od 1999.g. zbog proširenja razdoblja za izračun mirovine sa razdoblja 10 najboljih godina za isplatu plaće na cjelokupni radni vijek. Dakle, ne bi bila izuzetno niska mirovina prema novom načinu obračuna u odnosu na stari način obračuna kada se koristilo 10 g u nizu sa sa najboljim plaćama za obračun iznosa mirovine uveden je dodatak od 27 % na obračunati iznos mirovine po ZOMO-u. A, pošto se i hrvatskim braniteljima koji koriste ZHBDR za obračun konačnog iznos mirovine uzima u obračun iznos mirovine cijeli radni vijek prema ZOMO-u, onda je logično radi ustavnopravne zajamčene jednakosti da i hrvatski branitelji moraju imati dodatak na mirovinu od 27 % . Oduzimanjem prava dodatka od 27 % je prava diskriminacija, ponižavanje i šikaniranje hrvatskih branitelja .</p>	<p>porastom očekivanog trajanja života povećava se i razdoblje korištenja mirovine te se na ovaj način znatno pridonosi njegovom skraćivanju. S obzirom da hrvatski branitelji prema odredbama ZOHBDR-a imaju mogućnost ranijeg odlaska u starosnu mirovinu s nižom starosnom dobi od one propisane odredbama ZOMO-a, očekuje se da će prosječno duže koristiti mirovinu te stoga nije opravdano povećanje polaznog faktora u slučajevima ranijeg ostvarivanja prava na starosnu mirovinu. Ističemo, da se povećanje polaznog faktora, odnosno tzv. bonifikacija od 0,34% za svaki mjesec odlaska u mirovinu nakon propisane starosne dobi po ZOMO-u primjenjuje i na hrvatske branitelje iz Domovinskog rata, ako starosnu mirovinu ostvaruju nakon što su navršili starosnu dob propisanu ZOMO-om. Vezano uz prijedlog da se hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata korisnicima starosne mirovine, starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika, prijevremene starosne mirovine prema ZOHBDR-a uz povećanje mirovine ovisno o razdobljima sudjelovanja u Domovinskom ratu u borbenom sektoru, uračuna i dodatak na mirovinu od 27%, ističemo kako je Zakonom o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 79/07, 114/11 i 115/18, u daljnjem tekstu: Zakon o dodatku) propisano određivanje dodatka na mirovinu korisnicima mirovine ostvarene i određene isključivo prema odredbama ZOMO-a. S obzirom da određene kategorije umirovljenika mirovinu ostvaruju prema posebnim propisima, odnosno pod povoljnijim uvjetima (primjerice ostvaruju pravo ranije, prema krećem obračunskom razdoblju ili je ona povećana samo po osnovi određenog statusa), ne mogu biti obuhvaćene Zakonom o dodatku. Prema tome, nije moguće izdvojiti jednu posebnu kategoriju, u konkretnom</p>
--	--	--	---	---

		<p>Treba napomenuti da sam već tri puta slao Inicijativu da se uklone nedostaci u ZHBDR, te tako poboljša ZHBDR, ali moju Inicijativu, koja je skoro identična ovom tekstu za izmjenu i dopunu ZHBDR, u Ministarstvu hrvatskih branitelja nisu htjeli prihvatiti, pa evo opet četvrti put iniciram da se ukloni diskriminacija nad hrvatskim braniteljima i da se hrvatskom narodu javno obznani da je hrvatskim braniteljima obračunata starosna mirovina prema ZHBDR u 90 % slučajeva znatno manja nego prema obračunu starosne mirovine prema ZOMO-u.</p> <p>Naime, svi korisnici starosne mirovine prema ZOMO-u imaju izračunatu starosnu mirovinu i dodatak od 27 % prema posebnom Zakonu o dodatku na mirovine izračunatu po ZOMO, a hrvatski branitelji to pravo nemaju po ZHBDR. Radi pojašnjenja dodatka od 27 % spomenut ću da je dodatak od 27 % uveden nakon velike reforme mirovinskog sustava i donošenja novog ZOMO-a 01. 01. 1998.g., te nakon toga Zakon o posebnom dodatku na mirovinu izračunatu po ZOMO_u. u kojem je propisan dodatak od 27 %, kada se prešlo na izračun mirovine sa 10 godina na cijeli radni vijek. I hrvatskim braniteljima se uzima za izračun cijeli radni vijek kada koriste ZHBDR kod odlaska u starosnu mirovinu i obračun starosne mirovine prema ZHBDR, a nemaju pravo na dodatak od 27 %, odnosno izuzeto im je to pravo posebnim Zakona o dodatku na mirovinu izračunatu po ZOMO, pa su time hrvatski branitelji diskriminirani.</p> <p>Na moju pisanu inicijativu u posljednje dvije godine tri puta najvišim državnim i političkim tijelima RH-a da se ukloni taj nedostatak u ZHBDR i da se poboljša ZHBDR ništa nije učinilo Ministarstvo branitelja, niti Ministarstvo rada i mirovinskog sustava, niti predsjednici klubova političkih stranaka u Hrvatskom saboru, niti Odbor za ratne veterane, niti Odbor za branitelje u Središnjoj HDZ-a, niti udruge hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, koji imaju pravo podnošenja inicijative i prijedloga izmjene i dopune ZHBDR u cilju njegovog poboljšanja. Nažalost, rečeno mi je da oni imaju pravo podnijeti prijedlog za poboljšanje ZHBDR, ali da ne moraju, te „pa što ima onda ako hrvatski branitelji imaju manju starosnu mirovinu prema ZHBDR u odnosu na ZOMO. Na te izjave ja sam se šokirao. Dakle, svi oni imaju super plaće, razne naknade po povjerenstvima, vijećima i odborima, a imaju i najviše zastupničke i dužnosničke mirovine, a neki imaju već visoke mirovine i još nekoliko novčanih naknada, pa ih nije briga za hrvatske branitelje, te nemaju političke volje da se ukloni diskriminacija za hrvatske branitelja korisnike starosne mirovine po ZHBDR (čl. 26. i 27.), a u svezi ZOMO i Zakona o posebnom dodatku na mirovinu izračunatu po ZOMO i da se tako poboljša ZHBDR i izračun starosne mirovine za hrvatske branitelje koji bi konzumirali ZHBDR kod odlaska u starosnu mirovinu.</p> <p>Nažalost, hrvatski branitelj iz Domovinskog rata pripadnik borbenog sektora, koji pri odlasku u starosnu mirovinu konzumira ZHBDR, sa 3,5 godine sudjelovanja u borbenom sektoru ima dodatak po čl. 27 ZHBDR u iznosu od 24 %, a sa 4 godine ima dodatak 28 % i tada se izračun njegove starosne mirovine izjednači sa starosnom mirovinom sa korisnikom starosne mirovine po ZOMO koji nije bio niti jednog dana u borbenom sektoru, koji ima automatski po Zakonu o dodatku na mirovinu po ZOMO dodatak od 27 %, a ima automatizmom pravo na dodatak od 27 % i četnik i svi ostali koji su sudjelovali u agresiji na Hrvatsku koji su radili u Hrvatskoj samo 15 godina kada ide u starosnu mirovinu prema ZOMO i obračunavaju mirovinu prema ZOMO.</p> <p>Prema čl. 27. ZHBDR, hrvatski branitelj iz Domovinskog rata, pripadnik borbenog sektora, koji na temelju navršenog mirovinskog staža ostvari pravo na starosnu mirovinu, osobni bod utvrđen prema ZOMO povećava se ovisno o vremenu sudjelovanja u obrani suvereniteta RH-a u borbenom sektoru, pa do 30 dana sudjelovanja u obrani suvereniteta RH-a u borbenom sektoru ima dodatak 0,5 %, od 31 do 60 dana 1 % i tako redom do za 1 godinu (365 dana) dodatak je 12 %, za 2 godine (730 dana) je 18 %, za 3 godine (1095 dana) je 24 %, a za 4 godine je 28 %. Dakle, tek za 4 godine sudjelovanja u borbenom sektoru ima 1 % više dodatka od onih koji nisu bili u Domovinskom ratu, a ako manje od 4 godine sudjelovanja u borbenom sektoru onda ima manje od 27 % odnosno ima 26 % dodatka, dok bi konzumirajući obračun mirovine prema ZOMO kod odlaska u mirovinu imao 27 % dodatka, a da nema ni dana sudjelovanja u borbenom sektoru za vrijeme</p>	<p>slučaju hrvatske branitelje iz Domovinskog rata, a da se isto ne osigura i ostalim kategorijama umirovljenika koji su mirovinu ostvarili prema posebnom propisu. Pri tome naglašavamo da svaki osiguranik koji ispunjava uvjete za priznanje prava i prema odredbama ZOMO-a, može ostvariti dvije mirovine u sustavu mirovinskog osiguranja generacijske solidarnosti te izabrati isplatu povoljnije mirovine. U odnosu na prijedlog da se hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata, korisnicima starosne mirovine, starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika, prijevremene starosne mirovine, koji se tijekom korištenja prava zaposle na puno radno vrijeme isplata mirovine ne obustavlja, niti se smanjuje, navodimo sljedeće.</p> <p>Člankom 99. ZOMO-a propisano da se isplata mirovine obustavlja u razdoblju zaposlenja, što predstavlja opće pravilo, a mogućnost isplate mirovine u razdobljima zaposlenja predviđena je kao iznimka. U mirovinskoj reformi znatno je proširen krug umirovljenika koji mogu raditi do polovice punog radnog vremena uz istodobnu isplatu mirovine, kako bi se s jedne strane omogućilo stjecanje dodatnog prihoda umirovljenicima, a s druge strane poslodavcima osigurala dodatna radna snaga. Nadalje, pravo na rad korisnika mirovine ničim nije ograničeno, ali je ograničena mogućnost da istovremeno prima mirovinu i plaću. Slijedom toga, nije prihvatljiva formulacija da se korisniku mirovine koji se zaposli isplata mirovine ne obustavlja. To ne može biti pravilo, nego izuzetak, jer u suprotnom mirovina kao primanje koje se ostvaruje nakon određene starosne dobi i određenog razdoblja provedenog u osiguranju gubi svoj smisao. Stoga nije prihvatljiva predložena izmjena kojom bi se negativno utjecalo na povećanje broja umirovljenika, a pri tome je važno naglasiti kako važeća regulativa pruža iste mogućnosti rada hrvatskim braniteljima neovisno o tome jesu li</p>
--	--	--	--

			<p>Domovinskog rata. Zaista je ovo propisano u ZHBDR diskriminirajuće pravo prema hrvatskim braniteljima.</p> <p>Većina hrvatskih branitelja vjeruje da se ovi dodaci iz ZHBDR dodaju na izračunatu starosnu mirovinu koju bi dobili po ZOMO-u, a što je je zabluda ili dovođenje u zabludu hrvatskih branitelja, jer se ovi dodaci ne dodaju na izračunatu mirovinu po ZOMO, već samo na osobne bodove po ZOMO, bez dodatka od 27 % koji se dodaje samo korisnicima obračuna starosne mirovine prema ZOMO, pravedno bi bilo da pravo na dodatak od 27 % imaju i hrvatski branitelji kada obračunavaju starosnu mirovinu prema ZHBDR. Ne vidim niti jedan opravdan razlog da hrvatski branitelji prema ZHBDR nemaju pravo na dodatak 27% što je dodatak zbog cjeloživotnog obračuna iznosa mirovine, te istovremeno i dodatak na sudjelovanje u obrani suvereniteta RH-a u borbenom sektoru ili radi pravičnosti i ravnopravnosti ukinite oba dodatka.</p> <p>Prilikom kontaktiranja sa savjetnicom pravnicom u Zavodu za mirovinsko osiguranje u Zagrebu rekla mi je da je izračun starosne mirovine po ZHBDR za većinu hrvatskih branitelja nepovoljniji (manji iznos mirovine) od ZOMO, a što je poražavajuće i nedostojanstveno prema hrvatskim braniteljima.</p> <p>Treba napomenuti da sam tri puta slao inicijativu za uklanjanje nedostataka u ZHBDR, ali je nisu htjeli prihvatiti u Ministarstvu hrvatskih branitelja, pa iniciram još jednom da se ukloni diskriminacija nad hrvatskim braniteljima i da se odmah sada hrvatskom narodu javno obznani da je hrvatskim braniteljima obračunata starosna mirovina prema ZHBDR znatno manja u 90 % slučajeva, nego obračunata starosna mirovina prema ZOMO .</p> <p>Sada je proces izmjene i dopune ZHBDR, prikupljaju se mišljenja o izmjenama i dopunama ZHBDR, te komentara na internet stranici e-savjetovanje Prijedlog izmjene i dopune ZHBDR , pa Vas molim uključite se radi uklanjanja ovih rečenih nedostataka u ZHBDR i predložite uklanjanje diskriminacije branitelja u izračunu starosne mirovine, te tako predložimo poboljšanje ZHBDR i poboljšanje izračuna starosne mirovine, a time i poboljšanje životnog standarda branitelja.</p> <p>Molim Vas, dajte svoje prijedloge za poboljšanje ZHBDR, lobirajte za poboljšanje kod Tome Medveda ministra Ministarstva hrvatskih branitelja, te kod Josipa Alardovića ministra Ministarstva rada i mirovinskog sustava, kod Andreja Plenkovića predsjednika Vlade RH-a, kao i kod Ivana Anušića predsjednika Odbora za branitelje u Središnjici HDZ-a, Trg žrtava fašizma 4. itd . I na kraju je bitno 76 ruku u Hrvatskom saboru ako žele poboljšati ZHBDR koji će dići ruku za ovu promjenu i poboljšanje ZHBDR, te ukloniti ovu zakonom propisanu diskriminaciju hrvatskih branitelja, ako za obračun starosne mirovine koriste ZHBDR kod odlaska u starosnu mirovinu. Dakle, stvar je političke volje. Ako zastupnici vladajuće većine u Hrvatskom saboru žele poboljšati ZHBDR i zakone u svezi s njim može bilo tko od njih dati prijedlog za ovo poboljšanje prava hrvatskih branitelja u svezi priznavanjem dodatka od 27 % na izračunatu starosnu mirovinu i da predlagatelj podrži većina u Hrvatskom saboru i ZHBDR sa ovim mojim predloženim poboljšanjem uklanjanjem nedostataka će biti donesen, ako im je stalo do statusa hrvatskih branitelja. I na kraju, u demokraciji predstavnici vlasti donose odluku i snose odgovornost.</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>ČLANAK 11. (ČL. 29.)</p> <p>Predlažem izmjenu i dopunu članka 11. u Nacrtu predmetnog prijatelja na način da se u predmetnom ZHBDR , opisano u članku 29. ZHBDR mijenja se i glasi:</p> <p>“ (1) Hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata korisnicima starosne mirovine i korisnicima starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika koji su ostvarili starosnu mirovinu ili starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika prema ovom Zakonu ili Zakonu o mirovinskom osiguranju i nastavili raditi puno radno vrijeme uz izmijenjeni ugovor o radu i korisnicima starosne mirovine , starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika, koji su ostvarili starosnu mirovinu, starosnu mirovinu za dugogodišnjeg</p>	pravo ostvarili prema ZOMO-u ili ZOHBDR-u.
--	--	--	--	--

			<p>osiguranika prema ovom Zakonu ili Zakonu o mirovinskom osiguranju koji se tijekom korištenja prava zaposle puno radno vrijeme isplata mirovine se ne obustavlja, niti se smanjuje. “</p> <p>Obrazloženje uz članak 11. u Nacrtu ZHBDR 11. (članak 29. ZHBDR) mijenja se i glasi : Ovom predloženom izmjenom izričito se propisuje mogućnost rada puno radno vrijeme tj. 8 sati i korištenje mirovine za hrvatske branitelje koji su ostvarili pravo na starosnu mirovinu bez obustave i bez smanjenja. Radi pojašnjenja predložene propisane mogućnosti rada puno radno vrijeme i korištenje prava na starosnu mirovinu bez obustave i bez smanjenja, detaljnije ću dalje u nastavku razjasniti smisao, nužnost i pravičnost, te ekonomsku korist za državni proračun i za pojedinca korisnika ovog propisanog prava.</p> <p>U svezi rada umirovljenika koji primaju starosnu mirovinu sa predlažem da se produlji vrijeme rada umirovljenika sa četiri (4) sata na osam (8) sati tj. puno radno vrijeme uz istovremeno primanje starosne mirovine bez umanjenja, kako bi ovim prijedlogom umirovljenici povećali prihode Državnog proračuna RH-a, svoje prihode i prihode poslodavaca jer bi umirovljenici svojim radom duljim od četiri sata više zarađivali i više trošili, a time bi više plaćali PDV i više bi punili proračun RH-a.</p> <p>Nažalost, umirovljenici bivši obrtnici ili samozaposlene osobe zatvaraju svoje bivše poslovne prostore i zjape prazni, te ne žele otvoriti obrt ili se samozaposliti, jer im se u tom slučaju obustavlja sva mirovina, što je nepravедno i besmisleno jer je riječ o osobama koje su stekle punu starosnu mirovinu i ispunile sve obveze koje proizlaze iz Zakona o mirovinskom osiguranju, a osjećaju se zdravim i motiviranim za rad i doprinos sebi i društvu. Molim Vas, i na ovom području zahtijevajte pravo na rad (obrt ili samozapošljavanje) bez obustave starosne mirovine.</p> <p>Zaista, nema nikakve ekonomske, socijalne, niti političke opravdanosti skraćivati rad umirovljenika na 4 sata kako bi primali punu starosnu mirovinu ili obustavljati im mirovinu ukoliko rade 8 sati tj. puno radno vrijeme. Želim iznijeti argumente, zašto mislim da bi bilo korisno i za pojedince i za društvo u cjelini pravo rada umirovljenika i nakon stjecanja starosne mirovine bez smanjenja mirovine.</p> <p>Ograničenja prava na rad četiri sata uz mirovinu su štetna i za umirovljenike i za društvo zato jer ograničenjem prava na rad umirovljenici manje zarađuju i manje troše, pa su manji prihodi i umirovljenika i Državnog proračuna kroz PDV. Dug je popis nepotrebnih propisanih ograničenja koja se odnose na propise koji ne dozvoljavaju oblike rada uz koje se treba plaćati mirovinsko osiguranje, kao što je rad u većem obujmu od četiri sata ili otvaranje obrta ili samozapošljavanje ili posebni oblici rada, kao što je domaća radinost kod kuće, sporedno zanimanje kod kuće ili pomoć obrtnika članu obiteljskog kućanstva. Uz navedeno imamo još dodatno ograničenje da prihodi ne prelaze deset prosječnih bruto plaća u Hrvatskoj. Zašto ograničenja rada Hrvatima kad smo do sada primali 60.000 stranih radnika, a ove i idućih godina ćemo primiti bez ograničenja strane radnike? Zbog čega se postavljaju ograničenja hrvatskim umirovljenicima koji su sve propise ispunili, stekli punu starosnu mirovinu, a osjećaju se dovoljno zdravim, motiviranim i entuzijastičnim za rad, ako oni plaćaju sve poreze koje propisuje država, te mirovinsko i zdravstveno osiguranje. Populacija umirovljenika koja bi željela raditi uz mirovinu nije pretjerano velika i nikoga ne ugrožava na tržištu rada, pa se radi o maloj populaciji koja želi raditi, želi sretno živjeti uz rad, pozitivan je signal društvu da se poštuje rad starijih radnika i njihov doprinos društvu koji taj rad utječe na bruto domaći proizvod, te ne vidim niti jedan relevantni razlog zašto bi pravo na rad propisom trebalo ograničavati.</p> <p>Dakle, pravo na rad puno radno vrijeme bez ograničenja ima više pozitivnih razloga kako slijedi: - Umirovljenicima bi se omogućilo stjecanje dodatnog prihoda, - Poslodavcima bi se osigurala dodatna potrebna radna snaga, - Poslodavcima i radnicima kroz potrošnju, plaćanje i naplatu bi se osigurao dodatno veći prihod i dohodak, a zbog toga prilika za veće plaće. - Državnom proračunu bi se osigurao dodatni PDV, a time i dodatni</p>		
--	--	--	--	--	--

			<p>prihod u Državnom proračunu, te plaće javnih djelatnika, državnih službenika i namještenika (policije, vojske, liječnika, medicinskih sestara, profesora itd.), a također bi se osigurao potreban iznos za isplatu mirovina jer se i mirovine dijelom isplaćuju iz Državnog proračuna,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Suzbila bi se siva ekonomija (rad „na crno“ četiri sata i više jer umirovljenici koji rade rade propisno četiri sata rade još i četiri sata „na crno“), - Smanjila bi se potreba za migrantskom radnom snagom, a uz to bi smanjili useljavanje stranih radnika koji nisu Hrvati, čime bi smanjili restituciju stanovništva u Hrvatskoj koja je na štetu Hrvata, - Ojačali bi sigurnost hrvatskih građana i države Hrvatske i - Smanjili bi iseljavanje iz Hrvatske jer bi umirovljenici svojim dodatnim radom i svojim prihodima poboljšali svoj standard i svoje djece. <p>Pravo na rad uz punu starosnu mirovinu može imati samo pozitivne ekonomske, psihološke i sociološke efekte.</p> <p>A, ukoliko postoje neki objektivni razlozi za skraćivanje rada umirovljenika i obustava starosne mirovine, ili zabrana rada ukoliko primaju punu mirovinu, da stariji radnici nekome smetaju ili oduzimaju ili usporavaju šanse za rad pa da je potrebna državna intervencija za ograničavanjem slobode rada pa da ispravi nedostaci koje ja nisam spoznao, a koji su opravdani, molim Vas navedite koji su to objektivni i opravdani razlozi za ograničavanje rada umirovljenika ili uskraćivanje mirovine ukoliko umirovljenici rade puno radno vrijeme ?</p> <p>U usporedbi s Austrijom u kojoj je rad uz zadržavanje mirovine moguć, Hrvat u Austriji, ukoliko radi, gubi pravo na hrvatski dio mirovine, dok Austrija nagrađuje Austrijance za rad uz mirovinu do neke svote i takav rad ne oporezuje, a kod nas se plaćaju svi porezi i doprinosi i još vam oduzme mirovinu. Austrija nagrađuje, a Hrvatska kažnjava. U Hrvatskoj nema nagrada za rad umirovljenika, ali ima propisa, ograničenja i zabrana nepotrebnih. Zašto u Hrvatskoj postoje ograničenja za rad kada nam treba oko 60.000 stranih radnika, zašto oduzimati starosnu mirovinu i zašto plaćati poreze i doprinose na plaće umirovljenika ? Zašto ne prilagođavamo propise kao što ima Austrija i slične države gdje Hrvati rado idu raditi i koje navodimo kao uzor poslovnosti i administracije.</p> <p>Zahtijevam za nas umirovljene i za sve ostale umirovljene državljane Republike Hrvatske da mogu raditi puno radno vrijeme i primati ostvarenu mirovinu, kao što to mogu umirovljenici u najrazvijenijim državama EU koje su nama uzor (Francuska, Njemačka, Austrija, Nizozemska i sl.). Predlažem da ministar hitno napravi izmjenu u ZOMO i ZHBDR i da propiše odredbu kojom se svim umirovljenicima dopušta rad koliko se dopušta radnicima u Hrvatskoj koji nemaju ostvarenu mirovinu i primanje mirovine bez obustave mirovine kao što to dopuštaju napredne europske zemlje koje mi Hrvati volimo uzimati kao uzor sređenog i uređenog društva. Hrvatska je u vrhu EU po broju uvezenih stranaca na broj stanovnika i stupanj gospodarske razvijenosti. Prema podacima Eurostata Hrvatska je lani odobrila boravak za 50.455 stranaca izvan EU, a razlog je uvoz radne snage, a umirovljenicima hrvatskim državljanima ne dopuštamo rad 8 sati i primanje pune ostvarene starosne mirovine.</p> <p>Ovo je novi proces kojim stanovništvo koje smo izgubili iseljavanjem nadoknađujemo useljavanjem stanovnika, odnosno radnika iz susjednih zemalja, a to je početak supstitucije stanovništva u Hrvatskoj tj zamjena Hrvata nehrvatima. Uvozimo nekvalificiranu radnu snagu, a izvozimo mladu visoko obrazovanu radnu snagu sa njihovim cjelokupnim obiteljima. Brojka od 50.455 stranaca u Hrvatskoj je velika s obzirom na to da smo mala zemlja i da imamo staro stanovništvo, a što govori da nemamo nikakvu migracijsku politiku, niti računamo na povratak iseljenih Hrvata o čemu stalno govori demografi dr. sc. Stjepan Šterc, dr. sc. Tado Jurić, dr. sc. Anđelko Akrap i dr sc. Marin Strmota. Političari ne obraćaju pozornost na demografski slom, niti na apel hrvatskih demografa, niti na uključivanje Hrvata umirovljenika kao radne snage. U Hrvatskoj propisi ne dopuštaju umirovljenicima koji mogu i koji žele raditi puno radno vrijeme uz primanje starosne mirovine. Nažalost, umirovljenici bi se morali odreći primanja starosne mirovine i kada bi radili puno radno vrijeme u zemlji i u inozemstvu,</p>		
--	--	--	---	--	--

			<p>a što je apsurd i suprotno pozitivnom ekonomskom razmišljanju i razumu. Hrvatima odnosno hrvatskim umirovljenicima političari ne daju da rade puno radno vrijeme i stvaraju u Hrvatskoj i za Hrvatsku, a uz to da primaju zasluženu ostvarenu starosnu propisanu mirovinu. Hrvatska mora urediti svoj mirovinski sustav i pravo na rad na način da prilagodi svoj sustav potrebama hrvatskog gospodarstva koje treba radnika i to u prvom planu hrvatskih radnika, a onda stranaca, ako nedostaje hrvatskih radnika. Izvršna vlast ne vodi politiku koja odgovara nacionalnim interesima, niti brani ono što su hrvatski branitelji krvlju obranili.</p> <p>Zaključak i prijedlog:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravo rada umirovljenika puno radno vrijeme tj. osam sati uz primanje starosne mirovine bez obustave, - pravo hrvatskih branitelja na dodatak od 27 % kao što to pravo imaju svi korisnici starosne mirovine po Zakonu o mirovinskom osiguranju, te - pravo na povećanje polaznog faktora 0,34 % za svaki mjesec kasnijeg odlaska u starosnu mirovinu po Zakonu o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji kao što to pravo imaju korisnici starosne mirovine po Zakonu o mirovinskom osiguranju. <p>Zaključio sam da imamo pravo ostati uspravno bez pognute glave u sadašnjoj situaciji, kao puno puta ranije, obzirom na postojeće stanje, jer vjerujem u Vašu potporu, koja nas sve osnažuje međusobno, kako bismo mi hrvatski branitelji primali zasluženu mirovinu. Vjerujem da sam okružen dobrim ljudima koji će nesebično pomoći hrvatskim braniteljima da u Hrvatskoj vlada pravda i opće dobro.</p> <p>S poštovanjem,</p> <p>Verko Kutleša</p>		
11	Ivan Juraj	NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI	<p>Poštovani,</p> <p>predlaže se u Nacrt prijedloga Zakona o hrvatskim braniteljima iz Dom. rata izmjena čl. 49. st. 5. postojećeg Zakona (NN 121/2017) na način da isti glasi: "Najniža mirovina određuje se od osnovice koja iznosi 45% prosječne neto plaće po zaposlenom u pravnim osobama Republike Hrvatske u godini koja prethodi godini odlaska u mirovinu, a prema podacima Državnog zavoda za statistiku. Najniža mirovina svake se godine usklađuje s obzirom na rast prosječne neto plaće po zaposlenom u pravnim osobama Republike Hrvatske u prethodnoj godini, a prema podacima Državnog zavoda za statistiku."</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Uzmimo za primjer dva branitelja koji će ići u najnižu mirovinu u različitim godinama, a imaju jednak broj dana u borbenom sektoru i oba su dragovoljci.</p> <p>Prema čl. 49. st. 5. Zakona koji je na snazi, branitelj koji će u mirovinu ići ranije, imat će uvijek veću mirovinu od branitelja koji će u mirovinu ići kasnije. Još k tomu, razlika između njihovih mirovina svake će se godine povećavati jer će se branitelju koji će u mirovinu ići ranije uvijek usklađivati veći iznos mirovine. Logično bi bilo da branitelji koji su postigli iste uvjete imaju i istu mirovinu bez obzira u kojoj godini idu u mirovinu.</p>	Nije prihvaćen	Zakonom iz 2017. godine određen je fiksni iznos osnovice za određivanje najniže mirovine, upravo zbog toga kako bi se izbjeglo stvaranje razlike između hrvatskih branitelja.
12	Eugen Draškić	NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI	<p>Komentari dani u nastavku odnose se na mirovine hrvatskih branitelja iz članka 27. postojećeg Zakona o hrvatskim braniteljima Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (u daljnjem tekstu ZOHBDR), ostvarenih temeljem propisa Zakona o mirovinskom osiguranju (u daljnjem tekstu ZMO), a uz primjenu ZOHBDR-a.</p> <p>U Obrazloženju Konačnog prijedloga zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji, a kojeg je Vlada RH uputila Hrvatskom saboru dana 23. studenoga 2017. stoji:</p> <p>„Analiza sustava mirovinskih prava (uvjeti i način ostvarivanja prava, obračun mirovina i sl.) pokazala je određene nedostatke postojećih zakonodavnih rješenja, posebice u odnosu na specifične potrebe braniteljske populacije. Naime, uslijed proživljenih ratnih trauma kod braniteljsko-stradalničke populacije javljaju se brojni problemi koji negativno utječu na njihovu kvalitetu života i životni vijek. Statistički pokazatelji govore u prilog tvrdnji da se danas životni vijek ove populacije smanjio, a negativna stopa mortaliteta se i dalje nastavlja. Ovo ih stavlja u neravnotežan položaj s ostalom populacijom koja odlazi u starosnu mirovinu sukladno</p>	Nije prihvaćen	Zakonom o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 79/07, 114/11 i 115/18, u daljnjem tekstu: Zakon o dodatku) propisano određivanje dodatka na mirovinu korisnicima mirovine ostvarene i određene isključivo prema odredbama ZOMO-a. S obzirom da određene kategorije umirovljenika mirovinu ostvaruju prema posebnim propisima, odnosno pod povoljnijim uvjetima (primjerice

		<p>općim propisima. Naime, opću dobnu granicu od 65 godina za odlazak u starosnu mirovinu pripadnici braniteljsko-stradalničke populacije nažalost prečesto ni ne dočekaju budući da je stopa smrtnosti u ranijim godinama puno veća nego u odnosu na opću populaciju stanovništva u Republici Hrvatskoj.</p> <p>Osim navedenog, uočeni su problemi u primjeni pojedinih zakonskih rješenja vezano uz obračun mirovinskih prava i računanje staža za vrijeme provedeno u obrani suvereniteta Republike Hrvatske.</p> <p>Nadalje, visina mirovinskih prava za braniteljsku populaciju često ne odgovara cilju osiguranja posebne skrbi za pripadnike iste populacije. Naime, prilikom obračuna staža, u praksi se odredba o dvostrukom stažu osiguranja ostvarenog za vrijeme Domovinskog rata, uslijed pretjeranog formalizma u tumačenju same odredbe, nije dosljedno primjenjivala, odnosno primjenjivala se samo u slučajevima uplaćenih doprinosa za to vrijeme.“</p> <p>U obrazloženju čl. 26. tog Konačnog prijedloga stoji: „Do kraja svibnja 2017. godine ukupno je umrlo 54.440 hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata od kojih je najveći broj umro s 52 godine starosti.“.</p> <p>Što se po ovim pitanjima promijenilo nakon donošenja Zakona? Odgovor je: Ništa ili gotovo ništa.</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Postoji Zakon o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju (NN 79/07, 114/11, 115/18) koji je donesen sa svrhom otklanjanja razlika u razini mirovina, odnosno ublažavanja razlike između mirovina ostvarenih do 31. prosinca 1998. godine prema prijašnjim propisima iz mirovinskog osiguranja i mirovina ostvarenih nakon 1. siječnja 1999., a koje su nastale zbog postupnog širenja obračunskog razdoblja za izračun mirovine na cijeli radni vijek.</p> <p>Dodatak prema čl. 1. tog zakona imaju svi čija je „mirovina ostvarena i određena isključivo prema Zakonu o mirovinskom osiguranju od 1. siječnja 1999.“</p> <p>Prema čl. 3. istog zakona: „Pravo na dodatak na mirovinu prema ovome Zakonu ne pripada korisnicima kojima je mirovina određena pod povoljnijim uvjetima i/ili na povoljniji način prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju...“</p> <p>Zavisno od godine ostvarenja mirovine ovaj dodatak iznosi od 4,0 do 27,0% od mirovine za osiguranike osigurane samo u I. stupu. Na mirovine ostvarene u 2010. godini i sljedećim godinama iznosi 27,0%. Ako bi se odredba čl. 1. primjenjivala kako piše, po slovu Zakona, umirovljenici koji su ostvarili mirovine nakon 1. siječnja 2014., kada je na snagu stupio novi zakon, Zakon o mirovinskom osiguranju (NN 157/13), više nebi imali pravo na taj dodatak, obzirom da mirovine nisu ostvarene i određene isključivo prema Zakonu o mirovinskom osiguranju od 1. siječnja 1999.</p> <p>Ipak, člankom 79. stavkom 2. novog Zakona ovaj dodatak (kojeg po slovu zakona od 1. siječnja 2014. više nema jer se mirovine ne ostvaruju po zakonu iz 1999. godine!) postao je sastavni dio mirovine. Naime čl. 79. st. 2. novog ZMO-a propisuje: „U svotu mirovine određenu prema stavku 1. ovoga članka uračunava se dodatak na mirovinu određen na način i pod uvjetima propisanim Zakonom o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju.“.</p> <p>Koji je to način i koji uvjeti i kako to u praksi funkcionira?</p> <p>Ukoliko se radi o mirovinama ostvarenim isključivo na temelju Zakona o mirovinskom osiguranju (civilnim mirovinama), HZMO ovaj de jure „nepostojeći dodatak“ od 27% uključuje u svotu mirovine, ali za branitelje koji su ostvarili pravo na mirovinu temeljem tih istih propisa i uz primjenu čl. 27. Zakona o hrvatskim braniteljima, taj „nepostojeći dodatak“ i ne postoji.</p> <p>Obrazloženja dobivena iz HZMO-a su različita, zavisno tko se javi na neki od ponuđenih brojeva info telefona objavljenih na internetskim stranicama HZMO-a i s kim vas dotična / i spoji.</p> <p>Navodim neke:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Može se ići u mirovinu samo po jednom zakonu: ili po ZMO-u ili ZOHBDR-u; 2. Ne isključuju se zakoni međusobno, ali da budete sigurni spojiti vas s gospođom koja se posebno bavi braniteljskim mirovinama; 3. Nema se pravo na dodatak obzirom na čl. 3. Zakona o dodatku na mirovine po kojemu dodatak „ne pripada korisnicima kojima je mirovina određena pod povoljnijim uvjetima i/ili na povoljniji način prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju“, ali na pitanje o stažu u dvostrukom trajanju, odgovor je da HZMO braniteljima priznaje pravo na staž u dvostrukom trajanju za vrijeme sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske. 	<p>ostvaruju pravo ranije, prema krećem obračunskom razdoblju ili je ona povećana samo po osnovi određenog statusa), ne mogu biti obuhvaćene Zakonom o dodatku.</p> <p>Prema tome, nije moguće izdvojiti jednu posebnu kategoriju, u konkretnom slučaju hrvatske branitelje iz Domovinskog rata, a da se isto ne osigura i ostalim kategorijama umirovljenika koji su mirovinu ostvarili prema posebnom propisu.</p> <p>Pri tome naglašavamo da svaki osiguranik koji ispunjava uvjete za priznanje prava i prema odredbama ZOMO-a, može ostvariti dvije mirovine u sustavu mirovinskog osiguranja generacijske solidarnosti te izabrati isplatu povoljnije mirovine.</p>
--	--	--	---

			<p>4. Branitelji imaju pravo na 50 lipa po danu sudjelovanja u ratu.</p> <p>Moje opaske / daljnja pitanja na odgovore dobivene iz HZMO-a:</p> <p>Ad 1. Gdje piše da se zakoni međusobno isključuju? Ako se koriste prava po ZOHBDR-u, po kojem zakonu se određuje vrijednost osnovnog boda? Za izračun povećanja osnovnog boda hrvatskih branitelja iz čl. 27. ZOHBDR-a nemoguće je ne koristiti ZMO, što je jasno čita i u čl. 26. ZOHBDR-a.</p> <p>Ad 2. Ok. Bio sam spojen.</p> <p>Ad 3. Ako se, unatoč prije navedenom, primjenjuje čl. 3. Zakona o dodatku na mirovine pa se primjena čl. 27. ZOHBDR-a smatra da se mirovina određuje pod povoljnijim uvjetima, nije li ista stvar ako se koristi pravo na staž u dvostrukom trajanju (iako neznatno, korištenjem tog prava mirovina se malo povećava; to neznatno je povoljniji način u odnosu na isključivo „civilnu mirovinu“ pa bi to također trebalo isključivati pravo na „nepostojeći dodatak“, ali ...eto to pravo, koje ne povećava znatno iznos mirovine zbog načina kako se računaju vrijednosni bodovi (čl. 81. ZMO-a), ipak se priznaje, a tko bi i mogao osporiti to pravo kad se od samog početka rata spominjalo pravo na staž u dvostrukom trajanju!).</p> <p>Ad 4. ??? Ne znam o čemu govori, a nisam siguran da li on zna ili ne zna.</p> <p>U HZMO-u ne može se dobiti konzistentan odgovor na tražene informacije! Da li je to zbog nedorečenosti propisa ili postoje i drugi razlozi?</p> <hr/> <hr/> <p>Predlažem da se novim izmjenama i dopunama ZOHBDR-a regulira pitanje „nepostojećeg dodatka na mirovine“ propisanog Zakonom o dodatku na mirovine te stavcima 1. i 2. članka 79. ZMO-a i istovremenih korištenja prava iz ZOHBDR-a.</p> <p>Kako se u dijelu javnosti sve mirovine ostvarene primenom nekog prava iz ZOHBDR-a vole nazivati „povlaštene“ ili „privilegirane“ mirovine potrebno bi bilo izvršiti statističku analizu visine i vremena korištenja tih „povlaštenih“ mirovina (izuzev invalidskih mirovina i mirovina koje su ostvarili članovi obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, jer nema tih novaca koji bi stradalnicima nadoknadili gubitak osobe ili gubitak zdravlja) kako bi se vidjelo da li su one doista povlaštene i koliko opterećuju mirovinski sustav ili sustav općenito opterećuju oni koji su imali „povlasticu“ da ne sudjeluju u Domovinskom ratu i dobro se uhlebe i potkože za to za to vrijeme.</p> <p>Konkretno, predlažem da se hrvatskim braniteljima u pogledu prava iz mirovinskog osiguranja daju u svemu ista prava kao i ostalima, ali da im se zavisno od procjenjenog vremena „uživanja“ tih prava u odnosu na procjenjeno vrijeme „uživanja“ prava nebraničeljske populacije osnovni bod smanji ili poveća za određeni faktor te se time donekle dovede do Ustavom zajamčene jednakosti, iako to nebi bila jednakost obzirom da je u pitanju i kvaliteta života, ali to je teško mjerljivo i potrebno je regulirati odredbama koje se tiču zdravstvenog osiguranja i dr.</p> <p>Primjer: prema sadašnjoj praksi HZMO-a hrvatskom branitelju iz čl. 27. ZOHBDR-a koji je u Domovinskom ratu proveo tri i pol godine osnovni bod bi se povećao za 26%, ali bi izgubio 27% dodatka na mirovine pa mu se niti ne isplati koristiti to pravo nego prihvatiti mirovinu bez te „privilegije“, a mirovinu će uživati do smrti (kako je već naprijed napisano najveći broj branitelja, do svibnja 2017. godine, umro je s 52 godine starosti). Pretpostavljam da je sada stanje nešto bolje u odnosu na 2017.</p>		
13	GORAN ŽALAC	NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI	<p>Naziv hrvatski branitelj treba zamijeniti s nazivom veteran Domovinskog rata.</p> <p>Rat je završio. Granice RH štite pripadnici vojske, policije i europski mehanizmi zaštite poput NATO-a.</p> <p>Praksa razvijeh zemalja je da nakon završetka rata branitelji postaju veterani, a u slučaju RH to su veterani Domovinskog rata.</p>	Nije prihvaćen	S obzirom na ustaljeni izraz, nema potrebe uvoditi novi naziv.
14	Brdarić Ivica	NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O	Koliko shvaćam cilj ovih novih izmjena zakona je uz ostale ciljeve i ubrzanje postupka za ostvarivanje statusa Hrv i a na način da je prijedlog ministarstva branitelja u tom smislu ukidanje prethodne	Nije prihvaćen	U svezi navoda da "velika većina predmeta koja nisu imala kontinuitet liječenja

		IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI	<p>stručne procjene zbog nekih normativa i organizacijskih problema a zbog kojih postupci u ostvarivanju statusa Hrvi su daleko izvan zakonskih okvira. Iako svi stručnjaci (Hrvatska psihološka komora, Katedra za psihijatriju Medicinskog fakulteta ili Nacionalni centar za psihotraumu Ministarstva branitelja, ugledni psihijatri itd...) kažu ipak da je problem oko dobivanja Hrvi druge prirode. Naime velika većina predmeta koja nisu imala kontinuitet liječenja već je na stručnoj procjeni kao prvom filteru dobivala negativnu ocijenu, što je u neku ruku bilo dobro jer se kasnije na prvostupanjskom i drugostupanjskom vještačenju stvarala manja gužva. Tako da se ukidanjem "Stručne procjene" može dogoditi čak suprotan efekt. Dakle problem nije u "stručnoj procjeni" nego u tome što je još uvijek na snazi pravilnik po kojem su rješenja privremena. Dakle, netko tko se već 10-15 godina liječi od psihičkih problema i prođe pregled na desetine psihijata i psihologa, tj. prođe detaljnu i suvremenu dijagnostičku proceduru, nakon toga dobije potvrdu da mu je bolest posljedica rata, ode na Zavod za vještačenje, dobije stupanj tjelesnog oštećenja od minimalno 20 posto i onda mu je ta ocjena privremena sljedeće tri godine. Znači on mora još više puta izlaziti na komisije da bi mu ta ocjena bila stalna. To je besmisleno i po svim medicinskim parametrima nonsens. Svi stručnjaci koje se pitalo su rekli da to tako ne može. Znači svim onim braniteljima kojima se u kliničkim uvjetima provjerilo postojanje uzročno-posljedične veze i koji prođu tim cijelim propisanim postupkom sa kojim se složila i vlada RH te dobiju Hrvi ta rješenja trebaju biti odmah trajna, a ne da se isto razvlači još u idućih 5-6 godina, osim što je to bespotrebno maltretiranje branitelja to je i udar na državni proračun u smislu nekoliko tisuća novih nepotrebnih pregleda samo za te iste branitelje. Tako da izbacivanjem prethodne stručne procjene iz postupka ostvarivanja statusa Hrvi a bez krucijalne izmjene statusa "privremenih" rješenja neće biti planiranog učinka.</p>		<p>već je na stručnoj procjeni kao prvom filteru dobivala negativnu ocijenu, što je u neku ruku bilo dobro jer se kasnije na prvostupanjskom i drugostupanjskom vještačenju stvarala manja gužva", ističemo da bez obzira na pozitivno ili negativno mišljenje u prethodnoj stručnoj procjeni, slijedilo je vještačenje u ZOSIU-u. U svezi prijedloga određivanja statusa HRVI privremeno za određene bolesti, ističemo da navedeno nije predmet ovog Zakona.</p>
15	Saša Debeljak	NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI	<p>Molim Vas da povučete prijedlog izmjene zakona iz procedure.</p> <p>Svaki put kad ste nešto mijenjali napravili ste nove podjele i među braniteljima i među narodom koji to sve gleda kroz prizmu medijske hajke kojoj nazočimo. Doista Vam nije namjera ispraviti nepravilnosti i nepravde, jer ste na njih upozoravani i prilikom donošenja prethodnih promjena zakona. Sve što ste učinili je jednako onom što vidimo svaki dan u ovom smeću zvanom parlamentarna demokracija: neki imaju sva moguća prava, pa i više od toga, a neki se za mrvicu neće izboriti ni za dva života.</p> <p>Ugušili ste birokracijom i podjelama jedan mlad i kvalitetan dio društva, koji je bio spreman na žrtvu i vlastitog života za boljitak svih i zavadili ga sa narodom koji je danas uvjeren da svi branitelji sjede na grbači proračuna i po kladionicama.</p> <p>Toliko ste nas, branitelje, šikanirali i ponižavali da nam je potreban zakon o dignitetu domovinskog rata, kao da će nas poštivati više jer tako zakon kaže?</p> <p>Ništa prema nama niste učinili pošteno i sve radite sa figom u džepu. Moje je cijelo zapovjedništvo u invalidskim mirovinama, svi su zakačili ptsp od straha dok su pravili spiskove koga će poslati na stražu. No, oni su znali što nas čeka. Zato i jesu bili zapovjednici.</p> <p>Bivši ministri po potrebi mijenjaju rješenja i postotke invalidnosti kao ja čarape i ne moraju čekati godinama na vještačenje, dodjeljujete PRIVREMENA rješenja o hrvi 30 godina nakon rata, omjeri uzroka invalidnosti se dijele i prodaju kao salata na placu, izmišljaju se nebuloze poput kontinuiteta pripadnosti i uskraćivanjem prava šikaniraju ljudi koji su propustili jedan dan između postrojbi, ne svojom voljom nego propustima birokratskog aparata.</p> <p>Niti jedan registar nemate uređen a niste bili u stanju niti pošteno razdijeliti borbeni od neborbenog sektora. Svima je poznat primjer da čistačica u MUP-u ima više dana borbenog sektora od vojnika ili policajca. Dodijelili ste nam dionice budući ratovanje od sredine 1990.(!) godine sa 8 bodova (dajte mi jedno ime čovjeka koji je tada ratovao, možda Branimir Glavaš, koji je slao novake u jna sve do ožujka 1991. i za to si uredno upisao borbeni sektor i dionice) a specijalcima za onu muku od Velebita jedan.</p> <p>Takvih i sličnih primjera ima stotine, mogao bih do sutra nabrajati.</p> <p>Branitelji su već navikli da od rata imaju samo muku. Prestanite nam čačkati po ranama. Prestanite nas spominjati. Ostavite nas već jednom na miru.</p> <p>I da, još nešto, jeste li ikad dobro pogledali nekog klinca od 18 godina? Je li vam uopće jasno što ste im učinili dajući im pušku u ruke?</p> <p>Da, jasno Vam je.</p>	Primljeno na znanje	Komentar ne sadrži konkretne prijedloge za izmjenu Zakona

			<p>Jer njihova je budućnost omogućila Vašu.</p> <p>Ne dajte nam ništa, ali nam barem JEDNOM, ljudski, od srca recite HVALA!</p>		
16	Ivan Mamić	<p>NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI</p>	<p>Poštovani,</p> <p>predlaže se u Nacrt predmetnog prijedloga uvrstiti nadopunu čl. 3. st 1.) toč. b) Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (NN 121/17, 98/19) (nastavno: Zakon) koja glasi:</p> <p>"pripadnik naoružanih odreda Narodne zaštite koji je bio izravno angažiran kao pripadnik borbenog sektora najmanje 100 dana od 30.srpnja 1991 do 31.prosinca 1991."</p> <p>na način da se iza riječi "...31. prosinca 1991. " doda:</p> <p>" Pripadniku naoružanih odreda Narodne zaštite koji je i poslije 31.prosinca 1991. stupio u postrojbe HV priznaje se kao borbeni sektor i vrijeme provedeno u naoružanim odredima Narodne zaštite bez posebnog zahtjeva za priznavanje statusa HB."</p> <p>OBRAZLOŽENJE:</p> <p>Bio sam pripadnik NONZ od samog početka pa do kraja prosinca 1991.Uredno evidentiran u odjelu NO kao pripadnik Naoružanih odreda i sa pripadajućom iskaznicom pripadnika Naoružanih odreda. Mojim suborcima koji su tijekom studenog i prosinca 1991. angažirani iz Narodne zaštite u postrojbe HV vezano je priznato pravo u borbenom sektoru za vrijeme provedeno u NONZ-e. Osobno sam otišao u postrojbu HV tijekom siječnja 1992. i to pravo nemam već moram tražiti nekakve svjedoke da to potvrde, slati zahtjev u MB i prolaziti bespotrebne torture. Nepravda je velika jer moram dokazivati nešto što je mojim suborcima automatski pripisano a bili smo cijelo vrijeme u istim pripremnim akcijama, na istom prostoru i u isto vrijeme.</p> <p>Prema tome, predlažem kao nadopunu u Zakonu uvrstiti odredbu kojom bi se pripadniku naoružanih odreda Narodne zaštite koji je i poslije 31.prosinca 1991. stupio u postrojbe HV priznao kao borbeni sektor i ono vrijeme provedeno u naoružanim odredima Narodne zaštite bez posebnog zahtjeva za priznavanje statusa HB, kako bi se na taj način osigurala jednakost između branitelja i ubrzao i pojednostavio postupak ostvarivanja prava branitelja.</p> <p>S poštovanjem.</p>	Nije prihvaćen	<p>Člankom 179. Zakona već je propisano da status hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata utvrđuje ministarstvo nadležno za obranu odnosno ministarstvo nadležno za unutarnje poslove po zahtjevu stranke nakon provedenoga upravnog postupka ili po službenoj dužnosti na temelju činjenica o kojima vodi službenu evidenciju. Dakle, o činjenicama o kojima se ne vodi službena evidencija, potrebno je podnijeti zahtjev i u upravnom postupku dokazati da je osoba sudjelovala u obrani suvereniteta RH.</p>
17	Blaženko Radoš	<p>NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI</p>	<p>Poštovani, hvala vrijedna je inicijativa za dopunama i izmjenama postojećeg Zakona bez obzira na svu negativu koja se oko toga proteže medijskim prostorom. Ova država se jednostavno MORA odužiti svojim braniteljima na čijem angažmanu i požrtvovnosti je i nastala. I to sve i jednom branitelju i dragovoljcu na jednak i dostojanstven način i dok god to ne bude učinjeno ne treba stati s time. Obvezati i ovu i sve buduće Vlade da štite i poštuju institut hrvatskog branitelja i dragovoljca kao najsvetiju tekovinu države Hrvatske. Slijedom navedenoga treba izmijeniti i to pod HITNO uvjete za odlazak hrvatskog branitelja i dragovoljca u mirovinu.</p> <p>Mišljenja sam da je sadašnji uvjet 60/35 za prijevremenu mirovinu neodrživ s obzirom na današnji tempo, kvalitetu života, radne uvjete i sve ostale životne faktore koje utječu na kvalitetu života ove populacije. Jer, ako netko ima 5 godina i 8 mjeseci borbenog sektora ide prije u starosnu mirovinu nego u prijevremenu. Stoga predlažem da PRVI uvjet za starosnu mirovinu sa najvišom stopom za izračun mirovine za hrvatskog branitelja, dragovoljca, bude više od 1700 dana borbenog sektora, te 55 godina života sa ostvarenim stažem od najmanje 33 godine efektivnog staža, a za osobe sa statusom samo hrvatskog branitelja više od 1800 dana borbenog sektora, 55 godina života te 34 godina radnog staža. Prijevremena mirovina da bude ostvariva sa 38 godina radnog staža bez obzira na godine života ovisno o broju dana provedenih u borbenom sektoru. Dakako da treba voditi računa o broju dana provedenih u obrani suvereniteta prilikom izračuna iznosa mirovine za svakoga ponaosob. Bez ovako postavljenih stvari hrvatski branitelji neće puno dobiti za svoje sudjelovanje u Domovinskom ratu jer velika većina po sadašnjem Zakonu najvjerojatnije nikada neće dočekati svoju prvu mirovinu kao hrvatski branitelj. Ponavljam, država Hrvatska ovo je dužna svojim najboljim ljudima!</p>	Nije prihvaćen	<p>Člancima 26.-38. Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (NN, 121/17 i 98/19) već su propisani su uvjeti za ostvarivanje prava na starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu te prava na invalidsku mirovinu povoljniji od onih iz Zakona o mirovinskom osiguranju. Napominjemo da je hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata za vrijeme sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske priznat staž osiguranja u dvostrukom trajanju.</p>
18	NENAD ŠIPOŠ	<p>NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I</p>	<p>Pošto će po novom zakonu članak 182. hrvatske branitelje u postupku ostvarivanja statusa HRVI iz DR vještačenje provoditi liječnička komisija Ministarstva hrvatskih branitelja a koja će određivati omjer RAT-MIR, da isti imaju više parametara u</p>	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.

		DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI	određivanju istih kao što su: težina dijagnoze, broj dana u borbenom sektoru, u kojoj postrojbi ili jedinici je bio pripadnik, ratni put u kojem je opisano gdje je njegova postrojba djelovala, akcije, da li je bilo borbenih djelovanja itd. Svi smo svjesni da je do sada liječnička komisija ZOSI imala puno ne logičnosti i nisu gledali ove ostale parametre osim liječničke dijagnoze, a sam postupak se razdužio na 3 godine do prvog privremenog rješenja što znači da do trajnog treba i do 6 godina. Ovim tempom mnogi naši branitelji neće dočekati trajno rješenje za HRVI, nažalost.		
19	Mario Baier	NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI	treba izmijeniti odredbu članka 195.ZOHBDR - a .Da status i prava ostvareni prema prijašnjem zakonu ZOHBDR - a čije ostvarivanje traje na dan stupanja sadašnjeg , važećeg ZOHBDR ne ostanu na snazi , te da se propiše da se na temelju statusa ostvarenim sadašnjim , ZOHBDR-a ponovo određuje mirovina stečena prema prijašnjim ranije važećim ZOHBDR-a .Tj da se omogoći novi preračun mirovine .	Nije prihvaćen	Člankom 195. jamči se zaštita stečenih prava. Posebnim člankom je predviđena mogućnost prevođenja ranije priznatih prava i određivanje najniže mirovine prema ovom Zakonu umjesto priznate mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju i za one hrvatske branitelje koji nisu bili zatečeni korisnici najniže mirovine, jer im je u trenutku odlaska u mirovina, mirovina određena prema Zakonu o mirovinskom osiguranju bila povoljnija od tada najniže braniteljske mirovine.
20	Željko Mihalić	NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI	Siva zona primjene postojećega i prijedloga Zakona, nigdje nije reguliran način procjene odnosa civilne i vojne mirovine za HRVI. Procjena se istresa iz rukava,kako se kome dopadneš ili bolje da ne nastavim dalje. Taj problem riješite nanotehnički i otklonite sve sumnje. Primjera radi nelogično je da si HRVI sa potpunom nesposobnošću za rad ,67 godina 49 godina radnoga staža a procjena 20%: vojne 80% civilne. Zanimljivo je da je to kao u nadležnosti HZZMO , kada se žališ na prvostepenu odluku ,žališ se Ministarstvu hrvatskih branitelja? Nadalje , oko zdravstvene skrbi, preventivni pregled, u pravilu ga ostvaruješ kada god hoćeš kod izabranoga liječnika opće medicine besplatno. Ono što predlažem da se razmisli i po mogućnosti obuhvatiti barem djelomice dentalnu medicinu koja za nas branitelje praktično nedostupna. Sa poštovanjem.	Nije prihvaćen	Zakonom o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (NN, 121/17 i 98/19) propisano je pravo na obvezno zdravstveno osiguranje, kao i određena prava izvan standarda prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja. Prijedlog se ne prihvaća, uz obrazloženje da je dentalna skrb prema općim propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju utvrđena kao standard prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja.
21	Mihaela Cimbalić	NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI	Treba izmijeniti i članak 173. stavak (2) Zakona. Podnošenje zahtjeva za utvrđivanjem novog postotka oštećenja organizma koje utječu na priznavanje prava nakon isteka šest mjeseci od izvršnosti rješenja je prekratak rok, jer se u praksi zahtjevi za pogoršanje podnose temeljem samo jednog novog medicinskog nalaza što neće dovesti do drugačijeg rješavanja zahtjeva a veliki broj takvih postupaka produžuje rješavanje svih zahtjeva.	Nije prihvaćen	Prema Zakonu o općem upravnom postupku, ne može se ograničiti pravo stranake na podnošenje zahtjeva. Iznimno zbog opravdanih razloga ovdje je učinjena iznimka. Naime, zdravstveno stanje u pravilu se ne može zbog iste bolesti u kratkom razdoblju značajnije pogoršati i završiti liječenje, a često podnošenje zahtjeva nije čimbenik na temelju kojeg bi se steklo pravo, već nastanak oštećenja organizma nakon završenog liječenja, te zahtjev ne treba nepotrebno podnositi dok liječenje nije završeno. Međutim, ne može se razmatrati dodatno produljenje ovog roka.

22	Brdarić Ivica	NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI	Poštovani, po zakonu koji je na snagu stupio 2017 god određeno je u čl.49 stav 5 kako se određuje najniža mirovina branitelja ....(5) Najniža mirovina određuje se od osnove koja iznosi 45% prosječne netoplaće po zaposlenome u pravnim osobama Republike Hrvatske u 2016. godini, a prema podacima Državnog zavoda za statistiku.....to je cca nekih 2500kn , predlažem izmjenu tog članka tako da isti glasi : "(5) Najniža mirovina određuje se od osnove koja iznosi 45% prosječne netoplaće po zaposlenome u pravnim osobama Republike Hrvatske za prethodnu godinu u kojoj branitelj ostvari pravo na najnižu mirovinu, a prema podacima Državnog zavoda za statistiku. Sve tako ostvarene mirovine se nadalje usklađuju svake naredne godine ." ..(tako da iste mirovine uvijek iznose 45% od prosječne neto plaće ,tj da takve mirovine prate rast prosječne neto plaće u Rh) ..... jer vjerujem da je smisao tog članka zakona iz 2017 bio da ista najniža braniteljska mirovina efektivno bude 45% od prosječne neto plaće u Rh ,a ne da ista ostane zabetonirana za prosjek iz 2016.... Prosječna mjesečna isplaćena neto plaća po zaposlenome u pravnim osobama Republike Hrvatske za razdoblje siječanj – kolovoz 2020. iznosila je 6 724 kune. ...što bi u prijevodu značilo da bi najniža braniteljska mirovina trebala sada biti 3026kn.... samo tako će biti ispunjen uvjet o očuvanju i zaštiti digniteta hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji u društvu.	Nije prihvaćen	Zakonom iz 2017. godine određen je fiksni iznos osnove za određivanje najniže mirovine kako bi se izbjegle razlike u visini mirovine ovisno o godini odlaska u mirovinu. Međutim iznos najniže mirovine povećava se ovisno o duljini sudjelovanja u obrani suvereniteta RH u borbenom sektoru.
23	Zoran Pervan	NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI	Pozdrav, Omogućite "prebacivanje" iz civilne u Braniteljsku jer pripadnici Narodne Zaštite su tek sada ostvarili Borbeni Sektor i Status Branitelja ali im nije omogućeno prebacivanje u Braniteljsku mirovinu. Ja sam u civilnoj kao HRVI, Branitelj, Dragovoljac, Borbeni Sektor i odbij me na Mirovinskom za Braniteljsku. Molim Vas da omogućite to. Hvala!	Prihvaćen	Navedni prijedlog već je obuhvaćen člankom 20. Nacrta prijedloga zakona kojim je predviđeno da hrvatski branitelji iz Domovinskog rata i dragovoljci iz Domovinskog rata kojima je taj status ili dodatni dani sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske u borbenom sektoru priznati nakon što su već ostvarili mirovinu određenu prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, imaju pravo da im se ta mirovina ponovno odredi prema ovome Zakonu, od prvog dana slijedećeg mjeseca nakon podnesenog urednog zahtjeva, ako im je to povoljnije i ako ispunjavaju uvjete određene ovim Zakonom.
24	UDRUGA NEZAPOSLENIH HRVATSKIH BRANITELJA DOMOVINSKOG RATA	NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI	Poštovani, DODATI: Dodati mogućnošću rada temeljem Ugovora o djelu do visine kako je propisano u NN 118/18, a vezano za nezaposlene osobe prijavljene na Zavod za zapošljavanje primijeniti i dodati u Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na naknadu za nezaposlene hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji. OBRAZLOŽENJE: Hrvatski zavod za zapošljavanje: Temeljem Zakona o tržištu rada (NN 118/18) osoba se prestaje voditi u evidenciji nezaposlenih ako ostvari mjesečni primitak od pružanja usluga prema posebnim propisima ili ostvari mjesečni primitak, odnosno drugi dohodak prema propisima o porezu na dohodak s obzirom na podatak o uplaćenim doprinosima za obvezna osiguranja dobivenih od Središnjeg registra osiguranika, a koji je veći od prosječne isplaćene novčane naknade u prethodnoj kalendarskoj godini, a iznosi 2433.45 kn. Matematički izgleda ovako: Za isplatu neto iznosa 2.433,00 kuna potrebno je uplatiti bruto iznos od 3.557.00 kuna. Razlika iznosi 1.124,00 kune koje se u uplaćuju u Proračun za doprinose, poreze i prirez, te je taj iznos dostatan za isplatu same naknade od 1.097,58 kn i 0,3326 kn po danu sudjelovanja u borbenom sektoru. Dodati mogućnošću rada temeljem Ugovora o djelu do visine kako je propisano u NN 118/18, a vezano za nezaposlene osobe prijavljene na Zavod za zapošljavanje primijeniti i dodati u Pravilnik	Nije prihvaćen	Prijava na Hrvatski zavod za zapošljavanje nije uvjet za ostvarivanje ovog prava. Zakonom iz 2017. već je povećan iznos naknade za nezaposlene hrvatske branitelje iz Domovinskog rata, tako da se na osnovicu od 1097, 58 kuna dodaje dodatak ovisno o duljini sudjelovanja u Domovinskom ratu jer sva prava prema ovom Zakonu su svojevrsna naknada za sudjelovanje u Domovinskom ratu, a ne socijalna prava.

			<p>o načinu ostvarivanja prava na naknadu za nezaposlene hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji.</p> <p>IZMJENA: Osobe iz članka 107. ovog zakona ostvaruju pravo na novčanu naknadu za nezaposlene danom prijave na Hrvatski zavod za zapošljavanje ili danom isplate zadnje naknade zbog nezaposlenosti koju isplaćuje Hrvatski zavod za zapošljavanje.</p> <p>OBRAZLOŽENJE: Period od tri mjeseca je predugačak zato što se zamolba za naknadu može podnijeti nakon proteka 3 mjeseca od zadnje novčane naknade, a sam postupak traje oko mjesec dana, te će tako prva naknada za nezaposlene biti isplaćena 4 mjeseca nakon zadnjeg primitka bilo kojih primanja. Problem je kako preživjeti 4 mjeseca bez ikakvih primanja.</p> <p>IZMJENA: Članak 15. (1) Korisnicima naknade za nezaposlene iz članka 107. točaka a), b), d), e), f) i g) Zakona koji u prethodna tri mjeseca u kućanstvu nemaju prihode od utjecaja na naknadu za nezaposlene naknada za nezaposlene određuje se u iznosu od 33% od utvrđene proračunske osnovice.</p> <p>Obrazloženje: Prag rizika od siromaštva u 2019. za jednočlano kućanstvo iznosio je 32.520,00 kuna na godinu (IZVOR: DZS) što iznosi 2.708,00 kuna mjesečno te predlažemo da se naknada za nezaposlene određuje u iznosu od 50% od utvrđene proračunske osnovice.</p> <p>UDRUGA NEZAPOSLENIH HRVATSKIH BRANITELJA DOMOVINSKOG RATA</p>		
25	Krunoslav Krapec	NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI	<p>Poštovani,</p> <p>slažem se s ministrom Medvedom da je ovaj trenutni Zakon neprovediv, bar ne u ovoj dosadašnjoj formi te su izmjene logične i nužne.</p> <p>Također, činjenica je da velik broj branitelja godišnje umre i da velik broj njih u konačnici niti ne dočeka prvu mirovinu, posebno ne onu braniteljsku.</p> <p>Ako je namjera Vlade i Ministarstva poštena i iskrena, molim vas da se po ne znam koji puta ne rade samo kozmetičke izmjene ovog Zakona, već da se svi zajedno uhvatite u koštac sa suštinskim problemima ove populacije.</p> <p>Konkretno, ja sam također branitelj - dragovoljac. Iza sebe imam već dvije operacije kralježnice (2010. i 2019. god.) te mi je zbog karcinoma odstranjen bubreg, također 2019. godine. Tegobe s kralježnicom su krenule još prije 2000. godine, a vjerujem da je hladnoća i rat samo pokrenuli kasnije tegobe. Na moju žalost, za vrijeme rata nisam obilazio doktore, već sam samo pio tablete protiv bolova i teško da ću danas ostvariti prava po pitanju vojne invalidnosti jer iz vremena rata nema neke adekvatne liječničke dokumentacije. Zbog svega prethodno navedenog, ja ću vjerojatno biti još jedan od branitelja koji neće dočekati prvu mirovinu.</p> <p>Dakle, ako želite pomoći ovoj još živućoj braniteljskoj populaciji, omogućite nam odlazak u prijevremenu braniteljsku mirovinu s navršениh 35 godina radnog staža (mislim na stvarni radni staž bez pripisa) te s navršениh 55 godina starosti. To je ono što nama kao braniteljima sada treba i mislim da je to onaj minimum koji smo zaslužili.</p> <p>S poštovanjem, Krunoslav Krapec</p>	Nije prihvaćen	Ovim zakonom već su propisani uvjeti za ostvarivanje prava na mirovinu za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata pod povoljnijim uvjetima od općeg propisa.
26	Mirjana Amidžić	NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM	<p>Poštovani,</p> <p>Udovica sam poginulog hrvatskog branitelja. Imam s njim utvrđenu izvanbračnu zajednicu i dijete. Nikada nisam ostvarila status člana budući sam stupila u drugi brak. Pišem vam ovim putem ezano uz dopunu 178. Članka, Stavka 1. gdje se navodi da "Bračni ili</p>	Nije prihvaćen	Do 2012. godine do stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji

		BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI	<p>izvanbračni drug smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, umrloga hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata ili umrlog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata stupanjem u brak ili izvanbračnu zajednicu ne gubi prava iz ovoga Zakona koja su ostvarena priznavanjem statusa člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, umrloga hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata ili umrlog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata".</p> <p>U petak sam vidjela kako je na E-savjetovanju izašao prijedlog o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskim braniteljima domovinskog rata i članova njihovih obitelji i vidim da se navedeni članak nije promijenio pa Vas ovim putem molim da ga promijenite, tj. nadopunite ili ubacite novi stavak u kojem se omogućuje priznavanje statusa člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i onom bračnom ili izvanbračnom drugu koji je stupio u drugi brak, a nije nikada riješio svoj status člana poginulog hrvatskog branitelja te s istim ima dijete. Ovaj Zakon je nepravedan, budući stavlja po strani osobe koje pravo nikada nisu ostvarile pravo jer su ušle u drugi brak, a takvih osoba je neznatan broj u RH.</p> <p>S poštovanjem</p>		<p>(„Narodne novine“ broj 140/12) bilo je predviđeno da bračni ili izvanbračni drug stupanjem u brak ili izvanbračnu zajednicu gubi prava predviđena propisima koja je ostvario kao član obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i umrloga HRVI iz Domovinskog rata od I. do IV. skupine.</p> <p>Izmjenom članka 117. Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji 2012. određuje se da bračni i izvanbračni drug stupanjem u brak ili bračnu zajednicu ne gubi prava koja je ostvario kao član obitelji smrtno stradaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata.</p> <p>Članak 178. stavak 1. novog Zakona gotovo je identičan kao i članak 117. prijašnjeg Zakona te se primjenjuje na isti način. Međutim, daljnje širenje ove odredbe neprihvatljivo je kako s pravnog, tako i s moralnog stajališta.</p> <p>Obiteljskim zakonom je propisano da su bračni drugovi dužni uzajamno se pomagati i uzdržavati. Stupanjem u novi brak, smatramo da ne postoji osnova za potraživanje ikakvih prava iz prijašnjeg supruge smrtno stradalog hrvatskog branitelja. Radi zaštite stečenih prava, člankom 117., odnosno sada člankom 178. omogućeno je udovicama koje su već ostvarile prava iz smrtnostradalog da ista i zadrže.</p>
27	Joso Vukić	NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI	Kao dragovoljac Domovinskog rata sa provedenih 1700 dana u borbenom sektoru te sa 20 godina djelatne vojne službe u potpunosti podržavam novi zakon o Hrvatskim braniteljima, a pogotovo sa ovim novim dopunama i izmjenama, te sam mišljenja da bi sa novim dopunjenim zakonom svi Hrvatski branitelji koji do sad zbog raznih razloga nisu ostvarivali prava sa ovim zakonom na odgovarajući i brži način ostvarili svoja prava.	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.
28	Ivan Zidarević - Europska civilna inicijativa Zagreb	NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG	Zakon o pravu na pristup informacijama (čl. 11., st. 3.) navodi da su tijela javne vlasti dužna da provedu savetovanje s javnošću u pravilu od 30 dana. Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji na stranicama e-Savjetovanja otvoren je 29.01.2021.do 11.02.2021. godine, što je manje od zakonskih 30 dana.	Primljeno na znanje	Zakonom o pravu na pristup informacijama je propisano da su tijela javne vlasti dužna provesti savjetovanje s javnošću u trajanju U PRAVILU od 30 dana. Dakle, Zakon dopušta trajanje savjetovanja i manje od 30 dana.

		RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA			
29	Milan Drača	NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI	Mišljenja sam da bi bilo korisno pravo na naknadu dijela školarine iz čl. 124. st. 1. proširiti i na one osobe koje studiraju u statusu izvanrednih studenata kao što je slučaj sa studentima poslijediplomskih studija. Srednjoškolski učenici i redoviti studenti imaju pravo na potporu za vrijeme školovanja pa se čini logičnim da se i onim osobama koje same snose troškove svog studiranja da potpora u vidu naknade dijela školarine.	Nije prihvaćen	Kod naknade dijela troškova školarine poslijediplomskih studija na visokim učilištima (sveučilišnih i specijalističkih), uvjet nije status redovnog studenta, jer kod poslijediplomskih studija takva podjela ne postoji.
30	zvonko čulina	NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI	Hrvatskim braniteljima dragovoljcima Domovinskog rata više od 100 dana koji su bili u neborbenom sektoru (logistika itd) koji su otišli u mirovinu 6 A Zakona, koji imaju trenutno mirovinu manju od minimalne mirovine zajamčene trenutnim Zakonom treba dodjeliti tj priznati mirovinu kao civilnim stradalnicima iz Domovinskog rata do iznosa u protuvrednosti od 500 eur u kunama. Također im treba priiznati cijeli mirovinski i staž osiguranja u dvostrukom trajanju.	Nije prihvaćen	Mirovinska prava hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata DVO i službenih ovlaštenih osoba regulirana su Zakonom o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba. Ova prava su povoljnija u nekim dijelovima u odnosu na prava predviđena općim mirovinskim propisom. Sukladno stajalištu sudova nije moguće u ostvarivanju mirovinskih prava koristiti povoljnije uvjete iz dva ili više propisa. Stoga, nije moguće ovim Prijedlogom Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskim braniteljima i članovima njihovih obitelji propisati još jedne povoljnije uvjete za mirovinska prava navedenih osoba. Moguće je samo izmjenama Zakona o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba predvidjeti nova prava za ovu skupinu hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata.
31	zvonko čulina	NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA	Da li mogu ostvariti braniteljska prava osobe koje nemaju status branitelja, a koje su bile u radnom odnosu, a koje su mobilizirane početkom Domovinskog rata te su iste izvršavale radnu obvezu na prvoj crti bojišnice, temeljem čl.3 st.1 i 2 (NN 121/2017) Zakona HBDR i članova njihovih obitelji?	Nije prihvaćen	Članakom 13. važećeg Zakona je predviđeno da prava hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata utvrđena

		<p>ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI</p>	<p>Obrazloženje:</p> <p>Sukladno izjavi Vlade RH od 16.12.1996.godine i dodatku izjavi Vlade RH od 14.02.1997.godine i međunarodno preuzetim obvezama RH u postupku mirne reintegracije, osobama koje su zatočene u radnom odnosu i koje su u postupku mirne reintegracije i nakon njega nastavile raditi u državnim i javnim poduzećima i ustanovama. U postupku konvalidacije na temelju utvrđene činjenice trajanja zaposlenja prizna razdoblje zaposlenja u mirovinski staž kao staž osiguranja te dvostruki staž jer su bili učesnici na prvoj crti bojišnice u vrijeme rata. KONVALIDACIJA od 2008 do 2020.god (više od 19 000 stanovnika SAO KRAJINE prima hrvatske mirovine. Naime, sukladno navedenom, također su zaslužile i osobe koje su imale radnu obvezu na prvoj crti bojišnice temeljem te ODLUKE Vlade RH.</p> <p>Prijedlog rješenja tih prava se nalaze u doli pomenuta dva Zakona ili temeljem čl.3 st. 1 i 2 Zakona HBDR i članova njihovih obitelji izmjenom i dopunom navedenog Zakona uvrštavanjem u isti : osobe koje su izvršavale radnu obvezu na prvoj crti bojišnice a koje su radile u javnim i državnim poduzećima U Hrvatske šume, HEP ODS itd)</p> <p>Temeljem čl.96 st.1 Zakona o općem upravnom postupku (NN 47/09) i čl. 3 st. 1 i 2 Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (NN 121/2017) utvrđuje se osnovanost podnošenju ZAHTEVA za priznavanje statusa hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata.</p> <p>ZAKON O OPĆEM UPRAVNOM POSTUPKU Članak 96. (NN 47/09) 1) O upravnoj stvari odlučuje se RJEŠENJEM. (2) Sukladno Zakonu, akt kojim se odlučuje o upravnoj stvari može imati i drugi naziv. Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim ODLUKU O PROGLAŠENJU ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI ZAKON O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI Članak.3 st.1 i 2 (NN 121/2017) 1) Hrvatski branitelj iz Domovinskog rata je osoba koja je organizirano sudjelovala u obrani neovisnosti, teritorijalne cjelovitosti odnosno suvereniteta Republike Hrvatske kao: (2) Pod sudjelovanjem u obrani neovisnosti, teritorijalne cjelovitosti, suvereniteta Republike Hrvatske, odnosno vrijeme neposredne ugroženosti suvereniteta Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: obrana suvereniteta Republike Hrvatske), u smislu stavka 1. ovoga članka, podrazumijeva se oružani otpor agresoru i djelovanje u izravnoj svezi s tim otporom (odlazak u postrojbu, na borbeni položaj i povratak te obuka i priprema za odlazak na bojište) u vremenu od 5. kolovoza 1990. do 30. lipnja 1996. KAKO DOBITI STATUS HRVATSKOG BRANITELJA (POTVRDOM ILI RJEŠENJEM): Nakon što se izmjenama i dopunama zakona prizna status branitelja, zahtjevi se šalju (pojedinačno) Ministarstvu obrane sukladno Zakonu o obrani i Zakona o općem upravnom postupku</p>		<p>ovim Zakonom ostvaruju i pripadnici medicinskog osoblja, ratni izvjestitelji, pripadnici vatrogasnih postrojbi, pomorci, članovi posada brodova trgovačke mornarice i druge osobe kojima je organizam oštećen za najmanje 20% zbog rane ili ozljede koju su zadobili pri obavljanju vojnih ili drugih dužnosti po nalogu nadležnih tijela državne vlasti Republike Hrvatske u obrani suvereniteta Republike Hrvatske ili kao zatočenici u neprijateljskom logoru, zatvoru ili drugom neprijateljskom objektu u obrani suvereniteta Republike Hrvatske. Prethodno navedne osobe, ako ispunjavaju propisane uvjete, pripadaju sljedeća prava iz ovoga Zakona:pravo na osobnu invalidninu, pravo na posebni doplatk, pravo na doplatk za njegu i pomoć druge osobe, pravo na ortopedski doplatk i pravo na naknadu troškova prijevoza u svezi s ostvarivanjem prava iz ovoga Zakona.</p>
32	zvonko čulina	<p>NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA</p>	<p>Korisnicima sa najnižom braniteljskom mirovinom povećava se osnovica za 0,50 lipa ovisno o broju dana provedenih u borbenom sektoru (100 dana), a nikako se neće povećavati osnovica za taj iznos, hrvatskim braniteljima dragovoljcima Domovinskog rata, retroaktivno?</p> <p>Hrvatski branitelji dragovoljci u Domovinskom ratu su iznjeli sav teret te su stvorili i obranili lijepu našu Hrvatsku, čime su zaslužili da im se dodjeli neka nagrada za sve što su učinili za budućnost naše djece, a ne da ih se diskriminira i omanjuje od strane državne vlasti. Tako da smo svi jednaki u državi za koju smo se borili od agresora, a sukladno Ustavu RH čl. 14 st.2 čime su zajamčena svima jednaka prava.</p> <p>Prijedlog:</p> <p>Da se hrvatskim braniteljima dragovoljcima Domovinskog rata poveća osnovica za 0,50 lipa za svaki dan rata da budu svi jednaki pred Zakonom-retroaktivno.</p>	Nije prihvaćen	<p>Svim hrvatskim braniteljima (uključujući i dragovoljce), ako im je mirovina prema ovom ovom Zakonu ili prema ZOMO niža od najniže braniteljske mirovine, odredit će im najniža braniteljska mirovina koja se povećava za 0,50 lipa po danu sudjelovanja u borbenom sektoru.</p>

		SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI			
33	zvonko čulina	NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI	<p>Da li smatrate da li su hrvatski branitelji dragovoljci Domovinskog rata (učesnici do 15.01.1992.godine) zaslužili od Hrvatske države financisku potporu za svoje zasluge tijekom Domovinskog rata, kako to čine javna poduzeća po jednom mjesecu 1.000,00 kn i za jednu godinu 12.000,00 kn učestvovanja u Domovinskom ratu?</p> <p>Obrazloženje: Javna i državna poduzeća svojim djelatnicima su isplaćivali otpremnine do čak 250 000 kn, pa s toga smatram da jedan hrvatski branitelj zaslužio dobiti financijsku potporu za svaki mjesec/ godina učestvovanja u Domovinskom ratu. Npr. Jedna godina 12 000,00 kn puta 6 godina iznosi 72.000,00 kn što je financijska potpora 3 puta manja od javnih i državnih poduzeća.</p> <p>Prijedlog:</p> <p>Predlažemo da se uvrsti u Nacrt prijedloga Zakona HBDR i članova njihovih obitelji financijska potpora za sve hrvatske branitelje dragovoljce Domovinskog rata koji imaju (100 dana i više u ratu),onoliko koliko je svaki bio učesnik po jednoj kalendarskoj godini dodjeli 12.000,00 kn..</p>	Nije prihvaćen	Zakonom je već predviđen niz prava koja uz uvjete predviđene Zakonom mogu ostvariti hrvatski branitelji, a na većinu njih utječe duljina sudjelovanja u obrani suvereniteta RH.
34	zvonko čulina	NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI	<p>Zašto članovi obitelji hrvatskih branitelja i dragovoljaca Domovinskog rata (djeca, supruge) napuštaju Hrvatsku i odlaze raditi u zemlje širom Europe, i ako znaju da su njihovi muževi,roditelji, djedovi istu branili i odbranili od agresora, te da li smatrate da su zaslužili dostojanstven život u slobodnoj Hrvatskoj?</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>a) Zato što prednost pri zapošljavanju imaju djeca,supruge čiji roditelji i muževi nemaju status hrvatskog branitelja ili su politički podobniji i ako nemaju odgovarajuću stručnu spremu,</p> <p>b) Zato što su nezadovoljni situacijom u društvu (mito i korupcija),</p> <p>c) Treba imati uvid da su djeca hrvatskih branitelja živila sa majkom a dok je otac bio na prvoj crti bojišnice i na taj način su doživljavali određen strah i traumu a za to nugalvnom ne dobivaju određenu skrb i pomoć,</p> <p>d) Smatram da bi članovi obitelji (djeca i majke) trebali imati prednost pri zapošljavanju kako bi izbjegli iseljavanje tj zaposlenje djece u zemljama Europske unije,</p> <p>e) Zbog slabog imovnog stanja hrvatskih branitelja.</p> <p>f) Članovi obitelji su zaslužili od države kako stambenu a tako i financijsku potporu u bilo kojem obliku.</p> <p>Predlažem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Da članovi obitelji imaju prioritet pri zapošljavanju u državnim institucijama, - Da članovima obitelji koji su oba ili jedan roditelj ne zaposleni na godišnjoj razini dodjeli jednokratna novčana pomoć koji su slabog imovnog stanja, - Da se članovima obitelji (za zasluge u ratu) dodjeli financijska potpora u onolikom iznosu koliko su njihovi supružnici imali dana/mjeseci/godina u Domovinskom ratu (samo borbeni sektor) po danu 10,00 kn, 	Nije prihvaćen	Člankom 55. stavkom 2. Ustava Republike Hrvatske propisano je da svatko slobodno bira poziv i zaposlenje i svakomu je pod jednakim uvjetima dostupno svako radno mjesto i dužnost. Slijedom navedenog, osobe određene ovim Zakonom prednost pri zapošljavanju u odnosu na ostale kandidate, mogu ostvariti ako je su na testiranju/razgovoru ostvarile jednak broj bodova kao najbolji kandidat. Zakonom je već predviđeno ostvarivanje prava na na naknadu za nezaposlene hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji i pravo na jednokratnu novčanu pomoć. Ostali prijedlozi i komentari nisu predmet ovoga Zakona.
35	zvonko čulina	NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I	<p>Kako i na koji način se određuje kumulirana mirovina prema Zakonu PHBDR i članova njihovih obitelji, a kako i na koji način prema općim propisima odnosno prema odredbama ZOMO?To pitanje zanima ne samo članove Sindikata već sve hrvatske branitelje sa statusom HRVI-da.</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>1.Ako je priznato pravo na invalidsku mirovinu djelom uzrokovanu 50 % bolešću ili ranjavanje nastala/o sudjelovanjem u Domovinskom ratu, a dijelom 50% uzrokovanju bolešću izvan tih okolnosti kod jednog branitelja, a kod drugog hrvatskog branitelja sa istom liječničkom dokumentacijom i istom razdoblju provedenom</p>	Nije prihvaćen	U ovome slučaju nema osnove za pozivanje na ustavne odredbe, a niti je ičija namjera gore opisane hrvatske branitelje iz Domovinskog rata diskriminirati ili poniziti. Naime, pravo na invalidsku mirovinu ne može se svim HRVI-ima priznati da je uzrokovano 100% zbog

		<p>ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI</p>	<p>u Domovinskom ratu na borbenom sektoru, njemu je priznato pravo 100 % bolest ili ranjavanje koja je nastala sudjelovanjem u Domovinskom ratu od strane iste liječničke komisije kod HZMO, a jedan i drugi hrvatski branitelj su zdravstveno bili sposobni prije početka Domovinskog rata,</p> <p>. Time smatramo da su sukladno Ustavu RH čl. 14 stavak 2, svima jednako zajamčena prava te da su time branitelji diskriminirani i poniženiji su prošli sve isto u Domovinskom ratu.</p> <p>Prijedlog:</p> <p>- Hrvatskim braniteljima i dragovoljcima Domovinskog rata (100 dana i više) zbog ranjavanja, bolesti ,ozljede treba priznati pravo na invalidsku mirovinu (HRVI) uzrokovanu 100 % zbog posljedica sudjelovanja u Domovinskom ratu a nikako da se djeli mirovina jer su u Domovinski rat došli sposobni bez zdravstvenih tegoba te da su mogli izgubiti svoje zdravlje samo u vrijeme Domovinskog rata,a nikako prije rata.</p>		<p>posljedica sudjelovanja u Domovinskom ratu, jer su, prvo, različite okolnosti stradanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske i posljedice stradanja (rana, ozljeda, bolest). Drugo, nije svim HRVI-ima priznat isti postotak oštećenja organizma. To nije moguće niti u slučaju posljedica psihičke prirode, jer je svatko osoba za sebe. Stoga postoje nadležna liječnička povjerenstva za ocjenjivanje oštećenja organizma hrvatskih branitelja po osnovi rane, ozljede ili bolesti, kao i stručna liječnička povjerenstva koja ocjenjuju postotak oštećenja organizma uzrokovan sudjelovanjem u obrani suvereniteta Republike Hrvatske, a prilikom ostvarivanja prava HRVI-a na mirovinu.</p> <p>Slijedom navedenog, prijedlog se ne može prihvatiti.</p> <p>Isti odgovor uz članak 11. ovoga Prijedloga zakona.</p>
36	zvonko čulina	<p>NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI</p>	<p>PRAVO NA STAMBENO ZBRINJAVANJE</p> <p>Izmjena i dopuna članak 84.</p> <p>(1) Pravo na stambeno zbrinjavanje ostvaruje se ako osoba iz članka 83. ovoga Zakona i članovi njezina obiteljskog kućanstva nemaju sljedeće zapreke za njegovo ostvarivanje:</p> <p>Pod točkom c) koja glasi: ako je imala odgovarajući stan ili kuću u vlasništvu koju je prodala, darovala, zamijenila ili na drugi način otuđila nakon početka Domovinskog rata, bez obzira na to gdje se nekretnina nalazi.</p> <p>Obrazloženje i diskriminacija:</p> <p>Npr. osoba (agresor) koji se nalazila u vrijeme Domovinskog rata u agresorskoj vojsci a prije početka Domovinskog rata je imala u vlasništvu obiteljsku kuću ili stan koja/i je u ratu bila djelimično oštećena ili do temelja srušen,a istu kuću je država tj porezni obveznici nakon rata obnovila a ta osoba se nije nikada vratila u svoj obiteljski dom. Vlasnik kuću ili stan nekretninu prodaje, a financijska sredstva se troše u državi za koju se on borio (Srbija i dr.), a dok hrvatski branitelj je imao kuću ili stan prije ili poslije rata sam obnavlja od ratnih razaranja (bez subvencije države) te ju prodaje i kao takav više nema kao HRVI pravo na stambeno zbrinjavanje. Da li smatrate da li je ovo diskriminacija i poniženje hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji na osnovu toga agresora kojima se pogoduje a branitelja ponižava,</p> <p>BITNA IZMJENA: Da se svim hrvatskim braniteljima dragovoljcima Domovinskog rata sa statusom HRVI-da ili bez statusa (da imaju od 2 do 3 godine borbenog sektora), ukoliko nemaju svoju obiteljsku kuću ili stan ili ju je imao a istu prodao a nalazi se on i njegova obitelj u najmu kuće,od strane Ministarstva hrvatskih branitelja da im se dodjeli kuća ili stan na korištenje i na pravo otkupa nakon 5 godina stanovanja u dodjeljenoj nekretnini ili da im se dodjeli stambeni kredit po povoljnim kamatama do 2 % kako bi sami sagradili kuću ili stan ili kupili kuću ili stan. Komunalno opremanje i građevinsko zemljište u 100 % nom , iznosu da bude na teret Ministarstva hrvatskih branitelja, jer su to zaslužili dragovoljci Domovinskog rata.</p>	Nije prihvaćen	<p>Uvođenje pravne osnove za stambeno zbrinjavanje osoba koje su otuđile stan ili kuću koju su imali u vlasništvu nije sukladno inetnciji ove odredbe. Osobito dok još svi HRVI-i i dragovoljci iz Domovinskog rata nisu ostvarili pravo na stambeno zbrinjavanje, a ispunjavaju Zakonom propisane uvjete za isto. Isti odgovor uz članak 25. ovoga Prijedloga zakona.</p>
37	Milan Drača	<p>NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM</p>	<p>Mišljenja sam da je potrebno izmijeniti odnosno dopuniti članak 49. stavak 4. Zakona na način da dragovoljci iz Domovinskog rata koji su status stekli temeljem odredbe članka 5. stavka 2. točke a) ne budu zaknuti za pravo na najnižu mirovinu.</p> <p>Naime, radi se o kategoriji ljudi koji nisu imali obvezu služenja u pričuvnom sastavu ili nisu regulirali obvezu služenja vojnog roka, a sudjelovali su u obrani suvereniteta Republike Hrvatske kao</p>	Nije prihvaćen	<p>Navedenom odredbom dragovoljci iz članka 5. stavka 2. točke a) nisu zaknuti, niti im je onemogućeno ostvarivanje prava na najnižu mirovinu. Naime svi dragovoljci</p>

		BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI	pripadnici borbenog sektora najmanje 30 dana u razdoblju od 5. kolovoza 1990. do 15. siječnja 1992. godine. Preostale kategorije dragovoljaca su obuhvaćene postojećom odredbom bilo da se radi o dragovoljcima iz članka 5. stavka 1. ili stavka 2. točke b) istog članka.		ujedno imaju i status hrvatskog branitelja te i oni mogu ostvariti najnižu mirovinu sukladno uvjetima iz čl. 49. Člankom 5. stavkom 2. točkom a) propisano je da je dragovoljac iz Domovinskog rata i hrvatski branitelj iz Domovinskog rata koji nije imao obvezu sudjelovanja u pričuvnom sastavu ili nije regulirao obvezu služenja vojnog roka ako je sudjelovao u obrani suvereniteta Republike Hrvatske kao pripadnik borbenog sektora najmanje 30 dana u razdoblju od 5. kolovoza 1990. do 15. siječnja 1992. Dakle, uvjet stjecanja dragovoljca za određene kategorije hrvatskih branitelja je 30 dana u određenom razdoblju (od 5. kolovoza 1990. do 15. siječnja 1992.). Prema tome, ako je hrvatski branitelj, koji ujedno ima statusa dragovoljca prema navedenoj odrebi, u obrani suvereniteta u borbenom sektoru ukupno sudjelovao 100 dana, može ostaviti pravo na najnižu mirovinu.
38	Željko Dragašević	NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI	Prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i novog prijedloga Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata kao temelj priznavanja statusa hrvatskog branitelja i statusa hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata izbačen je ključan dokument RATNI PUT. Smatramo da je RATNI PUT temeljni dokument za ostvarivanje statusa te predlažemo predlagatelju da donese odredbu kako treba taj dokument izgledati i njegov sadržaj. Dokumentaciju o hrvatskim braniteljima koju posjeduje MHB nije relevantna za potpuni uvid u tijek, aktivnosti i zadaće koje je hrvatski branitelj obnašao te terenima i akcijama u kojima je sudjelovao. Relevantnu dokumentaciju posjeduje poslodavac MUP i MORH. Samim tim izbjegla bi se moguća manipulacija podnositelja zahtjeva za priznavanjem statusa iz koje bi bilo vidljivo dali je podnositelj zahtjeva za vrijeme stradanja ili nastanka bolesti boravio na ratom zahvaćenom području, sudjelovao u borbenim djelovanjima ili boravio u uredu gdje ratnih djelovanja nije bilo.	Prihvaćen	Prihvaća se.
39	Željko Dragašević	NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI,	Članak 65. (1) Pravo na ortopedski doplatk imaju hrvatski ratni vojni invalidi iz Domovinskog rata kojima je oštećenje organizma utvrđeno zbog težih oštećenja organizma koja su neposredna posljedica zadobivene rane, ozljede ili bolesti koja je uzrokovala amputaciju ekstremiteta, teško oštećenje funkcije ekstremiteta ili potpuni gubitak vida na oba oka. (2) Oštećenja organizma iz stavka 1. ovoga članka razvrstavaju se u četiri stupnja prema težini, vrsti i uzroku oštećenja. U članak 65. potrebno je dodati. Pravo na ortopedski doplatk imaju svi hrvatski ratni vojni invalidi iz Domovinskog rata kojima je posljedica stradanja u Domovinskom	Nije prihvaćen	U ovom članku uređuje se ostvarivanja prava na ortopedski doplatk kao trajno pravo, odnosno pravo koje se prima svaki mjesec, pod uvjetima određenim Zakonom. Dani prijedlog odnosi se na jednokratnu naknadu troškova ortopedskog pomagala. Ostvarivanje prava na ortopedska pomagala regulirano je člankom 25. važećeg

		II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI	ratu amputacija ekstremiteta ili djela tijela te za posljedicu koriste ortopedsko pomagalo (protezu) Obrazloženje Time bi se ispravila nepravda prema hrvatskim ratnim vojnim invalidima koji koriste ortopedsko pomagalo (protezu) te za istu prilikom zamjene nakon određenog broja godina sami moraju snositi razliku u cijeni ortopedskog pomagala koju priznaje HZZO i cijeni proizvođača.		Zakona.
40	Brdarić Ivica	NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI	Koliko shvaćam cilj ovih novih izmjena zakona je uz ostale ciljeve i ubrzanje postupka za ostvarivanje statusa Hrvi ,a na način da je prijedlog ministarstva branitelja u tom smislu ukidanje prethodne stručne procjene zbog nekih normativa i organizacijskih problema a zbog kojih postupci u ostvarivanju statusa Hrvi su daleko izvan zakonskih okvira. Iako svi stručnjaci (Hrvatska psihološka komora, Katedra za psihijatriju Medicinskog fakulteta ili Nacionalni centar za psihotraumu Ministarstva branitelja, ugledni psihijatri itd...) kažu ipak da je problem oko dobivanja Hrvi druge prirode. Naime velika većina predmeta koja nisu imala kontinuitet liječenja već je na stručnoj procjeni kao prvom filteru dobivala negativnu ocijenu ,što je u neku ruku bilo dobro jer se kasnije na prvostupanjskom i drugostupanjskom vještačenju stvarala manja gužva", ističemo da bez obzira na pozitivno ili negativno mišljenje u prethodnoj stručnoj procjeni, slijedilo je vještačenje u ZOSI-u. U svezi prijedloga određivanja statusa HRVI privremeno za određene bolesti, ističemo da navedeno nije predmet ovog Zakona.	Primljeno na znanje	U svezi navoda da "velika većina predmeta koja nisu imala kontinuitet liječenja već je na stručnoj procjeni kao prvom filteru dobivala negativnu ocijenu, što je u neku ruku bilo dobro jer se kasnije na prvostupanjskom i drugostupanjskom vještačenju stvarala manja gužva", ističemo da bez obzira na pozitivno ili negativno mišljenje u prethodnoj stručnoj procjeni, slijedilo je vještačenje u ZOSI-u. U svezi prijedloga određivanja statusa HRVI privremeno za određene bolesti, ističemo da navedeno nije predmet ovog Zakona.
41	Ivan Zidarević - Europska civilna inicijativa Zagreb	NACRT PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI	Republika Hrvatska 2014. godine izglasala je organski Zakon o životnom partnerstvu osoba istog spola. Članak 2. navodi da je životno partnerstvo zajednica obiteljskog života dviju osoba istog spola. Nadalje, Zakon o životnom partnerstvu osoba istog spola navodi i jamstvo zabrane nepovoljnijeg postupanja u pogledu imovinskih odnosa (čl. 54.), nasljedivanja (čl. 55.), poreznog statusa (čl. 60.), mirovinskog osiguranja (čl. 63.), u sustavu socijalne skrbi (čl. 65.), zdravstvenom osiguranju (čl. 68.) te radu (čl. 70.). S tim u vezi, pri svakom navođenju bračnih ili izvanbračnih drugova treba dodati i formalne i neformalne životne partnere! U suprotnom, Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji biće nepotpun i sa nepovoljnijim postupanjem prema formalnim i neformalnim životnim partnerima (direktna diskriminacija).	Nije prihvaćen	Prema Zakonu o životnom partnerstvu osoba istog spola (NN 92/14 i 98/19) životno partnerstvo ima ista prava i obveze kao i bračna zajednica u pogledu bilo koje zakonom ili podzakonskim aktom propisane obveze, prava ili povlastice. S obzirom na prethodno navedeno, nema potrebe isto navoditi i u ovom Zakonu.
42	Dragoje Štajduhar	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I	U točki a) iza riječi "ministarstva nadležnog za obranu" dodaje se zarez i riječi: "... gradskih i općinskih ureda za obranu koji je izravno radio na poslovima vojne obveze i mobilizacije, ..."	Nije prihvaćen	Predložena dopuna u ovome trenutku ne može biti predmet ovoga Zakona. Problematika je u

		DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, Članak 1.			nadležnosti propisa iz djelokruga Ministarstva obrane. Ukoliko Ministarstvo obrane navedenim osobama za određeno razdoblje prizna status hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, bit će im priznata i prava iz ovoga Zakona.
43	Dragoje Štajduhar	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, Članak 1.	<p>Upozoravam da je u članku 3. važećeg Zakona nastala pravna praznina kojom su izravno pogođeni djelatnici gradskih i općinskih ureda za obranu, koji su u to vrijeme formalno i stvarno bili tijela lokalne samouprave, a u dijelu vojnih poslova zapovjedno bili subordinirani Predsjedniku Republike, Vladi i ministru obrane. Naime, trenutačni stav Ministarstva obrane u rješavanju po zahtjevima o utvrđivanju statusa branitelja je da su djelatnici gradskih i općinskih ureda za obranu od početka Domovinskog rata bili djelatnici Ministarstva obrane. Pritom se grubo zanemaruje činjenica da su uredi za obranu djelovali i prije potpunog ustanovljenja Ministarstva obrane i u najvećem broju slučajeva bili glavni nositelji i organizatori obrambenih priprema na terenu i rukovodili i sudjelovali u provođenju prvih borbenih akcija. Posljedično su upravnim aktima MORH-a svi djelatnici ureda za obranu zaknuti u svojim pravima. Naime, iz potvrda o statusu hrvatskog branitelja koje su nadležna tijela MORH izdavala i tijekom 2000-ih ispravno je utvrđeno činjenično stanje na način da se tim djelatnicima priznavao status branitelja po osnovi pripadnosti gradskom/općinskom uredu za obranu, s datumom priznavanja prava od 5. kolovoza 1990. godine do prelaska u organizacijsku shemu MORH-a, koncem svibnja 1993. Podaci o braniteljskom statusu od prelaska u MORH do gubitka statusa, odnosno do okončanja Domovinskog rata u tim su potvrdama zasebno navedeni. Međutim, sukladno trenutačnim i na ničemu zasnovanim stavovima MORH-a, djelatnicima gradskih/općinskih ureda za obranu izdaju se potvrde o sudjelovanju u Domovinskom ratu od 1. svibnja 1991. (valjda od pune uspostave MORH) i uopće se ne spominje njihov rad u gradskim/općinskim uredima za obranu. Time se u upravnom postupku krši načelo utvrđeno čl. 195. važećeg Zakona o hrvatskim braniteljima jer im se bitno smanjuju prava i duljina trajanja braniteljskog statusa. Osim toga, izmjenama Zakona valja jasno potvrditi ulogu koju su tijekom 1990. i 1991. godine gradski/općinski uredi za obranu imali u organizaciji oružanog otpora uzurpatorima hrvatskog državnog teritorija, te koju su tijekom cijelog rata imali u pripremi i organizaciji borbenih akcija. Neke su sredine to riješile poratnim formiranjem postrojbi koje nemaju utemeljenja u borbenom ustroju. Međutim, oni koji se te lukavštine nisu dosjetili ili nisu imali vremena o tome uopće razmišljati danas su zaknuti i po pitanju vremena trajanja statusa branitelja i diskriminirani nepriznavanjem statusa pripadnika borbenog sektora, premda su osobe koje su u uredima za obranu radile na poslovima popune i mobilizacije ratnih postrojbi to uistinu bile. Naime, bez kvalitetne i organizirane popune i mobilizacije NE BI BILO pričuvnih postrojbi HV, a djelatne postrojbe bile bi znatno zaknute u borbenoj spremnosti zbog poremećaja u popuni materijalnim sredstvima, prije svega vozilima i strojevima, što je također bila zadaća ureda za obranu. Širi elaborat kao ratni načelnik Odjela za vojnu obvezu i mobilizaciju imam namjeru u najkraćem roku dostaviti na sve mjerodavne adrese i Ministarstvu branitelja izravno, a ovdje jedino konkretno predlažem:</p> <p>Članak 2. Nacrta prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o braniteljima dopuniti na način da se u članku 3., stavku 1. važećeg Zakona tekst točke a) iza riječi "ministarstva nadležnog za obranu" dopuni riječima: "... gradskih i općinskih ureda za obranu koji je izravno radio na poslovima vojne obveze i mobilizacije,..."</p> <p>Ovakav prijedlog ni po čemu nije u proturječju s izrekom članka 15. važećeg zakona.</p> <p>Osim toga, koristim prigodu istaknuti i da se MORH u priznavanju borbenog statusa djelatnika upravnih tijela za poslove obrane, a vjerojatno i drugih komponenti obrambenog ustroja, rukovodi Zaključkom Vlade RH od 24. studenoga 2005., kojim je izvršeno razvrstavanje na borbeni i neborbeni sektor. Kako se taj Zaključak odnosio isključivo na raspodjelu udjela u Fondu hrvatskih branitelja,</p>	Primljeno na znanje	Odgovor isti kao uz prethodni prijedlog.

			<p>što je jasno navedeno u točki 2. Zaključka, smatram da se MORH u odlučivanju poziva na pogrešan upravni akt jer se tekst Zaključka ne odnosi na ostala statusna prava priznata Zakonom o braniteljima. K tome, rečeni Zaključak donesen je potpuno suprotno demokratskoj praksi transparentnog postupanja jer javnosti i osobama čija se statusna prava reguliraju (a prema ocjeni nadležnih tijela Vlade radi se o povjerljivim podacima) nisu dostupni podatci o sastavu radne skupine koja je Zaključak pripremila, niti popis postrojbi i ustanova koje se tim Zaključkom razvrstavaju u borbeni, odnosno neborbeni sektor. Četvrt stoljeća nakon okončanja Domovinskog rata tadašnji ratni ustroj HV i MUP-a više ni po čemu nema opravdanosti biti državnom tajnom, a pravila demokratskog postupka nalažu dostupnost podataka o sastavu radnih tijela za donošenje propisa i upravnih akata kojima se izravno rješavaju statusna pitanja građana. Stoga bi se Zakonom o izmjenama i dopunama važećeg Zakona o hrvatskim braniteljima... trebala utvrditi obveza ministra obrane, odnosno Ministarstva obrane, za donošenje kvalitetnog, sveobuhvatnog i transparentnog podzakonskog akta kojim bi se ova materija ispravno i kvalitetno uredila.</p> <p>Dragoje Štajduhar Ratni načelnik Odjela za vojnu obvezu i mobilizaciju Ureda za obranu Split</p>		
44	Siniša Kučan	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, Članak 3.	<p>Predlažem iza h:</p> <p>i) ročnici koje je RH u lipnju '91. poslala u JNA</p>	Nije prihvaćen	Prava ročnika su propisana odredbama Zakona o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata (NN, 33/92, 57/92, 77/92, 27/93, 58/93, 2/94, 76/94, 108/95, 108/96, 82/01, 103/03, 148/13 i 98/19) pa ne mogu biti predmet i ovoga Zakona.
45	Eugen Draškić	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, Članak 8.	Iza riječi „zamjenjuju se riječima: „ treba dodati riječi „Zakonom o mirovinskom osiguranju“	Prihvaćen	Prihvaća se.
46	Miroslav Čebić	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, Članak 8.	U tekstu Zakona bi bilo dobro da je naznačeno da li se u tekstu: „...za svaki mjesec ranijeg odlaska u mirovinu prije navršene dobi osiguranika propisane za stjecanje prava na starosnu mirovinu.“ misli na starosnu mirovinu prema Zakonu o mirovinskom osiguranju (65 godina života) ili na sniženu dobnu granicu za starosnu mirovinu prema članku 26. stavku 2. Zakona.	Nije prihvaćen	Iz izraza: " prije navršene dobi osiguranika PROPIŠANE za stjecanje prava na starosnu mirovinu" već proizlazi da se radi s sniženom dobno granici jer je za hrvatske branitelje ovim Zakonom propisano da se dobn granica za ostvarivanje starosne mirovine snižava ovisno o duljini sudjelovanja u obrani suvereniteta RH.
47	Eugen Draškić	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O	<p>U obrazloženju Predlagatelja uz ovaj članak stoji: „Ovom izmjenom izričito je propisano što se podrazumijeva pod mirovinom ostvarenom prema Zakonu o mirovinskom osiguranju u smislu ovog Zakona.“</p> <p>Logično, u skladu s navedenim, postavlja se pitanje: „Zar do sada nije bilo izričito propisano što se podrazumijeva pod mirovinom</p>	Nije prihvaćen	Ovom izmjenom se ne suzuju prava hrvatskih branitelja. Člankom 27. je propisano povećanje osobnog boda ovisno duljini sudjelovanja u

		<p>HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, Članak 9.</p>	<p>ostvarenom prema Zakonu o mirovinskom osiguranju u smislu ovog Zakona?“ Kako se je onda postupalo? Da li je postojala kakva Uputa za postupanje? Tko je njezin autor?</p> <p>Ovdje nije samo riječ o onomu što stoji u obrazloženju ovog članka, nego se radi o legalizaciji nelegalnog ili parcijalno nelegalnog (zavisno od ureda do ureda ili osobe do osobe) postupanja Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje na štetu branitelja. Člankom 26. stavkom 1. sada važećeg ZHBDR-a propisano je: „Hrvatski branitelj iz Domovinskog rata ima pravo na starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu pod uvjetom i na način propisan Zakonom o mirovinskom osiguranju (»Narodne novine«, br. 157/13., 151/14., 33/15., 93/15. i 120/16.)“.</p> <p>U članku 79. stavku 1. Zakona o mirovinskom osiguranju propisano je: „Svota mirovine računa se tako da se osobni bodovi pomnože s mirovinskim faktorom i aktualnom vrijednošću mirovine iz članka 88. ovoga Zakona.“, a u stavku 2. istog članka: „U svotu mirovine određenu prema stavku 1. ovoga članka uračunava se dodatak na mirovinu određen na način i pod uvjetima propisanim Zakonom o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju.“</p> <p>Dakle ovom predloženom izmjenom st. 2. čl. 27. ZOHBDR-a, žele se suziti prava hrvatskih branitelja ne priznajući im u cijelosti prava koja imaju civilni korisnici mirovina, iako to dosadašnji ZMO dopušta jer se nigdje izričito ne isključuje pravo iz članka 79. stavka 2. ZMO-a., a ZOHBDR-a u članku 26. stavku 1. propisuje: „Hrvatski branitelj iz Domovinskog rata ima pravo na starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu pod uvjetom i na način propisan Zakonom o mirovinskom osiguranju (»Narodne novine«, br. 157/13., 151/14., 33/15., 93/15. i 120/16.) i njegovim izmjenama i dopunama (u daljnjem tekstu: Zakon o mirovinskom osiguranju), ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.“</p> <p>Prema naprijed spomenutoj analizi - usporedbi vremena „uživanja“ mirovina branitelja i nebranitelja, uskladiti stavak 1. članka 27. i temeljem te analize utvrditi povećanje osnovnog boda branitelja za određeni faktor (postotak). Ukoliko se pokaže da su važećim odredbama ZOHBDR-a dana veća prava braniteljima u odnosu na ostalu populaciju, svakako ih treba smanjiti jer branitelji ne žele uživati nikakve „privilegirane“ ili „povlaštene“ mirovine. Borili smo se za slobodu i jednakost svih, koliko je ta jednakost moguća.</p> <p>Stoga konkretno predlažem da se čl. 9. Nacrta prijedloga zakona izbacili ili izmjeni kako je u nastavku predloženo, bez navođenja samo stavka 1. ili izričito navođenje stavka 1. i 2.</p> <p>Članak 9.</p> <p>U članku 27. stavak 2. mijenja se i glasi:</p> <p>„(2) Pod pojmom mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju za povećanje osobnog boda mirovine prema odgovarajućim odredbama ovoga Zakona podrazumijeva se mirovina priznata i određena prema članku 79. stavku 1. i 2. Zakona o mirovinskom osiguranju odnosno odgovarajuće odredbe prijašnjeg općeg propisa o mirovinskom osiguranju.“</p> <p>Iza stavka 2. potrebno bi bilo dodati stavak kojim će se Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje obvezati da po službenoj dužnosti ili po zahtjevu korisnika donese novo rješenje ukoliko već doneseno rješenje kojim je određena mirovina nije u skladu sa Zakonom.</p>		<p>Domovinskom ratu. Zakonom o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 79/07, 114/11 i 115/18, u daljnjem tekstu: Zakon o dodatku) propisano određivanje dodatka na mirovinu korisnicima mirovine ostvarene i određene isključivo prema odredbama ZOMO-a. S obzirom da određene kategorije umirovljenika mirovinu ostvaruju prema posebnim propisima, odnosno pod povoljnijim uvjetima. Svaki osiguranik koji ispunjava uvjete za priznanje prava i prema odredbama ZOMO-a, može ostvariti dvije mirovine u sustavu mirovinskog osiguranja generacijske solidarnosti te izabrati isplatu povoljnije mirovine.</p>
48	zvonko čulina	<p>NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, Članak 11.</p>	<p>Kako i na koji način se određuje kumulirana mirovina prema Zakonu PHBDR i članova njihovih obitelji, a kako i na koji način prema općim propisima odnosno prema odredbama ZOMO?To pitanje zanima ne samo članove Sindikata već sve hrvatske branitelje sa statusom HRVI-da. Obrazloženje: 1.Ako je priznato pravo na invalidsku mirovinu djelom uzrokovanu 50 % bolešću ili ranjavanje nastala/o sudjelovanjem u Domovinskom ratu, a dijelom 50% uzrokovanju bolešću izvan tih okolnosti kod jednog branitelja, a kod drugog hrvatskog branitelja sa istom liječničkom dokumentacijom i istom razdoblju provedenom u Domovinskom ratu na borbenom sektoru, njemu je priznato pravo 100 % bolesti ili ranjavanje koja je nastala sudjelovanjem u Domovinskom ratu od strane iste liječničke komisije kod HZMO, a jedan i drugi hrvatski branitelj su zdravstveno bili sposobni prije početka Domovinskog rata, . Time smatramo da su sukladno Ustavu RH čl. 14 stavak 2, svima jednako zajamčena prava te da su time branitelji diskriminirani i poniženiji su prošli sve isto u Domovinskom ratu. Prijedlog: - Hrvatskim braniteljima i dragovoljcima Domovinskog rata (100 dana i više) zbog ranjavanja,bolesti ,ozljede treba priznati pravo na invalidsku mirovinu (HRVI) uzrokovanu 100 % zbog posljedica sudjelovanja u Domovinskom ratu a nikako da se djeli mirovina jer su u Domovinski rat došli sposobni bez zdravstvenih tegoba te da su mogli izgubiti svoje zdravlje samo u</p>	Nije prihvaćen	<p>U ovome slučaju nema osnove za pozivanje na ustavne odredbe, a niti je ičija namjera gore opisane hrvatske branitelje iz Domovinskog rata diskriminirati ili poniziti. U postupku ostvarivanja statusa HRVI utvrđuje se stupanj oštećenja organizma kao posljedica sudjelovanja u Domovinskom ratu. U postupku ostvarivanja mirovine utvrđuje se gubitak radne sposobnosti. Isti stupanj oštećenja organizma, ne znači i isti postotak gubitka radne sposobnosti.</p>

			vrijeme Domovinskog rata, a nikako prije rata.		
49	STRELJAČKA UDRUGA MARS	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, Članak 12.	Člankom 34. gdje se navode činovi i koliko koji čin godišnje iznosi financijski i utječe na povećanje mirovine, trebalo bi dozvoliti ponovno usklađivanje mirovina jer mnogi branitelji nisu u šumi papira kod ishodovanja Rješenja za mirovinu prilagali ukaze o činovima, te im oni nisu obračunati u visinu mirovine što je nepravda a Mirovinsko osiguranje ih nije automatski uzimalo u obračun.	Nije prihvaćen	Prijedlog se tiče provedbe Zakona, a ne odredbi Zakona.
50	zvonko čulina	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, Članak 13.	Kako i na koji način se određuje kumulirana mirovina prema Zakonu PHBDR i članova njihovih obitelji, a kako i na koji način prema općim propisima odnosno prema odredbama ZOMO? To pitanje zanima ne samo članove Sindikata već sve hrvatske branitelje sa statusom HRVI-da. Obrazloženje: 1. Ako je priznato pravo na invalidsku mirovinu djelom uzrokovanu 50 % bolešću ili ranjavanje nastala/o sudjelovanjem u Domovinskom ratu, a dijelom 50% uzrokovanju bolešću izvan tih okolnosti kod jednog branitelja, a kod drugog hrvatskog branitelja sa istom liječničkom dokumentacijom i istom razdoblju provedenom u Domovinskom ratu na borbenom sektoru, njemu je priznato pravo 100 % bolesti ili ranjavanje koja je nastala sudjelovanjem u Domovinskom ratu od strane iste liječničke komisije kod HZMO, a jedan i drugi hrvatski branitelj su zdravstveno bili sposobni prije početka Domovinskog rata, . Time smatramo da su sukladno Ustavu RH čl. 14 stavak 2, svima jednako zajamčena prava te da su time branitelji diskriminirani i poniženiji su prošli sve isto u Domovinskom ratu. Prijedlog: - Hrvatskim braniteljima i dragovoljcima Domovinskog rata (100 dana i više) zbog ranjavanja, bolesti ,ozljede treba priznati pravo na invalidsku mirovinu (HRVI) uzrokovanu 100 % zbog posljedica sudjelovanja u Domovinskom ratu a nikako da se djeli mirovina jer su u Domovinski rat došli sposobni bez zdravstvenih tegoba te da su mogli izgubiti svoje zdravlje samo u vrijeme Domovinskog rata, a nikako prije rata.	Primljeno na znanje	Kao odgovor uz članak 11. ovoga Prijedloga zakona.
51	Branko Gačak	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, Članak 13.	Iako sam namjeravao dati vlastiti prijedlog i pojašnjenje izmjena vezanih uz članke 36. i 202. postojećeg Zakona, vidjevši raniji prijedlog gospodina Čakaruna od 3. ovog mjeseca, navesti ću svoj prijedlog te dodatno pojašnjenje svog prijedloga. Izmjene i dopune u navedenim člancima potrebno je proširiti uz hrvatske branitelje iz Domovinskog rata koji su pravo na invalidsku mirovinu zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti i na hrvatske branitelje iz Domovinskog rata koji su nositelji invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad ostvarili temeljem Zakona o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba. Zbog kategorizacije ovog Zakona koji se smatra posebnim propisom, prava branitelja koji su temeljem njega ostvarili svoja mirovinska i druga (primjerice radna...) prava, djelomično umanjena u odnosu na druge kategorije branitelja koji su to pravo stekli temeljem općeg propisa, odnosno Zakona o mirovinskom osiguranju.	Nije prihvaćen	Mirovinska prava hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata DVO i službenih ovlaštenih osoba regulirana su Zakonom o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba. Ova prava su povoljnija u nekim dijelovima u odnosu na prava predviđena općim mirovinskim propisom. Sukladno stajalištu sudova nije moguće u ostvarivanju mirovinskih prava koristiti povoljnije uvjete iz dva ili više propisa. Stoga, nije moguće ovim Prijedlogom Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskim braniteljima i članovima njihovih obitelji propisati još jedne povoljnije uvjete za mirovinska prava navedenih osoba. Moguće je samo izmjenama Zakona o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba predvidjeti nova prava za ovu skupinu

					hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata.
52	BORIS ČAKARUN	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, Članak 13.	<p>Da bi izmjena članka 36. imala svoju svrhu prema SVIM braniteljima, onda je neophodna i izmjena članka 202. navedenog Zakona i to na način da: pravo iz članka 36. ovoga Zakona ostvaruju i hrvatski branitelji iz Domovinskog rata koji su pravo na invalidsku mirovinu zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti odnosno invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad ostvarili prema Zakonu o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba (skraćeno Zakon o DVO,PS i OSO).</p> <p>Zašto u članku 202. navesti i Zakon o DVO,PS i OSO? Zato što postoje branitelji čija mirovina je niža od najniže braniteljske mirovine određena po čl.49. Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji, i ne mogu je ostvariti jer su u mirovinu išli po Zakonu o DVO,PS i OSO.</p> <p>Po onome kako sada stoji u Zakonu o braniteljima, ispada, da branitelj koji je išao u mirovinu po Zakonu o DVO,PS i OSO (koji se smatra posebnim propisom) ne može ostvariti pravo na najnižu braniteljsku mirovinu, za razliku od branitelj koji je išao po Zakonu o mirovinskom osiguranju (skraćeno ZOMO-koji se smatra općim propisom) i koji može ostvariti najnižu braniteljsku mirovinu.</p> <p>Dakle, članak 202.Zakona o braniteljima, je po pravima koji iz njega proizlaze, opći propis (ZOMO) digao na veću razinu, nego što je Zakon o DVO,PS i OSO za koji pravna struka smatra da je poseban propis.</p> <p>Kako drugačije objasniti činjenicu, da jedni branitelji mogu doći do najniže braniteljske mirovine određene čl.49. Zakona o hrvatskim braniteljima, a drugi ne mogu.</p>	Nije prihvaćen	Kao odgovor na prijedlog gosp. Gačak Branka.
53	Tomislav Luketić	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, Članak 19.	<p>Poštovani,</p> <p>Iza čl. 19, dodaje se čl. 19.a.</p> <p>U čl. 55 (staž u dvostrukom trajanju), iza riječi:"...Hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata...", dodaje se:</p> <p>" i Sudionicima Domovinskog rata"...</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Sudionici Domovinskog rata, u pravilu, nemaju status Hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, a zakonodavac im je priznao da su "...pridonijeli obrani suvereniteta i uspostavi neovisnosti Republike Hrvatske..." Smatram, da bi slijedom navedenog, bilo potrebno da se toj kategoriji priznaju i neka prava, a što do sada nije bio slučaj.</p> <p>Čl. 55 Zakona odnosi se na osobe koje nemaju status pripadnika borbenog sektora i mišljena sam da bi se to pravo (staž u dvostrukom trajanju) moglo, i trebalo, priznati i Sudionicima Domovinskog rata (dakle, osobama iz čl. 15 Zakona).</p> <p>S poštovanjem</p>	Nije prihvaćen	Zakonom iz 2017. godine definirana je nova kategorija- sudionici Domovinskog rata koji nemaju status hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i ne ostvaruju materijalna prava prema ovom Zakonu.
54	Pravobranitelj za osobe s invaliditetom	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, Članak 22.	<p>U čl. 69. predlažemo da osobni automobil s ugrađenim odgovarajućim prilagodbama koji se dodjeljuju HRVI s oštećenjem organizma od 100 % I. skupine, ostaje u vlasništvu Ministarstva hrvatskih branitelja s pravom korištenja od strane HRVI, a nakon isteka sedam godina i stjecanja prava na novi osobni automobil s ugrađenim prilagodbama, Ministarstvo ima pravo raspolagati na način da prethodni (rabljeni) osobni automobil ustupi na korištenje za potrebe osoba s jednako visokim stupnjem invaliditeta čiji invaliditet nije uzrokovan Domovinskim ratom ili u svezi s Domovinskim ratom. Ovaj prijedlog ponavljamo sukladno ranije istaknutim zahtjevima Hrvatskih udruga paraplegičara i tetraplegičara iz 2013. godine.</p> <p>Obrazloženje: Napominjemo da su osobama s invaliditetom čije su naknade s osnova invaliditeta, ako je isti stečen izvan uzroka u svezi s Domovinskim ratom nedostatne za financiranje visokih troškova prilagodbi, stoga bi financiranje odnosno ulaganje sredstava upravo u tu svrhu bilo izjednačavanja položaja osoba s invaliditetom istog stupnja oštećenja, ali drugog uzroka invaliditeta. Mišljenja smo da osobni automobil čija je vrijednost uvećana i ulaganjem državnih subvencija treba ostati u vlasništvu nadležnog Ministarstva koje bi onda takve automobile (rabljene) ustupilo na korištenje osobama s invaliditetom kojima su takvi prilagođeni automobili potrebni, a nedostupni. Ovime bi se donekle izjednačila prava osnovom istog visokog stupnja oštećenja organizma, neovisno o uzrocima. Podsjećamo da je još 2013. godine ovakav prijedlog upućen od strane Hrvatskih udruga paraplegičara i tetraplegičara. Uključenje osoba s visokim stupnjem invaliditeta u društvo moguće je samo ako se postigne potrebna mobilnost, a te osobe u pravilu ne mogu koristiti sredstva javnog prijevoza,</p>	Nije prihvaćen	Osobni automobili koji se svakih sedam godina dodjeljuju hrvatskim ratnim vojnim invalidima I. skupine u vlasništvo predstavljaju ortopedsko pomagalo koje se prilagođava korisnicima, ovisno o vrsti oštećenja organizma koje su zadobili u obrani suvereniteta Republike Hrvatske, te kao takvi nisu pogodni za upotrebu od strane drugog korisnika. Drukčija formulacija ovoga članka Zakona bi povlačila i druge posljedice (odgovornost za štetu počinjenu na automobilu prije isteka razdoblja od 7 godina, stanje automobila u slučaju prometnih nezgoda i sl.) pa sve okolnosti treba uzeti u obzir i razmotriti.

			posebice međugradskog i međužupanijskog.		
55	zvonko čulina	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, Članak 25.	<p>PRAVO NA STAMBENO ZBRINJAVANJE</p> <p>Izmjena i dopuna članak 84.</p> <p>(1) Pravo na stambeno zbrinjavanje ostvaruje se ako osoba iz članka 83. ovoga Zakona i članovi njezina obiteljskog kućanstva nemaju sljedeće zapreke za njegovo ostvarivanje:</p> <p>Pod točkom c) koja glasi: ako je imala odgovarajući stan ili kuću u vlasništvu koju je prodala, darovala, zamijenila ili na drugi način otuđila nakon početka Domovinskog rata, bez obzira na to gdje se nekretnina nalazi.</p> <p>Obrazloženje i diskriminacija:</p> <p>Npr. osoba (agresor) koji se nalazila u vrijeme Domovinskog rata u agresorskoj vojsci a prije početka Domovinskog rata je imala u vlasništvu obiteljsku kuću ili stan koja/i je u ratu bila djelimično oštećena ili do temelja srušen,a istu kuću je država tj porezni obveznici nakon rata obnovila a ta osoba se nije nikada vratila u svoj obiteljski dom. Vlasnik kuću ili stan nekretninu prodaje, a financijska sredstva se troše u državi za koju se on borio (Srbija i dr.), a dok hrvatski branitelj je imao kuću ili stan prije ili poslije rata sam obnavlja od ratnih razaranja (bez subvencije države) te ju prodaje i kao takav više nema kao HRVI pravo na stambeno zbrinjavanje. Da li smatrate da li je ovo diskriminacija i poniženje hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji na osnovu toga agresora kojima se pogoduje a branitelja ponižava,</p> <p>BITNA IZMJENA: Da se svim hrvatskim braniteljima dragovoljcima Domovinskog rata sa statusom HRVI-da ili bez statusa (da imaju od 2 do 3 godine borbenog sektora), ukoliko nemaju svoju obiteljsku kuću ili stan ili ju je imao a istu prodao a nalazi se on i njegova obitelj u najmu kuće,od strane Ministarstva hrvatskih branitelja da im se dodjeli kuća ili stan na korištenje i na pravo otkupa nakon 5 godina stanovanja u dodjeljenoj nekretnini ili da im se dodjeli stambeni kredit po povoljnim kamatama do 2 % kako bi sami sagradili kuću ili stan ili kupili kuću ili stan. Komunalno opremanje i građevinsko zemljište u 100 % nom , iznosu da bude na teret Ministarstva hrvatskih branitelja, jer su to zaslužili dragovoljci Domovinskog rata.</p>	Nije prihvaćen	Uvođenje pravne osnove za stambeno zbrinjavanje osoba koje su otuđile stan ili kuću koju su imali u vlasništvu nije prihvatljivo. Osobito dok još svi HRVI-i i dragovoljci iz Domovinskog rata nisu ostvarili pravo na stambeno zbrinjavanje, a ispunjavaju Zakonom propisane uvjete za isto.
56	zvonko čulina	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, Članak 26.	<p>PRAVO NA STAMBENO ZBRINJAVANJE Izmjena i dopuna članak 84. (1) Pravo na stambeno zbrinjavanje ostvaruje se ako osoba iz članka 83. ovoga Zakona i članovi njezina obiteljskog kućanstva nemaju sljedeće zapreke za njegovo ostvarivanje: Pod točkom c) koja glasi: ako je imala odgovarajući stan ili kuću u vlasništvu koju je prodala, darovala, zamijenila ili na drugi način otuđila nakon početka Domovinskog rata, bez obzira na to gdje se nekretnina nalazi. Obrazloženje i diskriminacija: Npr. osoba (agresor) koji se nalazila u vrijeme Domovinskog rata u agresorskoj vojsci a prije početka Domovinskog rata je imala u vlasništvu obiteljsku kuću ili stan koja/i je u ratu bila djelimično oštećena ili do temelja srušen,a istu kuću je država tj porezni obveznici nakon rata obnovila a ta osoba se nije nikada vratila u svoj obiteljski dom. Vlasnik kuću ili stan nekretninu prodaje, a financijska sredstva se troše u državi za koju se on borio (Srbija i dr.), a dok hrvatski branitelj je imao kuću ili stan prije ili poslije rata sam obnavlja od ratnih razaranja (bez subvencije države) te ju prodaje i kao takav više nema kao HRVI pravo na stambeno zbrinjavanje. Da li smatrate da li je ovo diskriminacija i poniženje hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji na osnovu toga agresora kojima se pogoduje a branitelja ponižava, BITNA IZMJENA: Da se svim hrvatskim braniteljima dragovoljcima Domovinskog rata sa statusom HRVI-da ili bez statusa (da imaju od 2 do 3 godine borbenog sektora), ukoliko nemaju svoju obiteljsku kuću ili stan ili ju je imao a istu prodao a nalazi se on i njegova obitelj u najmu kuće,od strane Ministarstva hrvatskih branitelja da im se dodjeli kuća ili stan na korištenje i na pravo otkupa nakon 5 godina stanovanja u dodjeljenoj nekretnini ili da im se dodjeli stambeni kredit po povoljnim kamatama do 2 % kako bi sami sagradili kuću ili stan ili kupili kuću ili stan. Komunalno opremanje i građevinsko zemljište u 100 % nom , iznosu da bude na teret Ministarstva hrvatskih branitelja, jer su to zaslužili dragovoljci Domovinskog rata.</p>	Primljeno na znanje	Odgovor kao pod člankom 25. ovoga Prijedloga zakona.
57	Milan Drača	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM	<p>Predlažem predloženu izmjenu stavka 2. dopuniti podstavkom drugim koji glasi:</p> <p>"Prednost iz stavka 1. ovoga članka mogu ostvariti i zaposlene osobe iz stavka 1. ovoga članka ako su zaposlene temeljem ugovora o radu sklopljenog na određeno vrijeme ili su zaposlene izvan svoje struke, a prijavljuju se na javni natječaj ili oglas za</p>	Nije prihvaćen	Prijedlog za dopunu izmijenjenog stavka 2. na način da pravo na prednost pri zapošljavanju mogu ostvariti i osobe zaposlene na određeno vrijeme, bez obzira jesu li zaposlene u

		BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, Članak 32.	<p>radno mjesto za koje je uvjet jednak ili viši stupanj obrazovanja od propisanog za obavljanje poslova na kojim su zaposlene."</p> <p>Obrazloženje:</p> <p>Vidjeti pod opći komentar na čl. 33. ovog Prijedloga.</p>		odgovarajućem stupnju obrazovanja, nije moguće prihvatiti jer je intencija ovih odredbi prvenstveno omogućiti zaposlenje onima koji su nezaposleni, a iznimka je učinjena jedino za zaposlene na radnom mjestu za koje je uvjet niži stupanj obrazovanja od onoga kojeg imaju. Međutim, daljnje širenje navedene odredbe nije opravdano.
58	Milan Drača	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, Članak 33.	<p>Obrazloženje uz predloženu nadopunu odnosno izmjenu teksta</p> <p>Dopunu predložene izmjene st. 2. podstavkom 2. smatram opravdanom budući da ne vidim razlog zbog kojeg bi se zakinulo osobe koje su u radnom odnosu na određeno vrijeme u trenutku raspisivanja natječaja kad taj radni odnos može prestati praktično i prije donošenje odluke o izboru i ili kroz mjesec dva od objave. Pored navedenog, nije rijedak slučaj da se neki radni odnos zasnjuje na određeni rok, npr. 60 ili 90 dana odnosno do raspisivanja javnog natječaja iz čega bi proizlazilo da osoba koja je privremeno zaposlena ne može u postupku izbora za isto radno mjesto konzumirati pravo prednosti prema ovom Zakonu. Nadalje, za, nazvat ću ih, mandatne poslove je karakteristično da se vrši (re)izbor svakih četiri, pet godina, a kako iščitavam odredbe zakona čelna osoba (direktor, ravnatelj, pročelnik i sl.) za čijeg mandata se raspisuje javni natječaj nije u mogućnosti pozvati se na pravo prednosti budući je u trenutku raspisivanja zaposlena osoba i to na radnom mjestu za koje je uvjet upravo stupanj obrazovanja kao i struka koju ta osoba ima; potencijalni protukandidati se mogu pozvati na isto pravo ukoliko su nezaposleni ili zaposleni na radnom mjestu niže stručne spreme - što smatram nekorektnim. Jednako tako, čovjek iz egzistencijalnih razloga može biti prinuđen prihvaćati kojekakve privremene poslove koji ne moraju nužno imati veze sa strukom za koju se ta osoba školovala i bez obzira o kojem stupnju obrazovanja bi se radilo - npr. medicinska sestra radi kao prodavačica ili konobarica i sl. pa se kod natjecanja za radno mjesto medicinske sestre na to pravo ne može pozvati.</p> <p>Dopunu čl. 102. novim stavkom 4. smatram nasušnom potrebom s obzirom da smanjuje mogućnost manipulacije u korist nekog preferiranog kandidata, povećava stupanj pravne sigurnosti, a da ta odredba ne zadire u postojeće ili neke buduće posebne propise koji obvezuju poslodavca na transparentno postupanje prilikom provođenja postupka javnog natječaja.</p> <p>Osobno sam sudjelovao u natječaju kod kojeg je postupak izbora sveden na intervju - intervju je u najboljem slučaju skup dojmova i nešto što ne bi trebalo imati više od korektivne ulogu (gotovo niti to), a kamo li biti isključiv kriterij za izbor; to se onda ne zove javni natječaj nego - imenovanje i strašno je ponižavajuće. Do te mjere da bih najradije predložio da nam se ukine pravo prednosti pri zapošljavanju jer je kontrafaktično; dva jednaka kandidata odnosno jednak rezultat ostvaren u postupku ne postoji, a ako imam bolji rezultat - čemu pravo prednosti uopće?</p> <p>Pozivati se na ustavnu jednakost koja odriče mogućnost povlaštenog položaja, bez ljutnje i s dužnim poštovanjem, smatram izlikom - čitav ovaj zakon je tzv. pozitivna diskriminacija u korist određene populacije pa dodavanjem neke opće odredbe u okviru ovog zakona kojom se propisuje da se, primjera radi, u relativnom broju do 5% lošiji postignut rezultat smatra jednakim u korist nositelja prava prednosti, po meni, ne bi bilo neustavno.</p> <p>Po Ustavu svi smo jednaki pred zakonom i svi pod jednakim uvjetima imaju pravo na rad pa svi koji zadovoljavaju odredbe ovog zakona bi imali jednako, povlašteno, pravo što je i smisao samog zakona; naravno razmjerno u nekoj korektnoj mjeri - pola, jedan, dva, do par postotnih poena, ne više od toga.</p> <p>Ali, taj dio ostavljam predlagatelju ovako definirano pravo prednosti pri zapošljavanju je teško provedivo da ne kažem - neprovedivo.</p> <p>Dopunom novog stavka 11. definira se dan zasnivanja radnog odnosa odnosno njegov početak, u slučaju kad se smatra da je radni odnos zasnovan po sili zakona, Konkretna prijedlog amandmana predstavlja rješenje iz Prijedloga Zakona o civilnim stradalnicima</p>	Nije prihvaćen	<p>Prijedlog za dopunu izmijenjenog stavka 2. na način da pravo na prednost pri zapošljavanju mogu ostvariti i osobe zaposlene na određeno vrijeme, bez obzira jesu li zaposlene u odgovarajućem stupnju obrazovanja, nije moguće prihvatiti jer je intencija ovih odredbi prvenstveno omogućiti zaposlenje onima koji su nezaposleni, a iznimka je učinjena jedino za zaposlene na radnom mjestu za koje je uvjet niži stupanj obrazovanja od onoga kojeg imaju. Međutim, daljnje širenje navedene odredbe nije opravdano.</p> <p>Prijedlog da se doda stavak 4. nije moguće prihvatiti jer se ovim Zakonom uređuju prava hrvatskih branitelja te uređenje cjelokupnog provođenja postupka javnog natječaja ili oglasa nije moguće urediti ovim zakonom budući da se u postupku zapošljavanja ne javljaju samo hrvatski branitelji.</p> <p>Stavak 11. se dopunjuje utoliko da se pravo prednosti pri zapošljavanju ne odnosi na zapošljavanje putem mjere javnih radova "i druge slične oblike zapošljavanja"</p>

			<p>Izmjenom novog stavka 12. u suštini se tek ispravlja očita greška u pisanju predlagatelja s obzirom da se radi o članku 102., a ne 101. Zakona.</p> <p>Ukoliko bi bili prihvaćeni amandmani ili dio njih bilo bi potrebno uskladiti kaznene odredbe odnosno međusobnu povezanost pojedinih članaka.</p>		
59	Milan Drača	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, Članak 33.	<p>Članak 33.</p> <p>U članku 102. stavku 1. točki a) ispred riječi: „bez oba roditelja“ dodaje se zarez.</p> <p>U stavku 1. točki e) iza riječi: „rata“ dodaju se riječi: „redosljedom od duljeg prema kraćem vremenu sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske“.</p> <p>U stavku 1. iza točke i) dodaje se nova točka j) koja glasi:</p> <p>„j) djetetu hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata, ako su roditelj i/ili dijete korisnici naknade za nezaposlene iz članka 107. ovoga Zakona ili zajamčene minimalne naknade“</p> <p>Dosadašnje točke j) i k) postaju točke k) i l).</p> <p>Stavak 2. mijenja se i glasi:</p> <p>„(2) Prednost iz stavka 1. ovoga članka mogu ostvariti i zaposlene osobe iz stavka 1. ovoga članka ako su zaposlene na poslovima za koje je uvjet niži stupanj obrazovanja od onog kojeg imaju, a prijavljuju se na javni natječaj ili oglas za radno mjesto za koje je uvjet viši stupanj obrazovanja.</p> <p>Prednost iz stavka 1. ovoga članka mogu ostvariti i zaposlene osobe iz stavka 1. ovoga članka ako su zaposlene temeljem ugovora o radu sklopljenog na određeno vrijeme ili su zaposlene izvan svoje struke, a prijavljuju se na javni natječaj ili oglas za radno mjesto za koje je uvjet jednak ili viši stupanj obrazovanja od propisanog za obavljanje poslova na kojim su zaposlene.“</p> <p>Iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:</p> <p>“(4)U slučaju da posebnim zakonom, podzakonskim aktom ili kolektivnim ugovorom kojim se uređuje određena djelatnost nije drugačije definirano prilikom provedbe javnog natječaja ili oglasa na odgovarajući način primjenjuju se odredbe Zakona o državnim službenicima odnosno Zakona o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi u dijelu kojim se propisuje prijam u službu.”,</p> <p>a dosadašnji stavci 4. - 11. postaju stavci 5. - 12.</p> <p>U novom stavku 7. redni broj: "5." zamjenjuje se rednim brojem: "6.", a iza riječi: „ili u roku od 30 dana“ dodaje se riječ: „od“.</p> <p>U novom stavku 8. redni broj: "6." zamjenjuje se rednim brojem: "7.".</p> <p>U novom stavku 10. redni brojevi: "8." zamjenjuju se rednim brojevima: "9.".</p> <p>U novom stavku 11. redni broj: "9." zamjenjuje se rednim brojem: "10.", redni broj: "8." rednim brojem: "9.", a iza riječi: "po sili zakona" dodaju se riječi: "i to od prvoga dana idućeg mjeseca od dana pravomoćnosti rješenja iz stavka 9. ovoga članka".</p> <p>Novi stavak 12. mijenja se i glasi:</p> <p>„(12) Pravo prednosti pri zapošljavanju iz ovoga članka ne odnosi se na zapošljavanje putem mjere javnih radova i druge slične oblike zapošljavanja.“</p>	Nije prihvaćen	Prijedlog za izmjenom stavka 2. na način da pravo na prednost pri zapošljavanju mogu ostvariti i osobe zaposlene na određeno bez obzira jesu li zaposlene u odgovarajućem stupnju obrazovanja nije moguće prihvatiti jer je intencija ovih odredbi prvenstveno omogućiti zaposlenje onima koji su nezaposleni, a iznimka je učinjena jedino za zaposlene na radnom mjestu za koje je uvjet niži stupanja obrazovanja od onog kojeg imaju. Međutim, daljnje širenje navedene odredbe nije opravdano. Prijedlog da se doda stavak 4. nije moguće prihvatiti jer se ovim Zakonom uređuju prava hrvatskih branitelja te uređenje cjelokupnog provođenja postupka javnog natječaja ili oglasa nije moguće urediti ovim zakonom budući da se se u postupku zapošljavanja ne javljaju samo hrvatski branitelji.
60	Milan Drača	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA	<p>Ukoliko predlagatelj prihvaća amandmane ili dio njih na čl. 33. Prijedloga odnosno na čl. 102. Zakona potrebno je uskladiti odredbu čl. 103. st. 1. točke e)</p>	Primljeno na znanje	Primljeno na znanje.

		ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, Članak 34.			
61	Milan Drača	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, Članak 36.	Amandmanom na predloženi tekst članka 36. izbjegava se diskriminacija dragovoljaca iz Domovinskog rata koji su status stekli temeljem članka 5. stavka 2. točke a) Zakona. U ostalim slučajevima podrazumijeva se da su dragovoljci iz Domovinskog rata hrvatski branitelji iz Domovinskog rata koji su sudjelovali u obrani suvereniteta Republike Hrvatske kao pripadnici borbenog sektora najmanje 100 dana (čl. 107. toč. h) Zakona). U slučaju da predlagatelj ovog prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama prihvaća amandman skrećem pozornost da je možda potrebno analogno izmijeniti odnosno dopuniti i točke e) i g) istog članka.	Nije prihvaćen	Navedenom odredbom dragovoljci nisu diskriminirani. Naime svi dragovoljci ujedno imaju i status hrvatskog branitelja te su već obuhvaćeni člankom 107. točkom h). Člankom 5. stavkom 2. točkom a) propisano je da je dragovoljac iz Domovinskog rata i hrvatski branitelj iz Domovinskog rata koji nije imao obvezu sudjelovanja u pričuvnom sastavu ili nije regulirao obvezu služenja vojnog roka ako je sudjelovao u obrani suvereniteta Republike Hrvatske kao pripadnik borbenog sektora najmanje 30 dana u razdoblju od 5. kolovoza 1990. do 15. siječnja 1992. Dakle, uvijek stjecanja dragovoljca za određene kategorije hrvatskih branitelja je 30 dana u određenom razdoblju (od 5. kolovoza 1990. do 15. siječnja 1992.). Prema tome, ako je hrvatski branitelj, koji ujedno ima statusa dragovoljca prema navedenoj odredbi, u obrani suvereniteta ukupno sudjelovao 100 dana, može ostaviti pravo na naknadu za nezaposlene, uz ostale uvjete propisane Zakonom.
62	Milan Drača	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, Članak 36.	U članku 107. točka b) mijenja se i glasi: „b) djeca koja imaju priznat status člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja ili člana obitelji nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata bez obzira jesu li korisnici obiteljske invalidnine odnosno novčane naknade obiteljske invalidnine“. U točki g) veznik "i" briše se. Iza točke g) dodaje se nova točka h) koja glasi: "h) dragovoljci iz Domovinskog rata i" U dosadašnjoj točki h) koja postaje točka i) riječi: "i koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj" brišu se.	Nije prihvaćen	Svi dragovoljci ujedno imaju i status hrvatskog branitelja te su već obuhvaćeni člankom 107. točkom h).
63	Virovitičko-podravska županija	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA	Brisanje uvjeta koji se odnosi na upis u Obrtni registar i registrirano trgovačko društvo u suprotnosti sa samom prirodom novčane naknade za nezaposlene hrvatske branitelje (primjerice Zakon o obrtu propisuje da radom u obrtu obrtnik ostvaruje prava i obveze iz radnog odnosa ako ta prava ne ostvaruje po drugoj osnovi). S obzirom na izmjenu Zakona bilo bi dobro preciznije utvrditi da li se prijava na mirovinsko osiguranje kao poljoprivrednik smatra radnim odnosom i na taj način predstavlja zapreku za korištenje prava na novčanu naknadu za nezaposlene ili ne.	Nije prihvaćen	Kao uvjet i dalje ostaje nezaposlenost i dohodovni cenzus. Tko se smatra nezaposlenom osobom određeno je općim propisima.

		NJIHOVIH OBITELJI, Članak 37.			
64	Virovitičko- podravska županija	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, Članak 38.	Članak 112. ne bi trebalo u potpunosti brisati jer je tim člankom regulirano s kojim danom nastaje prestanak/smanjenje prava ili povećanje prava na naknadu za nezaposlene. Također u članku 20 Pravilnika o ostvarivanju prava na naknadu za nezaposlene hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji u stavku 3 stoji : "U slučaju iz stavka 1. i 2. ovoga članka ako se utvrdi da su se promijenile okolnosti koje utječu na iznos naknade za nezaposlene izmijenit će se rješenje ili ako se utvrdi da više nisu ispunjeni uvjeti za ostvarivanje prava na naknadu na nezaposlene rješenjem će se utvrditi prestanak prava na naknadu za nezaposlene uz primjenu članka 112. Zakona."	Nije prihvaćen	Uvjeti za ostvarivanje prava već su propisani ostalim člancima Zakona, a ostalo će se razraditi pravilnikom.
65	Koprivničko- križevačka županija	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, Članak 38.	Članak 38. – kojim se briše članak 112. Zakona smatramo lošim rješenjem baš zbog provođenja kontinuiranih kontrola koje se provode. Osim ako se planira isto propisati detaljnije Pravilnikom. Predlažemo izmjenu na način da glasi: : „Članak 112. mijenja se i glasi: 1)Pravo na naknadu za nezaposlene priznaje se za tekuću kalendarsku godinu. 2)Prilikom podnošenja zahtjeva može se odabrati vremensko razdoblje za obračun prihoda – prethodna kalendarska godina ili 3 mjeseca prije podnošenja zahtjeva u tekućoj godini. 3) U nastavnom postupku priznavanja prava nadležno upravno tijelo utvrđuje ispunjava li dosadašnji korisnik uvjete za daljnje korištenje prava kao i visinu naknade za nezaposlene na koju utječu prihodi ostvareni u prethodnoj kalendarskoj godini.“	Nije prihvaćen	Uvjeti za ostvarivanje prava već su propisani ostalim člancima Zakona, a ostalo će se razraditi pravilnikom.
66	Mihaela Cimbalić	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, Članak 38.	Brisanjem ovog članka u dijelu koji se odnosi na promjene koje uvjetuju smanjenje ili prestanak prava dovesti će do toga da će se prava smanjivati ili utvrđivati prestanak prava sredinom mjeseca, a ne kao što je do sada bilo od prvog dana sljedećeg mjeseca. To će dovesti do većeg broja preplate korisnika samim time i do povećanja postupaka za naknadu štete. Iznosi za povrate neće biti veliki i više će koštati postupci naknade štete nego što bi iznosile naknade i utvrđivanje smanjivanja ili prestanka prava s krajem mjeseca.	Nije prihvaćen	Uvjeti za ostvarivanje prava već su propisani ostalim člancima Zakona, a ostalo će se razraditi pravilnikom.
67	JOSIPA MARIJIĆ	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, Članak 38.	Poštovani, članak 112. je jedini kojim je definirano od kad, i na koji način promjene u iznosu prihoda, članova kućanstava i uvjeta naknade za nezaposlenu utječu na ostvarivanje i iznos naknade korisnika. Brisanjem cijelog članka bi dodatno proširili praznine u propisima i njihovoj primjeni. Smatram da bi trebalo izmijeniti, odnosno obrisati samo nepravredni dio članka 112. koji se odnosi na promjene koje uvjetuju stjecanje ili povećanje naknade za nezaposlene u dijelu; "... a promjene koje uvjetuju stjecanje ili povećanje naknade za nezaposlene uzimaju se u obzir od prvog dana sljedećeg mjeseca nakon podnošenja odgovarajućeg zahtjeva."	Nije prihvaćen	Uvjeti za ostvarivanje prava već su propisani ostalim člancima Zakona, a ostalo će se razraditi pravilnikom.
68	sanja bebek	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA	Poštovani, Predlažem da se u predloženim izmjenama članka 137. Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (NN 121/18, 98/19) dopuni kroz sve predložene stavke sa riječima : „i pripadnika HVO-a“ iza riječi "...hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata" Obrazloženje: Kroz dosadašnji Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog	Nije prihvaćen	Zakonom o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji uređuju se prava osoba kojima je priznat status hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata. Iznimno, a nastavno na Ugovor između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine o suradnji na

		NJIHOVIH OBITELJI, Članak 43.	<p>rata i članovima njihovih obitelji (NN 121/18, 98/19), odnosno po čl.137. Zakona, koji se odnosi na „Pravo na grobno mjesto, troškove ukopa uz odavanje vojnih počasti i održavanje grobnih mjesta“ nije bilo priznato ovo pravo za umrle pripadnike, umrle RVI, smrtnostradale i nestale pripadnike HVO-a.</p> <p>Veliki broj obitelji pripadnika HVO-a, RVI HVO-a, kao i obitelji umrlih, poginulih i nestalih pripadnika HVO-a su hrvatski državljani i žive na području Republike Hrvatske. Te obitelji su se u proteklih 25-30 godina doselili zbog ratnih zbivanja u Bosni i Hercegovine, kao izbjeglice, a kasnije su se trajno nastanili na području Republike Hrvatske, a osobito u područjima od posebne državne skrbi.</p> <p>U okviru zakonske regulativne po kantonima u FBiH regulirana su minimalna prava u ovome smislu i to većinom na podmirenje troškova ukopa samo umrlih, RVI i smrtnostradalnih pripadnika HVO-a koji imaju prebivalište na području nekog Kantona.</p> <p>Iz navedenog proizlazi da umrli RVI HVO-a i pripadnici HVO-a, odnosno članovi uže i šire obitelji nestalog i smrtnostradalog pripadnika HVO-a, koji su trajno nastanjeni u Republici Hrvatskoj ne ostvaruju ovo pravo ni u Republici Hrvatskoj ni u Bosni i Hercegovini.</p> <p>Nekako od svega nas najviše pogađa nemogućnost odavanja vojne počasti pri samom ukopu pripadnika HVO-a u Republici Hrvatskoj.</p> <p>Ovo iznosim u ime svoga supruga kao RVI pripadnika HVO-a, a i u svoje osobno ime kao pripadnice postrojbe HVO-a, i drugih pripadnika HVO-a koje osobno poznajem.</p>		području prava stradalnika rata u Bosni i Hercegovini koji su bili pripadnici Hrvatskog vijeća obrane i članova njihovih obitelji, koji ujedno i upućuje je na primjenu Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji, za pripadnike HVO-a ovim Zakonom uređuju se prava iz mirovinskoga osiguranja.
69	Koprivničko-križevačka županija	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, Članak 43.	Članak 43. – a vezano uz izmjene članka 137. svakako je potrebno Pravilnikom propisati veće iznose za podmirenje troškova ukopa (do sada je maksimalno 1500 kn, a najjeftiniji lijes košta 3500 kn te također grobnog mjesta). Eventualno predlažemo da se smanji iznos za vijenac. Jasno nam je da je ovo više komentar na Pravilnik, a ne na same Izmjene i dopune zakona, ali pravovremeno ukazujemo na isto.	Primljeno na znanje	Navedeno će se razmotriti prilikom izmjena predmetnog Pravilnika.
70	Branko Mikulić	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, Članak 47.	<p>U članku 155. dodaje se stavak 3. i glasi:</p> <p>Primici člana braniteljske socijalno-radne zadruge korisnika starosne, prijevremene starosne mirovine ili invalidske mirovine kod kojega je nastao potpuni gubitak radne sposobnosti ili djelomični gubitak radne sposobnosti koji imaju priznat status hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata za rad ostvaren preko zadruge računaju se kao primici iz drugog dohotka na koji se ne obračunavaju doprinosi za mirovinsko i zdravstveno osiguranje. Za rad ostvaren preko zadruge mirovina se ne obustavlja.</p> <p>Porez na dohodak od drugog dohotka plaća zadruga prilikom svake isplate i istovremeno s isplatom primitka po stopi od 20% i to na ukupni primitak</p> <p>Prerez porezu na dohodak plaća se na iznos poreza na dohodak i to u slučaju kada obveznik ima prebivalište odnosno uobičajeno boravište na području općine ili grada koji je svojom odlukom propisao prerez porezu na dohodak.</p> <p>Isplata troška službenog putovanja zadrugarima – smatra se drugim dohotkom, te podliježe obračunu i plaćanju poreza po stopi od 20% i prireza (ako je propisan).</p>	Nije prihvaćen	Ovim Zakonom već je propisano da se korisnicima invalidske mirovine zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti prema ovom Zakonu ako se zaposle mirovina ne obustavlja, već nastavljaju s primanjem mirovine uz mirovinski faktor 0,667. Korisnicima invalidske mirovine zbog potpunog gubitka rade sposobnosti prema ovom Zakonu mirovina se ne smanjuje ni ne obustavlja ako se zaposle na manje od 3,5 sata dnevno. Hrvatskim braniteljima, korisnicima starosne mirovine, ona se ne smanjuje niti ne obustavlja ako se zaposle do polovice punog radnog vremena. Intencija i obrazloženje za ostatak prijedloga nije jasan.

71	Mihaela Cimbalić	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, Članak 53.	Ukoliko će se postupci nastavnih priznavanja pokretati po službenoj dužnosti, treba definirati i hoće li se pravo na posebni doplatak priznavati po službenoj dužnosti ili će se priznavati po zahtjevu stranke.	Nije prihvaćen	Osnovni temelj za priznavanje prava na posebni doplatak je osobna invalidnina. Dakle, ukoliko se nastavno priznaje osobna invalidnina, priznaje se i pravo na posebni doplatak, ukoliko su i dalje ispunjeni zakonom propisani uvjeti za ostvarivanje istog.
72	JOSIPA MARIJIĆ	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, Članak 53.	Poštovani, nužnim smatram i izmijeniti članak 173. stavak 2 Zakona. Važeći stavak kaže " Kada rješenje kojim je utvrđeno oštećenje organizma kao posljedica sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske manje od 20% i nije priznat status hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata postane izvršno, a kod hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata nastupe promjene u svezi s oštećenjem organizma koje utječu na priznavanje prava, hrvatski branitelj iz Domovinskog rata može, nakon isteka šest mjeseci od dana kada je rješenje postalo izvršno, podnijeti zahtjev za utvrđivanje novog postotka oštećenja organizma kao posljedice sudjelovanja u obrani suvereniteta Republike Hrvatske." Sporno je što izvršnost rješenja, nastupa dostavom drugostupanjskog rješenja stranci, dakle prije pravomoćnosti istog ukoliko je pokrenut upravni spor. Nije definiran pojam "nastupa promjene u svezi s oštećenjem organizma koje utječu na priznavanje prava" pa to u praksi znači ponavljanje postupka temeljem jednog kontrolnog nalaza kod specijaliste i tvrdnje, odnosno Zahtjeva stranke. Nadalje, rok od 6 mjeseci je iznimno kratak, te nije opravdano stalno ponavljanje istih postupaka, sa jednim ili dva nalaza kao činjenicama pogoršanja oštećenja organizma.	Nije prihvaćen	Prema Zakonu o općem upravnom postupku, ne može se ograničiti pravo stranke na podnošenje zahtjeva. Iznimno zbog opravdanih razloga ovdje je učinjena iznimka. Međutim, ne može se razmatrati dodatno produljenje ovog roka. Naime, zdravstveno stanje u pravilu se ne može zbog iste bolesti u kratkom razdoblju značajnije pogoršati i završiti liječenje, a često podnošenje zahtjeva nije čimbenik na temelju kojeg bi se steklo pravo, već nastanak oštećenja organizma nakon završenog liječenja, te zahtjev ne treba nepotrebno podnositi dok liječenje nije završeno. Promjena u svezi oštećenja organizma ne definira se u Zakonu već se utvrđuje u postupku vještačenja.
73	Pravobranitelj za osobe s invaliditetom	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, Članak 56.	Mišljenja smo da za prijedloge članaka u kojima se predviđa da se vještačenja od strane vještaka Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom zamjenjuje prvostupanjskim i drugostupanjskim liječničkim povjerenstvima u okviru Ministarstva hrvatskih branitelja, imenovanima od strane ministra branitelja, ne postoji opravdano obrazloženje. Obrazloženje: Napominjemo da prema sadašnjem konceptu vještačenja sva vještačenja za potrebe utvrđivanja statusa HRVI (čl. 179) te činjenice o uzroku i postotku oštećenja organizma radi ostvarivanja statusa hrvatskog ratnog vojnog invalida, činjenica o uzroku smrti hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata radi ostvarivanja statusa člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, činjenica o uzroku oštećenja organizma hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata radi ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu izvan standarda prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja (Napomena: radi se o novom prijedlogu koji smatramo opravdanim te ga podržavamo), činjenica postojanja oštećenja organizma radi priznavanja prava na doplatak za njegu i pomoć druge osobe, činjenica postojanja oštećenja organizma radi priznavanja prava na ortopedski doplatak, činjenica postojanja oštećenja organizma radi priznavanja prava na doplatak za pripomoć u kući, činjenica oštećenja organizma radi ostvarivanja prava na naknadu troškova prilagodbe osobnog automobila i činjenica nesposobnosti za privređivanje prava na naknadu troškova prilagodbe osobnog automobila i činjenica nesposobnosti za privređivanje - utvrđuju se temeljem Nalaza i mišljenja vještačenjem provedenom od strane posebne organizacione jedinice Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom i temeljem posebne liste oštećenja organizma. Stoga ne vidimo osnova za predloženu izmjenu (čl. 181. st. 1). Mišljenja smo da nije uvjerljivo obrazloženje da je sadašnji način	Nije prihvaćen	Prema Prijedlogu, postupak vještačenja prebacuje su u nadležnost povjerenstava koja će djelovati u okviru Ministarstva hrvatskih branitelja, a u koja će biti imenovani vještaci kao vanjski suradnici, slično kao što je to bilo do 2015. godine. Naime, u postupku utvrđivanja oštećenja organizma HRVI ne utvrđuje se samo postotak oštećenja organizma već i njegova uzročno-posljedična veza sa sudjelovanjem u Domovinskom ratu, što predstavlja specifičnost i zahtijeva posebnu metodologiju rada koja se razlikuje od ostalih postupka vještačenja u nadležnosti ZOSI-a. Dugotrajnost postupka također je jedan od razloga.

			vještačenja bio odgovoran za dugotrajnost postupaka vještačenja jer se poduzimaju mjere za unapređenje sustava te se na druge načine nastoje otkloniti poteškoće u vještačenju, odnosno cjelokupni postupak ubrzati organizacijskim i drugim promjenama. Predloženim načinom sve smo dalje od ujednačavanja kriterija vještačenja, odnosno procjene zdravstvenog stanja/oštećenja/invaliditeta što je protivno i stavu UN Odbora za prava osoba s invaliditetom (navedeno u Općem komentaru). Istovremeno, nema jamstva da bi novi model procjene koji se predlaže otklonio navedene teškoće.		
74	Pravobranitelj za osobe s invaliditetom	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, Članak 57.	Članak 182. također smatramo da se ne može objektivno obrazložiti te predlažemo da se od istoga odustane. Iz istih razloga navedenih uz članak 181.	Nije prihvaćen	Isto obrazloženje kao uz prijedlog za članak 181.
75	Pravobranitelj za osobe s invaliditetom	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, Članak 58.	Podržavamo prijedlog da se st. 2., 3. i 4 čl. 183. brišu, odnosno da se prije Nalaza i mišljenja izostavi obveza obavljanja stručne procjene u ovlaštenoj zdravstvenoj ustanovi budući da smatramo da je isto predstavljalo osnovni razlog dugotrajnosti postupaka procjene od strane prvostupanjskog i drugostupanjskog tijela vještačenja Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.	Nije prihvaćen	Članak 183. Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (NN, 121/17 i 98/19) ne sadržava stavke 2., 3. i 4.
76	Koprivničko-križevačka županija	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, Članak 60.	Članak 60. – izostavljeno je pravo na besplatni topli obrok.	Prihvaćen	Prijedlog se prihvaća.
77	Mihaela Cimbalić-Rajić	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, Članak 66.	Smatram da postupci u povodu kojih do stupanja na snagu ovoga Zakona nije donijeto izvršno rješenje trebaju se riješiti po propisima koji su bili na snazi u vrijeme podnošenja zahtjeva osim ako je za stranku povoljnije po novom zakonu. Prvenstveno predmeti za priznavanje statusa hrvatskih ratnih vojnih invalida koji su poslani na stručnu procjenu i već mjesecima čekaju istu. Stručna procjena će biti ukinuta novim zakonom pa nema razloga da pokrenuti postupci i dalje moraju čekati istu.	Djelomično prihvaćen	Prijedlog se prihvaća na način da se dodaje da će pokrenuti postupci dovršiti prema ovom Zakonu ako je to za korisnika povoljnije.
78	Mihaela Cimbalić-Rajić	NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA	Ukoliko se pokrenuti postupci moraju riješiti po starom Zakonu ne može se izvan snage staviti Pravilnik danom stupanja na snagu Zakona kada ćemo postupke pokrenute prije stupanja na snagu novog zakona rješavati po propisima koji su bili na snazi u vrijeme podnošenja zahtjeva.	Nije prihvaćen	Prethodni prijedlog se uvažava na način da će se postupci dovršiti prema ovom Zakonu ako je to za korisnika povoljnije.

		ZAKONA O HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI, Članka 67.			Međutim ovaj prijedlog nije jasan, s obzirom da u slučaju rješavanja zahtjeva prema propisu koji je tada bio na snazi primjenjuju se ti propisi bez obzira što su prije završetka postupka promijenjeni ili stavljani van snage.
--	--	--	--	--	--